

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง

(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สิงหาคม ๒๕๖๖

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง

(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สิงหาคม ๒๕๖๖

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เพื่อให้แผนที่จัดทำขึ้นมามีคุณภาพและเป็นรูปแบบเดียวกัน และเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ศึกษา เรียนรู้ในแนวทางการดำเนินงานการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ตลอดจนเป็นแผนซึ่งแสดงถึงทิศทาง แนวทาง และเป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดในอนาคตที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นโยบายและระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทย ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งแผนพัฒนาภาค/กลุ่มจังหวัด/จังหวัด และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแสดงถึงเป้าหมายการพัฒนา ประเด็นการพัฒนา เป้าหมาย ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย แนวทางการพัฒนา และโครงการสำคัญในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยได้เริ่มตั้งแต่การจัดเตรียม รวบรวม ศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการจัดทำให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน และจัดทำร่างแผนฯ นำเสนอต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จัดเวทีการมีส่วนร่วม ระดมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อวิจารณ์ เกี่ยวกับร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เพื่อนำข้อคิดเห็นมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำเสนอคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดและขอความเห็นชอบก่อนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในครั้งนี้ ได้รับความอนุเคราะห์ข้อมูลและความร่วมมือในการจัดทำแผนฯ จากทุกภาคส่วนเป็นอย่างดี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ และหวังว่าแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จะเป็นเครื่องมือที่ใช้เป็นแนวทางขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม หากมีข้อผิดพลาดประการใดที่ได้ตรวจพบจากข้อมูลในเอกสารแผนพัฒนาการเกษตรฯ ฉบับนี้ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง ขอน้อมรับในข้อผิดพลาดและขออภัยมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง

สิงหาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญแผนภาพ	ง
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๓๒
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๘๒
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๙๖
ส่วนที่ ๕ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)	๑๓๘

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ อธิบายลักษณะกลุ่มชุดดินของจังหวัดลำปาง	๔๒
ตารางที่ ๒ ปริมาณน้ำฝน	๔๔
ตารางที่ ๓ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด	๔๔
ตารางที่ ๔ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๔๕
ตารางที่ ๕ ป่าสงวนแห่งชาติ	๔๖
ตารางที่ ๖ อุทยานแห่งชาติ	๔๗
ตารางที่ ๗ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	๔๗
ตารางที่ ๘ วนอุทยานแห่งชาติ	๔๗
ตารางที่ ๙ ปริมาณการผลิตแร่	๔๘
ตารางที่ ๑๐ สถานภาพปริมาณสำรองแร่	๔๘
ตารางที่ ๑๑ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดลำปาง	๔๙
ตารางที่ ๑๒ จำนวนประชากรของจังหวัดลำปาง	๕๐
ตารางที่ ๑๓ จำนวนสถานศึกษาแยกตามสังกัดในจังหวัดลำปาง	๕๐
ตารางที่ ๑๔ จำนวนวัดและพระภิกษุ สามเณร จังหวัดลำปาง	๕๓
ตารางที่ ๑๕ จำนวนสถานบริการสาธารณสุขและภาคเอกชนในจังหวัดลำปาง	๕๔
ตารางที่ ๑๖ จำนวนและอัตราส่วนบุคลากรต่อประชากร จังหวัดลำปาง	๕๔
ตารางที่ ๑๗ งานวัฒนธรรม/ประเพณี/เทศกาลของจังหวัดลำปาง	๕๕
ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลประเภทการใช้ไฟฟ้าจังหวัดลำปาง	๖๐
ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลการผลิตและการจำหน่ายน้ำของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาลำปาง	๖๑
ตารางที่ ๒๐ รายละเอียดการให้บริการ (ผู้เช่า)	๖๒
ตารางที่ ๒๑ แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดลำปาง	๖๕
ตารางที่ ๒๒ จำนวนครัวเรือนเกษตรกรและพื้นที่ภาคเกษตร	๖๗
ตารางที่ ๒๓ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดลำปาง	๖๙
ตารางที่ ๒๔ พื้นที่ชลประทานในเขตจังหวัดลำปาง	๗๑
ตารางที่ ๒๕ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดลำปาง	๗๒
ตารางที่ ๒๖ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัดลำปาง	๗๓
ตารางที่ ๒๗ สถานการณ์การผลิตและราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๗๓
ตารางที่ ๒๘ ด้านการประมงของจังหวัดลำปาง	๗๔
ตารางที่ ๒๙ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตรของจังหวัดลำปาง	๗๕
ตารางที่ ๓๐ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัด	๗๗

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๓๑ ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด	๗๘
ตารางที่ ๓๒ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก	๗๙
ตารางที่ ๓๓ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดลำปาง	๗๙
ตารางที่ ๓๔ จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดลำปาง	๘๐
ตารางที่ ๓๕ จำนวนราษฎรชาวนาน้อยรายอำเภอ	๘๐
ตารางที่ ๓๖ ข้อมูล Smart Farmer Young Smart Farmer จังหวัดลำปาง	๘๐
ตารางที่ ๓๗ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (S)	๘๒
ตารางที่ ๓๘ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (W)	๘๓
ตารางที่ ๓๙ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (O)	๘๔
ตารางที่ ๔๐ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (T)	๘๖
ตารางที่ ๔๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework	๘๗
ตารางที่ ๔๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis	๘๘
ตารางที่ ๔๓ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกันและเชิงรับ	๙๐
ตารางที่ ๔๔ เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง	๑๐๓
ตารางที่ ๔๕ สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๐๖

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ ๑ พื้นที่จังหวัดลำปาง	๖๗
แผนภาพที่ ๒ พื้นที่การเกษตรจังหวัดลำปาง	๖๘
แผนภาพที่ ๓ พื้นที่การเกษตรในเขตและนอกเขตชลประทาน	๖๘
แผนภาพที่ ๔ พื้นที่เพาะปลูก	๖๙

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับ มาตรา ๘๔ (๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ ค้ำครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔ (๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕ (๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของหน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนในแต่ละระดับ รวมทั้งนำนโยบายสำคัญ และสถานการณ์สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับบริบทของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ มากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงาน ในการขับเคลื่อนภารกิจให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด ตลอดจนพิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนปฏิบัติราชการฯ จะเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับ ดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิต ให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม เพื่อมุ่งสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับชาติร่วมกันต่อไป

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายและระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทย ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐

เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งแผนพัฒนาภาค/กลุ่มจังหวัด/จังหวัด และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยง สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๑ มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ **“ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”** โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยมีความเกี่ยวข้องกับการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๐๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (๐๒) **ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก)** (๐๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๐๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (๐๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ การประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ^๒ เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่างๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี ๒๕๘๐ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งหมด ๒๓ ฉบับ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๕ ฉบับ ได้แก่ (๐๑) ความมั่นคง (๐๓) **การเกษตร (หลัก)** (๐๕) การท่องเที่ยว (๐๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (๐๗) โครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล (๐๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (๐๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (๑๕) พลังทาง สังคม (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (๒๐) การบริการประชาชนและ

^๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑, ตุลาคม). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

^๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๒, เมษายน). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

ประสิทธิภาพภาครัฐ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (๒๒) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ (๒๓) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (๐๓) การเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่น และเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพ ในแต่ละพื้นที่การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตรการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนา มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยี การพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้างแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นตลอดจนเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ พัฒนาคู่มือทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคู่การขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลិតภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพ ความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและ ผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกย่องให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจ การเกษตรขนาดกลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสม ของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้า ประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่ กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึง องค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่า ในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิต หลังการเก็บเกี่ยวการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและ อุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทาง การเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่าง ๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำการระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำการเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของ ประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหาร และผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่างๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจน เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบ

การตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็วและมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร ที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ^๓ ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคี สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันดีต่อกัน เพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ การปฏิรูปประเทศ ต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีประเด็นขับเคลื่อนการปฏิรูปที่สำคัญ โดยสรุป ใน ๖ มิติ ได้แก่ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจ การสร้างสังคมและชุมชนที่เข้มแข็ง การฟื้นฟู และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างประสิทธิภาพและความโปร่งใสในกระบวนการทำงานของภาครัฐ และการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม แผนการปฏิรูปประเทศมี ๑๓ ฉบับ มีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ฉบับ ได้แก่ (๒) การบริหารราชการแผ่นดิน (๓) กฎหมาย (๕) เศรษฐกิจ (หลัก) (๖) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ (๗) สาธารณสุข ในส่วนของแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ มีเป้าประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ กระจายความเจริญและความเข้มแข็งของภาคสังคม และปรับบทบาท โครงสร้าง และกลไกสถาบันบริหารจัดการเศรษฐกิจของประเทศตามหลักแนวคิดการบริหารงานคุณภาพที่มีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเด็นปฏิรูปเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และลดความเหลื่อมล้ำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ จำนวน ๕ กิจกรรม ประกอบด้วย

๑) การสร้างเกษตรมูลค่าสูง

๒) การส่งเสริมและพัฒนากองทุนเพื่อคุณภาพสูง

๓) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและ

บริการเป้าหมาย

๔) การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค

๕) การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

^๓ ประกาศ นร. เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง). (๒๕๖๔, ๒๕ กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๔ ง.

ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้กำลังคนในระบบมีทักษะสอดคล้องตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย และได้รับการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น บุคลากร ในภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยว และผู้ประกอบการรายย่อยมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศได้ดียิ่งขึ้น

๒.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๔ มุ่งหมายที่จะเร่งเพิ่มศักยภาพของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อฐานแรงและเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วทั้ง การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ **พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่า อย่างยั่งยืน”** ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้างนโยบายและกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าทันพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูง และคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่การขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา (Agenda) ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วน ในการผลักดันการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนด **หมุดหมายการพัฒนาจำนวน ๑๓ ประการ** ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” และการบรรลุเป้าหมายหลักในช่วงระยะเวลา ๕ ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ โดยมีหมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๑ หมุดหมายได้แก่

หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการ เพื่อคุณภาพความมั่นคงอาหารและความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตร ในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

หมุดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน โดยเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น ปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และการท่องเที่ยวไทย ต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

หมุดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค โดยทำให้ประเทศไทยเป็นประตูการค้าและการลงทุน เป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค และเป็นศูนย์กลางคมนาคมและโลจิสติกส์ของภูมิภาค

หมุดหมายที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่สำคัญของโลก โดยมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัลภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น การส่งออกของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศเพิ่มขึ้น และมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

หมุดหมายที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ โดยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้ของ SME

^๔ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔, ตุลาคม). (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐).

SME มีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจ สามารถ Scale up และปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่ และ SME สามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากภาครัฐ

หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาครัฐลดลง และการพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

หมวดหมู่ที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม โดยครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และคนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยการเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจ หมุนเวียนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การอนุรักษ์ พลังงาน และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการลดความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างภูมิคุ้มกันและการฟื้นตัวจาก การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยคนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉบับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดยการบริการภาครัฐมีคุณภาพเข้าถึงได้ และภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูงและคล่องตัว

๒.๕ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)^๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาการเกษตรของประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกร มั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

^๔ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๖๐, เมษายน). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙).

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise เสริมสร้างความภาคภูมิใจ และความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรรม บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยนวัตกรรมการและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร
โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ ๔.๐ บริหารจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการเกษตร และพัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยพัฒนาบุคลากรเป็น Smart Office และ Smart Researcher เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปรับปรุงพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร

๒.๖ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐^๖ โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกแรงให้เกิการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ Thailand ๔.๐ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรและแรงงาน ไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น ด้วยการระดมทรัพยากรและความสามารถของทุกภาคส่วนในการมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เป็นการพัฒนายภายใต้ ๔ + ๑ สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ๑ ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Nurture) ภายใต้กลไกตุลาการ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษาและภาคประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลาย ทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดีด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ โดยเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์

เน้นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทุนพื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” ดังนั้น ธรรมชาติจึงไม่ใช่แค่เพียงทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ธรรมชาติคือแหล่งกำเนิดของชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลก

^๖ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (๒๕๖๕, กุมภาพันธ์). แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐.

เป็นพื้นฐานของความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไป รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำตามหลักการหมุนเวียน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาคลังข้อมูลดิจิทัลความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม เพื่อการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์
๒. การอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม
๓. การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อลดการใช้ ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น
๔. การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่มทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระดมจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งจากภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และ “ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการยกระดับมาตรฐาน สร้างคุณค่าใหม่ รวมถึงการนำหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้ในการลดการใช้ทรัพยากร การดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาที่นำไปสู่การเดินหน้าไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการเติบโตของทุกภาคส่วนไปพร้อมๆ กัน เพื่อเพิ่มโอกาสของชุมชนและผู้ประกอบการที่อยู่ในภูมิภาค ได้รับการพัฒนา รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการหรือแก้ปัญหาสุขภาพ ปัญหามลพิษ ยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยของอาหาร ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพิงแหล่งพลังงานทางเลือกในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระเบียงเศรษฐกิจ BCG
๒. การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
๓. การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน
๔. การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูง จากความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์
๕. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการด้วยกลไกตุลาภิ เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุดยอนวิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์
๖. การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ด้วยการใช้อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด
๗. การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบอาหารที่ดี

๘. การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ ระบบประกันคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเดิมให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์ การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่ม ตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดีให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์หรือบริการด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพืชในโรงเรือนอัจฉริยะ (Plan factory) การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิตและการให้บริการทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก โดยมีแนวทางการดำเนินการในแต่ละสาขายุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. สาขาการเกษตรและอาหาร

๑) การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูง ด้วยการใช้การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตร พรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า

๒) การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B, C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)

๓) การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ สารสำคัญเพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลง หรือพืช

๔) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีขั้นสูงระบบอัตโนมัติมาบริหารจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค

๕) ปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสียระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง

๖) การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลกด้วยการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์วัฒนธรรมไทยและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว

๗) การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ทดสอบด้านอาหารฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชันและสารประกอบ Functional ingredient มาตรฐาน GMP

๒. สาขาสุภาพและการแพทย์

๑) การสร้างและยกระดับความสามารถในการพัฒนาและผลิตวัคซีน ยา และชีววัตถุ ในการป้องกันและควบคุมโรคจากไวรัสและการเข้าสู่ตลาดสากล

๒) การยกระดับคุณภาพการรักษาสู่ระบบการแพทย์แม่นยำ ด้วยการส่งเสริมให้มีการใช้บริการการแพทย์จีโนมิกส์ผลิตภัณฑ์การแพทย์ขั้นสูง (Advanced Therapy Medicinal Products, ATMPs)

๓) การเร่งรัดการพัฒนาเครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ด้วยกลไกนวัตกรรมแบบวิศวกรรมย้อนกลับ

๔) การส่งเสริมการวิจัยทางคลินิก เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และ สุขภาพ ได้แก่ ยา วัคซีน อาหารสุขภาพ อาหารการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัสดุทางการแพทย์

๕) การส่งเสริมการสร้างตลาดด้วยกลไกการขึ้นทะเบียนนวัตกรรม Sandbox การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และปรับรูปแบบการจัดซื้อจากรายปีเป็น Multi-year procurement

๖) การสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อรองรับอุตสาหกรรม และบริการ การแพทย์และสุขภาพ

๓. สาขาพลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ

๑) การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรม ด้วยกลไกการกำหนดราคารับรอง การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด

๒) การส่งเสริมการนำพืช ผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม

๓) การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการ และการสร้างธุรกิจ นวัตกรรมให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

๔. สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๑) การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model เพื่อกระจาย รายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒) การส่งเสริมการท่องเที่ยวยั่งยืนและการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสีเขียวตามแนวทาง Happy Model

๓) การกระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการ ในเมืองท่องเที่ยวรอง โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราว และการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology

๔) การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการใช้จ่าย รวมถึงพัฒนา ดิจิทัลคอนเทนต์ ที่นำเสนอจุดเด่นของประเทศไทยในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม

๕) การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่านการจัดงานประชุมและนิทรรศการ กีฬา และอีเว้นท์ (Event) ขนาดใหญ่

๕. เศรษฐกิจหมุนเวียน

๑) การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยโอกาสการลงทุนและการสร้างตลาดด้วยโมเดลธุรกิจ เศรษฐกิจหมุนเวียน

๒) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการคิดค้น ผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่

๓) การพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อน เศรษฐกิจหมุนเวียน อย่างเป็นระบบ

๔) การสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ หมุนเวียนของประเทศ

๕) การสร้างกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการอบรมหรือหลักสูตร รวมทั้งสร้างความตระหนักในการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทันเพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมถึงเข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต ด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด รวมถึงสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ ต้องพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัย พัฒนาขึ้นแนวทางเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การยกระดับความสามารถของกำลังคนในสาขา BCG
๒. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๓. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณภาพ
๔. การพัฒนาเทคโนโลยีขึ้นแนวทาง

๒.๗ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

กรอบแนวคิด

๑. **ความมั่นคงแบบองค์รวม** ให้ความเชื่อมโยงทั้งมิติทั้งปวง ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ดังนี้

๑.๑ **ความมั่นคงของรัฐ** การมีอธิปไตยในการปกครองประเทศ ปราศจากภัยคุกคามต่อเอกราชอธิปไตยบูรณภาพแห่งดินแดนและการแทรกแซงการดำเนินกิจการภายในของรัฐ รวมทั้งมีขีดความสามารถให้พร้อมเผชิญต่อสถานการณ์ภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อปกป้องและรักษาความปลอดภัยให้แก่บุคคลที่อาศัยในรัฐ

๑.๒ **ความมั่นคงของมนุษย์** ความอยู่ดีมีสุขของคนในชาติให้ปลอดจากความหวาดกลัว (Freedom from Fear) หลุดพ้นจากความต้องการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต (Freedom from Want) อยู่อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี (Freedom to Live in Dignity) บนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน

๑.๓ **ความมั่นคงระหว่างประเทศ** การสร้างความสมดุลและบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยและแสงความร่วมมือกับมิตรประเทศในระดับทวิภาคี อนุภูมิภาค ภูมิภาค และประชาคมโลก บนพื้นฐานความไว้วางใจและความเห็นพ้องทางยุทธศาสตร์ ตลอดจนการส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามด้านความมั่นคง

๒. **เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals : SDGs)** ตามวาระการพัฒนาอย่างยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของแนวคิด “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” มุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่มมุ่งเน้น

๑๓ เป้าหมายจากทั้งหมด ๑๗ เป้าหมายให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ตามที่ปรากฏใน ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง ซึ่งคำนึงถึงบริบทการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของประเทศ ดังนี้

เป้าหมายที่ ๑ จัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกพื้นที่ ครอบคลุมคนทุกกลุ่ม ทั้งชาย หญิง เด็กคนยากจน และกลุ่มคนเปราะบาง โดยให้ความสำคัญกับการใช้ระบบและมาตรการคุ้มครองทางสังคม การสร้างหลักประกันในเรื่องสิทธิการเข้าถึงทรัพยากรทางเศรษฐกิจ บริการขั้นพื้นฐาน การถือกรรมสิทธิ์และใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพย์สิน ตลอดจนการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้ที่ยากจนและอยู่ในสถานะเปราะบางต่อเหตุรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายที่ ๒ ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหาร และยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน ให้ความสำคัญกับความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการ การเข้าถึงอาหารที่ปลอดภัยและเพียงพอตลอดทั้งปี ตลอดจนการสร้างหลักประกันว่าจะมีระบบการผลิตอาหารที่ยั่งยืน ซึ่งมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ทุกคน

เป้าหมายที่ ๓ สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย ครอบคลุมประเด็นด้านสุขภาพและสวัสดิภาพต่าง ๆ โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างการป้องกันและการรักษาการใช้สารในทางที่ผิด ซึ่งรวมถึงการใช้อยาเสพติดในทางที่ผิดและการใช้แอลกอฮอล์ในทางอันตราย ลดจำนวนการตายและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน การมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึงการป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึงการบริการสาธารณสุขจำเป็นที่มีคุณภาพ และเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีราคาที่สามารถซื้อหาได้ ตลอดจนลดจำนวนการตายและการป่วยจากสารเคมีอันตรายและการปนเปื้อนและมลพิษทางอากาศ น้ำ และดิน

เป้าหมายที่ ๕ บรรลุความเท่าเทียมระหว่างเพศ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สตรีและเด็กหญิง ให้ความสำคัญกับการยุติการเลือกปฏิบัติและจัดความรุนแรงทุกรูปแบบต่อผู้หญิงและเด็กหญิงรวมถึงการค้ามนุษย์ การกระทำทางเพศ และการแสวงประโยชน์ในรูปแบบอื่น

เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคนและมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการน้ำแบบองค์รวมในทุกระดับ รวมถึงผ่านทางความร่วมมือระหว่างเขตแดนตามความเหมาะสม ตลอดจนการปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำรวมถึงภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ชั้นหินอุ้มน้ำ และทะเลสาบ

เป้าหมายที่ ๗ สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน ให้ความสำคัญกับพลังงานสะอาดโดยเฉพาะพลังงานหมุนเวียน ซึ่งเป็นทางเลือกในการยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการพลังงานไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ลดการพึ่งพาเชื้อเพลิงฟอสซิล ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและหาซื้อพลังงานหมุนเวียนได้ง่ายขึ้นสามารถยกระดับคุณภาพชีวิต รวมทั้งตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงพลังงาน การเพิ่มบทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลและการเปลี่ยนผ่านยุคแห่งการขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้า

เป้าหมายที่ ๘ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่มีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพผ่านการเพิ่มความหลากหลายการยกระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรม การส่งเสริมผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับประเด็น

ด้านแรงงานเป็นการเฉพาะไม่ว่าจะเป็นการดำเนินมาตรการโดยทันทีและมีประสิทธิภาพเพื่อขจัดแรงงานบังคับ ยุติความเป็นทาสสมัยใหม่และการค้ามนุษย์ ยับยั้งและกำจัดการใช้แรงงานเด็กปกป้องสิทธิแรงงาน และส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและมั่นคงสำหรับผู้ทำงานทุกคนรวมถึงผู้ทำงานต่างด้าว โดยเฉพาะหญิงต่างด้าวและผู้ทำงานเสี่ยงอันตราย

เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ
ให้ความสำคัญกับการเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองโดยไม่เลือกปฏิบัติ การสร้างหลักประกันว่าจะมีโอกาสดีเท่าเทียมและลดความไม่เสมอภาคของผลลัพธ์ รวมถึงโดยการขจัดกฎหมาย นโยบาย และการกระทำที่เลือกปฏิบัติและส่งเสริมการออกกฎหมาย นโยบาย และการกระทำที่เหมาะสมในเรื่องนี้ ตลอดจนการเลือกใช้นโยบาย โดยเฉพาะนโยบายการคลัง ค่าจ้าง และการคุ้มครองทางสังคม และให้บรรลุความเสมอภาคยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เป้าหมายที่ ๑๑ ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิคุ้มกันและยั่งยืน ครอบคลุมในหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเมืองและชุมชน โดยให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงที่อยู่อาศัยและการบริการพื้นฐาน การลดความเสียหายจากภัยพิบัติ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับน้ำโดยมุ่งปกป้องคนจนและคนเปราะบาง

เป้าหมายที่ ๑๓ ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น ให้ความสำคัญกับการเสริมภูมิคุ้มกันด้านทุนและขีดความสามารถในการปรับตัวต่ออันตรายและภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศในทุกประเทศ บูรณาการมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการวางแผนระดับชาติ ตลอดจนพัฒนาการศึกษา การสร้างความตระหนักรู้และขีดความสามารถของมนุษย์และของสถาบันในเรื่องการลดผลกระทบและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเตือนภัยล่วงหน้า

เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการป้องกันและลดมลพิษทางทะเล โดยเฉพาะที่เกิดจากกิจกรรมบนแผ่นดิน รวมถึงขยะทะเลและมลพิษของสารอาหาร ยุติและขจัดปัจจัยที่อุดหนุนการประมงแบบผิดกฎหมาย การบริหารจัดการเชิงวิทยาศาสตร์มาฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ การบริหารจัดการ อนุรักษ์ และฟื้นฟูระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ตลอดจนการเพิ่มพื้นที่อนุรักษ์ทางทะเลและชายฝั่ง

เป้าหมายที่ ๑๖ ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ ให้ความสำคัญกับการลดความรุนแรงทุกรูปแบบ ยุติการข่มเหง การใช้หาประโยชน์อย่างไม่ถูกต้อง การค้ามนุษย์ ความรุนแรงและการทรมานทุกรูปแบบที่มีต่อเด็ก ส่งเสริมนิติธรรมทั้งในระดับชาติและระหว่างประเทศ สร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมแก่ทุกคน ลดการลักลอบ การเคลื่อนย้ายอาวุธและเงิน และต่อสู้กับองค์กรอาชญากรรม ลดการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่ และการรับสินบนทุกรูปแบบ พัฒนาสถาบันที่มีประสิทธิภาพมีความรับผิดชอบและโปร่งใสในทุกระดับ ตลอดจนสร้างหลักประกันว่าสาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและมีการปกป้องเสรีภาพขั้นพื้นฐานโดยเป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศและความตกลงระหว่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑๗ เสริมความแข็งแกร่งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มุ่งยกระดับหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลก โดยเฉพาะความร่วมมือหลายภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกประเทศ

ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ผ่านการระดมทุนที่เป็นตัวเงิน เทคโนโลยี และนวัตกรรม ตลอดจนความรู้และแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อสนับสนุนประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุดในการดำเนินนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ตามความต้องการจนสามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ภายในปี ๒๕๗๓

๓. การน้อมนำพระราชปณิธานสืบสาน รักษา ต่อยอดเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแนวพระราชดำริ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นการสืบสานโครงการพระราชดำริต่อเนื่อง รักษาความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน และต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก ในขณะที่แนวพระราชดำริ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นวิธีการแห่งศาสตร์พระราชทานเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่หน่วยงานด้านความมั่นคงน้อมรับปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยความเข้าใจจุดศูนย์ดลของปัญหาและสภาพแวดล้อมในทุกมิติอย่างรอบด้าน ขณะเดียวกันต้องเข้าถึงสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม

๔. การบูรณาการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือของทุกภาคส่วน ให้ความสำคัญกับแนวทางบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (Whole-of-Government Approach) มุ่งเน้นให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา หน่วยงานของรัฐตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนและของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถสร้างผลผลิตที่จะผลักดันให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการ โดยเฉพาะผลลัพธ์ที่จะต้องร่วมกันทำหรือบูรณาการระหว่างหน่วยงาน รวมทั้งส่งเสริมความสัมพันธ์และพัฒนา/ขยายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของประเทศไทยกับต่างประเทศ **ควบคู่กับแนวทางบูรณาการการทำงานที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วม (Whole-of-Society Approach)** เป็นแนวทางที่ทุกภาคส่วนในสังคม ทั้งภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและภาคประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมตลอดกระบวนการจัดทำและขับเคลื่อนเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ ทำให้เกิดองค์ความรู้ด้านความมั่นคง ความเข้าใจถึงสาเหตุแท้จริงของปัญหาที่เป็นปัจจัยผลักดันได้อย่างรอบด้านและสามารถระบุหรือกำหนดลำดับความสำคัญในการพัฒนาและการป้องกันแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น

๕. การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) และการสร้างความสามารถในการกลับคืนสู่สภาพเดิม หรือ “ลึ้มแล้ว ลุกไว” (Resilience) เป็นการตระหนักถึงการบริหารจัดการเพื่อลด หลีกเลี่ยง ควบคุมและกระจายความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่รับได้ ในขณะที่ต้องมีการเตรียมการให้ลดความเปราะบางต่อความเปลี่ยนแปลงของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น โดยมุ่งเน้นการสร้างความสามารถของประเทศ ๓ ระดับ ดังนี้

๕.๑ การพร้อมรับ หรือ ระดับ “อยู่รอด” ในการแก้ไขข้อจำกัดหรือจุดอ่อนที่มีอยู่ ซึ่งเป็นผลให้ประชาชนประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิต หรือทำให้ประเทศมีความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกและภายใน รวมถึงการสร้างความพร้อมในทุกระดับในการรับมือกับสภาวะวิกฤติที่อาจเกิดขึ้นให้สามารถฟื้นคืนสู่ภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว

๕.๒ การปรับตัว หรือ ระดับ “พอเพียง” ในการปรับเปลี่ยนปัจจัยที่จำเป็นเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ในระดับครอบครัว ชุมชน พื้นที่ และ

ประเทศ รวมถึงปรับทิศทางรูปแบบ และแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่

๕.๓ การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน หรือ ระดับ “ยั่งยืน” ในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในมิติต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของบุคคลและสังคมในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องรวมทั้งเพื่อสนับสนุนให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

๖. การให้ความสำคัญกับแนวคิดยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ตลอดจนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง ครอบคลุมประเด็นความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน บ้านเมือง มีความสงบเรียบร้อย การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงที่มีอยู่เดิมและป้องกัน ปัญหาใหม่การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ องค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ และการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ

๗. การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) ให้ความสำคัญกับการบูรณาการการพัฒนาการขับเคลื่อนประเทศไทยอย่างสมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน ตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง โดยรักษา ต่อยอด ภูมิปัญญาเดิม และใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจควบคู่กับการรักษาความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ การบริหารจัดการ โดยชุมชนภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอันจะช่วยสนับสนุนการเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวมและสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ

๒.๘ กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐^๗

ภาคเหนือ

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ” ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ สานสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาสู่การเป็นระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ Creative LANNA ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน และลำปาง

๒. พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง

๓. พัฒนาการท่องเที่ยวและบริการบนฐานภูมิปัญญาและวัฒนธรรม

๔. เสริมศักยภาพของเมืองและพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และเอื้อต่อการอยู่อาศัย

๕. พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุ ที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน

๖. อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำที่มีความสมดุล ป้องกันและแก้ไขปัญหา หมอกควัน ปัญหาล้างแฉะล้นเมือง

^๗ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔, กรกฎาคม). แผนพัฒนาภาค พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐.

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคเหนือ

๑. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนล่าง ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวม ๓๒.๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของทั้งประเทศ โดยพื้นที่เกษตรของภาคเหนือส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งเป็นพื้นที่ราว ๒๑.๙ ล้านไร่ ทำการผลิตพืชสำคัญ ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง และภาคเหนือตอนบน ๑๐.๖ ล้านไร่ เป็นพื้นที่สำคัญในการผลิตพืชผัก และผลไม้

๒. สัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคเหนือสูงกว่าสัดส่วนของประเทศ ช่วยลดความเสี่ยงของภัยแล้ง ในปี ๒๕๖๒ ภาคเหนือมีพื้นที่ชลประทานรวม ๑๐.๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๔ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๒๗.๘ ในปี ๒๕๕๙ โดยมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๓๑.๓ สูงกว่าระดับประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒

๓. ผลผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรต่ำ เมื่อเทียบกับผลิตภาพแรงงานในสาขาการผลิตอื่น โดยผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรภาคเหนือในปี ๒๕๖๒ เท่ากับ ๔๒,๑๑๒.๕๖ บาทต่อคน ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมเท่ากับ ๒๙๓,๘๕๒.๕๖ บาทต่อคน และภาคบริการเท่ากับ ๑๖๐,๖๗๖.๘๘ บาทต่อคน รวมทั้งมีมูลค่าเศรษฐกิจต่ำ โดยในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรภาคเหนือมีมูลค่า ๓๓๓,๑๙๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๕.๖ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเหนือ

๔. กระบวนการผลิตการเกษตรเริ่มปรับเปลี่ยนสู่การเกษตรสร้างมูลค่า เกษตรกรมีการปรับกระบวนการผลิตสู่เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์มากขึ้น ตามพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ใส่ใจในสุขภาพและสิ่งแวดล้อม และมีการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการผลิต อาทิ การใช้โดรน การใช้แอปพลิเคชันทดแทนแรงงานเกษตรที่สูงวัย ซึ่งจะเป็นการพัฒนาสู่ระบบเกษตรอัจฉริยะที่มีการบริหารจัดการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๙ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)^๔ เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ตลอดจนผู้บริหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม **มีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐ ต่อปี”** โดยมีเป้าหมายผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล ประกอบด้วย ๕ ประเด็นการพัฒนา ๒๘ แนวทางการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร

^๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (๒๕๖๔, ตุลาคม). แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐).

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร
มีแนวทางการพัฒนา คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และการพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร
มีแนวทาง การพัฒนา คือ การเสริมสร้างทุนทางสังคม การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก การยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตร ทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ การเพิ่มผลผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร
มีแนวทาง การพัฒนา คือ การพัฒนาบริการประชาชน การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนาศูนย์กลางภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนากฎหมาย และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร

๒.๑๐ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์^๔

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาให้ทราบถึงแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินที่รัฐบาลจะดำเนินการเพื่อพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคง สังคมไทยมีความสุข สามัคคี และเอื้ออาทร คนไทยมีคุณภาพ ชีวิตที่ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ เศรษฐกิจไทยมีความแข็งแกร่งและมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีนโยบายประกอบด้วยนโยบายหลัก ๑๒ ด้าน นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง โดยมีนโยบายหลักและนโยบายเร่งด่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๑. นโยบายหลัก ๘ ด้าน ประกอบด้วย นโยบายหลักที่ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ นโยบายหลักที่ ๔ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก นโยบายหลักที่ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย นโยบายหลักที่ ๖ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค นโยบายหลักที่ ๗ การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก นโยบายหลักที่ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน นโยบายหลักที่ ๑๑ การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ และนโยบายหลักที่ ๑๒ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการยุติธรรม

^๔ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒. (๒๕๖๒, ๒๕ กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๘๖ ง.

๒. นโยบายเร่งด่วน ๑๐ เรื่อง ประกอบด้วย นโยบายเร่งด่วนที่ ๑ การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน นโยบายเร่งด่วนที่ ๓ มาตรการเศรษฐกิจ นโยบายเร่งด่วนที่ ๔ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกร และพัฒนานวัตกรรม นโยบายเร่งด่วนที่ ๕ ยกระดับศักยภาพแรงงาน นโยบายเร่งด่วนที่ ๖ การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต นโยบายเร่งด่วนที่ ๗ เตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ นโยบายเร่งด่วนที่ ๘ การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ นโยบายเร่งด่วนที่ ๙ การแก้ไขปัญหายาเสพติด และสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ นโยบายเร่งด่วนที่ ๑๐ การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน และนโยบายเร่งด่วนที่ ๑๑ การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย

๒.๑๐ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้มีแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนด้านการเกษตรให้มีความยั่งยืนด้วยยุทธศาสตร์และแนวทางนโยบายหลัก ดังนี้

๑.๑ ยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

๑) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการประสานความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย Lazada Shopee Alibaba สถาบันวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้มีความหลากหลายทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจเกษตรทั้งผลผลิตและสินค้าเกษตรแปรรูปเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชนที่เชื่อมโยงกับตลาดชุมชนหรือตลาดเกษตรกร อีกทั้งส่งเสริมระบบเกษตรพันธสัญญา เพื่อสร้างความไว้วางใจระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ โดยมีความร่วมมือด้านการตลาดที่สำคัญ ได้แก่

๑.๑) ความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ การสร้างกลไกความร่วมมือให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรมระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์ให้เกิดการขับเคลื่อนภายใต้ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต ผ่านคณะทำงานร่วมของทั้ง ๒ กระทรวง โดยการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน ได้แก่ (๑) การสร้างและใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data) จัดทำ Dashboard สินค้าเกษตร (๒) การสร้างแพลตฟอร์มกลาง “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” โดยคัดเลือกกลุ่มสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่และวิสาหกิจชุมชนเป็นกลุ่มนำร่องในการออกแบบจัดทำแพลตฟอร์มกลาง (๓) การสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ มาตรฐาน ความปลอดภัย และการตรวจสอบย้อนกลับ และ (๔) การพัฒนานคนและผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด

๑.๒) ความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยพัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม ในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดหวาน และมะเขือเทศ ร่วมกับบริษัทผู้รับซื้อในเครือข่ายสภาอุตสาหกรรม เป็นการดำเนินงานที่เน้นให้เกษตรกรรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ ด้วยกระบวนการจัดการที่ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น สนับสนุนแผนการตลาดที่ชัดเจนของอุตสาหกรรม ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และช่วงเวลาการรับซื้อ ทั้งนี้ พื้นที่เป้าหมาย คือ พื้นที่เกษตรกรที่ผลิต สินค้าตามเป้าหมายของอุตสาหกรรม ที่ห่างจากแหล่งรับซื้อผลผลิตในรัศมีไม่เกิน ๑๐๐ กิโลเมตร เพื่อลดภาระต้นทุนการจัดการด้านโลจิสติกส์

๑.๓) การพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาสและการรับรู้ความต้องการของตลาด โดยการพัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ การจัดทำร้านค้าออนไลน์ให้กับสินค้าเกษตร ด้วยการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ พัฒนาระบบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาต่อยอดระบบเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้การใช้งานของเกษตรกร เช่น การ Live จำหน่ายสินค้าทาง Facebook รวมถึงการเชื่อมโยงระบบจัดเก็บและขนส่งสินค้า ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่าย/คลัสเตอร์ ให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยการพัฒนากลไกเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

๒) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร ๔.๐ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรกรรม โดยการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมตลอดโซ่อุปทานและโซ่คุณค่า (Supply-Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูปจนถึงการตลาด โดย

๒.๑) พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อเป็นต้นแบบเกษตรอัจฉริยะให้กับเกษตรกร รวมถึงเป็นกลไกส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตรผ่านการรวมกลุ่ม

๒.๒) พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์ นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ของแต่ละจังหวัด โดยเชื่อมโยงการทำงานกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ เกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture) และเกษตรอัจฉริยะ

๒.๓) พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) และส่งเสริมสถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ให้เป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับการให้บริการทางการเกษตร และเป็นช่องทางการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ได้อย่างครบวงจร

๓) ยุทธศาสตร์ ๓'S คือ "Safety" ความปลอดภัยของอาหาร "Security" ความมั่นคง มั่งคั่ง ของภาคการเกษตรและอาหาร และ "Sustainability" ความยั่งยืนของภาคการเกษตร

๓.๑) Safety เน้นสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความปลอดภัย เชื่อมั่นในระบบที่มีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) มาตรฐานสินค้าเกษตรของไทยเป็นไปตามมาตรฐานสากล และมั่นใจว่าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยผลิตด้วยความปลอดภัยทั้งระบบ เพื่อผู้บริโภคภายในประเทศและส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ

๓.๒) Security เน้น ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) Food Security ไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารได้เพียงพอ และสามารถผลิตเลี้ยงคนทั่วโลกได้ โดยมีตัวอย่างสินค้าดาวเด่นของไทย อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง ไข่ สินค้าประมง (๒) Health Security ไทยมีมาตรการ ควบคุม ป้องกัน การระบาดของโรคที่เข้มงวด (๓) Biosecurity ไทยมีระบบควบคุม/ป้องกันโรคระบาดในสัตว์และพืช รวมทั้งศัตรูพืช การนำแอปพลิเคชัน e-Smart Plus มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงฟาร์มสุกรแบบ Realtime สำหรับโรค African Swine Fever (ASF) และ (๔) Farmer Security เน้นการเสริมสร้างเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมเกษตรพอเพียงและ Smart Farmer, Young Smart Farmer เพื่อให้ภาคเกษตรมีความมั่นคง

๓.๓) Sustainability ระบบการทำเกษตรของไทยเน้นความยั่งยืน เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร การลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับ การใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง มีการนำเทคโนโลยีฝนหลวงมาใช้ประโยชน์ มีการจัดสิทธิ ในการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้มีความสำคัญกับความยั่งยืนของดิน การบริหารจัดการพื้นที่ เกษตรกรรม (Zoning) เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และมีการบริหารจัดการ น้ำทั้งระบบ รวมถึงการขับเคลื่อนโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio – Circular – Green Economy : BCG Economy) และ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

๔) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน

๔.๑) การบูรณาการเพื่อพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และ เชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและสนับสนุนข้อมูลที่ดีแก่เกษตรกรสำหรับการ ตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงตรวจสอบศักยภาพพื้นที่ โดยบูรณาการจัดทำระบบแผนที่เกษตร เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) สำหรับเป็นเครื่องมือในการวางแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตร ที่สำคัญ ที่คำนึงถึงความเหมาะสมด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจสำหรับการเชื่อมโยงข้อมูล และช่วยให้ เกษตรกรมีข้อมูลที่ดี โดยมีการรวบรวมข้อมูลและการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร ให้ครอบคลุมทุกด้านทั้งสินค้า การตลาด และทรัพยากรและครอบคลุม พื้นที่ทั้ง ๗๗ จังหวัด เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรและทรัพยากรทางการเกษตร นำไปใช้วางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ รวมถึงการรับรู้ความต้องการคุณภาพและปริมาณของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๔.๒) สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในด้านการพัฒนาการเกษตร การนำ จุดแข็งหรือศักยภาพของแต่ละภาคส่วนมาร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาภาคเกษตรตลอดโซ่อุปทาน เช่น ความร่วมมือด้านการตลาด ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่ง ประเทศไทย แพลตฟอร์มตลาดออนไลน์ต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงด้านการตลาดให้มีความหลากหลาย ใช้ในการซื้อขายได้จริง

๕) ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวศาสตร์พระราชา โดยน้อมนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริฯ เกษตรทฤษฎีใหม่ และโครงการหลวง ด้วยการถ่ายทอด องค์ความรู้ผ่านกลุ่มเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและ พึ่งพาตนเองได้

๑.๒ แนวทางนโยบายหลัก ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

๑) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาด ให้หลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ (New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) รถมอบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้าเกษตรพันธุ์ สัตว์ และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่าง เข้มขันกับกระทรวงพาณิชย์ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๒) การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตร ชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาด สีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน

รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร เอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน

๓) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยี ในการดูแลรักษา รถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรแบบครบวงจร

๔) การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

๕) การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

๖) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตร ให้มีความสดใหม่และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

๗) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับใช้ในการอุปโภค บริโภค และทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

๘) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสมในการทำเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri – Map

๙) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

๑๐) การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทันท่วงที

๑๑) การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทย ให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ร ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

๑๒) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แผลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางด้านการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๑๓) การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

๑๔) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

๑๕) การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒. แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบแนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้กับผู้บริหารและบุคลากรของส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยสรุปเป็นแนวทางดำเนินงานหลักใน ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑ การกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมายประกอบด้วย

- ๑) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- ๒) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- ๓) ยกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- ๔) ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๕) พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- ๖) ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นรูปธรรม
- ๗) ยกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- ๘) ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๙) มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๑๐) ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

๒.๒ ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร ประกอบด้วย

- ๑) การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด - ๑๙
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
- ๓) การรับเรื่องราวร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- ๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

๒.๓ วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal)

ประกอบด้วย

- ๑) สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- ๒) สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวง รวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง
- ๓) กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- ๔) ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ
- ๕) สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง
- ๖) สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตามการบริหารแผนงานและงบประมาณของกระทรวง
- ๗) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัด เพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา
- ๘) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการในพื้นที่
- ๙) ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

๒.๑๑ ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

แนวทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

เป้าหมายการพัฒนาในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ

“พัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูง และเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนของภาคเหนือ”

ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาเศรษฐกิจท่องเที่ยวและบริการตลอดห่วงโซ่มูลค่าอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์	๑. เพื่อสร้างการเชื่อมโยงธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการสู่ท้องถิ่น ๒. เพื่อยกระดับการผลิตและการสร้างมูลค่าแก่สินค้าและบริการท้องถิ่น โดยผสมผสานภูมิปัญญาและเทคโนโลยีนวัตกรรม ๓. เพื่อสร้างมาตรฐานการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ๔. เพื่อเพิ่มมูลค่าการตลาดที่เน้นการเป็นแหล่งท่องเที่ยวปลายทาง (Destination)
แนวทางการพัฒนา	๑. พัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยง ๔ จังหวัด โดยการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพการแพทย์แผนไทย ๒. ส่งเสริมอัตลักษณ์วัฒนธรรมล้านนาและพัฒนาหัตถกรรมท้องถิ่นของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๓. เพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เพื่อรองรับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตลอดห่วงโซ่มูลค่า

๔. ส่งเสริมการตลาด ประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้การท่องเที่ยวให้กับ
กลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมาย

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูงและเป็นศูนย์กลางการลงทุนของภาคเหนือ
วัตถุประสงค์ เป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน ของภาคเหนือ เชื่อมโยงความร่วมมือทาง

เศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศ

แนวทางการพัฒนา ๑. ส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปอาหารมูลค่าสูง (NTFV) อุตสาหกรรม
สุขภาพและความงาม สมุนไพร และหัตถอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัด
ภาคเหนือตอนบน ๑

๒. เชื่อมโยงอัตลักษณ์ล้านนาผาสนเทคโนโลยีนวัตกรรม (High Touch
Value) ตลอดจนห่วงโซ่มูลค่า เพื่อตอบสนองตลาดในกลุ่มประเทศ
เพื่อนบ้าน และ AEC บนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และ
สถาบันการศึกษา

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การพัฒนาเศรษฐกิจเกษตรสร้างสรรค์

วัตถุประสงค์ ๑. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกรและผู้ประกอบการ
๒. เพื่อยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ ได้รับการรับรองมาตรฐาน
๓. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลผลิตการเกษตร ผลิตภัณฑ์เกษตร

แนวทางการพัฒนา ๑. ส่งเสริมเกษตรต้นทาง และเกษตรแปรรูปในพื้นที่ (NTFV) ของผลผลิต
ทางการเกษตรที่สำคัญและโดดเด่นในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑
๒. พัฒนารูปแบบการผลิตเพื่อยกระดับมาตรฐานของสินค้าเกษตร
๓. ส่งเสริมการสร้างโอกาสในการจำหน่ายเพื่อเชื่อมโยงธุรกิจการค้า
ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การพัฒนาเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อมเพื่อลดฝุ่นควัน

วัตถุประสงค์ ๑. สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น หรืออยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เกื้อหนุนการพัฒนา
๒. เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้มีสภาพอุดมสมบูรณ์บนพื้นฐาน
การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย และการใช้ประโยชน์อย่างมีคุณค่า
ที่ก่อให้เกิดความยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา ๑. ส่งเสริมการเกษตรและอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๒. ยกระดับการบริหารจัดการวัสดุทางการเกษตร ด้วยการนำความก้าวหน้า
ทางเทคโนโลยีนวัตกรรมช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการลดฝุ่นควัน (PM_{๒.๕})
๓. สร้างมาตรการลดการเผาทั้งรูปแบบของการส่งเสริมอาชีพและ
การบูรณาการอย่างมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว และ
อากาศบริสุทธิ์ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดลำปาง ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๕)

ลำปางเมืองอัจฉริยะสร้างสรรค์และเมืองมรดกทางวัฒนธรรม (Smart Cities and Cultural Heritage Cities)

ลำปางเป็นเมืองแห่งความสุข ๒ มิติ เมืองเก่าที่ยังมีพลวัตและเมืองใหม่อัจฉริยะ เป็นการพัฒนาที่มุ่งไปสู่การเป็นเมืองยั่งยืน ๒ มิติ ด้วยการผสมผสานมนต์เสน่ห์แห่งความเป็นเมืองเก่า ย้อนยุคทางประวัติศาสตร์มายาวนานกว่า ๑,๓๐๐ ปี เชื่อมโยงไปสู่มิติเมืองใหม่อย่างลงตัว เป็นเมืองอัจฉริยะเมืองที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการให้บริการและการบริหาร จัดการเมืองภายใต้แนวคิด การพัฒนาเมืองน่าอยู่ เมืองทันสมัย ให้ประชาชนในเมืองมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข อย่างยั่งยืน

LAMPANG Model : Livable and Sustainable

L : Learning & Smart & Creative & Livable & Sustainable City

เมืองแห่งการเรียนรู้ อัจฉริยะ สร้างสรรค์ น่าอยู่ ยั่งยืน

A : Age - Friendly City & Wellness Economy

เมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ และเศรษฐกิจเชิงสุขภาพ

M : Multiple Logistics Ecosystem & Clean Energy & Clean Industry

เมืองระบบนิเวศโลจิสติกส์ที่หลากหลายพลังสะอาด อุตสาหกรรมสะอาด

P : Pottery & Advance ceramic & Handicraft & Creative Industry (Art & Design)

เมืองเครื่องปั้นดินเผาและวัสดุเซรามิกสมัยใหม่ อุตสาหกรรมและหัตถอุตสาหกรรมสร้างสรรค์

A : Agro Innopolis & Agriculture based on BCG & Food Valley

เมืองนวัตกรรมเกษตรมูลค่าสูง เมืองเกษตรฐาน BCG และอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและอาหารแบบครบวงจร

N : Natural resources & environment sustainability & Holistic Security Management

เมืองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืนและการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

G : Green tourism & Cultural heritage Tourism & geo - tourism)

เมืองท่องเที่ยวสีเขียว ท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา

แนวทางการพัฒนาจังหวัดลำปาง (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

“ลำปาง เมืองแห่งความสุข ๒ มิติ” (Livable & Smart City)

“จังหวัดลำปางมุ่งไปสู่การเป็นเมืองแห่งความสุข ๒ มิติ ด้วยการผสมผสาน มนต์เสน่ห์แห่งความเป็นเมืองเก่า ย้อนยุคทางประวัติศาสตร์มายาวนานกว่า ๑,๓๐๐ ปี เชื่อมโยงไปสู่มิติเมืองใหม่ อย่างลงตัว เป็นเมืองอัจฉริยะ เมืองที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพของการให้บริการและการบริหารจัดการเมือง ภายใต้แนวคิดการพัฒนา เมืองน่าอยู่ เมืองทันสมัย ให้ประชาชนในเมืองมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข อย่างยั่งยืน”

L	:	Livable & Smart City & Smart link
A	:	Agriculture & Industrial Handicraft & Creative Industry
M	:	Multiple Logistic Ecosystem & Tourism
P	:	Philosophy of Sufficiency Economy
A	:	Art & Culture & Tradition & Geopark
N	:	Nature & Environment
G	:	Goodness & Happiness

พันธกิจ

๑. ส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยว เพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจที่ดีของจังหวัด
๒. ส่งเสริมให้มีการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรเชิงคุณภาพ ภายใต้นโยบาย BCG Model เพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)
๓. ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าการลงทุน ให้มีประสิทธิภาพสามารถแข่งขันได้ ในตลาดการค้าประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และตลาดโลก และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ให้สนับสนุนต่อการค้าการลงทุน
๔. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกช่วงวัยให้มีความเข้มแข็ง เสริมสร้างความมั่นคงภายในและการดำรงชีวิตตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๕. อนุรักษ์ ป่าไม้ และส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และพลังงาน ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดีสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

ตำแหน่งการพัฒนา (Positioning)

๑. เมืองแห่งความสุขและสังคมคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน (Goodness & Happiness/ Philosophy of Sufficiency Economy)
๒. เมืองแห่งการท่องเที่ยวและบริการ (Art & Culture & Tradition & Geopark)
๓. เมืองแห่งการเกษตรเชิงคุณภาพ (Agriculture & SDGs)
๔. เมืองแห่งการเชื่อมโยงการค้าการลงทุนและการคมนาคมขนส่ง (Livable & Smart City & Smart link/Multiple Logistic Ecosystem & Tourism)

๕. เมืองแห่งอุตสาหกรรมและหัตถอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ (Industrial Handicraft & Creative Industry)

๖. เมืองแห่งการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และพลังงานอย่างเป็นระบบ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Nature & Environment)

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัย เพื่อสังคมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

วัตถุประสงค์

๑. ประชาชนทุกกลุ่มวัยได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี (โดยเฉพาะเด็กประถมวัย และผู้สูงอายุ)
๒. สังคมมีความเข้มแข็งเกิดภูมิคุ้มกันและรักในวัฒนธรรมท้องถิ่น
๓. เสริมสร้างความมั่นคง ปลอดภัย ของคนในจังหวัด

แนวทางการพัฒนา

๑. เสริมสร้างศักยภาพมนุษย์และการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย มุ่งเน้น การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา
๒. เสริมสร้างสังคมคุณภาพผู้สูงอายุ เพื่อให้เป็นสังคมคุณภาพทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม สภาพแวดล้อม และสามารถพึ่งพาตนเองได้
๓. ส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานราก สร้างองค์ความรู้และพัฒนา ทักษะให้กับกลุ่มผู้มีรายได้น้อย
๔. เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
๕. เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ภายใต้การปกครองระบบ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๖. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ภายใต้กลไกของทุกภาคส่วนแบบบูรณาการ
๗. เพิ่มศักยภาพการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิต และทรัพย์สิน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัด

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยว (เชิงสุขภาพ อนุรักษ์ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม) สินค้า และบริการ
๒. เพื่อยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวก แก่นักท่องเที่ยว
๓. เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบนิเวศ และทรัพยากรที่เอื้อต่อการเติบโตของ การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ
๔. เพื่อกระจายโอกาสในการสร้างรายได้ไปสู่ชุมชนอย่างทั่วถึงและยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อนำมา พัฒนาต่อยอดสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว
๒. ส่งเสริมและพัฒนากิจการประชาสัมพันธ์และการตลาดทางการท่องเที่ยวและ บริการ

	๓. การพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก มาตรฐานความปลอดภัย ปัจจัยแวดล้อม ให้เอื้อต่อการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวและการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ๔. ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว (เชิงสุขภาพ อนุรักษ์ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม) ทั้งในหมู่บ้าน ชุมชน จังหวัด เชื่อมโยงสู่ระดับสากล ๕. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ วัตถุประสงค์	ยกระดับหัตถอุตสาหกรรม อุตสาหกรรม บนพื้นฐานของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ๑. เป็นแหล่งผลิตสินค้าอัตลักษณ์อุตสาหกรรม หัตถอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ชุมชน บนพื้นฐานของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ๒. สร้างความเข้มแข็งให้เครือข่ายผู้ประกอบการอุตสาหกรรมและหัตถอุตสาหกรรม ๓. ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก รวมถึงการเป็นจุดเชื่อมโยงโลจิสติกส์ของภาคเหนือที่สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน
แนวทางการพัฒนา	๑. ยกระดับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและหัตถอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ ด้วยนวัตกรรม โดยให้ความสำคัญกับการสร้างมูลค่าเพิ่มจากทุนทางสังคม วัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งฐานอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพเดิมของจังหวัดและผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ ๒. สร้างความเข้มแข็งให้เครือข่ายผู้ประกอบการอุตสาหกรรมและหัตถอุตสาหกรรม และสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ๓. การสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ พัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นและความถนัดที่แตกต่างและหลากหลายของแรงงาน โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล และธุรกิจรูปแบบใหม่ในอนาคต
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ วัตถุประสงค์	การพัฒนาเกษตรเชิงคุณภาพเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ๑. เป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์การเกษตร เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ ๒. การบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตเกษตรปลอดภัยที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ๓. ยกระดับการผลิตเกษตรแปรรูปที่มีคุณภาพมาตรฐานโดดเด่นของภาคเหนือและของประเทศ ภายใต้นโยบาย BCG Model ๔. พัฒนาเกษตรกรและผู้ประกอบการด้านการเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
แนวทางการพัฒนา	๑. การพัฒนาและต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาดสม่ำเสมอ ๒. พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน

๓. การพัฒนาและส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากเกษตรชีวภาพ สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ การผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ สนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในการอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๔. ส่งเสริมการสร้างมูลค่าโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน
๕. ส่งเสริมเกษตรอัจฉริยะและการพัฒนาศักยภาพการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้ง ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ทั้งกลุ่ม Smart Farmer และ Young Smart Farmer ที่สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้พัฒนาไปสู่รูปแบบฟาร์มอัจฉริยะ
๖. พัฒนาเกษตรกรและผู้ประกอบการด้านการเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
๗. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบบริหารจัดการน้ำ เพื่อสนับสนุนการเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ การอนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
วัตถุประสงค์ ๑. เพื่ออนุรักษ์ ป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

แนวทางการพัฒนา

๒. เพื่อนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการใช้พลังงานทดแทนให้เกิดประโยชน์
๓. เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการขยะมูลฝอย อย่างเป็นระบบ
๔. เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ป่าไม้ และรักษาสิ่งแวดล้อม แบบมีส่วนร่วม
๑. การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และนำเทคโนโลยีมาปรับเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไข
๒. การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมของเมืองทั้งระบบให้มีความสำคัญกับการสร้างความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม จัดการคุณภาพอากาศ จัดการขยะมูลฝอยที่ครอบคลุมขยะชุมชน
๓. การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว สนับสนุนการเพิ่มพื้นที่ป่าเพิ่มพื้นที่สีเขียวทั้งในเขตเมืองและชุมชนอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำและการพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำที่มีความสมดุล
๔. การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรม ในการใช้พลังงานทดแทน เพื่อทดแทนการใช้พลังงานแบบเดิม ช่วยลดปัญหามลพิษ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

จังหวัดลำปาง เป็นจังหวัดที่มีอายุเก่าแก่ไม่น้อยกว่า ๑,๓๐๐ ปี มีชื่อเรียกขานกันหลายชื่อ ซึ่งปรากฏหลักฐานตามตำนานต่าง ๆ รวม ๑๑ ชื่อ ได้แก่ กุกกุกนคร ลัมภักกับปะนคร ศรีนครชัย นครเวียงคอกวัว เวียงดิน เขตกลางคันคร นครลำปาง คำเขลางค์ อาลัมภางค์ เมืองลคร และเมืองนครลำปาง จากการที่เรียกขานกันว่า “กุกกุกนคร” แปลว่า เมืองไก่ ดังนั้น ตราประจำจังหวัดลำปาง คือ “ไก่ขาว”

จังหวัดลำปาง สร้างเมื่อ พ.ศ. ๑๒๒๓ จากหนังสือพงศาวดารโยนกกล่าวว่า “สุพรมฤชา” สร้างเมืองเพื่อให้เจ้าอนันตยศ โอรสพระนางจามเทวี ครองคู่กับเมืองหริภุญชัย (ลำพูน) ให้ชื่อเมืองว่า “นครเขลางค์” ต่อมาเปลี่ยนเป็น “นครอัมภางค์” และเปลี่ยนชื่อเป็น “นครลำปาง” ในภายหลัง

ในสมัยโยนกเชียงแสน นครลำปางเคยตกอยู่ภายใต้อำนาจของขอม เคยเป็นเมืองประเทศราชของพม่าและเมืองเชียงใหม่ ในสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี “เจ้าทิพย์ช้าง” สามารถขับไล่พวกพม่าออกจากเมืองลำปางได้สำเร็จ จึงได้รับการสถาปนาเป็น “พระยาสุวโลไชยสงคราม” ขึ้นครองนครลำปาง ในปี พ.ศ. ๒๒๗๙

ในปี พ.ศ. ๒๓๐๗ “เจ้าแก้วฟ้า” พระโอรสของเจ้าทิพย์ช้างได้ขึ้นครองนครลำปาง และเป็นต้นตระกูล ณ ลำปาง ณ ลำพูน รวมทั้ง ณ เชียงใหม่ ในเวลาต่อมา และมี “เจ้าบุญวาทย์วงศ์มานิต” เป็นผู้ครองนครลำปางองค์สุดท้าย

จังหวัดลำปางได้ประกาศจัดตั้งเป็นจังหวัด ในปี พ.ศ. ๒๔๓๕ (สมัยรัชกาลที่ ๕) โดยขึ้นอยู่กับมณฑลพายัพสมัยหนึ่ง (พ.ศ. ๒๔๔๓) ต่อมาแยกเป็นมณฑลมหาสารคาม ในปี พ.ศ. ๒๔๕๘ ซึ่งในเวลาต่อมาได้มีประกาศยกเลิกมณฑลทั่วราชอาณาจักร ลำปางจึงมีฐานะเป็น “จังหวัดลำปาง” ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการอาณาจักรสยาม พ.ศ. ๒๔๗๖

ตราประจำจังหวัดลำปาง รูปไก่ขาวยืนอยู่ในซุ้มมณฑปพระธาตุลำปางหลวง หมายถึง ไก่เผือกเป็นสัญลักษณ์ที่มีมาตั้งแต่สมัยเมืองกุกกุกนคร (ตำนานเมืองลำปาง) และได้กลายเป็นสัญลักษณ์สำคัญ โดยปรากฏเครื่องหมายไก่เผือกคู่กับดวงตราแผ่นดินในศาลากลางเมืองลำปาง ตั้งแต่สมัยเริ่มเปลี่ยนที่ทำการเมืองจาก “เค้ายาสูบหลวง” เป็นศาลากลางเมืองนครลำปางขึ้น ในสมัยเริ่มสร้างศาลากลางหลังแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๒

ซุ้มมณฑปที่วัดพระธาตุลำปางหลวง เป็นศิลปกรรมล้านนาที่งดงามมาก วัดพระธาตุลำปางหลวงเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองลำปาง มีองค์พระเจดีย์ที่บรรจุพระบรมเกศาธาตุของพระพุทธเจ้า เป็นที่เคารพสักการะของพุทธศาสนิกชนทั่วโลก

ดอกไม้ประจำจังหวัด ชื่อดอกไม้ ดอกธรรมรักษา ต้นไม้ประจำจังหวัดชื่อพรรณไม้ กระเจา หรือชะจาว ชื่อวิทยาศาสตร์ Holoptelea integrifolia (ROXB)

คำขวัญจังหวัดลำปาง

“ถ่านหินลือชา รถม้าลือลั่น เครื่องปั้นลือนาม งามพระธาตุลือไกล ฝึกช้างใช้ลือโลก”

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดลำปาง ตั้งอยู่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ห่างจากกรุงเทพฯ ตามทางหลวงแผ่นดินสายพหลโยธิน ประมาณ ๖๐๒ กม. ตามทางรถไฟประมาณ ๖๒๕ กม. มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒,๕๓๓.๙๖๑ ตร.กม. หรือประมาณ ๗,๘๓๓,๗๒๖ ไร่ มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นอันดับ ๕ ของภาคเหนือ รองจากเชียงใหม่ ตาก แม่ฮ่องสอน และเพชรบูรณ์ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดข้างเคียงถึง ๗ จังหวัด

๒) อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย และจังหวัดพะเยา
ทิศใต้	ติดต่อกับ จังหวัดตาก
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ จังหวัดแพร่ และจังหวัดสุโขทัย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ จังหวัดลำพูน

๓) สภาพพื้นที่ (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง)

จังหวัดลำปางมีลักษณะเป็นรูปยาวรี อยู่สูงจากระดับน้ำทะเล ๒๖๘.๘๐ เมตร ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง มีภูเขาสูงอยู่ทั่วไปทอดตัวยาวตามแนวทิศเหนือไปทางทิศใต้ของจังหวัดและในบริเวณตอนกลางของจังหวัดบางส่วนมีที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำและตามลักษณะทางกายภาพทางด้านธรณีสัณฐานวิทยา จังหวัดลำปางมีพื้นที่เป็นที่ราบล้อมรอบด้วยภูเขา มีลักษณะเป็นแอ่งแผ่นดินที่ยาวและกว้างที่สุดในภาคเหนือ เรียกว่า “อ่างลำปาง” แบ่งลักษณะภูมิประเทศออกได้เป็น ๓ ลักษณะ คือ

(๑) บริเวณตอนบนของจังหวัด มีลักษณะเป็นที่ราบสูง ภูเขา และเป็นป่าค่อนข้างดิบอุดมสมบูรณ์ด้วยไม้มีค่า ได้แก่ พื้นที่อำเภอเมืองปาน อำเภอแจ้ห่ม อำเภอวังเหนือ และอำเภองาว

(๒) บริเวณตอนกลางของจังหวัด มีลักษณะเป็นที่ราบและที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำส่วนใหญ่เป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ พื้นที่อำเภอห้างฉัตร อำเภอเมืองลำปาง อำเภอกะคา อำเภอแม่ทะ อำเภอแม่เมาะ และอำเภอสบปราบ

(๓) บริเวณตอนใต้ของจังหวัด มีลักษณะเป็นป่าไม้รัง บางส่วนมีลักษณะเกือบเป็นทุ่งหญ้า ได้แก่ พื้นที่อำเภอเถิน อำเภอแม่พริก บางส่วนของอำเภอเสริมงาม และอำเภอแม่ทะ

(๔) ลักษณะดิน (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง)

ดินที่พบในพื้นที่จังหวัดลำปาง แยกออกเป็น

พื้นที่ลุ่ม : ลักษณะดินเป็นดินร่วนเหนียว ดินเหนียว มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ใช้สำหรับทำนาปลูกข้าว มีเนื้อที่ ๗๗๒,๒๑๘ ไร่

พื้นที่ดอน : พื้นที่ส่วนใหญ่มีลักษณะดินเป็นดินตื้นร่อยละ ๘.๗๘ มีเศษหินลูกรังอยู่ในเนื้อดินที่พบได้ถึงความลึกไม่เกิน ๕๐ ซม.จากผิวดิน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพืชพรรณธรรมชาติ ปลูกพืชไร่ มันสำปะหลัง ข้าวโพด มีพื้นที่ ๖๘๕,๕๐๑ ไร่ รองลงมา เป็นดินลึกร้อยละ ๒๓% มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงต่ำ เหมาะสำหรับปลูกพืชไร่ ไม้ผล มีพื้นที่ ๑,๘๓๓,๐๓๔ ไร่ และดินพื้นที่ลาดชัน มีความลาดชันมากกว่า ๓๕% ร้อยละ ๕๗.๘๐ ควรสงวนเป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำ มีพื้นที่ ๔,๕๑๑,๓๑๙ ไร่

กลุ่มชุดดินที่พบในประเทศไทย แบ่งเป็นดินที่ลุ่ม และดินที่ดอน โดยดินที่ลุ่ม คือ กลุ่มชุดดินที่ ๑-๒๕ ส่วนกลุ่มชุดดินที่ดอน คือ กลุ่มชุดดินที่ ๒๖-๖๐ ข้อมูลกลุ่มชุดดินของจังหวัดลำปาง มี ๑๘ กลุ่มชุดดิน ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕ ๑๕ ๑๖ ๑๘ ๒๒ ๒๘ ๓๑ ๓๓ ๓๕ ๔๐ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๕๒ ๕๕ ๕๖ ๕๙ และ ๖๒ (คำอธิบายลักษณะกลุ่มชุดดินดังตารางแนบ)

หากพิจารณาจากลักษณะดินในพื้นที่จังหวัดลำปาง โดยแบ่งตามส่วนบน กลาง ล่าง ของจังหวัด สามารถสรุปได้ดังนี้

๑.ตอนบน ของจังหวัด

ดินที่ลุ่ม ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕ ๑๕ ๑๖ ๑๘ ๒๒ พบว่า กลุ่มชุดดินที่พบมากที่สุด คือ กลุ่มชุดดินที่ ๒๒ เกษตรกรใช้ประโยชน์ที่ดินในการทำนาข้าว พืชผัก โดยกลุ่มชุดดินนี้ มีลักษณะดินเป็น ดินร่วนปนทรายหรือทรายปนร่วน มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ลักษณะโดยทั่วไปเหมาะสมต่อการ ทำนา มากกว่าการปลูกพืชไร่ ไม้ผล รองลงมาได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕ ซึ่งมีลักษณะเป็นดินเหนียว มีการระบายน้ำเร็ว เหมาะสมต่อการทำนามากกว่าปลูกพืชไร่ และไม้ผล

ดินที่ดอน ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๓๑ ๓๓ ๓๕ ๔๐ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๕๒ ๕๕ ๕๖ และ ๖๒ พบว่ากลุ่มชุดดินที่พบมากที่สุด คือ กลุ่มชุดดินที่ ๔๗ รองลงมาได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕๖ โดยกลุ่มชุดดิน ที่ ๔๗ มีลักษณะเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินร่วน ที่มีเศษหินปะปนมาก และพบชั้นหินพื้นลึก ๕๐ - ๘๐ ซม. ดินมี สีน้ำตาลสีน้ำตาลปนแดง เกิดจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อละเอียด มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่น ลอนลาดถึงเนินเขา มีความลาดชันประมาณ ๒ - ๒๐% เป็นดินตื้น มีการระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๓ เมตร ตลอดปีมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง pH ๕.๐ - ๗.๕ ส่วนใหญ่ เป็นป่าเบญจพรรณและป่าเต็งรัง บางแห่งทำไร่เลื่อนลอย หรือปลูกป่าทดแทน ได้แก่ ชุดดินสี มวกเหล็ก นครสวรรค์ ทาลี่ สบปราบ และไพศาลีหินซ้อน โคนปรีดี โป่งน้ำร้อนนางว ปัจจุบันบริเวณดังกล่าว เป็นป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง หรือป่าละเมาะ บางแห่งใช้ทำไร่เลื่อนลอย หรือปลูกป่าทดแทน มีปัญหา ในการใช้ประโยชน์ที่ดินคือ ดินตื้นมาก มีชั้นหินผุ และหินพื้น น้ำซึมผ่านชั้นดินได้ปานกลาง ถึงค่อนข้างเร็ว มีการอุ้มน้ำปานกลางถึงต่ำ ดินถูกกัดกร่อนได้ง่ายที่ความลาดชันสูง สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่น ถึงเนินเขา ระดับน้ำใต้ดินลึก ในด้านความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช กลุ่มชุดดินที่ ๔๗ มีศักยภาพค่อนข้าง ไม่เหมาะสมและไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการปลูกพืชทั่วไป เนื่องจากเป็นดินตื้นถึงตื้นมาก และสภาพพื้นที่ มีความลาดเทสูงเป็นส่วนใหญ่

กลุ่มชุดดินที่ ๕๖ ลักษณะโดยทั่วไป คือ เนื้อดินช่วง ๕๐ ซม. ตอนบนเป็นดินร่วน หรือดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่าง เป็นดินปนเศษหิน ดินสีน้ำตาลเหลืองหรือแดง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวก หินตะกอน เนื้อหยาบ หรือหินอัคนีเนื้อหยาบ พบบนสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา มีความลาดชันประมาณ ๖ - ๓๕% เป็นดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๒ เมตร ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ pH ๕.๐-๖.๐ ได้แก่ ชุดดินลาดหญ้า และโพนงาม ภูสะนา ปัจจุบันดินนี้ส่วนใหญ่จะนำมาใช้ปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว จะมีปัญหาเรื่องดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และอาจเกิดการชะล้างพังทลายได้ง่าย ถ้าปลูกพืช ในบริเวณที่มีความลาดชันมาก ๆ โดยได้มีการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินให้น้ำซึมผ่านค่อนข้างเร็วถึงปานกลาง มีการอุ้มน้ำต่ำ ระดับน้ำใต้ดินลึกมาก ดินมีการกัดกร่อน ได้ง่ายที่ความลาดชันสูง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ สำหรับความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช โดยทั่วไป กลุ่มชุดดินที่ ๕๖ มีศักยภาพค่อนข้างไม่เหมาะสมถึงเหมาะสมในการปลูกพืชไร่ ขึ้นอยู่กับสภาพและ

ความลาดเทของพื้นที่ ไม่ค่อยเหมาะสมในการปลูกพืชผักต่างๆ และไม้ผล เนื่องจากขาดแคลนน้ำ ในการเพาะปลูก และในดินชั้นล่างจะพบชั้นเศษหินที่เป็นวัตถุดิบกำเนิดดิน จึงไม่ค่อยเหมาะสมสำหรับไม้ผล

๒.ตอนกลาง ของจังหวัด

ดินที่ลุ่ม ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕ ๑๕ ๑๖ ๑๘ ๒๒ พบว่า กลุ่มชุดดินที่พบมากที่สุด คือ กลุ่มชุดดินที่ ๒๒ เกษตรกรใช้ประโยชน์ที่ดินในการทำนาข้าว พืชผัก โดยกลุ่มชุดดินนี้ มีลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย หรือทรายปนร่วน มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ลักษณะโดยทั่วไปเหมาะสมต่อการทำนามากกว่า การปลูกพืชไร่ ไม้ผล รองลงมาได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕ ซึ่งมีลักษณะเป็นดินเหนียว มีการระบายน้ำเร็ว เหมาะสมต่อการทำนามากกว่าปลูกพืชไร่ และไม้ผล

ดินที่ดอน ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๓๑ ๓๓ ๓๕ ๔๐ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๕๒ ๕๕ ๕๖ และ ๖๒ พบว่า กลุ่มชุดดินที่พบมากที่สุด คือ กลุ่มชุดดินที่ ๔๗ รองลงมาได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕๖ (รายละเอียดและความเหมาะสมต่อการเกษตรเหมือนคำอธิบายกลุ่มชุดดินด้านบน)

๓.ตอนล่าง ของจังหวัด

ดินที่ลุ่ม ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕ ๑๕ ๑๖ ๑๘ ๒๒ พบว่า กลุ่มชุดดินที่พบมากที่สุด คือ กลุ่มชุดดินที่ ๒๒ เกษตรกรใช้ประโยชน์ที่ดินในการทำนาข้าว พืชผัก โดยกลุ่มชุดดินนี้ มีลักษณะเป็นดินร่วนปนทรายหรือทรายปนร่วน มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ลักษณะโดยทั่วไปเหมาะสมต่อการทำนา มากกว่าการปลูกพืชไร่ ไม้ผล รองลงมาได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕ ซึ่งมีลักษณะเป็นดินเหนียว มีการระบายน้ำเร็ว เหมาะสมต่อการทำนามากกว่าปลูกพืชไร่และไม้ผล

ดินที่ดอน ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๓๑ ๓๓ ๓๕ ๔๐ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๕๒ ๕๕ ๕๖ และ ๖๒ พบว่า กลุ่มชุดดินที่พบมากที่สุด คือ กลุ่มชุดดินที่ ๔๗ รองลงมาได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕๖ และ กลุ่มชุดดินที่ ๔๘ (รายละเอียดและความเหมาะสมต่อการเกษตรเหมือนคำอธิบายกลุ่มชุดดินด้านบน) สำหรับกลุ่มชุดดินที่ ๔๘ มีลักษณะทั่วไป คือ เนื้อดินบนส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนเศษหินหรือปนกรวด ก้อนกรวดขนาดใหญ่ เป็นหินกลมมน ถ้าเป็นดินปนเศษหินมักพบชั้นหินพื้นตื้นกว่า ๕๐ ซม. ดินเป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนแดง สีแดงปนเหลือง พบบริเวณพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา มีความลาดชันประมาณ ๓ - ๒๕% เป็นดินตื้นมาก มีความอุดมสมบูรณ์ ตามธรรมชาติต่ำ ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๒ เมตร ตลอดปี pH ๕.๐-๗.๐ ได้แก่ ชุดดินท้ายาง แม่ริม นาเฉลียง พะเยา น้ำขุน ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรังป่าละเมาะ และทุ่งหญ้าธรรมชาติ บางแห่งใช้ปลูกพืชไร่หรือไม้โตเร็ว ด้านปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดินคือ ดินตื้นมีก้อนกรวดมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีการกัดกร่อนของดินได้ง่าย ที่ความลาดชันสูง สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นถึงเนินเขา สำหรับความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช โดยทั่วไปแล้ว กลุ่มชุดดินที่ ๔๘ มีศักยภาพไม่ค่อยเหมาะสม และไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการปลูกพืชไร่ พืชผัก และไม้ยืนต้น เนื่องจากเป็นดินตื้นถึงตื้นมากและมีก้อนหิน หรือเศษหินที่หน้าผิวดินไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่สูงและดินเก็บกักน้ำไม่อยู่ แต่มีศักยภาพพอที่จะใช้ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์และปลูกไม้โตเร็วบางชนิด

กลุ่มชุดดินที่ ๕ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีเทาแก่ น้ำตาลปนเทา ดินล่างมีสีเทาอ่อนหรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลแก่และน้ำตาลปนเหลือง ตลอดชั้นดินมักพบก้อนสารเคมี เหล็ก และแมงกานีสปะปนอยู่ในพื้นที่ปลูกของไม้ผลแต่ละชนิด ชั้นดินลึก ดินกลุ่มดินนี้เกิดจากพวกตะกอนลำนํ้าและเป็นดินลึก มีการระบายน้ำเร็ว พบในพื้นที่ ราบเรียบตามลานตะพักลำนํ้าค่อนข้างใหม่ และลานตะพักลำนํ้าระดับต่ำ น้ำแข็งชงลึกน้อยกว่า ๓๐ ซม. นาน ๓ - ๕ เดือน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง pH ๕.๕ - ๖.๕ แต่ถ้าดินมีก้อนปูนปะปนในดินชั้นล่าง ดินชั้นนี้

จะมีปฏิกิริยาเป็นด่างอ่อน pH ๗.๕ - ๘.๐ ได้แก่ ชุดดินหางดง และพาน ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา ในบริเวณที่มีแหล่งน้ำใช้ปลูกพืชไร่ พืชผัก และยาสูบในช่วงฤดูแล้ง ข้าวที่ปลูกโดยมากให้ผลผลิตค่อนข้างสูง

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ในฤดูฝนน้ำแช่ขังนาน ๓ - ๕ เดือน ดินมีการระบายน้ำเลว

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีความเหมาะสมที่จะใช้ทำนามากกว่าปลูกพืชไร่ ไม้ผล และพืชผัก ซึ่งเกษตรกรก็ได้ใช้ประโยชน์ในการทำนาอยู่แล้วในช่วงฤดูฝน อย่างไรก็ตามกลุ่มชุดดินที่ ๕ ยังสามารถปลูกพืชไร่และพืชผักต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีในช่วงฤดูแล้งหรือหลังการเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว และปฏิบัติกันมากในภาคเหนือของประเทศไทย

กลุ่มชุดดินที่ ๑๕ ลักษณะโดยทั่วไป : เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ดินบนมีสีน้ำตาลปนเทา ดินล่างสีน้ำตาลหรือสีเทาปนชมพูพบจุดประสีเหลืองหรือสีน้ำตาลปนเหลืองตลอดชั้นดิน ในดินชั้นล่างมักพบก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีส กลุ่มชุดดินนี้เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบเป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำค่อนข้างเลว ดินมีความสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง ปฏิบัติการเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ pH ๖.๐-๗.๕ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนาในฤดูแล้ง บริเวณใกล้แหล่งน้ำใช้ปลูกยาสูบ พืชผักต่าง ๆ หรือพืชไร่บางชนิด ถ้ามีระบบชลประทานใช้ทำนาได้ ๒ ครั้ง ในรอบปี ตัวอย่าง ชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินแม่สาย ชุดดินน่าน ชุดดินหล่มสัก ชุดดินแม่ทะ ชุดดินเฉลียงลับชุดดินลับแล

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : โดยทั่วไปไม่มี แม้บางแห่งดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำแต่พอปรับปรุงได้ไม่ยาก

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีความเหมาะสมในการทำนามากกว่าการปลูกพืชไร่ ไม้ผลและพืชผัก ซึ่งเกษตรกรก็ได้ใช้ประโยชน์ในการทำนาอยู่แล้วในช่วงฤดูฝน อย่างไรก็ตามกลุ่มชุดดินนี้ยังสามารถปลูกพืชไร่ และพืชผักต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีในช่วงฤดูแล้ง ถ้ามีน้ำชลประทานและเกษตรกรได้ปฏิบัติกันอยู่แล้วในบางพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกรมีทางเลือก

กลุ่มชุดดินที่ ๑๖ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทรายแป้ง สีดินมีสีน้ำตาลอ่อน หรือสีน้ำตาลปนเทา และมีจุดประสีน้ำตาลเข้ม สีเหลือง หรือสีแดง ในดินชั้นล่างอาจพบพวกเหล็กและแมงกานีสปะปน กลุ่มดินนี้เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบตามลานตะพักลำนํ้าระดับต่ำ มีน้ำแช่ขังลึกน้อยกว่า ๓๐ ซม. นาน ๔ - ๕ เดือนเป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำเลว มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำหรือค่อนข้างต่ำ pH ๕.๐ - ๖.๐ ได้แก่ ชุดดินหินกอง ศรีเทพ และพานทอง ลำปาง เกาะใหญ่ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : หน้าดินแน่นทึบทำให้ข้าวแตกกอได้ยาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ฤดูฝนมีน้ำแช่ขังนาน ๔ - ๕ เดือน

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพเหมาะสมที่จะใช้ทำนามากกว่าการปลูกพืชไร่ ไม้ผลและพืชผัก เนื่องจากพบในสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเกือบราบเรียบ ลักษณะเนื้อดินละเอียดปานกลาง มีสภาพการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงเลว ในช่วงฤดูฝนมีน้ำขังที่ผิวดิน ๓ - ๔ เดือน อย่างไรก็ตาม

ในฤดูแล้งสามารถปลูกพืชไร่และพืชผักได้ ถ้ามีน้ำชลประทานหรือแหล่งน้ำธรรมชาติช่วยเสริม ในบางพื้นที่เกษตรกรได้ปฏิบัติอยู่แล้ว

กลุ่มชุดดินที่ ๑๘ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย สีเทาปนน้ำตาลอ่อน สีน้ำตาลปนแดงอ่อน ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย สีเทาปนน้ำตาล สีเทาปนชมพู พบจุดประสีน้ำตาลแก่ สีแดงปนเหลืองปะปน เกิดจากพวกตะกอนลำน้ำ พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบตามลานตะพักลำน้ำระดับต่ำ น้ำแช่ขังลึก ๓๐ ซม. นานประมาณ ๔ เดือน เป็นดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำ ดินชั้นบน pH ๖.๐ - ๗.๐ ส่วนดินชั้นล่าง pH ประมาณ ๕.๕ - ๖.๕ ได้แก่ ชุดดินเขาย้อย ชลบุรี และโคกสำโรง ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา บางแห่งใช้ปลูกอ้อยหรือปลูกพืชล้มลุกในฤดูแล้ง

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : เนื้อดินเป็นดินทรายหยาบ พืชมีโอกาสเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ ความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ ฤดูฝนมีน้ำแช่ขังนาน ๔ เดือน

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพเหมาะสมในการทำนามากกว่า การปลูกพืชไร่ พืชผักและไม้ผล ยกเว้นถ้าได้มีการปรับปรุงแก้ไขปัญหาน้ำขังและการระบายน้ำของดิน อย่างไรก็ตามในสภาพปัจจุบันสามารถปลูกพืชไร่และพืชผักอายุสั้นได้ในช่วงฤดูแล้ง ถ้ามีน้ำชลประทานและแหล่งน้ำธรรมชาติเสริม

กลุ่มชุดดินที่ ๒๒ ลักษณะโดยทั่วไป : เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทราย ดินทรายปนดินร่วนสีพื้นเป็นสีเทาหรือน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง หรือสีเหลืองปนน้ำตาลอ่อน และอาจพบศิลาแลงอ่อนในดินชั้นล่าง มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ เป็นดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดแก่ ค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕ - ๕.๕ บริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ในฤดูฝนใช้ปลูกข้าว บางแห่งยังคงสภาพเป็นป่าอยู่ หรือใช้ปลูก ไม้ยืนต้น แต่ถ้ามีปัญหาเรื่องการแช่ขังของน้ำในช่วงฤดูฝน ตัวอย่างชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินน้ำกระจาย ชุดดินสีทน ชุดดินสันทราย และชุดดินชัยภูมิ

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินค่อนข้างเป็นทราย มีความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำ และมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : ศักยภาพเหมาะที่จะใช้ในการทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบมีน้ำขังแช่ในช่วงฤดูฝน แต่สามารถปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เช่น ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ข้าวโพด ยาสูบ กระเทียม มะเขือเทศ ฯลฯ ก่อนและหลังการปลูกข้าวถ้ามีน้ำชลประทาน หรือมีแหล่งน้ำธรรมชาติในเขตฝนตกชุก เช่น ภาคใต้ และภาคตะวันออกใช้ปลูกยางพาราและไม้ผล

กลุ่มชุดดินที่ ๒๔ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวจัดในชั้นดินล่างลึก ๆ อาจพบชั้นปูนมาร์ล สีดินเป็นสีดำ เทาเข้มหรือสีน้ำตาล อาจพบจุดประสีน้ำตาลหรือสีแดงปนน้ำตาล แต่พบเป็นปริมาณน้อยในช่วงดินชั้นบน มีสภาพพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชันประมาณ ๐.๒% บริเวณเทือกเขาหินปูน หรือพวกหินภูเขาไฟ เป็นดินลึก การระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๑ เมตรตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง pH ประมาณ ๗.๐ - ๘.๐ ได้แก่ ชุดดินชัยบาดาล ลพบุรี บุรีรัมย์-สูง และวังชมพู ดงลาน น้ำเลน สมอทอด ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น ข้าวโพด ข้าวฟ่าง ถั่วต่าง ๆ ฝ้าย และไม้ผลบางชนิด

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินเหนียวจัดยากต่อการไถพรวน ชั้นดินล่างมีเศษหินผุ น้ำซึมผ่านได้ช้า มีการอุ้มน้ำสูง ในฤดูฝนดินแฉะ พืชอาจได้รับความเสียหาย ฤดูแล้งดินแตกระแหงเป็นร่องลึก ถ้าฝนทิ้งช่วงพืชจะขาดน้ำ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชไร่และไม้ผลมากกว่าที่จะนำมาปลูกข้าวหรือทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลอนชัน ยากในการที่จะเก็บกักน้ำไว้ปลูกข้าว อย่างไรก็ตามเพื่อให้เกษตรกรมีทางเลือกในการใช้ที่ดิน

กลุ่มชุดดินที่ ๓๑ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินมีสีน้ำตาลเหลืองแดง เกิดจากการสลายตัวผุพังของหินหลายชนิด พบบริเวณพื้นที่ดินที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลอนชัน มีความลาดชัน ประมาณ ๓ - ๒๐% เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๑ เมตร ในฤดูฝนมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง pH ๕.๕ - ๖.๕ ได้แก่ชุดดินเลย วังไฮ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ไม้ผลต่าง ๆ มีส่วนน้อยที่ยังคงสภาพป่าธรรมชาติ

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : น้ำซึมผ่านชั้นดินปานกลางถึงช้า ดินอุ้มน้ำปานกลางถึงสูงมีการพังทลายของดินในบริเวณที่มีความลาดชันน้อยกว่า ๒๐% ระดับน้ำใต้ดินต่ำมาก

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชไร่และไม้ผลหลายชนิด แต่ไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเป็นเนินเขายากในการที่จะเก็บกักน้ำไว้ปลูกข้าว

กลุ่มชุดดินที่ ๓๓ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทรายแบ่งดินมีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนแดง บางแห่งในดินล่างลึก ๆ มีจุดประสีเทาและน้ำตาล อาจมีแร่ไมก้าหรือก้อนปูนปะปน เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบนสันดินริมน้ำเก่าและเนินตะกอนรูปพัด มีพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชันประมาณ ๒ - ๑๒% เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๑ เมตรตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ดินชั้นบนมี pH ประมาณ ๖.๕ - ๗.๕ ได้แก่ ชุดดินดงยางเอน ชุดดินกำแพงแสน ชุดดินกำแพงเพชร และชุดดินลำสนธิ ชาติพนม

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : มีความเสี่ยงต่อการขาดน้ำได้ในบางปี

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชหลายชนิด ทั้งพืชไร่ พืชผัก ไม้ผล และทำนาข้าว ซึ่งได้ใช้ประโยชน์ดังกล่าวนี้อยู่ในภาคต่าง ๆ ที่พบดินกลุ่มนี้ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกษตรกรมีทางเลือกในการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพ

กลุ่มชุดดินที่ ๓๕ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย สีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือเกิดจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อหยาบ พบบริเวณพื้นที่ดินที่มีลักษณะเป็นลูกคลื่นจนถึงที่ลาดเชิงเขา ส่วนใหญ่มีความลาดชันประมาณ ๓ - ๒๐% และบางส่วนมีความลาดชันประมาณ ๒๐ - ๓๕% เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๑.๕๐ เมตรตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ pH ประมาณ ๔.๕ - ๕.๕ ได้แก่ ชุดดินดอนไร่ โคราซ สะตึก วาริน ยโสธร และด่านซ้าย มาบบอน ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น มันสำปะหลัง ข้าวโพด ข้าวฟ่าง อ้อย ปอ งา และถั่ว บางแห่งใช้ปลูกไม้ผลและไม่ไยต้นบางชนิด

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย มีการอุ้มน้ำต่ำถึงปานกลาง น้ำใต้ดินลึก มีการกัดกร่อนของดินปานกลางถึงรุนแรง บริเวณที่มีความลาดชันสูงเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพในการปลูกพืชไร่ ไม้ผล และไม้ยืนต้น ตลอดทั้ง พัฒนาทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์มากกว่าที่จะนำมาใช้ทำนา หรือปลูกข้าวที่ต้องการน้ำขัง

เนื่องจากเป็นที่ดอนสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดถึงลูกคลื่นลอนชันเป็นส่วนใหญ่ ลักษณะเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินร่วนเหนียวปนทราย การระบายน้ำดี เนื้อดินมีความพรุนมาก เก็บกักน้ำไม่ค่อยอยู่

กลุ่มชุดดินที่ ๔๐ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทราย ดินสีน้ำตาลอ่อน สีเหลืองหรือแดง บางแห่งอาจพบจุดประสีในดินชั้นล่าง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดพวกตะกอนลำน้ำหรือจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อหยาบ พบบริเวณพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จนถึงพื้นที่ลาดเชิงเขา ส่วนใหญ่มีความลาดชันประมาณ ๒ - ๒๐% และบางส่วนมีความลาดชันประมาณ ๒๐ - ๓๕% เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๑ เมตรตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่า pH ๔.๕ - ๕.๕ ได้แก่ ชุดดินสันป่าตอง เขาพลอง หุบกระพง และชุดดินยางตลาด ชุมพาง ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น มันสำปะหลัง อ้อย ปอ ข้าวโพด และถั่ว บางแห่งมีสภาพเป็นป่าละเมาะ หรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : เนื้อดินเป็นทรายจัด น้ำซึมผ่านชั้นดินได้เร็วมาก ดินอุ้มน้ำต่ำ ระดับน้ำใต้ดินต่ำมาก ดินมีการกัดกร่อนในบริเวณที่มีความลาดชันสูง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีความเหมาะสมในการปลูกพืชไร่ และไม้ผลค่อนข้างไม่เหมาะสมที่จะนำมาปลูกพืชผัก และไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการทำนา เนื่องจากเนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายและสภาพพื้นที่ไม่อำนวย แต่สามารถใช้ประโยชน์ในการปลูกไม้โตเร็วและปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ได้ดี

กลุ่มชุดดินที่ ๔๖ ลักษณะโดยทั่วไป : ส่วนใหญ่เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวปนกรวดหรือปนลูกรัง ดินสีน้ำตาลหรือสีเหลืองหรือแดง พบบริเวณที่ดินมีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลูกคลื่นลอนชันมีความลาดชันประมาณ ๕ - ๒๐% เป็นดินตื้นมาก มีการระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๕ เมตรตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่า pH ๔.๕ - ๗.๐ ได้แก่ ชุดดินเชียงคาน ภูสะนา กบินทร์บุรี สุรินทร์ โป่งตอง ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่บางชนิด เช่น มันสำปะหลัง อ้อย และปอ บางแห่งเป็นทุ่งหญ้าธรรมชาติ และป่าละเมาะ หรือมีการปลูกป่าทดแทน

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินมีลูกรังตลอด และชั้นหินพื้นอยู่ตื้นมาก การซาดซึมของน้ำปานกลางถึงค่อนข้างเร็ว ดินมีการอุ้มน้ำปานกลางถึงต่ำ มีการกัดกร่อนของดินที่ความลาดชันสูง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพไม่ค่อยเหมาะสมและไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการปลูกพืชไร่ พืชผัก และไม้ผล เนื่องจากเป็นดินตื้นถึงตื้นมาก เนื้อดินมีกรวดลูกรังปนไม่ต่ำกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ โดยปริมาตรไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่สูงและดินเก็บกักน้ำไม่ค่อยอยู่ อย่างไรก็ตามมีศักยภาพพอที่จะใช้ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์หรือพัฒนาเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ได้ ถ้าในกรณีที่ปลูกพืชไร่ ควรเลือกพืชไร่ที่มีรากตื้นและหน้าดินควรจะหนาไม่ต่ำกว่า ๑๕ ซม.

กลุ่มชุดดินที่ ๔๗ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินร่วนที่มีเศษหินปะปนมาก และพบชั้นหิน พื้นลึก ๕๐ - ๘๐ ซม. ดินมีสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนแดง เกิดจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อละเอียด มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา มีความลาดชันประมาณ ๒ - ๒๐% เป็นดินตื้นมีการระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๓ เมตรตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง pH ๕.๐ - ๗.๕ ส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณและป่าเต็งรัง บางแห่งทำไร่เลื่อนลอย หรือปลูกป่าทดแทน ได้แก่ ชุดดินลี่ มวกเหล็ก นครสวรรค์ ท่าลี่ สบปราบ และไพศาลี หินซ้อณ โคกปรัด โป่งน้ำร้อนนางว ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง หรือป่าละเมาะ บางแห่งใช้ทำไร่เลื่อนลอย หรือปลูกป่าทดแทน

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินตื้นมากมีชั้นหินผุ และหินพื้น น้ำซึมผ่านชั้นดินได้ปานกลางถึงค่อนข้างเร็ว มีการอุ้มน้ำปานกลางถึงต่ำ ดินถูกกัดกร่อนได้ง่ายที่ความลาดชันสูง สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นถึงเนินเขา ระดับน้ำใต้ดินลึก

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพค่อนข้างไม่เหมาะสมและไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการปลูกพืชทั่วไป เนื่องจากเป็นดินตื้นถึงตื้นมาก และสภาพพื้นที่มีความลาดเทสูงเป็นส่วนใหญ่

กลุ่มชุดดินที่ ๔๔ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินบนส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนเศษหินหรือปนกรวด ก้อนกรวดขนาดใหญ่เป็นหินกลมมน ถ้าเป็นดินปนเศษหินมักพบชั้นหินพื้นตื้นกว่า ๕๐ ซม. ดินเป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนแดง สีแดงปนเหลือง พบบริเวณพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา มีความลาดชันประมาณ ๓ - ๒๕% เป็นดินตื้นมาก มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๒ เมตรตลอดปี pH ๕.๐ - ๗.๐ ได้แก่ ชุดดินท่ายาง แมริม นาเฉลียงพะเยา น้ำซุน ปัจจุบันบริเวณดังกล่าว เป็นป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ป่าละเมาะ และทุ่งหญ้าธรรมชาติ บางแห่งใช้ปลูกพืชไร่ หรือไม้โตเร็ว

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินตื้นมีก้อนกรวดมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีการกัดกร่อนของดินได้ง่ายที่ความลาดชันสูง สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นถึงเนินเขา

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพไม่ค่อยเหมาะสมและไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการปลูกพืชไร่ พืชผัก และไม้ยืนต้น เนื่องจากเป็นดินตื้นถึงตื้นมากและมีก้อนหิน หรือเศษหินที่หน้าผิวดินไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่สูงและดินเก็บกักน้ำไม่อยู่ แต่มีศักยภาพพอที่จะใช้ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์และปลูกไม้โตเร็วบางชนิด

กลุ่มชุดดินที่ ๕๒ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวที่มีก้อนปูนหรือปูนมาร์ลปะปนอยู่มากตั้งแต่ ๓๐ ซม. จากผิวดิน ดินสีดำ สีน้ำตาล หรือแดง พบบริเวณเชิงเขา หินปูนลักษณะพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชันประมาณ ๒ - ๔% เป็นดินตื้นถึงตื้นมาก ระดับน้ำใต้ดินลึกกว่า ๒ เมตร มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง pH ๗.๐ - ๘.๕ ได้แก่ ชุด ดินตาคลี และ บึงชะนัง ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ เช่น ฝ้าย ข้าวโพด ถั่ว และไม้ผลบางชนิด เช่น มะม่วง มะพร้าว และน้อยหน่า ถ้าในกรณีที่พบชั้นปูนมาร์ลในระดับความลึกกว่า ๒๕ ซม. บ้างนำมาใช้ปลูกพืชไร่

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : เป็นดินตื้น มีชั้นดินหรือก้อนกรวด การไถพรวนยากดินเป็นด่างปานกลางถึงด่างแก่ ถ้าพบชั้นปูนมาร์ลในระดับความลึกกว่า ๒๕ ซม. ชั้นปูนอยู่ตื้น จะมีปัญหาการไถพรวน

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชไร่และพืชผักหลายชนิด ถึงแม้จะเป็นดินตื้น แต่มักจะมีหน้าดินหนากว่า ๑๕ ซม. เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง และลักษณะทางกายภาพดีเป็นส่วนใหญ่ ไม่ค่อยเหมาะสมในการปลูกไม้ผลหรือไม้ยืนต้น และไม่เหมาะสมในการทำนา เพราะพบในบริเวณที่ดอนและสภาพพื้นที่ค่อนข้างสูง จึงเก็บกักน้ำที่ผิวดินไม่ค่อยอยู่ มีความเหมาะสมอย่างมากในการปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์หรือพัฒนาเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์

กลุ่มชุดดินที่ ๕๕ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว สีดินเป็นสีน้ำตาลหรือแดงในดินชั้นล่างระดับความลึกต่ำ ๕๐ ซม. ลงไปจะพบหินผุ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหินตะกอนเนื้อละเอียด บางแห่ง มีก้อนปูนปะปนอยู่ด้วย สีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีแดงเกิดจากวัสดุต้นกำเนิด ดินพวกหินตะกอนเนื้อละเอียดที่มีปูนปน ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดเท ๑ - ๒% มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ค่าความเป็นกรดประมาณ ๖.๐ - ๗.๕ มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ได้แก่

ชุดดินวังสะพุง ทับทิม และจักรัส ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่บางชนิด เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง บางแห่งเป็นป่าละเมาะ หญ้าเพ็ก และไผ่

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินลึกปานกลาง มีชั้นที่มีก้อนปูนหรือเศษหิน ปะปนดินดานและชั้นหินพื้นอยู่ลึก ๑ เมตร น้ำซึมผ่านชั้นดินได้ปานกลางถึงค่อนข้างช้า การอุ้มน้ำของดิน ปานกลางมีการกักตร่อนของดินที่ความลาดชันสูง

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชไร่ พืชผัก ไม้ผลหรือไม้ยืนต้น และพัฒนาเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ แต่ค่อนข้างเหมาะสมถึงไม่เหมาะสมในการที่จะใช้ทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่ไม่อำนวยคือ สูงเกินไป และบางส่วนมีความลาดเทสูงสำหรับนาข้าว จึงเก็บกักน้ำไม่อยู่

กลุ่มชุดดินที่ ๕๖ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินช่วง ๕๐ ซม. ตอนบนเป็นดินร่วน หรือดิน ร่วนปนทราย ส่วนดินล่าง เป็นดินปนเศษหิน ดินสีน้ำตาลเหลืองหรือแดง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดิน พวกหินตะกอน เนื้อหยาบ หรือหินอัคนีเนื้อหยาบ พบบนสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา มีความลาดชัน ประมาณ ๖ - ๓๕% เป็นดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๒ เมตร ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่า pH ๕.๐ - ๖.๐ ได้แก่ ชุดดินลาดหญ้าและโพนงาม, ภูสะนา ปัจจุบันดินนี้ส่วนใหญ่จะนำมาใช้ปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว จะมีปัญหาเรื่องดิน มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และอาจเกิดการชะล้างพังทลายได้ง่าย ถ้าปลูกพืชในบริเวณที่มีความลาดชันมาก ๆ โดยได้มีการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินให้น้ำซึมผ่านค่อนข้างเร็วถึงปานกลาง มีการอุ้มน้ำต่ำระดับน้ำใต้ดินลึกมาก ดินมีการกักตร่อนได้ง่าย ที่ความลาดชันสูง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพค่อนข้างไม่เหมาะสมถึงเหมาะสม ในการปลูกพืชไร่ ขึ้นอยู่กับสภาพและความลาดเทของพื้นที่ ไม่ค่อยเหมาะสมในการปลูกพืชผักต่างๆ และไม้ผล เนื่องจาก ขาดแคลนน้ำในการเพาะปลูก และในดินชั้นล่างจะพบชั้นเศษหินที่เป็นวัตถุต้นกำเนิดดิน จึงไม่ค่อยเหมาะสม สำหรับไม้ผล

กลุ่มชุดดินที่ ๕๙ ลักษณะโดยทั่วไป : ดินมีการผสมของดินหลายชนิด ซึ่งเกิดจากตะกอน ลาน้ำพัดพามาทับถมกัน พบบริเวณที่ราบลุ่ม หรือบริเวณพื้นที่ล่างของหุบเขา มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ มีความลาดชัน ประมาณ ๐ - ๒% ดินที่พบส่วนใหญ่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ถึงเร็ว มีลักษณะและ คุณสมบัติต่าง ๆ เช่น เนื้อดิน สีดิน ความลึกของดิน ปฏิกริยาดิน ตลอดจนความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับชนิดของวัตถุต้นกำเนิดดินในบริเวณนั้น ๆ ส่วนมากมีก้อนกรวดและเศษหินปะปน อยู่ในเนื้อดิน ได้แก่ ชุดดินตะกอนสีน้ำตาล การระบายน้ำเร็ว (AL-P) ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ประโยชน์ในการทำนา ส่วนในฤดูแล้งถ้ามีแหล่งน้ำนิยมใช้ปลูกพืชผักหรือพืชไร่อายุสั้น

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินมีการระบายน้ำเร็ว มีน้ำแช่ขังในฤดูฝน และ ดินแฉะเกินไปสำหรับพืช

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : มีศักยภาพเหมาะสมในการทำนาในช่วง ฤดูฝน และเหมาะสมในการปลูกพืชไร่ในช่วงฤดูแล้ง เนื่องจากดินมีความชื้นพอที่จะปลูกพืชไร่ได้หลายชนิด หลังการเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว และพื้นที่บางส่วนของกลุ่มดินนี้อยู่ภายใต้ระบบชลประทาน โดยเฉพาะในภาคเหนือ ส่วนการปลูกไม้ผลหรือไม้ยืนต้นนั้นไม่เหมาะสม เพราะมีน้ำท่วมขังในฤดูฝนและดินมีสภาพการระบายน้ำ ค่อนข้างเร็วถึงเร็ว

กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ ลักษณะโดยทั่วไป : ดินนี้ประกอบด้วยพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีความลาดชันมากกว่า ๓๕% ดินที่พบในบริเวณดังกล่าวนี้มีทั้งดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้ว แต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น มักมีเศษหินก้อนหิน หรือหินพื้นโผล่กระจายอยู่ทั่วไป ส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่าง ๆ เช่น ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง หรือป่าดิบชื้น หลายแห่งมีการทำไร่เลื่อนลอย โดยปราศจากมาตรการในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของดินจนบางแห่งเหลือแต่หินพื้นโผล่ ได้แก่ ชุดดินที่ลาดชันเชิงซ้อน (Sc) กลุ่มชุดดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจากมีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ ควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติ เพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : พื้นที่ภูเขาลาดชันมากกว่า ๓๕% มีการกัดกร่อนของดินได้ง่าย

ความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช : ดินกลุ่มที่ ๖๒ มีศักยภาพไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการเพาะปลูกพืช เนื่องจากเป็นดินตื้น มีหินโผล่ที่ผิวดินเป็นส่วนใหญ่ และพื้นที่เป็นภูเขาสูงชัน มีความลาดเทเฉลี่ยเกิน ๓๕% ยากต่อการชะล้างพังทลายของดิน จึงเหมาะสมที่จะรักษาไว้เป็นพื้นที่ป่าไม้ธรรมชาติเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร สำหรับ ML เป็นพื้นที่เบ็ดเตล็ดทั่วไป ได้แก่ เหมืองแร่ และ W เป็นพื้นที่แหล่งน้ำ

ตารางที่ ๑ อธิบายลักษณะกลุ่มชุดดินของจังหวัดลำปาง

กลุ่มชุดดิน	ลักษณะเนื้อดิน	การระบายน้ำ	ความเหมาะสมต่อการปลูกพืช	ความอุดมสมบูรณ์
๕	ดินเหนียว	เลว	เหมาะต่อการทำนามากกว่าปลูกพืชไร่ ไม้ผล	ค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง
๑๕	ดินร่วนเหนียว ร่วนเหนียวปนทรายแป้ง	ค่อนข้างเลว	เหมาะต่อการทำนามากกว่าปลูกพืชไร่ ไม้ผล	ค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง
๑๖	ดินร่วนปนทรายแป้ง	เลว	เหมาะต่อการทำนามากกว่าปลูกพืชไร่ ไม้ผล	ต่ำถึงค่อนข้างต่ำ
๑๘	ดินร่วนปนทราย	ค่อนข้างเลว	เหมาะต่อการทำนามากกว่าปลูกพืชไร่ ไม้ผล	ค่อนข้างต่ำ
๒๒	ดินร่วนปนทราย หรือทรายปนดินร่วน	ค่อนข้างเลว	เหมาะต่อการทำนามากกว่าปลูกพืชไร่ ไม้ผล	ต่ำ
๒๘	ดินเหนียวจัดในชั้นล่างลึก	ดี	เหมาะต่อการปลูกพืชไร่ ไม้ผล	ปานกลางถึงสูง
๓๑	ดินเหนียว	ดีปานกลางถึงดี	เหมาะต่อการปลูกพืชไร่ ไม้ผล	ปานกลาง
๓๓	ดินร่วนแป้งปนทราย	ดีถึงดีปานกลาง	พืชไร่ พืชผัก ไม้ผล	ปานกลาง

กลุ่ม ชุดดิน	ลักษณะเนื้อดิน	การระบายน้ำ	ความเหมาะสม ต่อการปลูกพืช	ความอุดม สมบูรณ์
๓๕	ดินร่วนปนทราย	ดี	พืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น	ต่ำ
๔๐	ดินร่วนปนทราย	ดี	พืชไร่ ไม้ผล	ต่ำ
๔๖	ดินเหนียวปนกรวด หรือปนลูกรัง ดินตื้น	ดี	ไม่เหมาะสมต่อไม้ผล เพราะ เป็นดินตื้น	ต่ำ
๔๗	ดินเหนียวหรือร่วนปน เศษหินมาก ดินตื้น	ดี	ไม่เหมาะสมต่อการปลูกพืช ทั่วไป ดินตื้น	ต่ำ
๔๘	ดินร่วนปนทรายปน ก้อนกรวด ดินตื้น	ดี	ไม่เหมาะต่อการปลูกพืชไร่ พืชผัก ไม้ยืนต้น	ต่ำ
๕๒	ดินเหนียวหรือร่วน เหนียวมีก้อนปูน ดินตื้นมาก	ดี	เหมาะต่อการปลูกพืชไร่ พืชผัก	ปานกลางถึง สูง
๕๕	ดินเหนียวน้ำตาลหรือ แดง มีปูนผสม	ดีถึง ดีปานกลาง	เหมาะต่อการปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น	ปานกลาง
๕๖	ดินร่วน ร่วนปนทราย ดินตื้น	ดี	ไม่เหมาะต่อการปลูกพืชไร่	ต่ำ
๕๙	ดินผสมหลายชนิด ตะกอนลำน้ำพัดพา	ค่อนข้างเลวถึงเลว	เหมาะต่อการทำนา ในช่วงฤดูฝน	ไม่แน่นอน
๖๒	ดินภูเขา บนพื้นที่ ลาดชัน	-	ไม่เหมาะต่อการปลูกพืช ควรรักษาให้เป็นป่า	-
ML	พื้นที่เบ็ดเตล็ด ได้แก่ เหมืองแร่	-	-	-
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	-	-	-

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล (ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยา)

ฤดูกาลของจังหวัดลำปาง พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศ แบ่งออกได้เป็น ๓ ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยเฉพาะในเดือนเมษายน เป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวมากที่สุดในรอบปี

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นระยะที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเข้าสู่ประเทศไทย อากาศจะชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนกันยายน

ฤดูหนาว เริ่มประมาณกลางเดือน ตุลาคม ถึงกลางเดือน กุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้ง เดือนที่มีอากาศหนาวที่สุดคือเดือนมกราคม

๒) ปริมาณน้ำฝน

ตารางที่ ๒ ปริมาณน้ำฝน ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ถึง ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เดือน	ปริมาณน้ำฝน (มม.)
มกราคม	๓๕.๘
กุมภาพันธ์	๑๕.๐
มีนาคม	๒๘.๑
เมษายน	๖๕.๔
พฤษภาคม	๒๐๐.๔
มิถุนายน	๗๙.๘
กรกฎาคม	๑๗๓.๒
สิงหาคม	๒๐๓.๐
กันยายน	๓๕๕.๒
ตุลาคม	๗๔.๖
พฤศจิกายน	๒๕.๘
ธันวาคม	๘.๑
รวม	๑,๒๖๔.๔

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาลำปาง

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

ตารางที่ ๓ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๖๑	๔๐.๓	๑๒.๙	๒๖.๘๕	๑๐๐	๑๘	๗๕.๒๙
๒๕๖๒	๔๓.๑	๘.๕	๒๗.๗๑	๙๙	๑๒	๖๙.๐๐
๒๕๖๓	๔๓.๓	๘.๕	๒๗.๘๗	๙๙	๑๐	๖๘.๓๕
๒๕๖๔	๔๑.๓	๘.๐	๒๗.๒๖	๙๘	๑๔	๗๑.๗๓
๒๕๖๕	๔๐.๕	๑๓.๑	๒๗.๑๗	๑๐๐	๑๖	๗๔.๙๓

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาลำปาง

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ

จังหวัดลำปาง มีแม่น้ำวังไหลผ่าน อำเภอวังเหนือ อำเภอแจ้ห่ม อำเภอเมืองลำปาง อำเภอกะคา อำเภอสบปราบ อำเภอเถิน อำเภอแม่พริก นอกจากนี้ยังมีห้วย ลำธาร คลอง บึง ซึ่งสามารถนำน้ำไปใช้เพื่อการเกษตรได้ในฤดูแล้งเป็นจำนวนมาก รายละเอียดดังตารางข้อมูลแหล่งน้ำธรรมชาติ จังหวัดลำปาง

ตารางที่ ๔ แหล่งน้ำธรรมชาติ

อำเภอ	แม่น้ำ ห้วย ลำธาร คลอง (สาย)		หนอง บึง (แห่ง)		
	รวม	ใช้ได้ในฤดูแล้ง	รวม	พื้นที่เก็บน้ำ (ไร่)	ใช้ได้ในฤดูแล้ง
เมืองลำปาง	๗๐	๓๔	๒๓	๒๒๖.๖๗	๘
แม่เมาะ	๑๗	๙	๖	๑๒.๐๐	๖
กะคา	๒๙	๕	๑๗	๑๕๗.๑๙	๒
เสริมงาม	๕๒	๒๑	๖	๗.๐๐	๓
งาว	๕๔	๒๙	-	-	-
แจ้ห่ม	๓๙	๑๗	๑๑	๑๕๕.๐๐	๘
วังเหนือ	๒๓	๔	-	-	-
เถิน	๒๕	๖	-	-	-
แม่พริก	๔๒	๑๓	๓๓	๑,๒๓๑.๐๐	๑๗
แม่ทะ	๘	๔	-	-	-
สบปราบ	๑๔	๗	-	-	-
ห้างฉัตร	๒๖	๙	๑๐	๗๘.๐๐	๖
เมืองปาน	๖๐	๒๑	๒	๓๕.๐๐	๑
รวม	๔๕๙	๑๗๙	๑๐๘	๑,๙๐๐.๘๙	๕๑

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑ ลำปาง

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

๑) ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดลำปาง มีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย ทั้งทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรแร่ธาตุ **ทรัพยากรป่าไม้** จังหวัดลำปางมีเนื้อที่ป่าไม้ ๕,๔๖๑,๙๐๓.๑๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๗๐ ของพื้นที่จังหวัด มีป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๓๓ ป่า อุทยานแห่งชาติ ๗ แห่ง วนอุทยานแห่งชาติ ๑ แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๑ แห่ง ตามรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๕ ป่าสงวนแห่งชาติ

ลำดับ	ชื่อ	อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)	กฎกระทรวง ฉบับที่/พ.ศ.
๑	ป่าแม่ป๋าย	แจ้ห่ม	๒๖,๘๗๕.๐๐	๒๖/๒๕๐๑
๒	ป่าแม่ต้ง	แม่พริก	๕๖.๒๕	๙๔/๒๕๐๕
๓	ป่าแม่จาง	เมือง - แม่ทะ	๑๐๖,๙๖๘.๗๕	๑๐๒/๒๕๐๕
๔	ป่าแม่สะเลียม	เกาะคา - สบปราบ	๔๐,๖๒๕.๐๐	๑๐๔/๒๕๐๕
๕	ป่าแม่เลิม - ป่าแม่ปะ	เถิน	๑๔๒,๖๒๕.๐๐	๒๐๙/๒๕๐๗
๖	ป่าแม่ทรายคำ	แจ้ห่ม - เมือง	๑๔๐,๖๒๕.๐๐	๗๙/๒๕๐๘
๗	ป่าแม่เมาะ	แม่เมาะ - เมือง	๑๘๑,๙๑๓.๐๐	๒ พ.ย.๒๕๕๐
๘	ป่าดอยขุนตาล	ห้างฉัตร - เมือง	๑๒๐,๓๕๐.๐๐	๓๕๙/๒๕๑๑
๙	ป่าแม่พริก	แม่พริก	๒๐๓,๑๓๐.๐๐	๔๖๖/๒๕๑๕
๑๐	ป่าแม่จาง (ตอนขุน)	แม่เมาะ	๒๑๕,๐๐๐.๐๐	๔๙๙/๒๕๑๕
๑๑	ป่าแม่จาวฝั่งซ้าย	งาว	๒๙๔,๐๐๐.๐๐	๕๑๘/๒๕๑๕
๑๒	ป่าแม่แจ้ฟ้า	แจ้ห่ม	๑๖๘,๕๑๑.๐๐	๕๕๒/๒๕๑๖
๑๓	ป่าแม่สุก-ป่าแม่สอย	แจ้ห่ม- เมืองปาน	๓๙๕,๐๐๐.๐๐	๕๖๐/๒๕๑๖
๑๔	ป่าแม่จางใต้ฝั่งซ้าย	เกาะคา - แม่ทะ	๑๒๒,๔๐๐.๐๐	๖๑๐/๒๕๑๖
๑๕	ป่าแม่ไฮ	เกาะคา - แม่ทะ - สบปราบ	๕๓,๑๒๕.๐๐	๖๒๐/๒๕๑๖
๑๖	ป่าแม่ยาง - ป่าแม่อาจ	เมือง	๒๖๒,๕๐๐.๐๐	๖๙๒/๒๕๑๗
๑๗	ป่าแม่จาวฝั่งขวา	งาว - แม่เมาะ	๑๐๔,๑๘๗.๐๐	๗๒๒/๒๕๑๘
๑๘	ป่าแม่เรียง	เสริมงาม - เกาะคา	๒๓๕,๔๙๔.๐๐	๗๓๙/๒๕๑๘
๑๙	ป่าแม่จางฝั่งซ้าย	แม่ทะ	๖๗,๓๑๒.๐๐	๗๔๗/๒๕๑๘
๒๐	ป่าแม่ตำ - ป่าแม่มาย	เมือง - แจ้ห่ม	๒๔๒,๐๐๐.๐๐	๗๖๗/๒๕๑๘
๒๑	ป่าแม่เสริม	เสริมงาม - เกาะคา	๒๑๓,๒๕๐.๐๐	๗๗๒/๒๕๑๘
๒๒	ป่าแม่วะ	แม่พริก - เถิน	๙๖,๘๗๕.๐๐	๗๙๙/๒๕๒๑
๒๓	ป่าแม่โป่ง	งาว	๒๕๐,๓๐๖.๐๐	๘๖๖/๒๕๒๒
๒๔	ป่าขุนวังแปลงที่ ๑	วังเหนือ - แจ้ห่ม	๑๖๔,๒๓๔.๐๐	๙๓๕/๒๕๒๔
๒๕	ป่าแม่ต๋อยฝั่งขวา	เมือง - เมืองปาน	๗๖,๐๐๐.๐๐	๙๕๔/๒๕๒๔
๒๖	ป่าแม่ยาว	ห้างฉัตร - เกาะคา	๘๔,๘๑๒.๐๐	๙๗๓/๒๕๒๕
๒๗	ป่าแม่ปราบ	สบปราบ - เถิน	๘๔,๘๔๓.๐๐	๑,๐๕๓/๒๕๒๗
๒๘	ป่าแม่อาบ	เถิน	๑๖๘,๗๕๐.๐๐	๑,๐๖๖/๒๕๒๗
๒๙	ป่าขุนวังแปลงที่ ๒	วังเหนือ	๑๙๑,๕๓๘.๐๐	๑,๐๗๘/๒๕๒๗
๓๐	ป่าแม่ทาน	สบปราบ - เกาะคา - แม่ทะ	๑๐๘,๑๒๕.๐๐	๑,๐๘๐/๒๕๒๗
๓๑	ป่าแม่มอก	เถิน	๔๘๖,๐๙๔.๐๐	๑,๑๐๔/๒๕๒๘
๓๒	ป่าขุนวังแปลงที่ ๓	วังเหนือ	๑๗๙,๓๙๕.๐๐	๑,๑๑๐/๒๕๒๘
๓๓	ป่าแม่ต๋อยฝั่งซ้าย	เมือง - เมืองปาน - แจ้ห่ม	๗๕,๕๖๐.๐๐	๑,๑๘๙/๒๕๒๙
รวม			๕,๓๐๒,๔๗๔.๐๐	

ตารางที่ ๖ อุทยานแห่งชาติ

ที่	อุทยานแห่งชาติ	ที่ตั้ง	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่อยู่ใน จ.ลำปาง (ไร่)
๑	แจ้ซ้อน	อ.เมืองปาน จ.ลำปาง	๔๘๐,๐๐๐.๐๐	๔๘๐,๐๐๐
๒	ขุนตาล	อ.ห้างฉัตร จ.ลำปาง - จ.ลำพูน	๑๕๙,๕๕๖.๒๕	๑๒๐,๓๕๐
๓	เวียงโกศัย	จ.แพร่, อ.เถิน - สบปราบ - แม่ทะ	๒๕๖,๒๕๐.๐๐	๑๖๗,๙๑๒
๔	แม่ยม	จ.แพร่, อ.งาว	๒๘๔,๒๑๘.๗๕	๗,๖๗๕
๕	ดอยหลวง	จ.เชียงราย, อ.วังเหนือ	๗๓๑,๒๕๐.๐๐	๑๘๗,๒๗๘
๖	แม่วะ	จ.ตาก, อ.เถิน - แม่พริก	๓๖๔,๑๗๓.๐๐	๒๖๔,๑๗๓
๗	ถ้ำผาไท	อ.งาว - แจ้ห่ม - แม่เมาะ	๗๕๘,๗๕๐.๐๐	๗๕๘,๗๕๐
รวม			๓,๐๓๔,๑๙๘	๑,๙๘๖,๑๓๘

ตารางที่ ๗ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

ที่	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	ที่ตั้ง	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่อยู่ใน จ.ลำปาง (ไร่)
๑	ดอยผาเมือง	จ.ลำพูน - อ.ห้างฉัตร	๓๖๔,๔๔๙	๘๖,๙๘๔

ตารางที่ ๘ วนอุทยานแห่งชาติ

ที่	วนอุทยานแห่งชาติ	ที่ตั้ง	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่อยู่ใน จ.ลำปาง (ไร่)
๑	ม่อนพระยาแช่	ท้องที่ ต.พิชัย อ.เมืองลำปาง	๑๘,๕๗๙ - ๐ - ๐๐	๑๘,๕๗๙-๐-๐๐

ที่มา : สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓ ลำปางและสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓ (สาขาลำปาง)

๒) ทรัพยากรแร่ธาตุ

ข้อมูลจำนวนประทานบัตรและปริมาณการผลิตแร่ ในปี ๒๕๖๖ จังหวัดลำปาง มีประทานบัตร จำนวน ๑๑๗ แปลง เปิดการทำเหมืองแร่ในพื้นที่ จำนวน ๑๐๒ แปลง และมีโรงโม่บดหรือย่อยหินที่ได้รับอนุญาต จำนวน ๗ โรงงาน และเปิดทำการ จำนวน ๗ โรงงาน

ปริมาณแร่ที่ผลิตได้ทั้งหมดในปี ๒๕๖๖ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๖) จำนวน ๑๒,๓๙๗,๑๙๕.๑๑ เมตริกตัน โดยชนิดแร่ที่ผลิตได้มากที่สุด ได้แก่ ถ่านหิน ผลิตได้ ๗,๘๙๓,๘๙๑.๘๖ เมตริกตัน รองลงมาเป็นหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ ผลิตได้ ๑,๙๘๐,๐๐๐ เมตริกตัน และหินปูนเพื่ออุตสาหกรรม-ก่อสร้าง ผลิตได้ ๑,๑๔๕,๒๐๐.๘๐ เมตริกตัน ตามลำดับ

ตารางที่ ๙ ปริมาณการผลิตแร่

ลำดับ	ชนิดแร่	ปริมาณการผลิต (เมตริกตัน)	
		พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕
๑	ดินขาว แต่งแล้วเกรดเซรามิก	๑๒,๑๕๑.๔๐	๑๔,๗๐๖.๐๐
๒	บอลเคลย์	๔๖๕,๔๘๐.๔๒	๓๒๕,๕๘๗.๑๐
๓	ถ่านหิน	๑๔,๑๖๖,๓๑๒.๓๖	๑๔,๑๒๔,๕๖๔.๕๔
๔	ดินขาวที่ยังไม่ได้แต่งเกรดเซรามิก	๓๒๑,๒๑๒.๐๐	๓๒๗,๕๖๒.๐๑
๕	หินอุตสาหกรรม (หินปูน+เคมี)	๙๖๐,๐๐๐.๐๐	๑,๐๔๔,๙๕๐.๐๐
๖	หินอุตสาหกรรม (หินปูน+ซีเมนต์)	๒,๘๙๐,๐๐๐.๐๐	๓,๐๗๐,๐๐๐.๐๐
๗	หินอุตสาหกรรม (หินปูน+ก่อสร้าง)	๑,๘๔๕,๗๗๗.๘๐	๒,๐๑๕,๓๐๖.๒๑
๘	หินอุตสาหกรรม (หินดินดาน+ซีเมนต์)	๕,๐๐๐.๐๐	๑๐๗,๐๐๐.๐๐
๙	หินอุตสาหกรรมชนิดดินซีเมนต์	๒๒๙,๕๐๐.๐๘	๒๓๒,๐๐๐.๐๐
รวม		๒๐,๘๙๕,๔๖๓.๙๘	๒๑,๒๖๑,๖๗๕.๘๖

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง

ตารางที่ ๑๐ สถานภาพปริมาณสำรองแร่

ลำดับ	ชนิดแร่	ยอดผลิต ปี ๒๕๖๕ (เมตริกตัน)	ปริมาณสำรองแร่ ในพื้นที่ประทานบัตร ปี ๒๕๖๖ (เมตริกตัน)	ระยะเวลา (ปี)
๑	บอลเคลย์	๓๒๕,๕๘๗.๑๐	๔,๕๖๑,๔๙๐.๕๘	แร่ครอบครอง ไม่มีการผลิต
๒	ถ่านหิน	๑๔,๑๒๔,๕๖๔.๕๔	๔๘๒,๕๙๘,๖๔๖.๑๑	๒๗
๓	ดินขาว	๓๒๗,๕๖๒.๐๑	๔,๑๙๘,๐๓๐.๕๑	๑๘
๔	หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมเคมี	๑,๐๔๔,๙๕๐.๐๐	๓๗,๐๔๕,๐๕๐.๐๐	๒๐
๕	หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์	๓,๐๗๐,๐๐๐.๐๐	๗๗,๓๖๔,๐๐๐.๐๐	๒๐
๖	หินปูนเพื่ออุตสาหกรรม ก่อสร้าง	๒,๐๑๕,๓๐๖.๒๑	๔๘๖,๓๔๘.๙๙	๖
๗	หินดินดานเพื่ออุตสาหกรรม ซีเมนต์	๑๐๗,๐๐๐.๐๐	๒,๘๗๙,๕๐๐.๐๐	๒๐
๘	พลวง	-	๙๐,๐๐๐.๐๐	๘
๙	หินอ่อน	-	๕๐,๐๐๐.๐๐	๒๓
๑๐	หินอุตสาหกรรมชนิดดิน ซีเมนต์	๒๓๒,๐๐๐.๐๐	๒,๓๐๖,๐๐๐.๐๐	๑๑
๑๑	ดินเบา	-	๑๖๒,๓๐๐	๑๐
รวม		๒๑,๒๔๖,๙๖๙.๘๖	๖๑๑,๗๔๑,๓๖๖.๑๙	

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดลำปางแบ่งออกเป็น ๑๓ อำเภอ ๑๐๐ ตำบล ๙๓๔ หมู่บ้าน ๑๐๗ ชุมชน (เฉพาะชุมชนในเขตเทศบาลนครลำปาง ๘๕ ชุมชน และเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ๖๕ ชุมชน) ๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ เทศบาลนคร ๓ เทศบาลเมือง ๓๙ เทศบาลตำบล และ ๕๙ องค์การบริหารส่วนตำบล ตามรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๑๑ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดลำปาง

ที่	จังหวัด/ อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ชุมชน	อบจ.	เทศบาล นคร	เทศบาล เมือง	เทศบาล ตำบล	อบต.
๑	เมืองลำปาง	๑๙	๑๔๔	๑๐๗	-	๑	๒	๒	๑๐
๒	แม่เมาะ	๕	๔๔	-	-	-	-	๑	๔
๓	เกาะคา	๙	๗๘	-	-	-	-	๘	๒
๔	เสริมงาม	๔	๔๒	-	-	-	-	๓	๒
๕	งาว	๑๐	๘๕	-	-	-	-	๒	๘
๖	แจ้ห่ม	๗	๖๖	-	-	-	-	๓	๕
๗	วังเหนือ	๘	๘๐	-	-	-	-	๒	๗
๘	เถิน	๘	๙๕	-	-	-	๑	๓	๔
๙	แม่พริก	๔	๓๐	-	-	-	-	๓	๑
๑๐	แม่ทะ	๑๐	๙๕	-	-	-	-	๕	๕
๑๑	สบปราบ	๔	๔๖	-	-	-	-	๑	๔
๑๒	ห้างฉัตร	๗	๗๓	-	-	-	-	๕	๓
๑๓	เมืองปาน	๕	๕๖	-	-	-	-	๑	๔
รวม		๑๐๐	๙๓๔	๑๐๗	๑	๑	๓	๓๙	๕๙

หมายเหตุ: * ตำบลในพื้นที่อำเภอเมืองลำปาง แบ่งเป็นตำบลในเขตอำเภอเมืองลำปาง ๑๑ ตำบล ตำบลที่อยู่ในเขตเทศบาลนครลำปาง ๔ ตำบล (ตำบลสวนดอก หัวเวียง เวียงเหนือ และสบตุ๋ย) และตำบลที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์ ๔ ตำบล (ตำบลกล้วยแพะ ปงแสนทอง ชมพู และพระบาท)

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดลำปาง

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

จังหวัดลำปางมีประชากรทั้งสิ้น ๗๒๒,๕๗๙ คน จำแนกเป็น เพศชาย ๓๕๑,๗๓๓ คน และเพศหญิง ๓๗๐,๘๔๖ คน อำเภอที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองลำปาง รองลงมา คือ อำเภอเกาะคา อำเภอเถิน และอำเภอแม่ทะ จำนวนครัวเรือน ๒๙๙,๙๘๗ ครัวเรือน

ตารางที่ ๑๒ จำนวนประชากรของจังหวัดลำปาง

ข้อมูลประชากรจังหวัดลำปางมีประชากร จำนวน ๗๑๔,๓๑๖ คน เป็นชาย ๓๔๖,๙๕๕ คน หญิง ๓๖๗,๓๖๑ คน อำเภอที่มีประชากรมากที่สุดได้แก่ อำเภอเมืองลำปาง รองลงไป คือ อำเภอเกาะคา อำเภอเถิน และอำเภอแม่ทะ

ปี	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)
๒๕๖๖	๓๔๖,๙๕๕	๓๖๗,๓๖๑	๗๑๔,๓๑๖	๓๐๓,๘๙๘
๒๕๖๕	๓๔๙,๕๗๔	๓๖๙,๒๑๖	๗๑๘,๗๙๐	๓๐๒,๑๖๕
๒๕๖๔	๓๕๔,๔๖๗	๓๗๒,๗๙๕	๗๒๗,๒๖๒	๒๙๘,๘๔๘
๒๕๖๓	๓๕๙,๑๓๗	๓๗๖,๘๘๙	๗๓๖,๐๒๖	๒๙๕,๓๙๖
๒๕๖๒	๓๖๒,๓๒๔	๓๗๗,๙๙๒	๗๔๐,๓๑๖	๒๙๒,๔๒๓
๒๕๖๑	๓๖๓,๗๖๒	๓๗๙,๙๖๒	๗๔๓,๗๒๔	๒๙๑,๐๗๑
๒๕๖๐	๓๖๕,๓๘๙	๓๘๑,๑๕๘	๗๔๖,๕๔๗	๒๘๘,๔๗๑
๒๕๕๙	๓๖๖,๘๕๗	๓๘๑,๙๙๓	๗๔๘,๘๕๐	๒๘๕,๒๕๗
๒๕๕๘	๓๖๙,๐๓๓	๓๘๒,๓๒๓	๗๕๑,๓๕๖	๒๘๒,๓๖๐
๒๕๕๗	๓๖๙,๘๑๙	๓๘๓,๑๙๔	๗๕๓,๐๑๓	๒๗๙,๔๒๑
๒๕๕๖	๓๗๑,๒๖๙	๓๘๓,๕๙๓	๗๕๔,๘๖๒	๒๗๕,๙๙๔
๒๕๕๕	๓๗๒,๗๕๖	๓๘๔,๐๕๕	๗๕๖,๘๑๑	๒๗๓,๔๓๘
๒๕๕๔	๓๗๓,๑๐๔	๓๘๔,๔๓๐	๗๕๗,๕๓๔	๒๗๐,๓๐๗

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดลำปาง (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๖๖)

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑.๓.๑ ด้านการศึกษา

จังหวัดลำปางมีสถานศึกษาทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวนทั้งสิ้น ๗๑๔ แห่ง ห้องเรียน ๕,๑๓๖ ห้อง นักเรียน/นักศึกษา ๑๑๓,๐๘๑ คน ครูและบุคลากร ๘,๕๗๕ คน

ตารางที่ ๑๓ จำนวนสถานศึกษาแยกตามสังกัดในจังหวัดลำปาง

ลำดับที่	สถานศึกษาแยกตามสังกัด	จำนวน (แห่ง)
กระทรวงศึกษาธิการ		
๑	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
	๑.๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๕ (ลำปาง ลำพูน)	๐
	๑.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน (ลำปาง)	๓๐
	๑.๓ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	๒
	๑.๔ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๑	๑๑๕
	๑.๕ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๒	๑๐๙

ลำดับที่	สถานศึกษาแยกตามสังกัด	จำนวน (แห่ง)
	๑.๖ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๓	๙๓
	๑.๗ การศึกษาโดยครอบครัว (Home School)	๔
	รวมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๓๕๓
๒	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	
	๒.๑ โรงเรียนเอกชนในระบบ	๒๗
	๒.๒ โรงเรียนเอกชนนอกระบบ	๔๕
	๒.๓ โรงเรียนนานาชาติ	๓
	รวมสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	๗๕
๓	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	
	๓.๑ กศน. อำเภอเมืองลำปาง	๑
	๓.๒ กศน. อำเภอแม่เม่า	๑
	๓.๓ กศน. อำเภอเกาะคา	๑
	๓.๔ กศน. อำเภอเสริมงาม	๑
	๓.๕ กศน. อำเภองาว	๑
	๓.๖ กศน. อำเภอแจ้ห่ม	๑
	๓.๗ กศน. อำเภอวังเหนือ	๑
	๓.๘ กศน. อำเภอเถิน	๑
	๓.๙ กศน. อำเภอแม่พริก	๑
	๓.๑๐ กศน. อำเภอแม่ทะ	๑
	๓.๑๑ กศน. อำเภอสบปราบ	๑
	๓.๑๒ กศน. อำเภอห้างฉัตร	๑
	๓.๑๓ กศน. อำเภอเมืองปาน	๑
	รวมสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	๑๓
๔	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	
	๔.๑ อาชีวศึกษาภาครัฐ อำเภอเมืองลำปาง	๓
	๔.๒ อาชีวศึกษาภาครัฐ อำเภอแม่เม่า	๑
	๔.๓ อาชีวศึกษาภาครัฐ อำเภอเกาะคา	๑
	๔.๔ อาชีวศึกษาภาครัฐ อำเภอแจ้ห่ม	๑
	๔.๕ อาชีวศึกษาภาครัฐ อำเภอเถิน	๑
	๔.๖ อาชีวศึกษาเอกชน	๒
	รวมสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	๙

ลำดับที่	สถานศึกษาแยกตามสังกัด	จำนวน (แห่ง)
กระทรวงมหาดไทย		
๕	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
	๕.๑ โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด	๑
	๕.๒ โรงเรียน สังกัดเทศบาล	๑๕
	๕.๓ โรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๕
	๕.๔ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาล	๗๙
	๕.๕ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๑๘
	รวมกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	๒๑๘
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์		
๖	กรมกิจการเด็กและเยาวชน	
	๖.๑ สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน	๒๕
	รวมกรมกิจการเด็กและเยาวชน	๒๕
กระทรวงสาธารณสุข		
๗	สถาบันพระบรมราชชนก	
	๗.๑ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี	๑
	รวมสถาบันพระบรมราชชนก	๑
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		
๘	มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ	
	๘.๑ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตลำปาง	๑
	๘.๒ โรงเรียนกีฬาจังหวัดลำปาง	๑
	รวมมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ	๒
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ		
๙	กองพุทธศาสนศึกษา	
	๙.๑ อำเภอเมืองลำปาง	๒
	๙.๒ อำเภอเกาะคา	๑
	๙.๓ อำเภองาว	๑
	๙.๔ อำเภอแจ้ห่ม	๑
	๙.๕ อำเภอวังเหนือ	๑
	๙.๖ อำเภอแม่ทะ	๒
	๙.๗ อำเภอห้างฉัตร	๑
	รวมกองพุทธศาสนศึกษา	๙

ลำดับที่	สถานศึกษาแยกตามสังกัด	จำนวน (แห่ง)
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม		
๑๐	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	
	๑๐.๑ โรงเรียนประถมและมัธยมในกำกับของมหาวิทยาลัย	๒
	๑๐.๒ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ	๑
	๑๐.๓ มหาวิทยาลัยในสังกัดของรัฐ	๓
	๑๐.๔ วิทยาลัยสงฆ์	๑
	๑๐.๕ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน (มหาวิทยาลัยเอกชน)	๑
	๑๐.๖ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน (วิทยาลัยเอกชน)	๑
	รวมสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	๙
รวมทั้งสิ้น		๗๑๔

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง

๑.๓.๒ ด้านศาสนา

ตารางที่ ๑๔ จำนวนวัดและพระภิกษุ สามเณร จังหวัดลำปาง

อำเภอ	จำนวนวัด			จำนวนพระภิกษุ-สามเณร						รวมทั้ง ๒ นิกาย
	มหานิกาย	ธรรมยุต	รวม	มหานิกาย			ธรรมยุต			
				พระ	เณร	รวม	พระ	เณร	รวม	
เมืองลำปาง	๑๘๙	๗	๑๙๖	๕๘๖	๑๙๖	๗๘๒	๓๓	-	๓๓	๘๑๕
เกาะคา	๖๖	๖	๗๒	๑๔๙	๑๖	๑๖๕	๓๖	๖	๔๒	๒๐๗
งาว	๔๔	-	๔๔	๑๑๕	๑๑๘	๒๓๓	-	-	-	๒๓๓
แจ้ห่ม	๓๗	๑	๓๘	๙๘	๔๘	๑๔๖	๗	-	๗	๑๕๓
เถิน	๗๔	๕	๗๙	๑๗๙	๒๔	๒๐๓	๖	-	๖	๒๐๙
แม่ทะ	๗๑	๓	๗๔	๑๗๑	๑๘๙	๓๖๐	๑๑	-	๑๑	๓๗๑
แม่พริก	๒๒	-	๒๒	๕๓	๒๕	๗๘	-	-	-	๗๘
เมืองปาน	๔๒	๑	๔๓	๘๒	๒๖	๑๐๘	-	-	-	๑๐๘
แม่เมาะ	๒๔	๔	๒๘	๗๕	๑๔	๘๙	๑๕	-	๑๕	๑๐๔
วังเหนือ	๕๕	๓	๕๘	๑๑๕	๑๒๓	๒๓๘	๗	-	๗	๒๔๕
สบปราบ	๒๕	๑	๒๖	๖๐	๑๓	๗๓	๔	๑	๕	๗๘
เสริมงาม	๒๙	-	๒๙	๖๗	๕๖	๑๒๓	-	-	-	๑๒๓
ห้างฉัตร	๖๓	๘	๗๑	๑๑๒	๑๑๕	๒๒๗	๑๓	๗	๒๐	๒๔๗
รวม	๗๔๑	๓๙	๗๘๐	๑,๘๖๒	๙๖๓	๒,๘๒๕	๑๓๒	๑๔	๑๔๖	๒,๙๗๑

ที่มา : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำปาง

๑.๓.๓ ด้านสาธารณสุข

ตารางที่ ๑๕ จำนวนสถานบริการสาธารณสุขภาครัฐและภาคเอกชนในจังหวัดลำปาง

สถานบริการสาธารณสุขในจังหวัดลำปาง	จำนวน (แห่ง)	จำนวนเตียง
สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ		
๑.โรงพยาบาลศูนย์	๑	๗๔๓
๒.โรงพยาบาลชุมชน ๑๒๐ เตียง	๑	๑๒๐
๓.โรงพยาบาลชุมชน ๖๐ เตียง	๑	๖๐
๔.โรงพยาบาลชุมชน ๓๐ เตียง	๑๐	๓๐๐
๕.โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	๑๔๑	-
๖.ศูนย์บริการสาธารณสุขสังกัดเทศบาลตำบล	๑	-
๗.สถานบริการสาธารณสุขชุมชน	๒	-
๘.โรงพยาบาลมะเร็งลำปาง	๑	๒๐๐
๙.โรงพยาบาลเวชรักษ์	๑	๖๐
๑๐.โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม	๑	๑๕๐
๑๑.สถานพยาบาลกองการแพทย์และอนามัย กฟผ. อำเภอมะเมา	๑	-
สถานบริการสาธารณสุขภาคเอกชน		
๑.โรงพยาบาล	๑	๑๐๓
๒.สถานพยาบาลเอกชน	๑	๒๙
๓.คลินิกเอกชน	๒๖๔	-
๔.สถานที่ขายยา	๑๕๖	-

ตารางที่ ๑๖ จำนวนและอัตราส่วนบุคลากรต่อประชากร จังหวัดลำปาง

ประเภท	อัตราส่วน ๑ : ประชากร	
	จังหวัดลำปาง	ประเทศ
- แพทย์	๑ : ๒,๒๖๕	๑ : ๓,๒๖๐
- ทันตแพทย์	๑ : ๘,๘๖๘	๑ : ๑๑,๒๘๓
- เภสัชกร	๑ : ๕,๓๓๔	๑ : ๖,๖๑๙
- พยาบาลวิชาชีพ	๑ : ๔๑๔	๑ : ๕๘๓
- นักวิชาการสาธารณสุข	๑ : ๑,๙๔๗	
- เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุข	๑ : ๕,๑๒๓	
- เจ้าหน้าที่งานทันตสาธารณสุข	๑ : ๗,๖๕๙	

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง

๑.๓.๔ ด้านวัฒนธรรมประเพณี

ตารางที่ ๑๗ งานวัฒนธรรม/ประเพณี/เทศกาลของจังหวัดลำปาง

งานวัฒนธรรม/ประเพณี/ เทศกาล	ช่วงเวলাกำหนดจัดงาน	สถานที่จัดงาน
งานแห่สลุงหลวงและสงกรานต์	๑๒-๑๔ เมษายน ของทุกปี	รอบเมืองลำปาง
งานหลวงเวียงละกอน	ก่อนลอยกระทงของทุกปี	วัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดาราม และวัดพระธาตุลำปางหลวง
งานขันโตกช้าง	ทุกวันศุกร์ – เสาร์แรกของ เดือนกุมภาพันธ์	ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย อำเภอห้างฉัตร
งานเซรามิกแฟร์	ทุกวันศุกร์แรกของ เดือนธันวาคม (๑๐ วัน)	บริเวณตัวเมือง จังหวัดลำปาง
งานพิธีบวงสรวงเสาหลักเมืองและ สืบชะตาเมือง	เดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี	หน้าศาลากลาง จังหวัดเดิม
งานวันรถไฟธรมมาลำปาง	ต้นเดือนเมษายนของทุกปี	บริเวณสถานีรถไฟนครลำปาง
งานเดิน-วิ่งมินิมาร์ธมาราธอน แม่มาะ	เดือนสิงหาคม	เหมืองลิคไนต์ อำเภอแม่มาะ
งานประเพณีล่องสะเปา จาวเวียงละกอน	เดือนพฤศจิกายน	วัดพระธาตุลำปางหลวง อำเภอเกาะคา
งานฤดูหนาวและของดีนครลำปาง	เดือนธันวาคม	สวนสาธารณะหนองกระเทียม อำเภอเมืองลำปาง
งานวันดอกไม้บาน	เดือนธันวาคม	สวนป่าทุ่งเกวียน อำเภอห้างฉัตร

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง

๑.๓.๕ ด้านแรงงาน

เศรษฐกิจของจังหวัดลำปาง ไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๖ พบว่า อุตสาหกรรมที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ๑. การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน มูลค่า ๑๑,๔๙๙ ล้านบาท (ร้อยละ ๑๕.๗๒ ของ GPP) ๒. การผลิต มูลค่า ๙,๔๒๒ ล้านบาท (ร้อยละ ๑๒.๘๘ ของ GPP) ๓. การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และจักรยานยนต์ มูลค่า ๗,๘๒๗ ล้านบาท (ร้อยละ ๑๐.๗๐ ของ GPP) ดัชนีราคาผู้บริโภคของจังหวัดลำปางเดือนมีนาคม ๒๕๖๖ เท่ากับ ๑๐๘.๒๐ (ปีฐาน ๒๕๖๒) และเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เท่ากับ ๑๐๘.๘๐ เมื่อเทียบกับระยะเวลาการเปลี่ยนแปลง ๑. เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ (MoM) ลดลง -๐.๖๐ ๒. เดือนมีนาคม ๒๕๖๕ (YoY) สูงขึ้น ๓.๒๐ ๓. เฉลี่ย ๓ เดือน (ม.ค - มี.ค.) ปี ๒๕๖๖ เทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๕ (AoA) สูงขึ้น ๓.๗๐ ในส่วนการจดทะเบียนนิติบุคคลตั้งใหม่ตามหมวดธุรกิจจังหวัดลำปาง มีจำนวน ๑๒๓ แห่ง การจดทะเบียน ๒๓๙.๙๐ ล้านบาท แยกเป็นบริษัทจำกัด ๕๙ แห่ง การจดทะเบียน ๑๗๘.๐๐ ล้านบาท ห้างหุ้นส่วนจำกัด ๖๔ แห่ง การจดทะเบียน ๖๑.๙๐ ล้านบาท

จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรในจังหวัดลำปางของสำนักงานสถิติจังหวัดลำปางพบว่า

ประชากรวัยแรงงาน ไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๖ จังหวัดลำปาง มีประชากรที่อยู่ในวัยแรงงานหรือผู้ที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๕๘๖,๖๔๘ คน เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน ๓๖๐,๔๔๘ คน ประกอบด้วยผู้มีงานทำ ๓๕๐,๓๘๑ คน ผู้ว่างงาน ๕,๐๕๕ คน และเป็นผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน ๒๒๖,๒๐๐ คน **การมีงานทำ** ผู้มีงานทำในจังหวัดลำปาง จำนวน ๓๕๐,๓๘๑ คน (ร้อยละ ๙๗.๒๐ ของผู้อยู่ในกำลังแรงงาน) เป็นผู้มีงานทำในภาคเกษตร จำนวน ๑๒๒,๓๑๕ คน (ร้อยละ ๓๔.๙๑) นอกภาคเกษตร จำนวน ๒๒๘,๐๖๖ คน (ร้อยละ ๖๕.๐๙) โดยทำงานในสาขาการขายส่งและการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และรถจักรยานยนต์ มากที่สุด จำนวน ๕๑,๗๙๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗๘ ของผู้มีงานทำทั้งหมด รองลงมา คือ การผลิต จำนวน ๔๔,๐๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๗ การก่อสร้าง จำนวน ๒๙,๑๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๓๓ ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร จำนวน ๒๖,๔๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๕๖ และการบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคม จำนวน ๑๙,๒๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๕๐

การว่างงาน จังหวัดลำปาง มีผู้ว่างงาน ๕,๐๕๕ คน หรือมีอัตราการว่างงานร้อยละ ๑.๔๐

แรงงานนอกระบบ จากข้อมูลเบื้องต้น ปี ๒๕๖๕ มีแรงงานนอกระบบจำนวน ๒๓๐,๕๐๑ คน โดยส่วนใหญ่จะทำงานในภาคเกษตร จำนวน ๑๔๓,๔๑๔ คน (ร้อยละ ๖๒.๒๒) นอกภาคเกษตร จำนวน ๘๗,๐๘๗ คน (ร้อยละ ๓๗.๗๘) **อุตสาหกรรมที่มีแรงงานนอกระบบสูงสุด** คือ การขายส่ง และการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ ฯลฯ จำนวน ๓๐,๐๘๒ คน (ร้อยละ ๑๓.๐๕) รองลงมา คือ การผลิต จำนวน ๑๙,๘๐๗ คน (ร้อยละ ๘.๕๙) ส่วนอาชีพที่มีการทำงานนอกระบบสูงสุด คือ ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านเกษตรและประมง จำนวน ๑๓๗,๒๘๕ คน (ร้อยละ ๕๙.๕๖) สำหรับ**ด้านการศึกษา**แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน ๗๐,๐๒๔ คน (ร้อยละ ๓๐.๓๘)

จากข้อมูลของสำนักงานจัดหางานจังหวัดลำปาง พบว่า

การบริการจัดหางานในประเทศ ในช่วงไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๖ นายจ้าง/สถานประกอบการได้แจ้งตำแหน่งงานว่างจำนวน ๕,๕๘๐ อัตรา โดยมีผู้สมัครงาน ๑,๘๙๑ คน และการบรรจุงาน จำนวน ๑,๖๐๕ คน อัตราบรรจุงานต่อตำแหน่งงานว่าง ร้อยละ ๔๔.๘๓ ส่วนตำแหน่งงานว่างตามระดับการศึกษาที่ต้องการสูงสุด คือ ระดับมัธยมศึกษา มากที่สุด จำนวน ๑,๔๗๗ อัตรา (ร้อยละ ๔๑.๒๖) รองลงมาเป็นระดับประถมศึกษา และต่ำกว่า จำนวน ๖๘๐ อัตรา (ร้อยละ ๑๘.๙๙) และระดับ ปวช. จำนวน ๕๔๖ อัตรา (ร้อยละ ๑๕.๒๕) ตามลำดับ และอุตสาหกรรมที่มีตำแหน่งงานว่างมากที่สุด คือ อาชีพพื้นฐาน ๒,๒๐๑ อัตรา (ร้อยละ ๖๑.๔๘) และอาชีพที่มีการบรรจุงานมากที่สุด คือ อาชีพงานพื้นฐาน ๑,๐๓๘ คน (ร้อยละ ๖๔.๖๗)

การใช้แรงงานต่างด้าว จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือจำนวน ๔,๒๗๘ คน จำแนกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

๑. คนต่างด้าวตลอดชีพ ได้แก่ คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร และทำงานตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ จำนวน ๐ คน

๒. คนต่างด้าวมาตรา ๕๙ ประเภททั่วไป ได้แก่ คนต่างด้าวที่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร หรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองโดยมิใช่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาในฐานะนักท่องเที่ยว หรือผู้เดินทางผ่าน และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จำนวน ๑๗๖ คน

๓. คนต่างด้าวมาตรา ๕๙ พิสูจน์สัญชาติ ได้แก่ คนต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชาที่หลบหนีเข้าเมืองได้รับผ่อนผันให้ทำงานและอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ตามมติคณะรัฐมนตรี ได้ผ่านการพิสูจน์สัญชาติและปรับสถานะการเข้าเมืองถูกกฎหมายเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๐ คน

๔. คนต่างด้าว ๓ สัญชาติ ได้แก่ คนต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชาที่เข้ามาทำงานตามความตกลงระหว่างรัฐบาลไทย กับ รัฐบาลประเทศต้นทาง จำนวน ๓,๗๙๔ คน

- คนต่างด้าวมาตรา ๕๙ นำเข้าตาม MOU จำนวน ๓๔๑ คน
- คนต่างด้าว มติ ครม. ๒๙ ธ.ค. ๒๕๖๓ จำนวน ๐ คน
- คนต่างด้าว มติ ครม. ๑๓ ก.ค. ๒๕๖๔ จำนวน ๐ คน
- คนต่างด้าว มติ ครม. ๒๘ ก.ย. ๒๕๖๔ จำนวน ๐ คน
- คนต่างด้าว มติ ครม. ๕ ก.ค. ๒๕๖๕ จำนวน ๓,๔๕๓ คน

๕. คนต่างด้าวมาตรา ๖๒ ประเภทส่งเสริมการลงทุน ได้แก่ คนต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน กฎหมายปิโตรเลียม หรือกฎหมายอื่น จำนวน ๐ คน

๖. คนต่างด้าวมาตรา ๖๓/๑ ประเภทชนกลุ่มน้อย ได้แก่ คนต่างด้าวที่ไม่ได้รับสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ และกระทรวงมหาดไทยได้ออกเอกสารเพื่อรอพิสูจน์สถานะยื่นขอใบอนุญาตทำงาน จำนวน ๓๐๘ คน

๗. คนต่างด้าวมาตรา ๖๔ ได้แก่ คนต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่เข้ามาทำงานบริเวณชายแดนในลักษณะไป - กลับ หรือตามฤดูกาลในพื้นที่ความตกลงว่าด้วยการสัญจรข้ามแดนระหว่างราชอาณาจักรไทยกับประเทศที่ติดกับราชอาณาจักรไทย จำนวน ๐ คน

คนต่างด้าว ๓ สัญชาติ (เมียนมา ลาว กัมพูชา) มติ ครม. ๒๙ ธ.ค. ๒๕๖๓ จัดทะเบียนแรงงานต่างด้าว ณ ศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว (One Stop Service : OSS) จังหวัดลำปาง ไม่มีการดำเนินการ

แรงงานไทยในต่างประเทศ ในช่วงไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๖ จังหวัดลำปางมีผู้แจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศจำนวน ๑๖ คน โดยแรงงานที่ทำงานในต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๑๐ คน (ร้อยละ ๖๒.๕๐ ของผู้แจ้งความประสงค์ทั้งหมด) รองลงมา คือ ระดับปวช. ปวส. ปวท. อนุปริญญาจำนวน ๔ คน (ร้อยละ ๖.๒๕)

ในส่วนของการอนุญาตให้ไปทำงานต่างประเทศไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๖ พบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น ๖๒๖ คน ส่วนวิธีการเดินทางพบว่า ไปโดยนายจ้างพาไปทำงาน ๒๗๓ คน (ร้อยละ ๓๔.๙๖) Re-Entry คือกลับไปทำงานอีกครั้งหนึ่งโดยการต่ออายุสัญญา ๒๕๓ คน (ร้อยละ ๔๐.๔๒) รองลงมา คือ ไปโดยบริษัทจัดหางานจัดส่ง ๑๘๔ คน (ร้อยละ ๒๙.๓๙) เดินทางด้วยตนเอง ๘๓ คน (ร้อยละ ๑๓.๒๖) กรมการจัดหางานจัดส่ง ๖๓ คน (ร้อยละ ๑๐.๐๖) นายจ้างพาไปทำงาน ๓๔ คน (ร้อยละ ๕.๔๓) และนายจ้างพาไปฝึกงาน ๙ คน (ร้อยละ ๑.๔๔) ส่วนภูมิภาคที่แรงงานไทยไปทำงานส่วนใหญ่จะกระจุกตัวในภูมิภาคเอเชีย ได้แก่ ไต้หวัน สิงคโปร์ มาเลเซีย เกาหลี มีจำนวน ๔๙๒ คน (ร้อยละ ๗๘.๕๙) ของแรงงานไทยที่ไปทำงานต่างประเทศทั้งหมด รองลงมา คือ แอฟริกา ๔๕ คน (ร้อยละ ๗.๑๙) ภูมิภาคอื่น ๆ ๔๔ คน (ร้อยละ ๗.๐๓) ตะวันออกกลาง ๓๙ คน (ร้อยละ ๖.๒๓) ตะวันออกกลาง ๓๙ คน (ร้อยละ ๖.๒๓) และอเมริกา ๖ คน (ร้อยละ ๐.๙๖) จากข้อมูลของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ๑๐ ลำปาง พบว่า การพัฒนาศักยภาพแรงงาน การฝึกเตรียมเข้าทำงาน ในช่วงไตรมาสที่ ๑/๒๕๖๕ (เดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕) มีเพียง ๑ กลุ่มอาชีพ คือ ช่างอุตสาหกรรม จำนวน ๑๒ คน ในช่วงไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๖ ยังไม่พบ ผู้ผ่านการฝึกเตรียมเข้าทำงาน เนื่องจากอยู่ระหว่างเข้ารับการฝึก สำหรับการฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน มีผู้เข้ารับการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานทั้งสิ้น ๕๓๓ คน พิจารณาดังกลุ่มอาชีพที่ฝึกพบว่า กลุ่มอาชีพช่างอุตสาหกรรมศิลป์ สูงสุด ๑๔๕ คน (ร้อยละ ๒๗.๒๑) รองลงมา คือ กลุ่มอาชีพธุรกิจและบริการ ๙๓ คน (ร้อยละ ๑๗.๔๕) ช่างอุตสาหกรรม ๘๒ คน (ร้อยละ ๑๕.๓๘) ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ ๗๒ คน (ร้อยละ ๑๓.๕๑)

ช่างเครื่องกล ๖๐ คน (ร้อยละ ๑๑.๒๖) ช่างก่อสร้าง ๔๑ คน (ร้อยละ ๗.๖๙) และกลุ่มอาชีพเกษตร
อุตสาหกรรม ๔๐ คน (ร้อยละ ๗.๕๐) ผู้ผ่านการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานในไตรมาสที่ ๕๒๗ คน พบว่า
กลุ่มอาชีพที่มีผู้ผ่านการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานสูงสุด คือ กลุ่มช่างอุตสาหกรรมศิลป์ ๑๔๕ คน (ร้อยละ ๒๗.๕๑)
รองลงมา คือ ธุรกิจและบริการ ๙๓ คน (ร้อยละ ๑๗.๖๕) ช่างอุตสาหกรรม ๗๙ คน (ร้อยละ ๑๔.๙๙)
ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ ๗๑ คน (ร้อยละ ๑๓.๔๗) ช่างเครื่องกล ๕๙ คน (ร้อยละ ๑๑.๒๐) และ
ช่างก่อสร้าง และเกษตรอุตสาหกรรม เท่ากัน ๔๐ คน (ร้อยละ ๗.๕๙) **ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน**
ในไตรมาสนี้ มีผู้เข้ารับการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานทั้งสิ้น ๑๖๔ คน พิจารณากลุ่มอาชีพที่เข้ารับ
การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานพบว่ามีเพียง ๒ กลุ่มอาชีพ ได้แก่ กลุ่มช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์
คอมพิวเตอร์ มีการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานสูงสุด ๙๐ คน (ร้อยละ ๕๔.๘๘) และช่างเครื่องกล ๗๔ คน
(ร้อยละ ๔๕.๑๒) ของผู้เข้ารับการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน ผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน
ในไตรมาสนี้ ๑๒๘ คน มีเพียง ๒ กลุ่มอาชีพ แยกเป็น ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ ๗๐ คน
(ร้อยละ ๕๔.๖๙) และรองลงมา คือ ช่างเครื่องกล ๕๘ คน (ร้อยละ ๔๕.๓๑) ของผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐาน
ฝีมือแรงงานทั้งหมด

จากข้อมูลของสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดลำปาง พบว่า
การคุ้มครองแรงงาน จากการตรวจสถานประกอบการทั้งสิ้น ๗๙ แห่ง มีลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ
จำนวน ๒,๑๖๘ คน ซึ่งสถานประกอบการที่ตรวจส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการที่มี ลูกจ้าง ๒๐ - ๔๙ คน
จำนวน ๒๕ แห่ง (ร้อยละ ๓๑.๖๕) จากการตรวจสถานประกอบการทั้งหมด (๗๙ แห่ง) พบว่า
สถานประกอบการทั้งหมด ๗๙ แห่ง ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานทั้งหมด (ร้อยละ ๑๗.๗๙)

การตรวจความปลอดภัยในการทำงาน มีการตรวจความปลอดภัยใน
สถานประกอบการทั้งสิ้น ๗๘ แห่ง ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจทั้งสิ้น ๒,๐๒๙ คน จากการตรวจสถาน
ประกอบการทั้งหมด ๗๘ แห่ง ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย ความปลอดภัยทั้งหมด (ร้อยละ ๒๐.๘๓)

การประสบอันตราย/เจ็บป่วยจากการทำงาน ในช่วงไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๖
จังหวัดลำปางมีผู้ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน จำนวน ๖๐ คน โดยประเภทของความ
ร้ายแรง พบว่า ส่วนใหญ่จะหยุดงานเกิน ๓ วัน จำนวน ๓๑ คน (ร้อยละ ๕๑.๖๗) หยุดงานไม่เกิน ๓ วัน
จำนวน ๒๘ คน (ร้อยละ ๔๖.๖๗) และเสียชีวิต จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๑.๖๗) **การเกิดข้อเรียกร้อง/
ข้อพิพาทแรงงานและข้อขัดแย้งภายในจังหวัดลำปาง** ในช่วงไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๖ จังหวัดลำปาง
ไม่มีการแจ้งข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาทแรงงานและข้อขัดแย้งภายในจังหวัดลำปางแต่อย่างใด สำหรับ
ข้อพิพาทสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดลำปางไม่ได้รับข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาทแรงงาน

การเลิกจ้างแรงงาน สถานประกอบการในจังหวัดลำปาง ที่เลิกกิจการมีจำนวน ๑๔ แห่ง ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง
๖๐ คน ส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดเล็ก คือ ขนาด ๑ - ๙ คน ๑๓ แห่ง (ร้อยละ ๙๒.๘๖)
ของสถานประกอบการที่เลิกกิจการทั้งหมด ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง จำนวน ๓๕ คน ร้อยละ ๕๘.๓๓ ของจำนวน
ลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างทั้งหมด ขณะที่สถานประกอบการขนาด ๑๐ คนขึ้นไป เลิกกิจการ ๑ แห่ง (ร้อยละ ๗.๑๔)
ของสถานประกอบการที่เลิกกิจการทั้งหมด ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง ๒๕ คน (ร้อยละ ๔๑.๖๗) ของลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง
ทั้งหมด **การสวัสดิการ** กิจกรรมที่ช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้มีแรงงานมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น นอกจาก
การตรวจสถานประกอบการเพื่อให้การคุ้มครองผู้ใช้แรงงานตามที่ได้กล่าวมาแล้วสำนักงานสวัสดิการและ
คุ้มครองแรงงาน จังหวัดลำปางมีการส่งเสริมการจัดสวัสดิการแรงงานในสถานประกอบการ โดยไตรมาสที่ ๔
ปี ๒๕๖๕ (เดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๕) ทางสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดลำปาง

มีการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับสวัสดิการแรงงานนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด ในสถานประกอบการ ๔๐ แห่ง ลูกจ้าง ที่ได้รับการส่งเสริมการจัดสวัสดิการแรงงาน ๒,๑๕๙ คน

จากข้อมูลของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดลำปาง พบว่าจังหวัดลำปางมีสถานประกอบการ **ที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคม** จำนวน ๓,๓๕๔ แห่ง ผู้ประกันตนทั้งสิ้น ๑๒๘,๐๔๑ คน จำแนกเป็นมาตรา ๓๓ จำนวน ๔๘,๓๖๔ คน มาตรา ๓๙ จำนวน ๑๕,๓๗๙ คน และมาตรา ๔๐ จำนวน ๖๔,๒๙๘ คน ปัจจุบันจังหวัดลำปางมีสถานพยาบาลในสังกัดสำนักงานประกันสังคม แบ่งเป็นสถานพยาบาลของรัฐ ได้แก่ โรงพยาบาลลำปาง และโรงพยาบาลค่ายสุรศักดิ์มนตรี และโรงพยาบาลประจำอำเภอ และ รพ.สต. ทุกแห่ง ในจังหวัดลำปาง และประเภทสถานพยาบาลเอกชน จำนวน ๘ แห่ง ได้แก่ คลินิกหมอพิศาล คลินิกหมอณรงค์ คลินิกหมอวิทย์ คลินิกหมอสุกสิทธิ์ คลินิกหมออรณพ-หมอนพสมร บดินทร์การแพทย์ และกายภาพบำบัด คลินิกหมอเล็ก และคลินิกหมอเลอปรัชญ์

ในช่วงไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๖ (เดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๕) จำนวนการใช้บริการของกองทุนประกันสังคมพิจารณาตามประเภทของประโยชน์ทดแทน ซึ่งมี ๗ กรณี ได้แก่ เจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพลภาพ ตาย สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน พบว่า จำนวนผู้ใช้บริการมีทั้งสิ้น ๖๐,๓๒๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๑๑ ของผู้ประกันตนทั้งหมด ๑๒๘,๐๔๑ คน ซึ่งจำนวนผู้ใช้บริการในไตรมาสนี้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๐.๒๘ จากไตรมาสที่แล้วที่มี จำนวน ๖๐,๑๕๘ ราย สำหรับประเภทประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตน ใช้บริการสูงสุด ๕ ลำดับ ในไตรมาสนี้ ได้แก่ ๑) สงเคราะห์บุตร จำนวน ๒๙,๕๐๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๙๒ รองลงมา คือ ๒) ชราภาพ จำนวน ๒๐,๖๐๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๑๕ ๓) ว่างงาน จำนวน ๔,๔๔๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗.๓๗ ๔) เจ็บป่วย จำนวน ๓,๘๒๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖.๓๔ ๕) ทูพลภาพ จำนวน ๘๙๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๘ ของผู้ใช้บริการทั้งหมด

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดลำปาง

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง

การเดินทางสู่จังหวัดลำปาง สามารถเดินทางได้ทั้งรถยนต์ รถโดยสารประจำทาง รถไฟ และทางเครื่องบิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) ทางรถยนต์ เดินทางจากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ ถึงกิโลเมตรที่ ๕๒ แยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๒ ผ่านจังหวัดสิงห์บุรี ชัยนาท เข้าจังหวัดนครสวรรค์ แล้วแยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๑ ผ่านจังหวัดกำแพงเพชร ตาก ตรงเข้าสู่จังหวัดลำปาง รวมระยะทางทั้งสิ้น ๕๙๙ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๗ ชั่วโมง หรือใช้เส้นทางสายใหม่จากจังหวัดพิษณุโลก เข้าอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ แล้วเดินทางเข้าสู่ จังหวัดลำปาง

๒) การเดินทางรถโดยสารประจำทาง บริษัท ขนส่ง จำกัด จัดบริการรถโดยสารธรรมดา และปรับอากาศ

๓) การเดินทางโดยรถไฟ การรถไฟแห่งประเทศไทย บริการรถด่วน รถเร็ว และ รถธรรมดา จากสถานีรถไฟหัวลำโพง สิ้นสุดที่สถานีรถไฟนครเชียงใหม่ ซึ่งผ่านสถานีรถไฟนครลำปางทุกวัน

๔) การเดินทางโดยเครื่องบิน ปัจจุบันจังหวัดลำปาง มีบริการเดินทางโดยเครื่องบิน จำนวน ๑ บริษัท คือ บริษัทบางกอกแอร์เวย์ (Bangkok Airway)

ที่มา : สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปาง

๑.๔.๒ ไฟฟ้า

ไฟฟ้า จังหวัดลำปาง มีการไฟฟ้าจำนวน ๑๔ แห่ง มีผู้ใช้ไฟฟ้า จำนวน ๒๙๒,๘๙๓ ราย พลังงานไฟฟ้าที่จำหน่ายและใช้ จำนวน ๑,๐๓๒,๕๔๐,๗๙๐ ล้านกิโลวัตต์ - ชั่วโมงพื้นที่ที่มีการใช้ไฟฟ้ามากที่สุด ๓ อันดับ ได้แก่ อำเภอเมืองลำปาง คิดเป็นประมาณร้อยละ ๖๒ ของพลังงานไฟฟ้าที่จำหน่ายและใช้ทั้งหมดในจังหวัดลำปาง รองลงมาได้แก่ อำเภอกะเคา และอำเภอห้างฉัตร ตามลำดับ และพื้นที่ที่มีการใช้ไฟฟ้าน้อยที่สุด ๓ อันดับ ได้แก่ อำเภอแม่พริก (ประมาณร้อยละ ๐.๐๐๙) รองลงมาได้แก่ อำเภอเมืองปาน และอำเภอเสริมงาม ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๘ จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าและการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดลำปาง

ประเภทผู้ใช้ไฟฟ้า	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า		พลังงานไฟฟ้าที่จำหน่ายและใช้	
	ราย	ร้อยละ	กิโลวัตต์-ชั่วโมง	ร้อยละ
บ้านอยู่อาศัย (น้อยกว่า ๑๕๐ กิโลวัตต์-ชั่วโมงต่อเดือน)	๑๖๕,๖๘	๕๖.๕๖๙	๑๒๑,๑๑๐,๗๒๒	๑๑.๗๒๙
บ้านอยู่อาศัย (๑๕๐และมากกว่า กิโลวัตต์-ชั่วโมงต่อเดือน)	๙๗,๓๕๗	๓๓.๒๔	๒๖๐,๐๘๗,๒๘๗	๒๕.๑๘๙
กิจการขนาดเล็ก	๒๕,๑๒๓	๘.๕๗๘	๑๖๕,๔๗๕,๓๗๙	๑๖.๐๒๖
กิจการขนาดกลาง	๘๑๘	๐.๒๗๙	๑๘๑,๘๘๓,๖๓๘	๑๗.๖๑๕
กิจการขนาดใหญ่	๓๐	๐.๐๑	๒๘๖,๓๓๖,๔๑๗	๒๗.๗๓๑
กิจการเฉพาะอย่าง	๕๗	๐.๐๒	๖,๙๓๙,๑๕๑	๐.๖๗๒
องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร	๗	๐.๐๐๒	๑๗๒,๙๗๑	๐.๐๑๗
สูบน้ำเพื่อการเกษตร	๑๐๓	๐.๐๓๕	๕,๕๗๕,๔๖๘	๐.๕๔๐
ไฟชั่วคราว	๓,๗๑๐	๑.๒๖๗	๔,๙๕๙,๗๕๗	๐.๔๘๑
รวมทั้งสิ้น	๒๙๒,๘๙๓	๑๐๐.๐๐	๑,๐๓๒,๕๔๐,๗๙๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดลำปาง

๑.๔.๓ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด (โปรดทำเครื่องหมาย ☒)

- มีด่าน ☐ ศุลกากร ที่ตั้ง ประเภท.(ด่านชายแดน ท่าเรือ ท่าอากาศยาน คนเดินเท้า อื่นๆ)
- ☐ ตรวจพืช ที่ตั้ง มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☐ ไม่มี ☐ มี
- ที่ตั้งสถานกักกันพืช ☐ ไม่มี ☐ มี
- ☐ ตรวจประมง ที่ตั้ง มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☒ ไม่มี ☐ มี
- ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ ☐ ไม่มี ☐ มี
- ☒ ปศุสัตว์ ที่ตั้ง มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☐ ไม่มี ☒ มี
- ตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

ที่ตั้งด่านกักกันสัตว์ ☐ ไม่มี ☒ มี

- ด่านกักกันสัตว์ลำปาง หมู่ ๖ ตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

- จุดตรวจสัตว์แม่พริก ทางหลวงหมายเลข ๑ หมู่ ๕ ตำบลพระบาทวังตวง

อำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง

๑.๔.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

การประปา จังหวัดลำปางมีการใช้น้ำประปา โดยการประปาส่วนภูมิภาคให้บริการในพื้นที่ ๑๑ อำเภอ (ทั้งที่ครอบคลุมทั้งอำเภอและบางพื้นที่ของอำเภอ) ได้แก่ อำเภอเมืองลำปาง อำเภอห้างฉัตร อำเภอแม่เมาะ อำเภอแจ้ห่ม อำเภอเมืองปาน อำเภอเกาะคา อำเภอเถิน อำเภอแม่พริก อำเภอสบปราบ อำเภองาว และอำเภอวังเหนือ ส่วนใหญ่เป็นการใช้น้ำประปาที่อยู่อาศัย และการประกอบธุรกิจขนาดเล็ก ทั้งนี้ การประปาส่วนภูมิภาคไม่มีบริการในอำเภอเสริมงามและอำเภอแม่ทะ สำหรับประชาชนที่อยู่นอกพื้นที่บริการใช้น้ำจากแหล่งน้ำอื่น ๆ คือ ระบบประปาหมู่บ้าน ระบบประปาภูเขา และแหล่งน้ำบาดาล ตามรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลการผลิตและการจำหน่ายน้ำของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาลำปาง

ที่	กปภ.สาขา	พื้นที่ให้บริการ		จำนวนผู้ใช้น้ำ
		อำเภอ	ตำบล	
๑	กปภ. สาขาลำปาง	เมืองลำปาง	เทศบาลเมืองเขลางค์นคร	๔๕,๗๘๘ ๔๐,๐๕๖
	แม่ข่ายลำปาง		เทศบาลเมืองพิชัย ต้นธงชัย	
			บ่อแฮ้ว ปงแสงทอง	
			พระบาท บ้านแลง	
	หน่วยบริการแม่เมาะ	ห้างฉัตร	ปงยางคก ห้างฉัตร	๓,๘๔๖
	หน่วยบริการแจ้ห่ม	แม่เมาะ	แม่เมาะ	๑,๓๔๒
	หน่วยบริการเมืองปาน	แจ้ห่ม	แจ้ห่ม วิเชตนคร	๕๔๔
		เมืองปาน	เมืองปาน แจ้ซ้อน	
๒	กปภ. สาขาเกาะคา	เมืองลำปาง	ชมพู่	๖,๔๙๘ ๖,๔๙๘
	แม่ข่ายเกาะคา		นาแก้ว ลำปางหลวง ท่าผา	
		เกาะคา	เกาะคา ศาลา ไหล่หิน	
๓	กปภ. สาขาเถิน	เถิน	เถินบุรี แม่ปะ ล้อมแรด	๙,๗๙๐ ๖,๕๕๙ ๖๔๑ ๒,๕๙๐
	แม่ข่ายเถิน		พระบาทวังตวง แม่พริก	
	หน่วยบริการแม่พริก		สมัย สบปราบ	
	หน่วยบริการสบปราบ	สบปราบ		
๔	กปภ. สาขาพะเยา	งาว	นาแก หลวงเหนือ หลวงใต้	- -
	หน่วยบริการดอนไชย		** รวมพื้นที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา	

ที่	กปภ.สาขา	พื้นที่ให้บริการ		จำนวนผู้ใช้น้ำ
		อำเภอ	ตำบล	
๕	กปภ. สาขาแม่ชะจาน หน่วยบริการวังเหนือ	วังเหนือ	วังเหนือ	๘๐๗ ๘๐๗

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค สาขาลำปาง

โทรคมนาคมจังหวัดลำปาง มีบริการโทรศัพท์ในพื้นที่ จำแนกดังนี้

ตารางที่ ๒๐ รายละเอียดการให้บริการ (ผู้เช่า)

ปี	รายละเอียดการให้บริการ (ผู้เช่า)					
	ภาค ราชการ	บ้านพัก อาศัย	ภาคธุรกิจ	ทศท.	บริการ สาธารณะ	รวม
๒๕๖๑	๑,๖๘๕	๒๐,๓๗๔	๒,๗๐๐	๒๙๑	๙๘๔	๒๖,๐๓๔
๒๕๖๒	๑,๖๔๓	๒๐,๐๑๕	๒,๕๕๗	๒๖๐	๖๕๐	๒๕,๑๒๕
๒๕๖๓	๑,๖๒๐	๑๙,๙๔๕	๒,๕๔๕	๒๖๕	๕๙๕	๒๔,๙๗๐
๒๕๖๔	๓,๓๑๖	๒๒,๘๒๙	๔,๐๖๕	๓๑๔	๖๘๙	๓๑,๒๑๓
๒๕๖๕	๓,๖๘๕	๒๓,๒๐๙	๓,๙๕๒	๔๘๘	๑๒๙	๓๑,๔๖๓

ที่มา : โทรคมนาคมจังหวัดลำปาง

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป (ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัด)

๑.๑ เศรษฐกิจจังหวัดลำปาง ปี ๒๕๖๖

การขยายตัวทางเศรษฐกิจ

รายงานประมาณการเศรษฐกิจจังหวัดลำปาง ปี ๒๕๖๖ “เศรษฐกิจจังหวัดลำปาง ปี ๒๕๖๖ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๓.๒ ผลจากแรงขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจด้านการผลิตและการใช้จ่าย จากที่ขยายตัวร้อยละ ๓.๓ ในปีก่อน”

ด้านอุปทาน

ในปี ๒๕๖๖ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๖.๓ (โดยมีช่วงคาดการณ์ร้อยละ ๕.๘ ถึง ๖.๘ ต่อปี) ปรับตัวดีขึ้นจากที่ขยายตัวร้อยละ ๕.๑ ในปีก่อน จาก **ภาคอุตสาหกรรม** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๑๐.๐ (โดยมีช่วงคาดการณ์ร้อยละ ๙.๕ ถึง ๑๐.๕ ต่อปี) ปรับตัวดีขึ้นจากที่ขยายตัวร้อยละ ๘.๒ ในปีก่อน ตามความต้องการใช้ปริมาณหินอุตสาหกรรม หินปูนก่อสร้างและหินปูนซีเมนต์ จากโครงการก่อสร้างของภาครัฐและเอกชน สอดคล้องกับพื้นที่ได้รับอนุญาตก่อสร้างรวมที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ภาคการก่อสร้างยังมีความเสี่ยงจากต้นทุนที่ปรับสูงขึ้นมากทั้งด้านค่าขนส่งและราคาวัสดุก่อสร้าง สำหรับการใช้ไฟฟ้าภาคอุตสาหกรรมและภาษีมูลค่าเพิ่มหมวดอุตสาหกรรมขยายตัว โดยปัจจัยสนับสนุนหลักมาจากการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว ซึ่งจะส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้อง การบริโภคภาคเอกชน และการส่งออกสินค้าขยายตัวต่อเนื่อง รวมทั้งมีการเปิดตลาดใหม่ๆ **ภาคเกษตรกรรม** คาดว่าจะขยายตัว

ร้อยละ ๘.๓ (โดยมีช่วงคาดการณ์ร้อยละ ๗.๘ ถึง ๘.๘ ต่อปี) ปรับตัวดีขึ้นจากที่ขยายตัวร้อยละ ๕.๔ ในปีก่อน ตามปริมาณข้าวเหนียวนาปี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง โดยมีปัจจัยหนุนจากปริมาณน้ำที่เพียงพอต่อการเพาะปลูก **ราคาสินค้าเกษตรอยู่ในเกณฑ์ดี** จูงใจให้เกษตรกรเพิ่มการผลิตและมีการบำรุงดูแลรักษามากขึ้น การดำเนินนโยบายและมาตรการของภาครัฐ และความร่วมมือของทุกภาคส่วนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การส่งเสริมอาชีพเกษตรกรทั้งด้านการใช้เทคโนโลยีในการผลิตและใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเหมาะสม เพื่อลดต้นทุนการผลิตการเฝ้าระวังโรคพืชและสัตว์ และการยกระดับสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพมาตรฐาน และบริหารจัดการสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ส่งผลให้ผลผลิตการเกษตรมีแนวโน้มขยายตัวได้ดี **ภาคบริการ** คาดว่าขยายตัวร้อยละ ๓.๓ (โดยมีช่วงคาดการณ์ร้อยละ ๒.๘ ถึง ๓.๘ ต่อปี) ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากขยายตัวร้อยละ ๓.๐ ในปีก่อน ตามยอดภาษีมูลค่าเพิ่มหมวดโรงแรมและภัตตาคาร และหมวดขายส่งขายปลีก และสินเชื่อรวมที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น จากการฟื้นตัวต่อเนื่องของภาคการท่องเที่ยวและสถานการณ์เงินเฟ้อที่คลี่คลายลง รวมทั้ง การพิจารณามาตรการสินเชื่อและมาตรการสนับสนุนอื่น ๆ ให้ผู้ประกอบการสามารถกลับมาประกอบธุรกิจภาคบริการได้ ประกอบกับจังหวัดมีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยดึงดูดเงินเข้ามาในจังหวัดเพิ่มมากขึ้น

ด้านอุปสงค์

ในปี ๒๕๖๖ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๓.๒ (โดยมีช่วงคาดการณ์ร้อยละ ๒.๗ ถึง ๓.๗ ต่อปี) จากที่ขยายตัวร้อยละ ๓.๐ ในปีก่อน โดย **การใช้จ่ายภาครัฐ** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๒.๙ (โดยมีช่วงคาดการณ์ร้อยละ ๒.๔ ถึง ๓.๔ ต่อปี) ปรับตัวจากที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๓ จากปีก่อน เป็นผลจากมาตรการคลังด้านการใช้จ่ายภาครัฐ สนับสนุนให้มีเม็ดเงินจากระบบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ลงสู่ระบบเศรษฐกิจให้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น และการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด **การลงทุนภาคเอกชน** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๓.๒ (มีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๒.๗ ถึง ๓.๗ ต่อปี) ปรับตัวจากที่ขยายตัวร้อยละ ๓.๐ จากปีก่อน ตามพื้นที่ได้รับอนุญาตก่อสร้างรวม สินเชื่อเพื่อการลงทุน และยอดขายวัสดุและอุปกรณ์การก่อสร้างที่เพิ่มขึ้น โดยมีปัจจัยบวกจากการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง พร้อมนโยบายผ่อนคลายทางการเงินของภาครัฐ เพื่อช่วยสนับสนุนในการฟื้นตัวของเศรษฐกิจภายในประเทศ และการส่งออกที่เริ่มเติบโตดีขึ้นตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้า ตลอดจนสถานการณ์ของ COVID-๑๙ คลี่คลายลง และการฟื้นตัวการท่องเที่ยวจากการเปิดประเทศ มีส่วนช่วยให้สถานการณ์เศรษฐกิจในประเทศเริ่มกลับเข้าสู่ภาวะปกติได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งภาคการค้าระหว่างประเทศที่มีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องตามทิศทางการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก ทำให้เกิดการลงทุนใหม่ๆ เพิ่มขึ้น **การบริโภคภาคเอกชน** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๓.๒ (มีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๒.๗ ถึง ๓.๗ ต่อปี) ปรับตัวจากที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๙ จากปีก่อน สะท้อนจากยอดขายรถของบริษัทขายรถและภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้ เนื่องจากได้รับแรงสนับสนุนจากการฟื้นตัวจากภาคการท่องเที่ยวและอุปสงค์ภายในประเทศที่ฟื้นตัวต่อเนื่อง และนโยบายการคลังจะยังมีส่วนช่วยบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งช่วยสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยในทุกภาคส่วนให้เป็นไปอย่างทั่วถึง

ด้านรายได้เกษตรกรในปี ๒๕๖๖ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๑๑.๕ (โดยมีช่วงคาดการณ์ร้อยละ ๑๑.๐ ถึง ๑๒.๐ ต่อปี) ขยายตัวลดลงจากที่ขยายตัวร้อยละ ๑๒.๕ ในปีก่อน ความต้องการของสินค้าทางการเกษตรส่งผลให้ราคาผลผลิตทางการเกษตรดีขึ้น

เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี ๒๕๖๖ คาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ ๒.๘ ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ร้อยละ ๒.๓ ถึง ๓.๓ ต่อปี) จากที่ขยายตัวร้อยละ ๕.๓ ในปีก่อน เพิ่มขึ้นตามจากดัชนีหมวดอาหารและเครื่องดื่ม จากการสูงขึ้นของหมวดข้าว แป้ง และผลิตภัณฑ์จากแป้งหมวดเนื้อสัตว์ เป็ด ไก่ และสัตว์น้ำ หมวดผักและผลไม้ และราคาน้ำมันขายปลีกในประเทศที่ปรับเพิ่มขึ้นตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกเป็นสำคัญ **การจ้างงาน**คาดว่าจะขยายตัว ร้อยละ ๓.๒ ตามมาตรการการสร้างแรงจูงใจให้ภาคธุรกิจในการจ้างงานต่อเนื่อง ทั้งภาคอุตสาหกรรมและบริการ

ปัจจัยสนับสนุนทางเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๖ ของจังหวัดลำปาง

๑. ภาครัฐการท่องเที่ยวที่มีโอกาสที่จะฟื้นตัวได้ตามแนวทางการเปิดประเทศและผ่อนคลายมาตรการจำกัดการเดินทาง

๒. การผ่อนคลายมาตรการควบคุมของภาครัฐ ส่งผลให้ภาคเศรษฐกิจในจังหวัดปรับตัวเข้าสู่ภาวะปกติมากขึ้น

๓. ภาครัฐมีมาตรการเยียวยา กระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง อาทิ มาตรการด้านการเงิน มาตรการภาษี มาตรการชดเชยรายได้ มาตรการเสริมสภาพคล่องให้ผู้ประกอบการ และมาตรการส่งเสริมและกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศ

๔. มาตรการของรัฐในการเพิ่มประสิทธิภาพและเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจโดยเร็ว และเป็นไปตามเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนด

ปัจจัยเสี่ยงทางเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๖ ของจังหวัดลำปาง

๑. การฟื้นตัวของเศรษฐกิจประเทศภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๒. ภาระหนี้สินครัวเรือนและธุรกิจที่ยังอยู่ในระดับสูงจะเป็นอุปสรรคต่อการฟื้นตัวและมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

๓. ผู้ประกอบการไม่มีความเชื่อมั่นและกังวลต่อสถานการณ์เศรษฐกิจในประเทศและเศรษฐกิจโลกที่หดตัวรุนแรง ตามทิศทางเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวและความผันผวนของตลาดการเงินโลกจากการดำเนินนโยบายการเงินที่เข้มงวดของประเทศคู่ค้าหลัก โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัด

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ด้านการท่องเที่ยว

จังหวัดลำปางมีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ศาสนสถาน และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและหัตถกรรม ได้แก่

ตารางที่ ๒๑ แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดลำปาง

แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์	แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์/ศาสนสถาน	แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและหัตถกรรม
๑. อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน เช่น น้ำตกแจ้ซ้อน เส้นทางศึกษาธรรมชาติ น้ำตกแม่เปียง น้ำตกแม่นอน น้ำตกแม่ขุน บ่อน้ำพุร้อน หออาบน้ำแร่ ลานดอกเสี้ยว(บ้านป่าเหมี้ยง โฮมสเตย์) จุดชมวิวดอยล้าน ๒. อุทยานแห่งชาติดอยขุนตาล เช่น อุโมงค์ขุนตาล เส้นทางศึกษาธรรมชาติพิชิต ย.๑-ย.๔ น้ำตกแม่ลอง น้ำตกตาดเหมย ๓. อุทยานแห่งชาติถ้ำผาไท เช่น ถ้ำผาไท หล่มภูเขียวถ้ำโจ ถ้ำราชคฤห์ น้ำตกแม่แก้ว ๔. อุทยานแห่งชาติดอยจาง เช่น น้ำตกตาดปู่หล้า น้ำตกธารมะไฟ น้ำตกแม่แฮด น้ำตกขุนแม่ยอง น้ำตกแม่ลอง ผาหยอง ถ้ำเขาขัน ถ้ำแดง จุดชมวิวยอดดอยจาง เส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติ ๕. อุทยานแห่งชาติแม่วะ เช่น น้ำตกแม่วะ ถ้ำหีบ ถ้ำพระเจดีย์ ถ้ำน้ำผาผางาม ๖. วนอุทยานม่อนพระยาแช่ เช่น วัดม่อนพระยาแช่ จุดชมวิวมืองลำปาง ๗. เขื่อนกิ่วลม ๘. เขื่อนกิ่วคอหมอ ๙. อ่างเก็บน้ำวังเหือ ๑๐. ภูเขาไฟผาลาด ๑๑. โรงไฟฟ้าแม่เมาะ สวนพฤกษชาติ ภูเขาไฟจำป่าแดด ๑๒. น้ำตกวังแก้ว ๑๓. น้ำตกธารทอง	๑. วัดพระธาตุลำปางหลวง ๒. ภาพเขียนสีก่อนประวัติศาสตร์ ประตูลา ๓. วัดพระแก้วดอนเต้า สุชาดาราม ๔. วัดเจดีย์ขาวหลัง ๕. วัดพระธาตุเสด็จ ๖. วัดปงยางคก ๗. วัดม่อนพระยาแช่ ๘. วัดศรีรองเมือง ๙. วัดศรีชุม ๑๐. วัดพระธาตุจอมปิง ๑๑. วัดเสลารัตน์ปิพพาราม ๑๒. วัดอักษะชัยคีรี ๑๓. ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองจังหวัดลำปาง ๑๔. ศาลเจ้าพ่อประตูลา ๑๕. วัดป่าฝาง ๑๖. วัดจองคา ๑๗. วัดจองคำ ๑๘. วัดม่อนจำศีล ๑๙. วัดม่อนปู่ยักษ์ ๒๐. วัดปงสนุก ๒๑. อนุสาวรีย์พญาสุลวะฤาไชยสงคราม (พ่อเจ้าทิพย์ช้าง) ๒๒. วัดถ้ำพระสบาย ๒๓. วัดถ้ำสุขเกษมสวรรค์ ๒๔. สำนักปฏิบัติธรรมหลวงพ่อกษมเขมโก ๒๕. วัดปงสนุกเหนือ-ใต้ ๒๖. อนุสาวรีย์เจ้าพ่อพญาคำลือ ๒๗. วัดพุทธบาทวังตวง ๒๘. วัดอุมลอง ๒๙. วัดเวียง ๓๐. วัดพระธาตุจอมก้อย (พระพุทธรูปเจ้าตอกสาน) ๓๑. วัดช่วงกอม	๑. ถนนคนเดินกาตองต้า ๒. ถนนวัฒนธรรม ๓. บ้านป่องนั๊ก ๔. กาดแก้วจาว ๕. หมู่บ้านแกะสลัก (บ้านหลุก) ๖. หมู่บ้านปั้นหม้อดิน บ้านม่อนเขาแก้ว ๗. ศูนย์ศิลปาชีพแม่ต้า ๘. สมาคมรมมาจังหวัดลำปาง ๙. กาดนัดสะพานโยง ๑๐. ศูนย์อนุรักษ์ภาพยนตร์ย้อนยุค ๑๑. กะลาตีไซน์ ๑๒. หมู่บ้านท่องเที่ยวโอท็อป บ้านขามแดง ๑๓. หมู่บ้านกระดาศา (บ้านท่าล้อ) ๑๔. กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์ จากกระดาศา บ้านฮ่องกอก ๑๕. หมู่บ้านทอผ้าพื้นเมือง ผ้าน้ำมอญ (บ้านศรีหลวง แจ้ซ้อน) ๑๖. กาดต้นเงิน ๑๗. พิพิธภัณฑ์ธนบดี ๑๘. โครงการศูนย์ศิลปาชีพ รอยต่อบ้านทุ่งจี้ ๑๙. หมู่บ้านชาวเขา อำเภองาว ๒๐. สะพานบุญวัดพระธาตุ-สันดอน อำเภอมะเข ๒๑. โฮมสเตย์บ้านแม่แจ่ม ๒๒. โฮมสเตย์บ้านสามขา ๒๓. โฮมสเตย์บ้านเมาะหลวง ๒๔. โฮมสเตย์บ้านวอแก้ว ๒๕. โฮมสเตย์บ้านท่าช้าง

แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์	แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์/ศาสนสถาน	แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและหัตถกรรม
๑๔. น้ำตกพระเสด็จ ๑๕. น้ำตกแม่แก้ว อ.งาว ๑๖. สถาบันคชบาลแห่งชาติ ในพระอุปถัมภ์ ฯ ๑๗. สวนป่าทุ่งเกวียน ๑๘. อ่างเก็บน้ำแม่มอก อำเภอเถิน ๑๙. น้ำตกแม่ต้ง อำเภอแม่พริก ๒๐. ทุ่งดอกบัวตองแม่เมะ อำเภอแม่เมะ	๓๒. กู่เจ้าย่าสุตา ๓๓. วัดพระบาทสุทธาวาส ๓๔. วัดดงนั้งชัยคีรี ๓๕. โบราณสถาน/โบราณวัตถุ พระพุทธรูปไม้แก่นจันทร์ ๓๖. วัดสันตยอน้อย ๓๗. วัดป่าเพิ่มพูนสามัคคี ๓๘. ตามรอยพระพรพบุรุษมนุษย์ โอโมอิเรคตัส (มนุษย์เกาะคา) ๓๙. วัดประตูป่อง ๔๐. หออะม็อก ๔๑. กำแพงเมืองลำปาง (ประตูม้า) ๔๒. วัดเชียงราย ๔๓. วัดท่ามะโอ ๔๔. วัดพระเจ้าทันใจ ๔๕. วัดกู่คำ ๔๖. วัดศรีหลวงแจ้ซ้อน ๔๗. ชุมประตูโขงวัดล้อมแรด ๔๘. วัดบ้านก่อ อำเภอวังเหนือ ๔๙. สะพานโยง อำเภองาว ๕๐. สะพานรัชฎาภิเศก ๕๑. วัดพระธาตุดอยม่วงคำ อำเภอแม่ทะ ๕๒. วัดไหล่หินหลวง อำเภอเกาะคา ๕๓. วัดพระธาตุดอยพระฉาน ๕๔. วัดเฉลิมพระเกียรติพระจอมเกล้า ราชานุสรณ์ (วัดพระบาทปู่ผาแดง) ๕๕. สถานีรถไฟนครลำปาง	

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครีวเรือนเกษตรกรรมและแรงงานภาคเกษตร

จังหวัดลำปางมีพื้นที่ทั้งหมด ๗,๘๓๓,๗๒๖ ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม จำนวน ๑,๐๓๖,๕๑๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒๓ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมมีครัวเรือนที่ประกอบอาชีพการเกษตร จำนวน ๑๐๒,๘๙๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๙๑ ของครัวเรือนทั้งหมดของจังหวัดลำปาง ที่มีจำนวน ๓๐๓,๔๑๐ ครัวเรือน

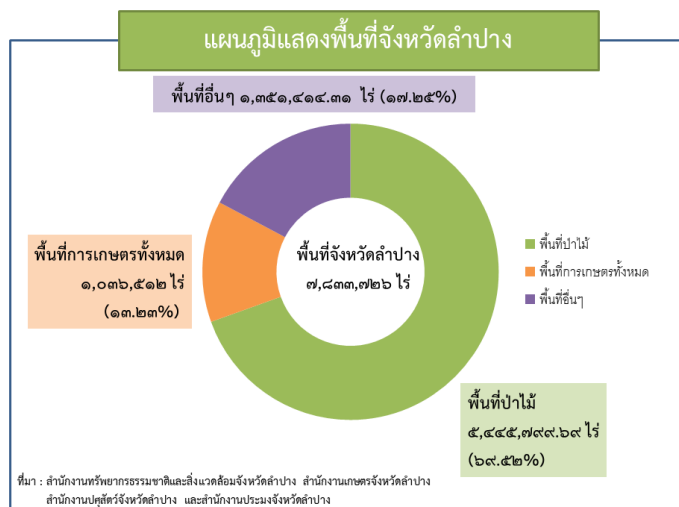
ตารางที่ ๒๒ จำนวนครัวเรือนเกษตรกรและพื้นที่การเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๕/๒๕๖๖

อำเภอ	จำนวน		
	ครัวเรือน	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่การเกษตร (ไร่) (ด้านพืช)
๑. เมืองลำปาง	๑๐๖,๙๘๑	๑๔,๗๓๒	๑๘๖,๖๑๕
๒. แม่เมาะ	๑๘,๑๑๖	๔,๙๘๗	๕๙,๕๙๓
๓. เกาะคา	๒๒,๔๘๘	๘,๒๖๔	๕๖,๘๔๐
๔. เสริมงาม	๑๐,๘๔๔	๖,๘๔๓	๔๐,๑๕๒
๕. งาว	๒๐,๗๙๗	๙,๐๗๗	๑๒๖,๐๒๕
๖. แจ้ห่ม	๑๕,๐๓๕	๗,๒๓๐	๕๕,๗๖๑
๗. วังเหนือ	๑๖,๔๗๙	๘,๗๗๑	๑๔๗,๐๑๙
๘. เถิน	๒๒,๔๕๔	๙,๗๑๒	๘๑,๖๒๓
๙. แม่พริก	๕,๗๖๘	๓,๔๐๑	๒๘,๐๘๘
๑๐. แม่ทะ	๒๒,๑๐๕	๑๐,๙๐๓	๘๗,๔๑๓
๑๑. สบปราบ	๘,๘๔๐	๕,๕๐๒	๔๘,๖๙๐
๑๒. ห้างฉัตร	๒๑,๐๙๕	๖,๗๕๙	๔๙,๗๐๔
๑๓. เมืองปาน	๑๒,๔๐๘	๖,๗๑๖	๕๙,๙๖๖
รวม	๓๐๓,๔๑๐	๑๐๒,๘๙๗	๑,๐๒๗,๔๘๘

หมายเหตุ พื้นที่เกษตร หมายถึง พื้นที่ประกอบการเกษตรแต่ละประเภท ที่เกษตรกรใช้ในการเพาะปลูก โดยไม่คำนึงถึงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง

จังหวัดลำปางมีพื้นที่ทั้งหมด ๗,๘๓๓,๗๒๖ ไร่ จำแนกเป็นพื้นที่การเกษตรทั้งหมด ๑,๐๓๖,๕๑๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒๓ พื้นที่ป่าไม้ ๕,๔๔๕,๗๙๙.๖๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๕๒ และพื้นที่อื่น ๆ ๑,๓๕๑,๔๑๔.๓๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๒๕

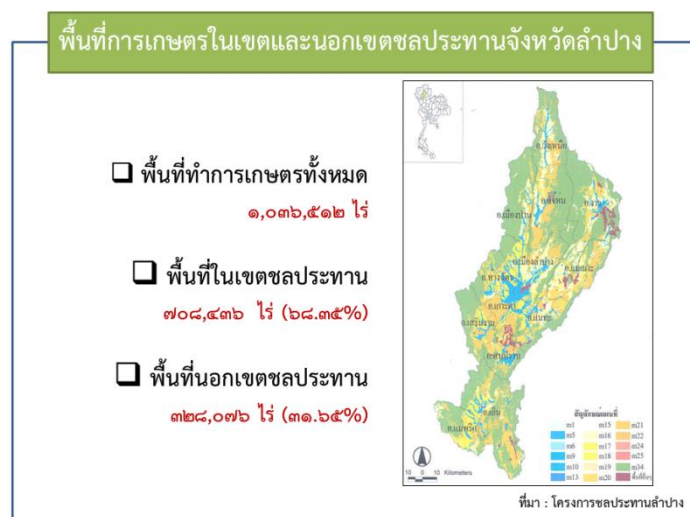

แผนภาพที่ ๑ พื้นที่จังหวัดลำปาง

ในจำนวนพื้นที่การเกษตรทั้งหมด ๑,๐๓๖,๕๑๒ ไร่ จำแนกเป็นพื้นที่เพาะปลูก จำนวน ๑,๐๒๗,๔๘๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๑๓ พื้นที่ส่งเสริมปลูกพืชอาหารสัตว์ จำนวน ๒,๗๐๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๖ และพื้นที่ประมงจำนวน ๖,๓๒๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๑ เป็นพื้นที่ทำการเกษตรในเขตชลประทานจำนวน ๗๐๘,๔๓๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๓๕ และพื้นที่ทำการเกษตรนอกเขตชลประทานจำนวน ๓๒๘,๐๗๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖๕

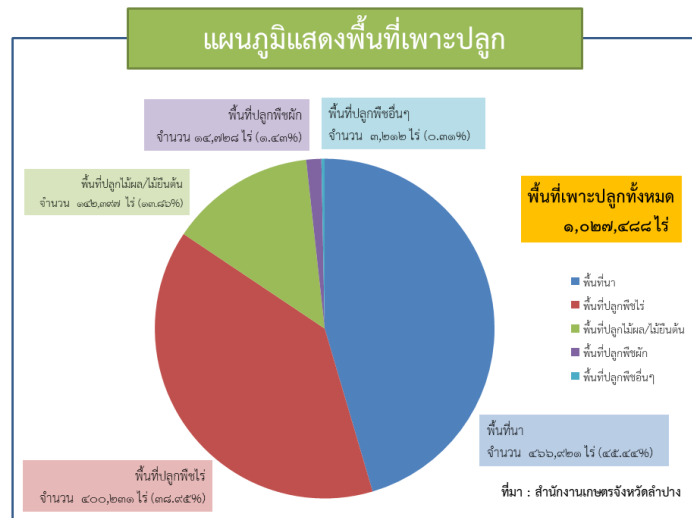
แผนภาพที่ ๒ พื้นที่การเกษตรจังหวัดลำปาง

แผนภาพที่ ๓ พื้นที่การเกษตรในเขตและนอกเขตชลประทานจังหวัดลำปาง

จังหวัดลำปางมีพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด จำนวน ๑,๐๒๗,๔๘๘ ไร่ จำแนกเป็น

๑) พื้นที่นา	จำนวน ๔๖๖,๙๒๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๔
๒) พื้นที่ปลูกพืชไร่	จำนวน ๔๐๐,๒๓๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๙๕
๓) พื้นที่ปลูกไม้ผล/ไม้ยืนต้น	จำนวน ๑๔๒,๓๙๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๘๖
๔) พื้นที่ปลูกพืชผัก	จำนวน ๑๔,๗๒๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๓
๕) พื้นที่ปลูกพืชอื่นๆ	จำนวน ๓,๒๑๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๑

แผนภาพที่ ๔ พื้นที่เพาะปลูก

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ตารางที่ ๒๓ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดลำปาง

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร										รวมพื้นที่ทำ การเกษตร
		ที่นา		ไม้ผล/ไม้ยืนต้น		พืชไร่/พืชผัก/ ไม้ดอก		เกษตรอื่นๆ				
		จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ ทั้งหมด	
เมืองลำปาง	๗๒๒,๘๘๙.๓๘	๗๐,๓๗๖	๕๓.๑๐	๙,๕๕๑	๗.๒๐	๕๒,๖๑๑	๓๙.๖๙	๑๑	๐.๐๑	๑๓๒,๕๔๐	๑๙.๘๓	
แม่เมว	๕๙๙,๔๖๙.๓๘	๑๙,๒๗๖	๓๒.๕๕	๕,๗๙๕	๙.๗๙	๓๔,๑๒๕	๕๗.๖๓	๒๐	๐.๐๓	๕๙,๒๑๕	๑๐.๐๘	
เกาะคา	๓๔๔,๔๗๐.๐๐	๔๐,๗๖๙	๗๗.๔๓	๒,๖๕๔	๕.๐๔	๙,๒๓๐	๑๗.๕๓	๑	๐.๐๐	๕๒,๖๕๓	๑๕.๒๙	
เสริมงาม	๓๙๔,๘๒๙.๓๘	๒๙,๙๐๐	๕๘.๔๑	๘,๒๙๐	๑๖.๑๙	๑๓,๐๐๔	๒๕.๔๐	๐	๐.๐๐	๕๑,๑๙๔	๑๓.๐๙	
งาว	๑,๑๓๔,๕๗๐.๖๓	๓๖,๓๔๒	๒๘.๒๐	๑๗,๗๘๒	๑๓.๘๐	๗๔,๗๔๑	๕๗.๙๙	๑๓	๐.๐๑	๑๒๘,๘๙๘	๑๑.๗๔	
แจ้ห่ม	๘๔๓,๒๐๐.๖๓	๒๘,๔๘๑	๓๔.๖๔	๑๓,๐๘๒	๑๖.๓๗	๓๘,๓๔๖	๔๗.๙๘	๑๐	๐.๐๑	๗๙,๙๓๘	๑๒.๕๐	
วังเหนือ	๖๔๖,๔๕๑.๘๘	๒๗,๘๙๒	๒๑.๑๖	๒๔,๐๓๐	๑๘.๒๓	๗๙,๘๖๖	๖๐.๕๙	๒๕	๐.๐๒	๑๓๑,๘๓๓	๒๒.๙๑	
เถิน	๑,๐๒๑,๗๒๖.๘๘	๓๙,๗๕๒	๔๕.๙๘	๓๘,๔๘๘	๔๔.๕๑	๘,๑๘๕	๙.๔๗	๓๘	๐.๐๔	๘๖,๔๖๓	๘.๒๘	
แม่พริก	๓๓๖,๘๒๕.๖๓	๑๓,๔๔๑	๓๖.๑๒	๑๓,๗๖๓	๓๖.๘๘	๙,๙๙๗	๒๖.๘๖	๑๔	๐.๐๔	๓๗,๒๑๕	๙.๒๒	
แม่ทะ	๕๐๖,๕๕๙.๓๘	๔๗,๔๖๒	๕๐.๗๙	๔,๘๙๔	๕.๒๔	๔๑,๐๗๓	๔๓.๙๖	๑๐	๐.๐๑	๙๓,๔๓๙	๑๙.๐๖	
สบปราบ	๓๑๔,๐๔๐.๐๐	๓๑,๓๙๖	๗๓.๔๕	๓,๒๙๐	๗.๗๐	๘,๐๕๙	๑๘.๘๕	๓	๐.๐๑	๔๒,๗๔๗	๑๓.๗๔	

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร									รวมพื้นที่ทำ การเกษตร
		ที่นา		ไม้ผล/ไม้ยืนต้น		พืชไร่/พืชผัก/ ไม้ดอก		เกษตรอื่นๆ			
		จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	
ห้างฉัตร	๕๒๗,๙๗๓.๑๓	๓๔,๙๖๐	๗.๙๑๐	๓,๗๔๕	๘.๘๗	๕,๔๙๐	๑๒.๔๒	๒	๐.๐๑	๔๔,๑๙๘	๑๕.๖๐
เมืองปาน	๕๔๐,๖๘๘.๓๘	๒๔,๔๑๔	๔.๖๒๘	๙,๕๕๕	๑.๘๑๐	๑๘,๗๗๘	๓.๕๖๐	๑๑	๐.๐๒	๕๒,๗๔๘	๗.๑๘
รวม	๗,๘๓๓,๗๒๕.๖๓	๔๔,๔๖๑	๔.๖๒๙	๑๕,๓๐๐	๑.๙๓๐	๒๖,๒๖๘	๓.๓๖๐	๑๕	๐.๐๒	๙๖,๐๑๑	๑๒.๕๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

โครงการชลประทานลำปาง มีขอบเขตความรับผิดชอบครอบคลุมพื้นที่ในเขตจังหวัดลำปาง ทั้งหมดรวม ๑๓ อำเภอ ซึ่งมีพื้นที่รวมทั้งสิ้นประมาณ ๑๒,๕๓๔ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๗,๘๓๓,๗๖๐ ไร่ แต่มีพื้นที่เหมาะสมสำหรับใช้ทำการเกษตร ได้ประมาณ ๑,๖๙๐,๙๕๓ ไร่ พื้นที่ในเขตชลประทาน จำนวน ๗๐๘,๔๓๖ ไร่ และอยู่ในเขตโครงการชลประทานขนาดใหญ่ ๒ โครงการ คือ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากว๊ม-ก๊วคหมา และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่วัง จำนวน ๑๖๙,๘๓๙ ไร่ อยู่ในเขตโครงการชลประทานลำปาง ประกอบด้วยโครงการชลประทานประเภทต่างๆ เช่น โครงการชลประทานขนาดกลาง โครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการชลประทานขนาดเล็กที่ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า รวมพื้นที่ ๕๓๘,๕๙๗ ไร่ สำหรับพื้นที่ ที่เหลืออีกจำนวน ๙๘๒,๕๑๗ ไร่ เป็นพื้นที่ชลประทานที่ดำเนินการโดยหน่วยงานอื่นๆ จำนวน ๖๕,๗๘๕ ไร่ และบางส่วนเป็นพื้นที่นอกเขตชลประทานจำนวน ๙๑๖,๗๓๒ ไร่ ซึ่งยังต้องพึ่งพาน้ำฝนที่จะต้องพัฒนาแหล่งน้ำอีกต่อไป

จังหวัดลำปางมีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก รวมทั้งหมด ๑๓๗ แห่ง มีความจุระดับเก็บกักรวม ๕๐๗,๘๖๗,๕๗๘ ล้านลูกบาศก์เมตร แบ่งเป็น อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ๒ แห่ง คือ เขื่อนกว๊ม และเขื่อนก๊วคหมา มีความจุระดับเก็บกักรวม ๒๗๖,๕๐๘,๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ๓๑ แห่ง มีความจุระดับเก็บกักรวม ๑๗๒,๕๔๓,๖๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำขนาดเล็กพระราชดำริ ๕๔ แห่ง มีความจุระดับเก็บกักรวม ๓๓,๗๒๔,๕๒๘ ล้านลูกบาศก์เมตร และ อ่างเก็บน้ำขนาดเล็กถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๕๐ แห่ง มีความจุระดับเก็บกักรวม ๒๕,๐๙๑,๔๓๐ ล้านลูกบาศก์เมตร รวมพื้นที่ชลประทาน ๗๐๘,๔๓๖ ไร่ โดยมีแหล่งน้ำที่สำคัญดังนี้

ตารางที่ ๒๔ พื้นที่ชลประทานในเขตจังหวัดลำปาง

ที่	แหล่งน้ำ	ความจุสูงสุด	ความจุกักเก็บ
โครงการชลประทานขนาดใหญ่ จำนวน ๒ แห่ง			
๑	เขื่อนกิ่วลม	๑๑๐.๐๐๐	๑๐๖.๒๒๐
๒	เขื่อนกิ่วคอหมา	๒๐๖.๖๐๐	๑๗๐.๒๘๘
โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน ๓๑ แห่ง			
๑	อ่างเก็บน้ำแม่ทะ	๒.๙๗๕	๒.๕๔๐
๒	อ่างเก็บน้ำแม่ทรายคำ	๑.๕๖๑	๑.๒๔๘
๓	อ่างเก็บน้ำห้วยหลวงวังวัว	๑.๙๐๐	๑.๖๑๖
๔	อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ค่อม	๑.๕๖๐	๑.๓๕๖
๕	อ่างเก็บน้ำแม่ตำน้อย	๑.๒๕๐	๑.๐๙๐
๖	อ่างเก็บน้ำแม่เฟือง	๑.๓๙๖	๑.๑๓๒
๗	อ่างเก็บน้ำแม่ไฮ	๑.๕๐๐	๑.๒๒๕
๘	อ่างเก็บน้ำแม่ธิ	๑.๙๓๕	๑.๕๙๐
๙	อ่างเก็บน้ำแม่เลียงพัฒนา	๘.๔๕๐	๖.๙๐๐
๑๐	อ่างเก็บน้ำแม่ตำตอนล่าง	๓.๔๐๐	๒.๕๔๐
๑๑	อ่างเก็บน้ำแม่กืต	๑.๕๖๙	๑.๓๐๐
๑๒	อ่างเก็บน้ำแม่ทาน	๑๖.๕๖๐	๑๓.๖๐๐
๑๓	อ่างเก็บน้ำห้วยสมัย	๑.๕๓๐	๑.๒๐๐
๑๔	อ่างเก็บน้ำแม่ทก	๑.๓๓๗	๑.๑๑๓
๑๕	อ่างเก็บน้ำแม่เรียง	๑.๓๕๘	๑.๑๒๐
๑๖	อ่างเก็บน้ำห้วยหลวง	๑.๔๙๐	๑.๒๖๐
๑๗	อ่างเก็บน้ำแม่อาบ	๘.๗๘๐	๗.๕๖๐
๑๘	อ่างเก็บน้ำแม่พริก	๕.๔๕๘	๔.๒๐๐
๑๙	อ่างเก็บน้ำแม่ลือหัก	๑.๖๔๘	๑.๓๓๖
๒๐	อ่างเก็บน้ำแม่วะ	๘.๕๐๐	๕.๙๐๐

ที่	แหล่งน้ำ	ความจุสูงสุด	ความจุกักเก็บ
๒๑	อ่างเก็บน้ำห้วยแม่งอน	๑.๕๔๐	๑.๒๘๐
๒๒	อ่างเก็บน้ำห้วยเกี๋ยง	๑๓.๓๒๐	๑๑.๖๐๐
๒๓	อ่างเก็บน้ำแม่ปอน	๒.๑๕๓	๑.๘๑๓
๒๔	อ่างเก็บน้ำแม่ยาว	๔.๒๒๐	๓.๔๘๐
๒๕	อ่างเก็บน้ำแม่ไพร	๓.๕๒๐	๓.๒๐๐
๒๖	อ่างเก็บน้ำแม่สัน	๔.๑๒๕	๓.๕๒๕
๒๗	อ่างเก็บน้ำแม่ฟ้า	๒๒.๖๐๐	๑๙.๙๒๐
๒๘	อ่างเก็บน้ำแม่พริกผาวังซู้	๔๔.๒๗๐	๓๖.๔๘๐
๒๙	อ่างเก็บน้ำแม่อ้อน ๒	๒๐.๐๐๐	๑๙.๑๐๐
๓๐	อ่างเก็บน้ำแม่เนิง	๙.๘๒๒	๙.๑๙๗
๓๑	อ่างเก็บน้ำแม่อาจ	๓.๕๐๔	๓.๑๒๑

ที่มา : โครงการชลประทานลำปาง

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด

ตารางที่ ๒๕ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดลำปาง

ชนิดพืช	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บ เกี่ยวได้ (กิโลกรัม)	ผลผลิต เฉลี่ย/เนื้อ ที่เก็บ เกี่ยว (กิโลกรัม)	ราคา ที่ เกษตรกร ขายได้เฉลี่ย (บาท/โลกรัม)
- ข้าวนาปี	๗๖,๘๕๔	๔๖๖,๙๒๑	๔๔๔,๓๔๗	๒๓๒,๔๑๙	๕๒๓	๘.๖๗
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๑๙,๖๕๓	๒๗๓,๓๙๔	๒๓๖,๑๕๗	๑๖๙,๗๙๖	๗๑๙	๗.๕๐
- มันสำปะหลัง	๗,๔๗๗	๘๙,๗๓๒	๗๘,๕๖๙	๒๓๙,๗๑๔	๓,๐๕๑	๒.๘๕
- ยางพารา	๒,๒๓๕	๒๒,๓๖๕.๗๑	๑๙,๐๒๘.๙๔	๓,๕๗๗,๔๔๐.๗๒	๑๘๘	๒๕.๐๐
- สับปะรด	๑,๕๙๑	๒๐,๙๕๔	๒๐,๓๘๕	๗๓,๕๘๙,๘๕๐	๓,๖๑๐	๗.๕๐
- ฝรั่ง	๒,๙๕๖	๔,๙๒๒	๔,๙๒๒	๔,๒๐๐,๐๐๐	๘๕๓	๑๖๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปางและการยางแห่งประเทศไทย สาขาลำปาง

๒.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด

ตารางที่ ๒๖ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัดลำปาง

ลำดับ	ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	ผลผลิต	หน่วย (ตัว/ฟอง/ตัน)
๑	ไก่พื้นเมือง	๔๒,๙๑๔	๑,๖๒๑,๒๐๓	๓,๒๔๒,๔๐๖	ตัว
๒	ไก่ไข่	๑,๕๑๓	๙๕๓,๔๒๓	๒๗๘,๓๙๙,๕๑๖	ฟอง
๓	ไก่เนื้อ	๒๐๙	๒,๖๘๕,๒๓๖	๑๓,๔๒๖,๑๘๐	ตัว
๔	สุกร	๒,๒๑๘	๑๖๐,๔๗๐	๒๒๐,๕๘๔	ตัว
๕	โคเนื้อ	๑๔,๘๔๐	๑๔๘,๘๔๗	๔๒,๔๓๕	ตัว
๖	โคนม (น้ำนมดิบ)	๔๐	๒,๒๔๐	๒๑๗๗.๗	ตัน
๗	กระบือ	๑,๖๖๔	๑๖,๑๔๒	๒,๐๒๘	ตัว

ตารางที่ ๒๗ สถานการณ์การผลิตและราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ลำดับ	สินค้าเกษตร	เกษตรกร (ครัวเรือน)	คาดการณ์ผลผลิต ออกสู่ตลาด (เดือน)	คาดว่าจะผลผลิตออก สู่ตลาด จำนวน (ตัว)	ราคา (บาท)
๑	ไก่พื้นเมือง	๔๒,๙๑๔	มกราคม – ธันวาคม	๓,๒๔๒,๔๐๖ ตัว	๘๕ บาท/กก.
๒	ไก่ไข่	๑,๕๑๓	มกราคม – ธันวาคม	๒๗๘,๓๙๙,๕๑๖ ฟอง	๔ บาท/ฟอง
๓	ไก่เนื้อ	๒๐๙	มกราคม – ธันวาคม	๑๓,๔๒๖,๑๘๐ ตัว	๓๕-๔๐ บาท/กก.
๔	สุกร	๒,๒๑๘	มกราคม – ธันวาคม	๒๒๐,๕๘๔ ตัว	๖๕-๗๐ บาท/กก.
๕	โคเนื้อ	๑๔,๘๔๐	มกราคม – ธันวาคม	๔๒,๔๓๕ ตัว	๙๐ บาท/กก.
๖	โคนม (น้ำนมดิบ)	๔๐	มกราคม – ธันวาคม	๒๑๗๗.๗ ตัน	๑๗.๕๐ บาท/กก
๗	กระบือ	๑,๖๖๔	มกราคม – ธันวาคม	๒,๐๒๘ ตัว	๙๔ บาท/กก.

สถานการณ์การผลิตและราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑. ไก่พื้นเมือง จำหน่ายในตลาดชุมชนในจังหวัด ร้อยละ ๙๐ และจำหน่ายภายนอกพื้นที่จังหวัดผ่านพ่อค้าคนกลางจากจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดเชียงราย ร้อยละ ๑๐

๒. ไก่ไข่ การเลี้ยงเป็นลักษณะฟาร์มใหญ่ โดยบริษัทต่างๆเข้ามาเป็นผู้ส่งเสริมการผลิตและรับซื้อจำหน่ายภายในจังหวัด ร้อยละ ๒๐ จำหน่ายภายในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ ๑๖ จังหวัดร้อยละ ๘๐

๓. ไก่เนื้อ การเลี้ยงเป็นลักษณะฟาร์มใหญ่โดยบริษัทต่าง ๆ เป็นผู้ส่งเสริมการผลิตและรับซื้อจำหน่ายภายในจังหวัด ร้อยละ ๒๐ จำหน่ายภายในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ ๑๖ จังหวัด ร้อยละ ๘๐

๔. สุกร การเลี้ยงเป็นลักษณะฟาร์มใหญ่โดยบริษัทต่างๆ เป็นผู้ส่งเสริมการผลิตและรับซื้อจำหน่ายภายในจังหวัด ร้อยละ ๓๐ จำหน่ายในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ ๑๖ จังหวัดร้อยละ ๗๐

๕. โคเนื้อ การเลี้ยงโดยบริษัทต่างๆเป็นผู้ส่งเสริมการผลิตและรับซื้อในราคาประกัน และมีลักษณะการเลี้ยงรายย่อย เพื่อผลิตจำหน่าย มีพ่อค้าคนกลางในชุมชนและต่างจังหวัดมีตลาดนัดจำหน่ายหมูเวียนในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคกลาง อีสาน โดยจำหน่ายภายในจังหวัดร้อยละ ๔๐ และจำหน่ายภายนอกจังหวัด ร้อยละ ๖๐

๖. กระป๋อง จำหน่าย ตลาดนัดโค - กระป๋อง ตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคาทุกวันจันทร์ โดยจำหน่ายภายในจังหวัด ร้อยละ ๖๐ และจำหน่ายนอกจังหวัด ได้แก่ ภาคเหนือภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ ๔๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง

๒.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัด

ตารางที่ ๒๘ ด้านการประมงของจังหวัดลำปาง

ชนิดสัตว์น้ำ	เกษตรกร(ราย)	พื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ (ไร่)
๑. ปลานิล	๘,๙๒๓	๔,๓๗๔.๓๕๐๗
- บ่อ	๘,๙๒๐	๔,๓๗๔.๑๒๔๔
- กระชัง	๓	๐.๒๒๖๓
๒. ปลาตูก (บ่อ)	๓,๒๑๔	๑,๒๙๓.๓๕๙๕

ปลานิล

สถานการณ์การผลิต

การเลี้ยงปลานิลของเกษตรกรจังหวัดลำปางในปัจจุบัน มีพื้นที่บ่อเลี้ยงปลานิลประมาณ ๔,๓๗๔.๑๒๔๔ ไร่ มีทั้งการเลี้ยงในลักษณะเชิงพาณิชย์ โดยอาศัยระบบชลประทาน เช่น ในเขตอำเภอเมือง มีผลผลิตประมาณ ๑,๐๐๐ - ๑,๒๐๐ กก./ไร่ และการเลี้ยงเชิงยังชีพ ซึ่งมีการเลี้ยงในทุกอำเภอ อาศัยปริมาณน้ำฝนและน้ำบาดาลในการเลี้ยงปลา ทำให้ผลผลิตต่ำประมาณ ๑๘๐ - ๒๕๐ กก./ไร่ ทั้งนี้ เกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงปลานิลเพื่อการยังชีพบริโภคในครัวเรือน ที่เหลือจึงนำออกขายบ้างในระดับท้องถิ่น

สถานการณ์การตลาด

การเลี้ยงปลานิลเชิงพาณิชย์โดยเฉพาะกลุ่มแปลงใหญ่ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองลำปาง จำหน่ายในพื้นที่จังหวัดลำปางและมีการนำเข้าจากต่างจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัดเชียงรายและพะเยา วันละ ๕,๐๐๐ กิโลกรัม ประชาชนในทุกอำเภอ นิยมบริโภคปลานิล เพราะราคาถูก รสชาติอร่อย เป็นอาหารโปรตีนที่มีผลดีต่อสุขภาพ ในการบริโภคประชาชนนิยมซื้อปลานิลสดไปปรุงอาหารเองที่บ้าน หรือซื้อแบบสำเร็จรูปที่แม่ค้าทำเสร็จเรียบร้อยแล้วในรูปปลานิลเผาเกลือ ปลานิลนึ่ง หรือไปรับประทานตามร้านอาหารต่าง ๆ ที่มีปลานิลปรุงจำหน่าย

ปลาตูก (บ่อ)

สถานการณ์การผลิต

การเลี้ยงปลาตูกของเกษตรกรจังหวัดลำปางในปัจจุบัน มีพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาตูกประมาณ ๑,๒๙๓.๓๕๙๕ ไร่ ส่วนใหญ่เลี้ยงในลักษณะเชิงพาณิชย์ โดยเลี้ยงในบ่อดิน เนื่องจากต้นทุนค่าอาหารสูงมาก จำเป็นต้องใช้เงินทุนในการเลี้ยงสูง และการเลี้ยงเชิงยังชีพ โดยเลี้ยงในบ่อปูน หรือบ่อพลาสติก พื้นที่ที่มีศักยภาพในการเลี้ยงปลาตูกของจังหวัดลำปาง คือ พื้นที่ซึ่งมีระบบชลประทานและปริมาณน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติเพียงพอ ได้แก่ พื้นที่ของอำเภอเมือง เกาะคา แม่ทะ เสริมงาม

สถานการณ์การตลาด

การเลี้ยงปลาดุกเชิงพาณิชย์ ระบบเกษตรพันธสัญญากับบริษัทเบทาโกรภาคเหนือ มีจำนวนลดลง เนื่องจากต้นทุนค่าอาหารที่แพงขึ้นแต่ไม่ปรับราคาปากบ่อ ส่วนการเลี้ยงเชิงยังชีพส่วนใหญ่เพื่อการบริโภคในครัวเรือน ที่เหลือจึงนำออกจำหน่ายบ้างในตลาดท้องถิ่น ปริมาณการบริโภคปลาดุกของจังหวัดลำปาง ประมาณ ๒,๐๐๐ - ๓,๐๐๐ กก./วัน มีการนำเข้าปลาดุกจังหวัดสุพรรณและเชียงรายวันละ ๒,๐๐๐ กก. ประชาชนในทุกอำเภอ นิยมบริโภคปลาดุก เพราะราคาถูก รสชาติอร่อย เป็นอาหารโปรตีนที่มีผลดีต่อสุขภาพ ในการบริโภคประชาชนนิยมซื้อแบบสำเร็จรูปที่แม่ค้าทำเสร็จเรียบร้อยแล้วในรูปปลาดุกย่างหรือไปรับประทานตามร้านอาหารต่าง ๆ ที่มีปลาดุกปรุงจำหน่าย

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดลำปาง

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

จังหวัดลำปางไม่มีสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๙ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตรของจังหวัดลำปาง

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	จำนวน	พื้นที่/ปริมาณผลผลิต
<u>GAP</u>		
๑) พืช		
๑.๑) ตรวจแปลง GAP (มกษ ๙๐๐๑ : ๒๕๕๖)		
	๒,๑๐๐ แปลง	๒,๑๒๒ แปลง / ๙๘๓ ราย ๒,๗๕๘๐.๑ ไร่
- ตรวจติดตาม	๓๐๐ แปลง	๒๒๔ แปลง / ๓๘๔ ราย ๑๙๔.๙๘ ไร่
- ตรวจต่ออายุ	๑,๑๐๐ แปลง	๘๖๑ แปลง / ๙๗ ราย ๑,๖๓๖.๙๓ ไร่
- ตรวจแปลงยังไม่ได้ Q	๗๐๐ แปลง	๑,๐๓๗ แปลง / ๕๐๒ ราย ๙๒๖.๑๐ ไร่
๑.๒) สุ่มตัวอย่าง	๓๙ ตัวอย่าง	๒๒ ตัวอย่าง
- เพื่อการรับรอง Non-GAP	๒๐ ตัวอย่าง	๑๕ ตัวอย่าง
- สุ่มตัวอย่างพืชกลุ่มเสี่ยง Non-GAP	๖ ตัวอย่าง	๑๐ ตัวอย่าง
- สุ่มตัวอย่างพืชปกติ Non-GAP	๑๔ ตัวอย่าง	๕ ตัวอย่าง
- monitor/ต่ออายุ	๑๙ ตัวอย่าง	๗ ตัวอย่าง
- สุ่มตัวอย่างพืชกลุ่มเสี่ยง	๖ ตัวอย่าง	๖ ตัวอย่าง
- สุ่มตัวอย่างพืชปกติ	๑๓ ตัวอย่าง	๑ ตัวอย่าง

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	จำนวน	พื้นที่/ปริมาณผลผลิต
๒) ข้าว - GAP รายเดี่ยว - GAP Seed - GAP Grain	๒๑ ราย ๑๒ กลุ่ม/๒๔๔ ราย ๕ กลุ่ม/๑๒๑ ราย	๔๙.๘๗๕ ไร่ ๖๓๙.๔๓๐ ไร่ ๒๒๖.๗๙๐ ไร่
๓) ประมง - ประมง Safety level	๙๕	๔,๗๕๐ กก.
๔) ปศุสัตว์ (ฟาร์ม) - ไก่ไข่ - ไก่เนื้อ - ไก่ไข่เลี้ยงปล่อยอิสระ - สุกร - โคเนื้อ - ฝูง	๓๑๒ ๓๙ ๘๔ ๑ ๑๕๖ ๒๒ ๑๐	- - - - - -
เกษตรอินทรีย์		
๑) พืช ตรวจแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ - ปรับเปลี่ยน - รายใหม่ - ตรวจสอบอายุ - สุ่มตัวอย่างจากแปลง	๑๓ แปลง ๒ ราย ๘ ราย ๓ ราย ๑ ตัวอย่าง	๑๒ แปลง /๒๖.๓๘ ไร่ ๕ ราย /๘.๓๓ ไร่ ๗ ราย /๑๘.๐๕ ไร่ อยู่ระหว่างดำเนินการ ๒๓ ตัวอย่าง
๒) ข้าว - Organic Thailand รายเดี่ยว - Organic Thailand แบบกลุ่ม	๒๑ ราย ๓๙ กลุ่ม	๗๙.๑๒๕ ไร่ ๒,๒๐๒.๘๘๐ ไร่
๓) ประมง	๔๐	๘๐ กก.

ที่มา : ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง
และสำนักงานประมงจังหวัดลำปาง

๒.๔.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัด

ตารางที่ ๓๐ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัด

สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ	การสนับสนุนของ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์
๑. กาแฟคั่วคู่วัว	ไร่ปางมะโอ ตำบลวังเงิน อำเภอแม่ทะ	เกษตรกรผลิตเอง	
๒. ข้าวไรซ์เบอร์รี่แจ้ซ้อน	กลุ่มข้าวทิพย์ร่มโพธิ์ ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน	กลุ่มเกษตรกรผลิตเอง	- ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว ลำปาง ได้ตรวจรับรอง มาตรฐานข้าวอินทรีย์ - สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดลำปาง สนับสนุนบรรจุภัณฑ์
๓. กาแฟอาราบิก้า คั่วเมล็ด	สุวรรณการ์เด็น ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน	เกษตรกรผลิตเอง	สำนักงานเกษตรจังหวัด ลำปาง สนับสนุนเครื่อง กะเทาะเปลือกกาแฟ
๔. ใส่อ้วปลาสมุนไพร แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ	ใส่อ้วสมุนไพรสุภัทรา ตำบลชมพู อำเภอเมืองลำปาง	ร้านขายส่งปลาเนื้อที่ซูด สำเร็จแล้วเพื่อมาทำใส่อ้ว เครื่องสมุนไพรซื้อจาก เกษตรกรในพื้นที่และตลาด ในชุมชน	
๕. ลูกชิ้นหมูตรา อรรณวัฒน์	ลูกชิ้น - หมูยอ อรรณวัฒน์ ตำบลชมพู อำเภอเมืองลำปาง	ฟาร์มในพื้นที่อำเภอเมือง	
๖. น้ำพริกกรอบสมุนไพร	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านเมะหลวง ตำบลแม่เมะ อำเภอแม่เมะ	กลุ่มสหกรณ์การเกษตร แม่เมะพัฒนาจำกัด	
๗. น้ำพริกตาแดง (ตำรับล้านนา)	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร สันป่าสัก (น้ำพริกตาแดง) ตำบลใหม่พัฒนา อำเภอเกาะคา	ตลาดในพื้นที่ อำเภอเกาะคา ตลาดชุมชน และตลาดในจังหวัด	
๘. ข้าวแต่น้ำแดงโม หน้าอ้อย-งา	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ลำปางหลวง ตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา	ซื้อข้าว จากโรงสี ในพื้นที่อำเภอเกาะคา	

สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ	การสนับสนุนของ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์
๙.ไข่เค็มเสริมไอโอดีน	กลุ่มแม่บ้านบ้านมั่ว ตำบลทุ่งงาม อำเภอเสริมงาม	ตลาดชุมชน ในพื้นที่ และ ตลาดในจังหวัด	
๑๐.ขมิ้นชันแคปซูล ผู้ประกอบการ/กลุ่ม	สหกรณ์การเกษตร สมุนไพรรอบบ้านแม่อก จำกัด ตำบลแม่อก อำเภอเถิน	สหกรณ์ฯ ผลิตเอง	สำนักงานสหกรณ์จังหวัด ลำปางกำกับติดตาม กระบวนการผลิตสมุนไพร

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตร
จังหวัดลำปาง สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง และศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง

๔.๗ การเพาะปลูกและผลผลิตเกี่ยวเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ ๓๑ ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเกี่ยวเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

หน่วย : ร้อยละ

ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๔												ปี ๒๕๖๕											
	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย	ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย	ตค	พย	ธค
พืชไร่																								
๑.ข้าวนาปี																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออก ผลผลิต (ร้อยละ)																								
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออก ผลผลิต (ร้อยละ)																								
มันสำปะหลังโรงงาน																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออก ผลผลิต (ร้อยละ)																								
สับปะรดโรงงาน																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออก ผลผลิต (ร้อยละ)																								

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ ๓๒ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ประเภทสหกรณ์	จำนวน (สหกรณ์)	สมาชิก (ราย)
๑. สหกรณ์ภาคการเกษตร		
๑.๑ สหกรณ์การเกษตร	๓๗	๑๐๗,๙๓๒
๑.๒ สหกรณ์นิคม	๑	๒,๑๒๒
๒. สหกรณ์นอกภาคการเกษตร		
๒.๑ สหกรณ์ออมทรัพย์	๑๐	๒๒,๐๒๙
๒.๒ สหกรณ์เครดิตยูเนียน	๒๒	๑๒,๒๑๙
๒.๓ สหกรณ์บริการ	๑๐	๑,๔๗๑
๒.๔ สหกรณ์ร้านค้า	๒	๓,๑๒๙
๒.๕ สหกรณ์ประมง	๐	๐
รวม	๘๒	๑๔๘,๙๐๔

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดลำปาง

ตารางที่ ๓๓ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดลำปาง

อำเภอ	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	แห่ง	สมาชิก
เมืองลำปาง	๑๔	๑๘๗	๒๔	๓๐๙	๔	๗๕	๑๙๕	๒,๙๐๕
แม่เมาะ	๑๙	๒๐๔	๒๑	๒๑๐	๕	๘๒	๒๐๘	๒,๑๔๖
เกาะคา	๑๓	๑๓๐	๑๒	๑๒๐	๒	๒๓	๙๓	๑,๔๑๓
เสริมงาม	๖	๙๓	๔๒	๖๕๔	๕	๑๕๘	๔๐	๘๒๘
งาว	๑๒	๑๗๖	๘	๙๐	๕	๕๒	๒๐๔	๑,๙๘๙
แจ้ห่ม	๖	๖๐	๑๐	๑๐๐	๕	๑๔๓	๑๔๖	๒,๕๓๑
วังเหนือ	๕	๖๙	๑๒	๑๒๔	๗	๑๐๕	๑๘๒	๒,๕๒๔
เถิน	๑๐	๑๓๕	๙	๑๓๑	๓	๕๔	๘๙	๑,๕๐๓
แม่พริก	๓	๓๔	๑๒	๑๕๕	๖	๑๓๐	๔๘	๙๑๙
แม่ทะ	๘	๙๕	๑๓	๑๕๙	๒	๒๕	๒๐๗	๒,๗๘๑
สบปราบ	๖	๖๐	๑๔	๑๔๖	๒	๔๒	๗๙	๑,๑๓๖
ห้างฉัตร	๑๓	๒๗๓	๑๕	๑๕๑	๓	๖๓	๑๓๒	๒,๑๓๐
เมืองปาน	๙	๑๐๑	๑๓	๑๕๙	๑	๒๒	๑๑๔	๑,๕๓๘
รวม	๑๒๔	๑,๖๑๗	๒๐๕	๒,๕๐๘	๕๐	๙๗๔	๑,๗๓๗	๒๔,๓๔๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด
ตารางที่ ๓๔ จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดลำปาง

อำเภอ	ครู บัญชี	หมอดิน อาสา	ประมง อาสา	เศรษฐกิจ การเกษตร อาสา	ครูยาง	อาสาสมัคร ที่ดินเพื่อ ปฏิรูป เกษตรกรรม	อาสา ปศุสัตว์	อาสา พัฒนา ชนบท	อาสา สมัคร สหกรณ์	อาสา สมัคร ชลประทาน	ชาวนา อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สารวัตร เกษตร อาสา	ไหม อาสา	Q อาสา	อาสา สมัคร เกษตร หมู่บ้าน
เมืองลำปาง	๓๘	๑๖๕	๘	๒	๐	๓	๓๗	๑๘	๑๐	๕	๖๗๘	๒๘๔	๐	๐	๒	๑๗๗
แม่เม่า	๑๗	๗๕	๒	๑	๐	๒	๑๘	๑๐	๘	๗	๑๕๕	๖๕	๐	๐	๒	๔๔
เกาะคา	๖	๗๘	๑๐	๒	๑	๒	๒๔	๒๒	๙	๐	๒๓๖	๑๐๐	๐	๐	๑	๗๘
เสริมงาม	๖	๔๒	๓	๑	๐	๒	๒๙	๙	๒	๓	๑๓๘	๘๔	๓๐	๑	๑	๔๒
งาว	๓	๕๒	๑๒	๑	๓	๓	๕	๖	๔๗	๖	๑๔๐	๑๕๔	๑๘	๓	๑	๘๕
แจ้ห่ม	๑๑	๙๙	๑๒	๑	๑	๑๑	๒๓	๕	๓	๒	๓๐๒	๙๙	๙	๑	๐	๖๖
วังเหนือ	๕	๓๔	๑	๑	๔	๑๐	๑๕	๑๑	๖	๑	๑๐๔	๘๐	๑๔	๐	๑	๘๐
เถิน	๑๔	๔๓	๙	๑	๐	๒	๑๙	๖	๖	-๐	๘๔	๒๒๖	๐	๒	๐	๙๕
แม่พริก	๑๑	๙๙	๗	๑	๐	๒	๑๔	๓	๓	๑	๒๘๗	๕๓	๐	๐	๑	๓๐
แม่ทะ	๒๔	๕๖	๙	๑	๐	๒	๖๓	๓	๓	-๐	๑๗๒	๙๕	๒๐	๐	๑	๙๕
สบปราบ	๑๔	๗๐	๖	๒	๐	๘	๒๙	๖	๘	-๐	๑๙๒	๖๑	๐	๐	๐	๔๖
ห้างฉัตร	๓๐	๘๗	๖	๑	๑	๓	๘	๕	๕	-๐	๒๗๘	๗๔	๐	๐	๐	๗๓
เมืองปาน	๘	๑๐๐	๕	๑	๓	๓	๑๔	๔	๒	๑	๒๕๕	๕๖	๐	๐	๐	๕๖
รวม	๑๘๗	๑,๐๐๐	๙๐	๑๖	๑๓	๕๓	๒๙๘	๑๐๘	๑๑๒	๒๖	๓,๐๒๑	๑,๔๓๑	๙๑	๗	๑๑	๙๖๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง

๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่
โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ ๓๕ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านแยกรายอำเภอ

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวน(ราย)
๑	แจ้ห่ม	๑
๒	งาว	๑
๓	แม่เม่า	๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง

๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูล Smart Farmer, Young Smart Farmer, แหล่งแปรรูป, แหล่งกระจายสินค้า ฯลฯ

ตารางที่ ๓๖ ข้อมูล Smart Farmer, Young Smart Farmer จังหวัดลำปาง

อำเภอ	Smart Farmer (ราย)	Young Smart Farmer (ราย)
เมืองลำปาง	๖๐๕	๔๑
เกาะคา	๔๘๒	๑๓
แจ้ห่ม	๕๓๔	๙
ห้างฉัตร	๕๐๔	๑๒
สบปราบ	๕๙๕	๑๗

อำเภอ	Smart Farmer (ราย)	Young Smart Farmer (ราย)
เสริมงาม	๔๔๕	๑๘
แม่พริก	๕๘๐	๗
แม่เม่า	๔๒๖	๑๔
แม่ทะ	๕๖๕	๑๘
วังเหนือ	๖๑๐	๒๓
เถิน	๗๖๖	๗
งาว	๓๙๔	๑๘
เมืองปาน	๓๙๒	๓๐
รวม	๖,๘๙๘	๒๒๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกจังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์

ตารางที่ ๓๗ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (S)

ลำดับที่	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (S)
๑	ที่ตั้งของจังหวัด อยู่กึ่งกลางของภาคเหนือเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สามารถพัฒนาเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนและตอนล่าง สามารถเชื่อมโยงระบบ Logistics และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
๒	หน่วยงานภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา และปราชญ์เกษตร ในจังหวัดลำปาง มีการบูรณาการประสานความร่วมมือในการพัฒนาเกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer/Young Smart Farmer และมี อคม. ทุกหมู่บ้านที่สามารถประสานงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓	มีแหล่งน้ำต้นทุนและลักษณะภูมิประเทศที่เหมาะสมสำหรับการทำเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์
๔	มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก ระดับอำเภอ จำนวน ๑๓ อำเภอ และมีศูนย์ ศพก.เครือข่ายในท้องที่ตำบลจำนวน ๒๓๓ ศูนย์ และเชื่อมโยงประสานงานกับศูนย์ AIC จังหวัดลำปาง
๕	เกษตรกรได้รับการพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่องเกิดการเรียนรู้ การปรับตัว ทักษะใหม่ ๆ นำไปสู่การวางแผนแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ
๖	มีแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่หลากหลายผ่านช่องทางจากสถาบันการเงิน ทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน

จุดแข็ง ที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนา ได้แก่

ที่ตั้งของจังหวัด อยู่กึ่งกลางของภาคเหนือเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สามารถพัฒนาเป็นศูนย์กลาง ในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนและตอนล่าง สามารถเชื่อมโยงระบบ Logistics และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดลำปาง มีลักษณะภูมิประเทศและตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของจังหวัด โดยภูมิศาสตร์ภาพรวมตั้งอยู่ในพื้นที่จุดศูนย์กลางทางภาคเหนือตอนบนของประเทศ เป็นพื้นที่เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Location) ซึ่งสามารถเชื่อมโยงไปยังเมือง จังหวัดภูมิภาคอื่น ซึ่งมีความสำคัญในแง่การพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด อาทิ ด้านการท่องเที่ยว การประกอบธุรกิจบริการ การค้า การลงทุน และการพัฒนาเส้นทางคมนาคมทั้งทางบกและทางอากาศ เป็นประโยชน์ต่อการเดินทางของประชาชน และการเชื่อมต่อธุรกิจการค้า การขนส่งกระจายสินค้าของผู้ประกอบการต่าง ๆ และขณะเดียวกันมีจุดเด่นหรือจุดแข็งของลักษณะภูมิศาสตร์ภายในพื้นที่ คือ การแม่น้ำสายใหญ่ (แม่น้ำวัง) ไหลทอดผ่านในกลางเมืองลำปาง ซึ่งนับว่าเป็นลักษณะภูมิประเทศที่มีศักยภาพสูง เอื้อต่อการสร้างสรรค์กิจกรรมต่าง ๆ ในเชิงพัฒนา เช่น ด้านการท่องเที่ยว เป็นต้น

ด้านศักยภาพของเกษตรกร ที่ได้รับการพัฒนาและรวมกลุ่มของเกษตรกรรุ่นใหม่ เรียกว่า กลุ่ม Young Smart Farmer ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มของเกษตรกรหลากหลายอายุ ที่มีความรู้ความสามารถและมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการเกษตรของลำปาง ให้มีคุณค่า เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มได้ในตลาดความต้องการในปัจจุบันด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยีที่ช่วยในการลดต้นทุน เพิ่มมูลค่า สร้างความปลอดภัยทั้งผู้บริโภครวมถึงระบบบริหารจัดการและการตลาดในเชิงธุรกิจ วิสาหกิจชุมชน นอกจากนี้ กลุ่มดังกล่าว ยังได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาและผลักดันแนวทางแนวคิดทางด้านการเกษตรรูปแบบใหม่ องค์ความรู้ใหม่ (Smart Farmer ครบวงจร) ให้แก่หน่วยงานที่รวมบูรณาการดำเนินงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา และภาคประชาสังคมต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนการพัฒนาด้านการเกษตร ตามปัญหาความต้องการ และภาพความคาดหวังของทิศทางการพัฒนาในอนาคต รวมถึงในการ บูรณาการเพื่อส่งเสริมให้เกิดการกระจายและส่งต่อองค์ความรู้ที่เสนอย้อนคืนกลับไปยังเกษตรกรพื้นที่ต่าง ๆ ในวงกว้าง ทั้งถึงตามขอบเขตรับผิดชอบของหน่วยงานนั้น ๆ

ตารางที่ ๓๘ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (W)

ลำดับที่	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (W)
๑	ขาดความเชื่อมโยงของข้อมูลหน่วยงานที่สำคัญและไม่มี Big Data ด้านเกษตรที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลและนำไปใช้ประโยชน์อย่างสะดวกรวดเร็ว
๒	เกษตรกรส่วนใหญ่ยังทำการเกษตรเชิงเดี่ยว ขาดความรู้และความเข้าใจในการใช้สารเคมี มีการใช้สารเคมีเป็นจำนวนมาก ทำให้ผลผลิตไม่มีประสิทธิภาพ
๓	เกษตรกรขาดความรู้ด้านเทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว การแปรรูป การตลาด ส่งผลให้ผลผลิตขาดคุณภาพ มีปริมาณน้อย และราคาตกต่ำ
๔	เกษตรกรส่วนใหญ่เข้าสู่วัยผู้สูงอายุ และขาดทักษะ ในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ขาดทายาท เกษตรกรแรงงานภาคเกษตร และยุวเกษตรกร เนื่องจากผลตอบแทนต่ำ
๕	ขาดการเชื่อมโยงองค์ความรู้ระหว่างปราชญ์เกษตรไปยัง Smart Farmer และ Young Smart Farmer และการนำองค์ความรู้ที่ได้จากสถาบันการศึกษาถ่ายทอดลงสู่เกษตรกรอย่างมีประสิทธิภาพ
๖	ขาดโรงงานการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด
๗	บริษัทผู้ค้ารายใหญ่ด้านปศุสัตว์ผูกขาดการซื้อขายปศุสัตว์ (ไก่ และสุกร)
๘	ไม่มีจุดรวบรวมสินค้าเกษตร ตลาดกลาง ห้องเย็นรวบรวมสินค้าเกษตร
๙	การพัฒนาองค์ความรู้เกษตรกร มีการพัฒนาและยกระดับเกี่ยวกับนวัตกรรมค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่ยังเป็นองค์ความรู้แบบเดิม ขาดเทคโนโลยีใหม่ ๆ
๑๐	ไม่มีงบประมาณในการขับเคลื่อนศูนย์ AIC

จุดอ่อน ที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนา ได้แก่

โครงสร้างการผลิตภาคการเกษตรที่เปลี่ยนแปลง สัดส่วนการผลิตเกษตรเชิงเดี่ยวมีอัตราเพิ่มขึ้นทุกปี ภาคเกษตรกรรมซึ่งรวมถึงปริมาณการใช้สารเคมีในภาคเกษตรที่เพิ่มขึ้น อีกทั้ง เกษตรมูลค่าสูง อัตราส่วนที่น้อยมาก ส่วนใหญ่จะเป็นพืชน้ำหนักรวมและปริมาณเยอะ มูลค่าต่ำ ซึ่งจากคาดการณ์เศรษฐกิจจังหวัดลำปางในปี ๒๕๖๕ การผลิตภาคการเกษตร คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๒.๓ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๑.๘ ถึง ๒.๘) ตามปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่ภาครัฐยังขาดมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง รวมถึงเกษตรกรเองยังขาดการได้รับการส่งเสริมความทางเทคโนโลยี เพื่อช่วยในการบริหารจัดการภาคการผลิตทั้งระบบอย่างทั่วถึง

การก้าวสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ จังหวัดลำปางมีสัดส่วนประชากรที่มีอายุมากกว่าหกสิบปีมากกว่าร้อยละยี่สิบสี่ และมีอัตราการเกิดที่ลดลงทุกปี เป็นผลส่งให้จะก้าวสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ในอนาคต ซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาในหลายด้าน ทั้งด้านการเกษตร ด้านแรงงาน ศักยภาพทางเศรษฐกิจ ต้นทุนการบริหารจัดการ และปัญหาเชิงสังคมอื่น ๆ

การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC) ไม่สามารถพัฒนาสู่การเพิ่มศักยภาพเชิงบวกอย่างแท้จริงให้แก่ภาคเกษตร เนื่องจากไม่มีงบประมาณจัดสรรโดยตรงต่อการบริหารจัดการ ต้องอาศัยการบริหารจัดการภายใต้การดำเนินงานโครงการอื่น ๆ

ตารางที่ ๓๙ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (O)

ลำดับที่	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (O)
๑	หน่วยงานรัฐพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพผลิต และการตลาดออนไลน์มากขึ้น ช่วยเพิ่มช่องทางการตลาดให้แก่เกษตรกร เช่น วิสาหกิจชุมชน OTOP/SME/Start up/Food Safety/เกษตรอินทรีย์ เว็บไซต์ Fisherman Shop ของกรมประมง
๒	นโยบายของรัฐให้ความสำคัญกับ Food Safety/Organic Zoning/เกษตรแปลงใหญ่/Smart Farmer และเศรษฐกิจพอเพียง มีความชัดเจนและขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง
๓	นโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญกับมาตรฐานด้านความปลอดภัยของอาหาร มีการส่งเสริมเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐานการผลิตที่ดีที่สอดคล้องกับมาตรฐานแห่งชาติและมาตรฐานสากล
๔	New Mega Trends ทำให้ประชาชนนิยมบริโภคสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานและปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น กระแส Slow life เกิดกระแสการท่องเที่ยวเชิงเกษตร Home Stay/Farm Stay ทำให้เกิดผู้ประกอบการเกษตรผลิตสินค้าและบริการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
๕	มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น Smart Phone การเชื่อมโยงระบบอินเทอร์เน็ตเข้ากับทุกสิ่ง (IoT) ทำให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีการเกษตร และการจำหน่ายสินค้าการเกษตรผ่านตลาดออนไลน์
๖	ภาคเอกชน SME ระดับประเทศเข้ามาสนับสนุน เช่น SCG และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
๗	เป็นจังหวัดนำร่องในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่ การปฏิบัติภายใต้ BCG Model (สินค้าข้าวเหนียว ไม้ ครั่งและจามจุรี)
๘	มีการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน โดยเน้นการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาผลิตพลังงาน เช่น ชังข้าวโพด มันสำปะหลัง เศษไม้ ฝั่ พางข้าว แกลบ และขี้เลื่อย

ลำดับที่	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (O)
๙	มีโอกาสในการเป็นศูนย์กลางขนส่งทางบกและจุดพักสินค้า Land Logistic Hub
๑๐	มีโอกาสในการสร้างพันธมิตรในกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียน AEC กลุ่มประเทศอนุภูมิภาค กลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) และกลุ่มประเทศเอเชียใต้ (BIMSTEC) และการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ พิเศษ (NEC) ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ Northern Economic Corridor : Creative LANNA
๑๑	เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศและ สภาพพื้นที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสม เพื่อผลิตสินค้าเกษตรที่ตรงตามความต้องการ ของผู้บริโภค
๑๒	มีผลงานวิจัยของสถาบันการศึกษาและหน่วยงานภาครัฐเป็นจำนวนมาก

โอกาส ที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนา ได้แก่

นโยบายต่าง ๆ ของภาครัฐ เช่น นโยบายการท่องเที่ยวและการกีฬา นโยบายด้านการเกษตร
นโยบายด้านเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ยังรวมถึงนโยบายในการสนับสนุนการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
งานวิจัย และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในด้านการสนับสนุนภาคการผลิต
ทั้งเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม ภาคธุรกิจ รวมถึงภาคสังคมอย่างต่อเนื่อง

การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ เห็นชอบให้
การขับเคลื่อนพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green
Economy : BCG Model) เป็นโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔
เป็นต้นไป กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการขับเคลื่อน BCG Model ด้านการเกษตร
ในระดับพื้นที่ และได้พิจารณาให้จังหวัดลำปาง เป็นจังหวัดนำร่องดำเนินการในระดับพื้นที่ภายใต้กรอบ
BCG Model จำนวน ๓ สินค้า ได้แก่ ข้าวเหนียว และไข่ และต่อมาได้เพิ่มสินค้าครั้งและจามจุรี ในการขับเคลื่อน
BCG Model ด้านการเกษตร จังหวัดลำปาง ภายใต้แนวคิดหลัก ๒ ประการ คือ ๑) ๓ สูง คือ ประสิทธิภาพสูง
มาตรฐานสูง และรายได้สูง ๒) ๒ Q : Quality & Quantity และใช้หลัก ๔P ในการขับเคลื่อน ได้แก่
สภาเกษตรกรจังหวัด หน่วยงานในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดที่เกี่ยวข้อง
ตลอดห่วงโซ่การผลิต ตั้งแต่ ต้นทาง กลางทาง จนถึงปลายทาง Professional สถาบันการศึกษา ได้แก่
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง ร่วมกับ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
แห่งชาติ (สวทช.) มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง และมหาวิทยาลัยในพื้นที่ Private ภาคเอกชน ได้แก่
หอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด ผู้ประกอบการ ผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ห้างสรรพสินค้า/
Modern Trade People ภาคประชาสังคม ได้แก่ เกษตรกร ปรชาญ์เกษตร ผู้นำชุมชน Smart Farmer
Young Smart Farmer

**การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (NEC) ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ Northern
Economic Corridor : Creative LANNA** ระเบียงเศรษฐกิจภาคเหนือ ครอบคลุม ๔ จังหวัด ประกอบ
ไปด้วยเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และเชียงราย เพื่อกระจายความมั่นคงในพื้นที่ภาคเหนือ โดยจะเป็น
การพัฒนาวัฒนธรรม หัตถอุตสาหกรรม อุตสาหกรรม รวมถึงเรื่องพลังงาน เพื่อสนับสนุนให้ประชาชน

มีโอกาสสร้างอาชีพและรายได้ในถิ่นฐานอย่างหลากหลาย ยกย่องรายได้จากผลิตภัณฑ์เข้าสู่ตลาดโลก ตลอดจนการมีสภาพแวดล้อมเมืองที่ดี สวยงาม ทันสมัย และยังคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์พื้นถิ่นที่เชื่อมโยงไปสู่ประเทศประชาคมอาเซียน และอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่เอื้อในฐานะที่จังหวัดลำปาง เป็นศูนย์กลางทางภูมิศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนที่มีเส้นทางคมนาคมท่องเที่ยว ที่สามารถเชื่อมโยงไปยังจังหวัดต่าง ๆ พร้อมทั้งการขนส่งสินค้า เพื่อรองรับการประกอบอุตสาหกรรมและการบริการในด้านต่าง ๆ พร้อมทั้ง การขนส่งสินค้า เพื่อรองรับการประกอบอุตสาหกรรมและการบริการในด้านต่าง ๆ ถือเป็นโอกาสสำคัญทางเศรษฐกิจที่จะขยายตลาดการค้าการลงทุน โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่สำคัญของจังหวัดลำปาง เช่น สินค้าเซรามิก และสินค้าเกษตรปลอดภัย

ตารางที่ ๔๐ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (T)

ลำดับที่	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (T)
๑	การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ Climate change ที่ส่งผลกระทบต่อการทำการเกษตร ไม่เป็นไปตามช่วงเวลาที่เหมาะสม ทำให้ผลผลิตลดลงและมีคุณภาพต่ำ
๒	ราคาผลผลิตทางการเกษตรมีความผันผวน เป็นไปตามกลไกตลาด ไม่สามารถควบคุมได้
๓	ต้นทุนการผลิตทางการเกษตรสูง จากราคาเชื้อเพลิงและพลังงานไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น
๔	เกษตรกรไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง และบางรายทำกินในที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ส่งผลให้ไม่สามารถเข้าถึงการพัฒนา สนับสนุน และแก้ไขปัญหา จากหน่วยงานภาครัฐ
๕	ผลงานวิจัย และองค์ความรู้ต่างๆ ยังขาดการนำไปใช้ประโยชน์ และถ่ายทอดขยายผลสู่เกษตรกรอย่างทั่วถึง
๖	สินค้าเกษตรบางชนิดมีคู่แข่งทั้งในประเทศและต่างประเทศจำนวนมาก และไม่มีช่องทางการตลาดที่แน่นอน เกษตรกรรายย่อยไม่สามารถแข่งขันกับเกษตรกรเชิงพาณิชย์ได้
๗	นโยบาย ระเบียบภาครัฐบางอย่างไม่สอดคล้องกับบริบทของงานและพื้นที่ ทำให้ไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น นโยบายการค้าเสรี นโยบายการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชตามนโยบาย Zoning และนโยบายการขอรับรองมาตรฐาน
๘	ภัยธรรมชาติ เช่น ภัยแล้ง วาตภัย และอุทกภัยโรคระบาดสัตว์ และโรคแมลงศัตรูพืชระบาด
๙	สถานการณ์ความไม่สงบในต่างประเทศ (รัสเซีย-ยูเครน) ส่งผลกระทบด้านราคาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ปุ๋ยเคมีและน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น

อุปสรรค ที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนา ได้แก่

การเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมโลกในการเข้าสู่สังคมเทคโนโลยีและสังคมดิจิทัล ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรงในทุกมิติ ทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี อันเป็นผลมาจากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางการเมืองโลก มีผลทำให้ประเทศต่าง ๆ ต้องพึ่งพาอาศัยกันและกันมีความเชื่อมโยงระหว่างกันมากขึ้น ซึ่งแม้ว่าในภาพรวมจะเป็นผลดีต่อการพัฒนา แต่ในอีกแง่หนึ่ง สามารถมองเป็นอุปสรรคที่ต้องมีการป้องกันอย่างระมัดระวัง เนื่องเทคโนโลยีมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งโครงสร้างเศรษฐกิจ รูปแบบการใช้ชีวิต ความสัมพันธ์ของมนุษย์ อาจเสื่อมถอยจากการเผยแพร่วัฒนธรรมและกระจายข่าวสารที่ไม่เหมาะสมอย่างรวดเร็ว

นโยบาย ระเบียบภาครัฐบางอย่างไม่สอดคล้องกับบริบทของงานและพื้นที่ ทำให้ไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น นโยบายการค้าเสรี นโยบายการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชตามนโยบาย Zoning และนโยบายการขอรับรองมาตรฐาน กฎหมายเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และสังคมมีการเปลี่ยนแปลงตามกาลสมัย ทำอย่างไรจึงจะทำให้กฎหมายมีความทันสมัยเสมอ ไม่สอดคล้องกับทิศทางหรือแนวทางการพัฒนาในโลกยุคปัจจุบัน

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไรในปัจจุบันทั้ง ๗ ประการ ประกอบด้วย

๑. กลยุทธ์ (Strategy)
๒. โครงสร้างขององค์กร (Structure)
๓. ระบบการปฏิบัติงาน (System)
๔. บุคลากร (Staff)
๕. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
๖. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
๗. ค่านิยมร่วม (Shared Values)

ตารางที่ ๔๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดย McKinsey ๗-S Framework

๗-SMcKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
๑. กลยุทธ์ (Strategy)	- จังหวัดมีแผนพัฒนาการเกษตรที่ชัดเจนครอบคลุมทุกด้าน - จังหวัดกำหนดกลยุทธ์ด้านการเกษตรชัดเจน	- การดำเนินงานพัฒนาสินค้าจากต้นทางถึงปลายทาง จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานจำนวนมาก
๒. โครงสร้างขององค์กร (Structure)	- โครงสร้างองค์กรด้านการเกษตรมีครบทุกด้าน - ภารกิจงานที่รับผิดชอบ มีความชัดเจนตามกฎหมาย	- มีหน่วยงานจำนวนมาก ทำให้มีความพร้อมในเวลาเดียวกันยาก - เกิดความล่าช้าในการแก้ไขปัญหาเนื่องจากมีขั้นตอนการบังคับบัญชามาก
๓. ระบบการปฏิบัติงาน (System)	- มี อ.พ.ก. , SCP และ SCD ในการกำกับดูแล บริหารจัดการงานด้านการเกษตร - มีการรายงานผล และการสื่อสารที่รวดเร็วผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่	- มีงานนอกเหนือภารกิจหลัก ส่งผลให้ปฏิบัติงานไม่ได้เป็นไปตามแผน - มีระบบการติดตามงานที่ซ้ำซ้อนและไม่เป็นเอกภาพ
๔. บุคลากร (Staff)	- บุคลากรของหน่วยงานมีความรู้ความรับผิดชอบงานในหน้าที่ - บุคลากรมีความใกล้ชิดเกษตรกรรักเกษตรกรในพื้นที่	- มีการสับเปลี่ยนโยกย้ายบุคลากร จึงต้องมาเรียนรู้กระบวนการทำงานใหม่

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

๑. ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ

๒. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ

๓. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยมการบริโภคอุปโภค

๔. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

๖. ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ

ตารางที่ ๔๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
ด้านการเมือง : P - นโยบายของรัฐบาลที่สนับสนุนทั้งการผลิตและการตลาด เช่น วิสาหกิจชุมชน OTOP SME Start up - นโยบายของรัฐให้ความสำคัญกับ BCG Model Food Safety Zoning เกษตรแปลงใหญ่ Smart Farmer และ Young Smart Farmer	- นโยบายอุดหนุนราคาสินค้าเกษตร ส่งผลให้เกษตรกรบางส่วน ไม่ปรับแนวทางการผลิตให้เหมาะสมกับนโยบาย เช่น Zoning
ด้านเศรษฐกิจ : E - การปรับตัวราคาข้าวเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากพื้นที่ปลูกข้าวได้รับความเสียหาย เกิดภาวะฝนแล้ง และ ฝนทิ้งช่วง - การพักชำระหนี้ให้เกษตรกรรายย่อย เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรได้รับความเสียหาย เกิดภาวะฝนแล้งและฝนทิ้งช่วง	- ภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว ส่งผลต่อปริมาณความต้องการสินค้าเกษตรบางชนิดของจังหวัดลดลง เช่น สับปะรด - สินค้าเกษตรที่มีคู่แข่งทั้งในและต่างประเทศ เกิดสถานการณ์แข่งขันสูง ช่องทางการตลาดน้อย เช่น ยางพารา - ปัจจัยการผลิตทางการเกษตรมีราคาสูง ทำให้ต้นทุนการผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้น เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง และพลังงานไฟฟ้า

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
ด้านสังคม : S - New Mega Trends ทำให้ประชาชนนิยมบริโภคสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย เพิ่มมากขึ้น - กระแส Slow life เกิดกระแสการท่องเที่ยวเชิงเกษตร Home Stay/Farm Stay ทำให้เกิดผู้ประกอบการเกษตรผลิตสินค้าและบริการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	- ค่านิยมการทำเกษตร ยังมีภาพลักษณ์ที่มีรายได้ต่ำ คนรุ่นใหม่จึงยังไม่สนใจปรับเปลี่ยนอาชีพ เพื่อทำเกษตรอย่างจริงจัง
ด้านเทคโนโลยี : T - มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น Smart Phone การเชื่อมโยงระบบอินเทอร์เน็ตเข้ากับทุกสิ่ง (IoT) ทำให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ และสามารถทำการตลาดออนไลน์ - มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น Agri-map โดรน Smart Farm ทำให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคการเกษตร	- เกษตรกรส่วนใหญ่เข้าสู่วัยผู้สูงอายุ ใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรน้อย ทำให้เกิดผลผลิตไม่มากและมีคุณภาพต่ำ ส่งผลให้มีต้นทุนสูง และรายได้ต่ำ
ด้านสิ่งแวดล้อม : E - ความนิยมในการใช้พลังงานทดแทนมีเพิ่มมากขึ้น ทำให้สามารถนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาผลิตพลังงานทดแทนได้	- ภัยธรรมชาติ (ภัยแล้ง น้ำท่วม) และโรคแมลงศัตรูพืชระบาด ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเสียหาย - การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ Climate change ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานการเกษตร ไม่เป็นไปตามช่วงเวลาที่เหมาะสม ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพและปริมาณที่ลดลง
ด้านกฎหมาย : L - มีคู่มือ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) และระบบเกษตรพันธสัญญา	- นโยบาย ระเบียบภาครัฐบางอย่างไม่สอดคล้องกับบริบทของงานและพื้นที่ และไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น นโยบายการค้าเสรี นโยบายส่งเสริมการลดการใช้สารเคมี การปรับเปลี่ยนการปลูกพืชตามนโยบาย Zoning

การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ
ตารางที่ ๔๓ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ

	S จุดแข็ง (ภายใน)	W จุดอ่อน (ภายใน)
ปัจจัยภายใน	S๑ ที่ตั้งของจังหวัด อยู่กึ่งกลางของภาคเหนือเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สามารถพัฒนาเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนและตอนล่าง สามารถเชื่อมโยงระบบ Logistics และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร S๒ หน่วยงานภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา และปราชญ์เกษตรในจังหวัดลำปาง มีการบูรณาการประสานความร่วมมือในการพัฒนาเกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer และ Young Smart Farmer และ มี อคม. ทุกหมู่บ้านที่สามารถประสานงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง S๓ มีแหล่งน้ำต้นทุนและลักษณะภูมิประเทศที่เหมาะสมสำหรับการทำเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ S๔ มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก ระดับอำเภอ จำนวน ๑๓ อำเภอ และมีศูนย์ ศพก. เครือข่าย ในท้องที่ตำบล จำนวน ๒๓๓ ศูนย์ และเชื่อมโยงประสานงานกับศูนย์ AIC จังหวัดลำปาง S๕ เกษตรกรได้รับการพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการเรียนรู้ การปรับตัวทักษะใหม่ ๆ นำไปสู่การวางแผนแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ S๖ มีแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่หลากหลายผ่านช่องทางจากสถาบันการเงิน ทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน	W๑ ขาดความเชื่อมโยงของข้อมูลหน่วยงานที่สำคัญและไม่มี Big Data ด้านเกษตรที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลและนำไปใช้ประโยชน์อย่างสะดวกรวดเร็ว W๒ เกษตรกรส่วนใหญ่ยังทำการเกษตรเชิงเดี่ยวขาดความรู้และความเข้าใจในการใช้สารเคมีมีการใช้สารเคมีเป็นจำนวนมาก ทำให้ผลผลิตไม่มีประสิทธิภาพ W๓ เกษตรกรขาดความรู้ด้านเทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว การแปรรูป การตลาด ส่งผลให้ผลผลิตขาดคุณภาพ มปริมาณน้อย และราคาตกต่ำ W๔ เกษตรกรส่วนใหญ่เข้าสู่วัยผู้สูงอายุ และขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ขาดทายาทเกษตรกรแรงงานภาคเกษตร และยุวเกษตรกรเนื่องจากผลตอบแทนต่ำ W๕ ขาดการเชื่อมโยงองค์ความรู้ระหว่างปราชญ์เกษตรไปยัง Smart Farmer และ Young Smart Farmer และการนำองค์ความรู้ที่ได้จากสถาบันการศึกษาถ่ายทอดลงสู่เกษตรกรอย่างมีประสิทธิภาพ W๖ ขาดโรงงานการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด
ปัจจัยภายนอก		

		W๗ บริษัทผู้ค้ารายใหญ่ด้านปศุสัตว์ผูกขาดการซื้อขายปศุสัตว์ (ไก่ และสุกร) W๘ ไม่มีจุดรวบรวมสินค้าเกษตร ตลาดกลาง ห้องเย็นรวบรวมสินค้าเกษตร W๙ การพัฒนาองค์ความรู้เกษตรกร มีการพัฒนาและยกระดับเกี่ยวกับนวัตกรรมค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่ยังเป็นองค์ความรู้แบบเดิม ขาดเทคโนโลยีใหม่ ๆ W๑๐ ไม่มีงบประมาณในการขับเคลื่อนศูนย์ AIC W๑๑ การเข้าถึงโครงการวิจัยมีน้อย และขาดความเชื่อมโยงในการนำงานวิจัยลงสู่การปฏิบัติในพื้นที่ W๑๒ ปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำภายในจังหวัดยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภคภายในจังหวัดลำปาง ทำให้ต้องนำเข้าผลผลิตสัตว์น้ำจากจังหวัดอื่น
--	--	--

<u>โอกา</u> <u>ส</u> (ภายนอก)	<u>SO</u> <u>ประเด็นการพัฒนาเชิงรุก</u>	<u>WO</u> <u>ประเด็นการพัฒนาเชิงแก้ไข</u>
O๑ หน่วยงานรัฐพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพผลิต และการตลาดออนไลน์มากขึ้น ช่วยเพิ่มช่องทางการตลาดให้แก่เกษตรกร เช่น วิสาหกิจชุมชน OTOP SME Startup Food Safety เกษตรอินทรีย์ เว็บไซต์ Fisherman Shop ของกรมประมง O๒ นโยบายของรัฐให้ความสำคัญกับ Food Safety/	S๑ O๔ O๙ O๑๐ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานปลอดภัยของผู้บริโภคและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร Home Stay Farm Stay ทำให้เกิดผู้ประกอบการเกษตรผลิตสินค้าและบริการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร และเป็นศูนย์กลางขนส่งทางบกและจุดพักสินค้า Land	W๓ W๕ W๖ W๗ O๓ O๕ ส่งเสริมและพัฒนาทักษะองค์ความรู้/เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการวางแผนการผลิต การบริหารจัดการด้านการตลาด การบริหารจัดการสินค้าเกษตร เชิงธุรกิจให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพื่อเข้าสู่มาตรฐานการผลิตที่ดี

Organic Zoning เกษตรแปลงใหญ่ Smart Farmer เศรษฐกิจพอเพียง มีความชัดเจนและขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง O๓ นโยบายรัฐบาล ให้ความสำคัญกับมาตรฐานด้านความปลอดภัยของอาหาร มีการส่งเสริมเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐานการผลิตที่ดีที่สอดคล้องกับมาตรฐานแห่งชาติและมาตรฐานสากล O๔ New Mega Trends ทำให้ประชาชนนิยมบริโภคสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานและปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น กระแส Slow life เกิดกระแสการท่องเที่ยวเชิงเกษตร Home Stay/Farm Stay ทำให้เกิดผู้ประกอบการเกษตรผลิตสินค้าและบริการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร O๕ มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น Smart Phone การเชื่อมโยงระบบอินเทอร์เน็ตเข้ากับทุกสิ่ง (IoT) ทำให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีการเกษตร และการจำหน่ายสินค้าการเกษตรผ่านตลาดออนไลน์ O๖ ภาคเอกชน SME ระดับประเทศเข้ามาสนับสนุน เช่น SCG และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย O๗ เป็นจังหวัดนำร่องในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติภายใต้ BCG Model (สินค้าข้าวเหนียว ไผ่ ครั่งและจามจุรี)	Logistic Hub เพื่อรองรับการพัฒนาของกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียน AEC กลุ่มประเทศอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) และกลุ่มประเทศเอเชียใต้ (BIMSTEC) และการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (NEC) S๒ S๕ O๕ O๑๑ ส่งเสริมพัฒนาเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ Smart Farmer/ Young Smart Farmer ให้เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย S๓ S๔ O๑ O๒ O๑๒ ส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ การนำงานวิจัยจากสถาบันการศึกษา มาขยายผล ในพื้นที่ที่เหมาะสมและมีศักยภาพ ตลอดจนพัฒนาช่องทางการจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกร S๖ O๖ O๗ O๘ สนับสนุนแหล่งเงินทุนในการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูป/การนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาเพิ่มมูลค่าเป็นเกษตรมูลค่าสูงภายใต้แนวทาง BCG Model และส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร โดยภาคเอกชน SME/SCG และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ให้การสนับสนุนแหล่งเงินทุน	W๔ O๑ O๒ O๔ ส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกรสูงวัยทำเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์/เกษตรแปลงใหญ่/Smart Farmer/เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรและพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและต่อยอดสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานและปลอดภัยมากขึ้น และเพิ่มช่องทางการตลาดออนไลน์
--	---	--

๐๘ มีการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน โดยเน้นการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาผลิตพลังงาน เช่น ชังข้าวโพด มันสำปะหลัง เศษไม้ไผ่ ฟางข้าว แกลบ และชี้เลี้ยง ๐๙ มีโอกาสในการเป็นศูนย์กลางขนส่งทางบกและจุดพักสินค้า Land Logistic Hub ๐๑๐ มีโอกาสในการสร้างพันธมิตรในกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียน AEC กลุ่มประเทศอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) และกลุ่มประเทศเอเชียใต้ (BIMSTEC) และการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (NEC) ๐๑๑ เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าเกษตร ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศและสภาพพื้นที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสม เพื่อผลิตสินค้าเกษตรที่ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค ๐๑๒ มีผลงานวิจัยของสถาบันการศึกษา และหน่วยงานภาครัฐเป็นจำนวนมาก		
<u>T</u> ภัยคุกคาม (ภายนอก) T๑ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ Climate change ที่ส่งผลกระทบต่อการทำเกษตร ไม่เป็นไปตามช่วงเวลาที่เหมาะสม ทำให้ผลผลิตลดลงและมีคุณภาพต่ำ	<u>ST</u> <u>ประเด็นการพัฒนาเชิงป้องกัน</u> S๑ S๓ S๔ S๕ T๕ T๗ บริหารจัดการพื้นที่และการผลิตในพื้นที่ที่มีศักยภาพและเหมาะสม โดยใช้องค์ความรู้/งานวิจัยจากสถาบันการศึกษา/ภาครัฐ/เอกชน/เครือข่ายภาคเกษตร/เกษตรกรรุ่นใหม่/กลุ่ม	<u>WT</u> <u>ประเด็นการพัฒนาเชิงรับ</u> W๓ W๕ W๖ T๓ T๘ ส่งเสริมพัฒนาองค์ความรู้/ทักษะความชำนาญให้กับเกษตรกร/ผู้ประกอบการด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรมสมัยใหม่ รวมถึงการลงทุนการก่อสร้างโรงงานแปรรูปผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ

T๒ ราคาผลผลิตทางการเกษตร มีความผันผวน เป็นไปตามกลไกตลาด ไม่สามารถควบคุมได้ T๓ ต้นทุนการผลิตทางการเกษตรสูง จากราคาเชื้อเพลิงและพลังงานไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น T๔ เกษตรกรไม่มีที่ดินทำกิน เป็นของตนเอง และบางรายทำกินในที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ส่งผลให้ไม่สามารถเข้าถึงการพัฒนา สนับสนุน และแก้ไขปัญหา จากหน่วยงานภาครัฐ T๕ ผลงานวิจัย และองค์ความรู้ต่างๆ ยังขาดการนำไปใช้ประโยชน์ และถ่ายทอดขยายผลสู่เกษตรกรอย่างทั่วถึง T๖ สินค้าเกษตรบางชนิดมีคู่แข่งทั้งในประเทศและต่างประเทศจำนวนมาก และไม่มีช่องทางการตลาดที่แน่นอน เกษตรกรรายย่อยไม่สามารถแข่งขันกับเกษตรกรเชิงพาณิชย์ได้ T๗ นโยบาย ระเบียบภาครัฐ บางอย่างไม่สอดคล้องกับบริบทของงานและพื้นที่ ทำให้ไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น นโยบายการค้าเสรี นโยบายการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชตามนโยบาย Zoning และนโยบายการขอรับรองมาตรฐาน T๘ ภัยธรรมชาติ เช่น ภัยแล้ง วนภัย และอุทกภัยโรคระบาดสัตว์ และโรคแมลงศัตรูพืชระบาด	เกษตรกร/ศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรต่างๆ เพื่อให้ผลงานวิจัยได้นำสู่การปฏิบัติ และขยายผลสู่เกษตรกรในพื้นที่อย่างแท้จริง S๖ T๑ T๓ T๘ พัฒนาทักษะองค์ความรู้ Knowhow/นวัตกรรมสมัยใหม่ พร้อมทั้งสนับสนุนแหล่งเงินทุนให้กับเกษตรกร เพื่อใช้วางแผนบริหารจัดการผลผลิต ให้มีคุณภาพ และลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (Climate Chang) และภัยธรรมชาติ	ของจังหวัด เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมถึงส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น W๗ T๕ ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัยด้านการเกษตรให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติและขยายผลสู่เกษตรกร โดยอาศัยความร่วมมือบูรณาการร่วมกับเกษตรกรรุ่นใหม่ Smart Farmer/Young Smart Farmer/ผู้ประกอบการ เพื่อพัฒนาภาคเกษตรให้เชื่อมโยงทั้งระบบ W๔ T๓ T๗ สนับสนุน ส่งเสริมเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เข้าสู่แรงงานภาคการเกษตรและส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน โดยการจัดการที่ดิน Zoning by Ari-Map การใช้พลังงานทดแทนพลังงานจากแสงอาทิตย์ ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร
--	---	---

T๙ สถานการณ์ความไม่สงบ ในต่างประเทศ (รัสเซีย- ยูเครน) ส่งผลกระทบด้านราคา ปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ปุ๋ยเคมีและน้ำมัน เชื้อเพลิง เป็นต้น		
--	--	--

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๑. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

“ล้าปางเมืองเกษตรปลอดภัย มุ่งสู่เกษตรสมัยใหม่ ยกระดับรายได้เกษตรกร ทรัพยากรยั่งยืน”

๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๒.๑ อัตราการขยายตัวของภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดล้าปางเพิ่มขึ้น
ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี
- ๒.๒ รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี
- ๒.๓ สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดได้รับการพัฒนาแบบครบวงจรภายใต้ BCG Model
(ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง) และได้รับการพัฒนาต่อยอดสร้างคุณค่าเป็นสินค้าเกษตร
มูลค่าสูง จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ ผลิตภัณฑ์
- ๒.๔ เพิ่มพื้นที่บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑.๔ ต่อปี

๓. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรด้วยเกษตรสมัยใหม่
โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมร่วมสมัยมาประยุกต์ใช้

เป้าหมาย

- ๑) เพื่อเพิ่มรายได้ในการประกอบอาชีพให้ครัวเรือนเกษตรกร โดยการยกระดับ
การผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมร่วมสมัย
- ๒) เพื่อให้เกษตรกรมีความมั่นคงสามารถพัฒนาอาชีพเกษตรกร และสร้างรายได้
ในการประกอบอาชีพ
- ๓) เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ
เกษตรมืออาชีพ
- ๔) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานแบบบูรณาการทั้งด้านบุคลากรและ
กระบวนการทำงานให้เกิดความต่อเนื่องมีธรรมาภิบาล โปร่งใสและตรวจสอบได้

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ๑) รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น (Net Cash Family Income) (ร้อยละ)

- ๒) จำนวนสถาบันเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนา/ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมร่วมสมัย
(สหกรณ์/กลุ่ม)
- ๓) จำนวนเกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer/Young Smart Farmer)
อาสาสมัครเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนา/ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม
ร่วมสมัย (ราย)
- ๔) ฐานข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดล้าปางได้ปรับปรุง
ให้เป็นปัจจุบัน (ระบบ)
- ๕) จำนวนโครงการที่มีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน (โครงการ)

- แนวทางการพัฒนา**
- ๑) เสริมสร้างความภาคภูมิใจ และความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร
 - ๒) พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
 - ๓) สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
 - ๔) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่ Smart Farmer/Young Smart Farmer/ Smart Group/อาสาสมัครเกษตร
 - ๕) ส่งเสริม สนับสนุน เกษตรสมัยใหม่ โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมร่วมสมัย ด้านการเกษตร ในทุกกลุ่มช่วงวัย
 - ๖) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งทุน
 - ๗) พัฒนาบุคลากรการเกษตรภาครัฐ และกระบวนการทำงานในลักษณะบูรณาการ
 - ๘) พัฒนาข้อมูลการเกษตรขนาดใหญ่ (Big Data) และระบบเตือนภัย การติดตามเฝ้าระวัง เพื่อลดความเสี่ยงด้านการผลิตสินค้าเกษตร
 - ๙) สนับสนุนเครื่องมือ/อุปกรณ์ เทคโนโลยีในการพัฒนาระบบการทำงานขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ
 - ๑๐) สนับสนุนและส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตรหลักและเครือข่ายทุกแห่ง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ **เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาระดับเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง โดยเน้นการขับเคลื่อนภายใต้ BCG Model ตลอดโซ่การผลิต**

เป้าหมาย

- ๑) การผลิตสินค้าเกษตรโดยใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
- ๒) ยกระดับผลผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม สินค้าเกษตรมูลค่าสูงอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ๑) อัตราการขยายตัวของภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดลำปางเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี

- ๒) สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดได้รับการพัฒนาแบบครบวงจรภายใต้ BCG Model (ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง) และได้รับการพัฒนาต่อยอด สร้างคุณค่าเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ ผลิตภัณฑ์

แนวทางการพัฒนา

- ๑) ส่งเสริมการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และผลักดันให้เป็นสินค้า GI โดยใช้ทรัพยากรที่โดดเด่นในพื้นที่ เช่น ฮิวมัสล้านปี ข้าวสาวย่น้ำแร่แจ้ซ้อน เพื่อสร้างความเข้มแข็งในชุมชน
- ๒) บริหารจัดการการผลิต การตลาดสินค้าเกษตรแบบเบ็ดเสร็จในระดับพื้นที่ โดยใช้แนวทางตลาดนำการผลิต และการแสวงหาตลาดส่งออกใหม่และตลาดในประเทศเพื่อลดปัญหาผลผลิตล้นตลาด
- ๓) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่การเกษตรที่เหมาะสม รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและระบบโครงสร้างพื้นฐาน
- ๔) ส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์จากผลผลิตทางการเกษตรอย่างคุ้มค่า เน้นการนำผลผลิตทั้งหมดมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- ๕) ส่งเสริมการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่การผลิต เพื่อเชื่อมโยงตั้งแต่การผลิต การแปรรูป และการตลาด อย่างครบวงจร

- ๖) ส่งเสริมการแปรรูปสินค้า โดยสร้าง Value Added ให้กับสินค้าเกษตร
ทางเลือกเกษตรมูลค่าสูง
- ๗) การยกระดับ Farmer Market เป็นศูนย์กระจาย/การตลาดเชิงรุก
- ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตรกรรมยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**
- เป้าหมาย**
- ๑) เพื่อเพิ่มพื้นที่การทำเกษตรกรรมยั่งยืน
 - ๒) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพได้รับการรับรองมาตรฐาน
 - ๓) เกษตรกรมีความเข้มแข็ง และสามารถพึ่งพาตนเองเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร
- ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย**
- ๑) จำนวนแปลงฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน (แปลง/ฟาร์ม/กลุ่ม)
 - ๒) เกษตรกรได้รับความรู้ด้านเกษตรกรรมยั่งยืน (ราย)
- แนวทางการพัฒนา**
- ๑) ขยายผลการทำการเกษตรและองค์ความรู้ปราชญ์เกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - ๒) ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน โดยเน้นการพึ่งพาตนเองเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร
 - ๓) ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน/เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม
 - ๔) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
 - ๕) ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตรแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
 - ๖) ส่งเสริมความเข้าใจของผู้บริโภคต่อมาตรฐานเกษตรอินทรีย์/เกษตรปลอดภัย ตลอดจนสนับสนุนมาตรฐานเกษตรปลอดภัย/สินค้าเกษตร เพื่อสุขภาพผู้บริโภค
 - ๗) สนับสนุนกระบวนการผลิต การแปรรูป การตลาดสินค้าเกษตรไปสู่คุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย/PGS/เกษตรอินทรีย์/IFOAM/อย./ฮาลาล/GMP
- ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน**
- เป้าหมาย**
- พัฒนาแหล่งน้ำภาคการเกษตร ในเขตพื้นที่จังหวัดลำปาง โดยการสนับสนุนช่วยเหลือพื้นที่รับประโยชน์ และพื้นที่ชลประทานที่เพิ่มขึ้น
- ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย**
- ๑) สนับสนุนพื้นที่รับประโยชน์เดิม (ไร่)
 - ๒) จำนวนพื้นที่ชลประทานที่เพิ่มขึ้น (ไร่)
 - ๓) จำนวนโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีการดำเนินการแบบมีส่วนร่วมในระดับการร่วมมือในงานชลประทาน (โครงการ)
 - ๔) จำนวนแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อ)
- แนวทางการพัฒนา**
- ๑) พัฒนา/ปรับปรุงแหล่งน้ำที่ตื้นเขิน
 - ๒) พัฒนา/ปรับปรุง/ซ่อมแซมแหล่งน้ำ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและโครงการชลประทานขนาดใหญ่ โครงการชลประทานขนาดกลาง และโครงการชลประทานขนาดเล็ก
 - ๓) จัดระบบบริหารจัดการน้ำ รวมทั้ง กำกับ ดูแล จัดระเบียบการใช้น้ำให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

๔. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
กับแผน ๓ ระดับ

แผนระดับ ๑	ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ประเด็น การเกษตรสร้างมูลค่า ประเด็นย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ
------------	---

แผนระดับ ๒	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร - เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทการผลิตภัณฑมวบรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น - แผนย่อยของแผนแม่บทาเกษตรปลอดภัย - เป้าหมายแผนย่อยสินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น - แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชนท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน	แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป เรื่องความเท่าเทียมและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม ประเด็นการยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตในระดับบุคคล	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ - หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง - เป้าหมายการพัฒนา มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น - แนวทางการพัฒนา การยกระดับขีดความสามารถของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ ๑๒ แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติที่ ๑๒ ประเด็นหลัก การรักษาความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ประเทศไทยมีความมั่นคงและปลอดภัยในด้านอาหารฯ
------------	--	--	--	--

สาระสำคัญแผนพัฒนา การเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัด	เป้าหมายการพัฒนา ด้านการเกษตรและ สหกรณ์ของจังหวัด “ลำปางเมืองเกษตรปลอดภัย มุ่งสู่เกษตรสมัยใหม่ ยกระดับรายได้เกษตรกร ทรัพยากรยั่งยืน”	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย - อัตราการขยายตัวของภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดลำปางเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี - รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี - สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดได้รับการพัฒนาแบบครบวงจรภายใต้ BCG Model (ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง) และได้รับการพัฒนาต่อยอดสร้างคุณค่าเป็นเกษตรมูลค่าสูง จำนวน ๕ ผลิตภัณฑ์ - เพิ่มพื้นที่บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑.๔ ต่อปี
---	---	--

แผนระดับ ๓	แผนพัฒนาจังหวัดลำปาง ลำปางเมืองแห่งความสุข ๒ มิติ” (Livable & Smart City)	แผนพัฒนา ภาคเหนือ มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ของ ประเทศ” ตามแนวคิด เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สานสัมพันธ์ระหว่าง พื้นที่ สุขภาพดี วิถีชีวิตยั่งยืน	ยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน	แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) “เกษตรกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐ ต่อปี”	แผนปฏิบัติการด้านการ ขับเคลื่อนการพัฒนา ประเทศไทยด้วยโมเดล เศรษฐกิจ BCG “เศรษฐกิจเติบโตอย่างมี คุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษา และฟื้นฟูฐานทรัพยากร จากความหลากหลาย ทางชีวภาพให้มีคุณภาพ ที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และ นวัตกรรม” การยกระดับการพัฒนา อุตสาหกรรมภายใต้ เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถ แข่งขันได้อย่างยั่งยืน
-------------------	--	---	---	---	--

ประเด็นการพัฒนาด้าน การเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัด	<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๑</u> สร้างความเข้มแข็งให้กับ เกษตรกรและสถาบัน เกษตรกรด้วยเกษตร สมัยใหม่ โดยนำเทคโนโลยีและ นวัตกรรมร่วมสมัยมา ประยุกต์ใช้	<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๒</u> เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและ พัฒนาระดับเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง โดยเน้นการขับเคลื่อนภายใต้ BCG Model ตลอดโซ่การผลิต	<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๓</u> ส่งเสริมและพัฒนาการทำ เกษตรกรรมยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	<u>ประเด็นการพัฒนาที่ ๔</u> การบริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรและสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุลและยั่งยืน
โครงการสำคัญ	๑.โครงการยกระดับ ความสามารถของ เกษตรกรและชุมชนในการ พัฒนาสินค้าเกษตร จังหวัดลำปาง ๒.โครงการส่งเสริมและ พัฒนาศักยภาพการผลิต แมลงเศรษฐกิจ จังหวัดลำปาง ๓.โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตผลผลิตโคเนื้อ พันธุ์ดีสู่สินค้าปศุสัตว์ ปลอดภัยด้วยเทคโนโลยี ผสมเทียม	๑.โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ การผลิตแมลงเศรษฐกิจจังหวัดลำปาง ๒.โครงการส่งเสริมด้านการขยายตลาด การบริโภคสินค้าเกษตรและอาหาร ปลอดภัยเพื่อต่อยอดสู่เชิงพาณิชย์	๑.ส่งเสริมและพัฒนาเกษตร ปลอดภัยได้มาตรฐานแบบครบวงจร จังหวัดลำปาง กิจกรรม : พัฒนาเกษตรกรรม ยั่งยืนในพื้นที่ฝายแม่อาวบ้านน้ำล้อม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบล บ้านแลง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง กิจกรรม : พัฒนาเกษตรกรรม ยั่งยืนในพื้นที่ฝายนาม่วงพร้อมระบบ ส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเมืองมาย อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง	๑.โครงการส่งเสริมและพัฒนา สินค้าเกษตรปลอดภัยได้ มาตรฐานจังหวัดลำปาง ๒.โครงการพัฒนาระบบนิเวศ การเกษตรเพื่อสนับสนุนให้ เกิดการพัฒนากิจกรรมและ ภาคเกษตรทั้งระบบ

	๔.โครงการพัฒนา ศักยภาพอาสาปศุสัตว์ใน จังหวัดลำปาง เพื่อปศุสัตว์ ปลอดภัย		กิจกรรม : เชื่อมโยงการตลาด สมัยใหม่ในพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน จังหวัดลำปาง	
--	--	--	---	--

๕. สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๖-พ.ศ. ๒๕๗๐)

ตารางที่ ๔๔ เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดลำปาง

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับ เกษตรกรและสถาบัน เกษตรกร ด้วยเกษตร สมัยใหม่ โดยนำ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ร่วมสมัยมาประยุกต์ใช้	๑.รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น (Net Cash Family Income) (ร้อยละ)	๕	๕	๕	๕	๕	๕
	๒.จำนวนสถาบันเกษตรกร ที่ได้รับ การพัฒนา/ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม ร่วมสมัย (สหกรณ์/กลุ่ม) หมายเหตุ : เป็นการพัฒนาเกษตรกรกลุ่มเดิมทุกปี	๑๔๕	๑๔๔	๑๔๔	๑๔๔	๑๔๔	๑๔๔
	๓. จำนวนเกษตรกรมีอาชีพ (Smart Farmer/Young Smart Farmer)อาสาสมัคร เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนา/ถ่ายทอดเทคโนโลยีและ นวัตกรรมร่วมสมัย (ราย)						๑,๔๕๐
	- YSF	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๒๐๐
	- พืช	๑๘๐	๑๘๐	๑๘๐	๑๘๐	๑๘๐	๙๐๐
	- ปศุสัตว์	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๒๐๐
	- ยางพารา	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๑๕๐
	๔.ฐานข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของ จังหวัดลำปาง ได้ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน (ระบบ)	๑	๑	๑	๑	๑	๑
	๕.จำนวนโครงการที่มีการบูรณาการการทำงาน ร่วมกัน (โครงการ)	๒	๒	๒	๒	๒	๑๐

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง โดยเน้นการขับเคลื่อนภายใต้ BCG Model ตลอดโซ่การผลิต	๑.อัตราการขยายตัวของภาวะเศรษฐกิจ การเกษตรของจังหวัดลำปางเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ	๓	๓	๓	๓	๓	๓
	๒.สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดได้รับการพัฒนาแบบครบวงจรภายใต้ BCG Model (ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง) และได้รับการพัฒนาต่อยอดสร้างคุณค่าเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง จำนวนไม่น้อยกว่า (ผลิตภัณฑ์)	๕	๕	๕	๕	๕	๒๕
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๑.จำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับรองมาตรฐาน (แปลง/ฟาร์ม/กลุ่ม) <u>มาตรฐาน GAP</u>						๓,๕๗๙
	- ข้าว						
	- GAP ข้าวทั่วไป (ราย/แปลง)	๒๑/๒๑	๒๑/๒๑	๒๑/๒๑	๒๑/๒๑	๒๑/๒๑	๒๑ (ราย/แปลงเดิม)
	- GAP ข้าวทั่วไป นาแปลงใหญ่ (กลุ่ม)	๖	๖	๓	๓	๓	๒๑ กลุ่ม (สะสม)
	- GAP ข้าวเมล็ดพันธุ์ (กลุ่ม)	๑๒	๑๒	๑๒	๑๒	๑๒	๑๒ (กลุ่มเดิม)

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
	มาตรฐานเกษตรอินทรีย์						
	- ข้าว						
	- ข้าวอินทรีย์ (ราย/แปลง)	๒๑/๒๕	๒๑/๒๕	๒๑/๒๕	๒๑/๒๕	๒๑/๒๕	๒๑/๒๕ (ราย/แปลงเดิม)
	- ข้าวอินทรีย์ (กลุ่ม/แปลง)	๓๙/๑,๓๕๐	๓๙/๑,๓๕๐	๓๙/๑,๓๕๐	๓๙/๑,๓๕๐	๓๙/๑,๓๕๐	๓๙/๑,๓๕๐ (กลุ่ม/แปลง)
	- PGS (พัฒนาที่ดิน/กลุ่ม)	๓	๓	๓	๓	๓	๑๕
	- ตรวจรับรองแหล่งพืชอินทรีย์ (ราย)	๑๓	๑๓	๑๓	๑๓	๑๓	๑๓
	- เตรียมเข้าสู่ศุสัต์วอินทรีย์ (ราย)	๔	๔	๔	๔	๔	๔ (รายเดิม)
	๒.เกษตรกรได้รับความรู้ด้านเกษตรกรรมยั่งยืน (ราย)	๔๑๐	๔๑๐	๔๑๐	๔๑๐	๔๑๐	๒,๐๕๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การบริหารจัดการ ทรัพยากรการเกษตร และสิ่งแวดล้อมอย่าง สมดุลและยั่งยืน	๑.สนับสนุนพื้นที่รับประโยชน์เดิม (ไร่)	๗,๓๘๒ ไร่	๕,๐๐๐ ไร่	๕,๐๐๐ ไร่	๕,๐๐๐ ไร่	๕,๐๐๐ ไร่	๒๗,๓๘๒ ไร่
	๒.เพิ่มพื้นที่ชลประทาน (ไร่)	๑,๐๐๐ ไร่	๑,๐๐๐ ไร่	๑,๐๐๐ ไร่	๑,๐๐๐ ไร่	๑,๐๐๐ ไร่	๕,๐๐๐ ไร่
	๓.โครงการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตรเพื่อ สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเกษตรกรและภาค เกษตรทั้งระบบ (โครงการ)	๑๑ โครงการ	๑๐ โครงการ	๑๐ โครงการ	๑๐ โครงการ	๑๐ โครงการ	๕๑ โครงการ
	๔.จำนวนแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อ)	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑,๐๐๐

ตารางที่ ๔๕ สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัดลำปาง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรด้วยเกษตรสมัยใหม่ โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมร่วมสมัยมาประยุกต์ใช้								
งบปกติ								
๑.โครงการส่งเสริมการบริโภคและการใช้ วัตถุดิบสินค้า Q	๒	สนง.เกษตร และสหกรณ์ จ.ลำปาง	๐.๐๓๘๖	๐.๐๓๘๖	๐.๐๓๘๖	๐.๐๓๘๖	๐.๐๓๘๖	๐.๑๙๓
๒.โครงการส่งเสริมการอารักขาพืช เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง	๐.๐๙๓๗๕	๐.๐๙๓๗๕	๐.๐๙๓๗๕	๐.๐๙๓๗๕	๐.๐๙๓๗๕	๐.๔๖๘๗๕
๓.โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง	๐.๘๒๑๖	๐.๘๒๑๖	๐.๘๒๑๖	๐.๘๒๑๖	๐.๘๒๑๖	๔.๑๐๘
๔.โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร ตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง	๐.๔๐๗๕	๐.๔๐๗๕	๐.๔๐๗๕	๐.๔๐๗๕	๐.๔๐๗๕	๒.๐๓๗๕
๕.โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกร	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง	๐.๐๒๖๔	๐.๐๒๖๔	๐.๐๒๖๔	๐.๐๒๖๔	๐.๐๒๖๔	๐.๑๓๒
๖.โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง	๐.๒๑๔๖๕	๐.๒๑๔๖๕	๐.๒๑๔๖๕	๐.๒๑๔๖๕	๐.๒๑๔๖๕	๑.๐๗๓๒๕
๗.โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งกลุ่ม การผลิตด้านการเกษตร (กลุ่มส่งเสริมอาชีพ การเกษตร, กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร, กลุ่มยุวเกษตรกร)	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง	๐.๑๑๙	๐.๑๑๙	๐.๑๑๙	๐.๑๑๙	๐.๑๑๙	๐.๕๙๕

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๘.โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง	๑.๐๓๖๙	๑.๐๓๖๙	๑.๐๓๖๙	๑.๐๓๖๙	๑.๐๓๖๙	๕.๑๘๔๕
๙.โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง	๐.๑๗๕๕	๐.๑๗๕๕	๐.๑๗๕๕	๐.๑๗๕๕	๐.๑๗๕๕	๐.๘๗๗๕
๑๐.โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๒	สนง.ประมง จ.ลำปาง	๐.๐๘๒	๐.๐๘๒	๐.๐๘๒	๐.๐๘๒	๐.๐๘๒	๐.๔๑๐
๑๑.โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒	สนง.ประมง จ.ลำปาง	๐.๑๒๘	๐.๑๒๘	๐.๑๒๘	๐.๑๒๘	๐.๑๒๘	๐.๖๔๐
๑๒.โครงการพัฒนาเกษตรกรอินทรีย์	๒	สนง.ประมง จ.ลำปาง	๐.๐๑๐	๐.๐๑๐	๐.๐๑๐	๐.๐๑๐	๐.๐๑๐	๐.๐๕๐
๑๓.โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ด้านการประมง	๒	สนง.ประมง จ.ลำปาง	๐.๒๗๕	๐.๒๗๕	๐.๒๗๕	๐.๒๗๕	๐.๒๗๕	๑.๓๗๕
๑๔.โครงการพัฒนาศักยภาพสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้เข้าสู่ระบบการผลิตเกษตรแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่า	๒	สนง.สหกรณ์ จ.ลำปาง	๐.๑๘๐๓	๐.๑๘๐๓	๐.๑๗๘๗	๐.๑๗๘๗	๐.๑๗๘๗	๐.๘๙๖๗
๑๕.โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร	๒	ส.ป.ก.ลำปาง	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๑๗๕
๑๖.โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน (Smart Farmer)	๒	ส.ป.ก.ลำปาง	๐.๒๐๐	๐.๒๐๐	๐.๒๐๐	๐.๒๐๐	๐.๒๐๐	๑.๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๑๗.โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร เศรษฐกิจ (พืชสมุนไพรแมลงเศรษฐกิจ และไม่มีค่า)	๒	ส.ป.ก.ลำปาง	๐.๑๓๐	๐.๑๓๐	๐.๒๐๐	๐.๒๐๐	๐.๒๐๐	๐.๘๖๐
๑๘.โครงการส่งเสริมการดำเนินงาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒	ส.ป.ก.ลำปาง	๐.๐๕๕๕	๐.๐๕๖	๐.๐๕๖	๐.๐๕๖	๐.๐๕๖	๐.๒๗๙๕
๑๙.โครงการอบรมหมอดินอาสา	๒	สถานีพัฒนา ที่ดินลำปาง	๐.๓๓๗	๐.๓๓๗	๐.๓๓๗	๐.๓๓๗	๐.๓๓๗	๑.๖๘๕
๒๐.โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๒	ศูนย์เมล็ด พันธุ์ข้าวลำปาง	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๓๐๐	๐.๓๐๐	๐.๓๐๐	๑.๙๐๐
๒๑.โครงการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว (เงินทุนหมุนเวียน)	๒	ศูนย์เมล็ด พันธุ์ข้าวลำปาง	๖๗.๓๐๐	๖๗.๓๐๐	๖๑.๐๐๐	๖๑.๐๐๐	๖๑.๐๐๐	๓๑๗.๖๐๐
๒๒.โครงการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว	๒	ศูนย์เมล็ด พันธุ์ข้าวลำปาง	๑.๙๒๐	๒.๐๐๐	๒.๐๐๐	๒.๐๐๐	๒.๐๐๐	๙.๙๒๐
๒๓.โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิต เมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน	๒	ศูนย์เมล็ด พันธุ์ข้าวลำปาง	๐.๔๕๐	๐.๔๕๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๒.๔๐๐
๒๔.โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	๒	ศูนย์เมล็ด พันธุ์ข้าวลำปาง	๐.๐๑๕	๐.๐๑๕	๐.๐๓	๐.๐๓	๐.๐๓	๐.๑๒
๒๕.โครงการ Good Rice Seed Shop	๒	ศูนย์เมล็ด พันธุ์ข้าวลำปาง	๐.๐๒๑๙	๐.๐๒	๐.๐๒	๐.๐๒	๐.๐๒	๐.๑๐๑๙

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๒๖.โครงการส่งเสริมการเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์ข้าว	๒	ศูนย์เมล็ด พันธุ์ข้าวลำปาง	๗.๓๔๙๐๕	-	-	-	-	๗.๓๔๙๐๕
๒๗.โครงการสนับสนุนลดต้นทุนการผลิต ด้านการเกษตร	๒	ศูนย์เมล็ด พันธุ์ข้าวลำปาง	๐.๐๔	๐.๐๔	๐.๐๔	๐.๐๔	๐.๐๔	๐.๒๐๐
๒๘.โครงการ ๑ อำเภอ ๑ แปลงเกษตรอัจฉริยะ	๒	ศูนย์เมล็ด พันธุ์ข้าวลำปาง	๐.๐๑๕	๐.๐๑๕	๐.๐๓๐	๐.๐๓๐	๐.๐๓๐	๐.๑๒๐
๒๙.โครงการเสริมสร้างการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน	๒	สนง.ตรวจบัญชี สหกรณ์ลำปาง	๐.๐๘	๐.๐๘	๐.๐๗	๐.๐๗	๐.๐๗	๐.๓๗
๓๐.โครงการระบบส่งเสริมการเกษตร ระบบแปลงใหญ่	๒	สนง.ตรวจบัญชี สหกรณ์ลำปาง	๐.๑๘	๐.๑๘	๐.๑๘	๐.๑๘	๐.๑๘	๐.๙๐
๓๑.โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้า เกษตรตามแผนที่เกษตร เพื่อการบริหารจัดการ เชิงรุก (Agri-Map)	๒	สนง.ตรวจบัญชี สหกรณ์ลำปาง	๐.๐๕	๐.๐๕	๐.๐๒	๐.๐๒	๐.๐๒	๐.๑๖
๓๒.โครงการตรวจสอบรับรองคุณภาพ สินค้าปศุสัตว์	๒	สนง.ปศุสัตว์ จ.ลำปาง	๐.๑๗๖๓	๐.๑๗๖๓	๐.๑๗๖๓	๐.๑๗๖๓	๐.๑๗๖๓	๐.๘๘๑๕
๓๓.โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่ ปศุสัตว์/Young Smart Farmer/อาสาปศุสัตว์	๒	สนง.ปศุสัตว์ จ.ลำปาง	๐.๐๓๒	๐.๐๓๒	๐.๐๓๒	๐.๐๓๒	๐.๐๓๒	๐.๑๖๐
๓๔.โครงการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์	๒	สนง.ปศุสัตว์ จ.ลำปาง	๐.๐๙๖๖	๐.๐๙๖๖	๐.๐๙๖๖	๐.๐๙๖๖	๐.๐๙๖๖	๐.๔๘๓

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๓๕.โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒	สนง.ปศุสัตว์ จ.ลำปาง	๐.๑๑๓๓	๐.๑๑๓๓	๐.๑๑๓๓	๐.๑๑๓๓	๐.๑๑๓๓	๐.๕๖๖๕
๓๖.โครงการตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้า ปศุสัตว์	๒	สนง.ปศุสัตว์ จ.ลำปาง	๐.๑๗๖๓	๐.๑๗๖๓	๐.๑๗๖๓	๐.๑๗๖๓	๐.๑๗๖๓	๐.๘๘๑๕
๓๗.โครงการวิจัยพัฒนาพันธุ์และเทคโนโลยี การผลิตหน้าวัว	๒	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการ เกษตรลำปาง	-	-	๐.๔๗๗	-	-	๐.๔๗๗
๓๘.โครงการวิจัยพัฒนาพันธุ์มะเขี๋ย	๒	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการ เกษตรลำปาง	-	-	๐.๓๗๑	-	-	๐.๓๗๑
๓๙.โครงการวิจัยการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตส้มเกลี้ยงและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เฉพาะถิ่นจังหวัดลำปาง	๒	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการ เกษตรลำปาง	-	-	๐.๔๓๓	-	-	๐.๔๓๓
๔๐.โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การผลิตขมิ้นชันอินทรีย์ในพื้นที่จังหวัดลำปาง	๒	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการ เกษตรลำปาง	-	-	๐.๐๕๙	-	-	๐.๐๕๙
๔๑.โครงการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชเส้นใย	๒	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการ เกษตรลำปาง	-	-	๐.๐๗๕	-	-	๐.๐๗๕

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๔๒.โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตร ชีวภาพ กิจกรรม : การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพร	๒	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการ เกษตรลำปาง	-	-	๐.๑๐๕	-	-	๐.๑๐๕
๔๓.โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ ประโยชน์ กิจกรรม : การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตพืชสมุนไพรแบบครบวงจรพื้นที่ ต.แม่มอก อ.เถิน จ.ลำปาง	๒	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการ เกษตรลำปาง	-	-	๐.๒๕๒	-	-	๐.๒๕๒
๔๔.โครงการศูนย์การเรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการ เกษตรลำปาง	-	-	๐.๒๒๕	-	-	๐.๒๒๕
๔๕.โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่อง มาจากพระราชดำริ กิจกรรม : คลินิกเกษตรเคลื่อนที่	๒	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการ เกษตรลำปาง	-	-	๐.๐๓๐	-	-	๐.๐๓๐
๔๖.โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่อง มาจากพระราชดำริกิจกรรม : พัฒนาพื้นที่ รอยต่อ	๒	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการ เกษตรลำปาง	-	-	๐.๐๖๑	-	-	๐.๐๖๑
รวม			๘๒.๗๓๖	๗๕.๔๖๕	๗๑.๑๖๒	๖๙.๐๗๔	๖๙.๐๗๔	๓๖๗.๕๑๑

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
งบพัฒนาจังหวัด								
๑.โครงการยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรจังหวัดลำปาง								
- กิจกรรม : ยกระดับกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรให้มีความเข้มแข็งเพื่อเพิ่ม ขีดความสามารถ ในการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน	๑	สนง.เกษตร จ.ลำปาง	-	-	๐.๘๒๑๔๖	๐.๘๒๑๔๖	๐.๘๒๑๔๖	๒.๔๖๔๓๘
- กิจกรรม : เสริมสร้างความเข้มแข็ง กลุ่มยุวเกษตรกรต้นแบบจังหวัดลำปาง	๑	สนง.เกษตร จ.ลำปาง	-	-	๐.๘๔๘๖๔	๐.๘๔๘๖๔	๐.๘๔๘๖๔	๒.๕๔๕๙๒
๒.โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจจังหวัดลำปาง								
- กิจกรรม : ส่งเสริมการเลี้ยงและการ เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ผึ้งโพรง	๑	สนง.เกษตร จ.ลำปาง	-	-	๐.๓๔๔๗๖	๐.๓๔๔๗๖	๐.๓๔๔๗๖	๑.๐๓๓๒๘
๓.โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผลผลิต โคเนื้อพันธุ์ดีสู่สินค้าปศุสัตว์ปลอดภัยด้วย เทคโนโลยีผสมเทียม	๑	สนง.ปศุสัตว์ จ.ลำปาง	-	-	๑.๓๗๐๐๒	-	-	๑.๓๗๐๐๒
๔.โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์ ในจังหวัดลำปาง เพื่อปศุสัตว์ปลอดภัย	๑	สนง.ปศุสัตว์ จ.ลำปาง	-	-	๐.๓๕๑๖	-	-	๐.๓๕๑๖
รวม			๐.๐๐๐	๐.๐๐๐	๓.๗๓๖	๒.๐๑๕	๒.๐๑๕	๘.๑๕๕

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง โดยเน้นการขับเคลื่อนภายใต้ BCG Model ตลอดโซ่การผลิต								
<u>งบปกติ</u>								
๑.โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้และหวายเพื่อความยั่งยืน	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง	๐.๑๔๕	๐.๑๔๕	๐.๑๔๕	๐.๑๔๕	๐.๑๔๕	๐.๗๒๕
๒.โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง	๐.๐๑๙	๐.๐๑๙	๐.๐๑๙	๐.๐๑๙	๐.๐๑๙	๐.๐๙๕
๓.โครงการพัฒนาคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตรของสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรสู่มาตรฐาน GAP	๒	สนง.สหกรณ์ จ.ลำปาง	๐.๐๖๔๕	๐.๐๖๔๕	๐.๐๗๗๒	๐.๐๗๗๒	๐.๐๗๗๒	๐.๓๖๐๖
๔.โครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน	๒	ส.ป.ก.ลำปาง	๐.๘๐๐	๐.๘๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๑.๙๐๐
๕.โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน	๒	ส.ป.ก.ลำปาง	๐.๒๐๐	๐.๒๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๗๐๐
<u>โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง</u>								
๑.โครงการแปรรูปผลผลิตส้มเกลี้ยงให้ได้มาตรฐาน	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง ร่วมกับ สนง.เกษตร อ.แม่พริก	-	๐.๒๐๐	-	-	-	๐.๒๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๒.โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวคุณภาพและมีมูลค่าสูง	๒	สนง.เกษตร และสหกรณ์ จ.ลำปาง ร่วมกับ ธ.ก.ส.	-	๐.๒๐๐	-	-	-	๐.๒๐๐
๓.โครงการสร้างโรงอบสมุนไพรพลังงานแสงอาทิตย์	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง ร่วมกับ สนง.เกษตร อ.เกาะคา และ สนง.พลังงาน จ.ลำปาง	-	๐.๓๕๐	-	-	-	๐.๓๕๐
๔.โครงการส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและแปรรูปสินค้าสับปะรดตลอดห่วงโซ่อุปทาน	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง ร่วมกับ สนง.เกษตร อ.แจ้ห่ม	-	๐.๐๔๐	-	-	-	๐.๐๔๐
๕.โครงการการพัฒนาการผลิตและแปรรูปกระเทียมแบบครบวงจร	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง ร่วมกับ สนง.เกษตร อ.แจ้ห่ม	-	๐.๓๐๐	-	-	-	๐.๓๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๖.โครงการผลิตข้าวอินทรีย์แบบครบวงจร	๒	สนง.เกษตรและ สหกรณ์จ.ลำปาง ร่วมกับ สนง.เกษตร จ.ลำปาง และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	-	๐.๘๓๗	-	-	-	๐.๘๓๗
๗.โครงการแปรรูปสินค้าจากพืชผักและ สมุนไพร	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง ร่วมกับ สนง. เกษตร อ.แม่ทะ	-	๐.๓๐๐	-	-	-	๐.๓๐๐
๘.โครงการส่งเสริมการปลูกกาแฟ แบบครบวงจร	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง ร่วมกับ สนง.เกษตร อ.แม่ทะ	-	๐.๑๐๐	-	-	-	๐.๑๐๐
๙.โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ แก่กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตครั้งพันธุ์ดี	๒	สนง.เกษตรและ สหกรณ์ จ.ลำปาง ร่วมกับ	-	๐.๔๗๓	-	-	-	๐.๔๗๓

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
		สนง.เกษตร จ.ลำปาง สนง.เกษตร อ.วังเหนือ						
๑๐.โครงการผลิตครั้งพันธุ์ดี	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง ร่วมกับ สนง.เกษตร อ.สบปราบ	-	๐.๓๓๖	-	-	-	๐.๓๓๖
๑๑.โครงการพัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่า ถั่วลิสง	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง ร่วมกับ สนง.เกษตร อ.เสริมงาม	-	๐.๑๔๐	-	-	-	๐.๑๔๐
๑๒.โครงการพัฒนาศักยภาพสินค้าแปรรูป ข้าวไรซ์เบอร์รี่ไฮโซ	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง ร่วมกับ สนง.เกษตร อ.แม่เงา	-	๐.๕๐๐	-	-	-	๐.๕๐๐
๑๓.โครงการส่งเสริมอาชีพการเกษตร (กาแฟ)	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง ร่วมกับ สนง.เกษตร อ.เมืองปาน	-	๑.๕๐๐	-	-	-	๑.๕๐๐
รวม			๑.๒๒๙	๖.๕๐๖	๐.๔๔๑	๐.๔๔๑	๐.๔๔๑	๙.๐๕๘

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
งบพัฒนาจังหวัด								
๑.โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจจังหวัดลำปาง								
- กิจกรรม : ส่งเสริมการเลี้ยงครั้งในพื้นที่ที่เหมาะสม	๑	สนง.เกษตร จ.ลำปาง	-	-	๐.๔๐๘	๐.๔๐๘	๐.๔๐๘	๑.๒๒๔
๒.โครงการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยเพื่อต่อยอดสู่เชิงพาณิชย์								
- กิจกรรม : ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตร	๑	สนง.เกษตร จ.ลำปาง	-	-	๐.๑๘๙	๐.๑๘๙	๐.๑๘๙	๐.๕๖๗
รวม			๐.๐๐๐	๐.๐๐๐	๐.๕๙๗	๐.๕๙๗	๐.๕๙๗	๑.๗๙๑

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
งบปกติ								
๑.โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรผสมผสาน) กิจกรรม : การรวมกลุ่ม	๒	สนง.เกษตรและ สหกรณ์ จ.ลำปาง	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๑๗๕
๒.โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒	สนง.เกษตรและ สหกรณ์จ.ลำปาง	๐.๐๑๐	๐.๐๑๐	๐.๐๑๐	๐.๐๑๐	๐.๐๑๐	๐.๐๕๐
๓.โครงการฟาร์มตัวอย่างตามแนวพระราชดำริ	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง	๐.๐๒๒	๐.๐๒๒	๐.๐๒๒	๐.๐๒๒	๐.๐๒๒	๐.๑๑
๔.โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ในพระราชานุเคราะห์	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง	๐.๘๐๐	๐.๘๐๐	๐.๘๐๐	๐.๘๐๐	๐.๘๐๐	๐.๔๐๐
๕.โครงการขับเคลื่อนการประยุกต์ใช้ปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์และกลุ่ม เกษตรกร	๒	สนง.สหกรณ์ จ.ลำปาง	๐.๐๐๑๙	๐.๐๐๑๙	๐.๐๐๓๒	๐.๐๐๓๒	๐.๐๐๓๒	๐.๐๑๓
๖.โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินตามนโยบายรัฐบาล	๒	สนง.สหกรณ์ จ.ลำปาง	๐.๐๓๐๙	๐.๐๓๐๙	๐.๑๖๐๗	๐.๑๖๐๗	๐.๑๖๐๗	๐.๕๔๓
๗.โครงการส่งเสริมการดำเนินงาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒	ส.ป.ก.ลำปาง	๐.๑๔	๐.๑๔	๐.๑๔	๐.๑๔	๐.๑๔	๐.๗
๘.โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่	๒	ส.ป.ก.ลำปาง	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑	๐.๑	๐.๑	๐.๖

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๙.โครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม	๒	สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง	๐.๓๘๕๘	๐.๓๘๕๘	๐.๓๘๕๘	๐.๓๘๕๘	๐.๓๘๕๘	๑.๙๒๙
๑๐.โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรอินทรีย์)	๒	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง	๐.๔๘๖๓๐๙	-	-	-	-	๐.๔๘๖๓๐๙
๑๑.โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่)	๒	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง	๐.๓๒๖	๐.๐๓	๐.๐๓	๐.๐๓	๐.๐๓	๐.๔๔๖
๑๒.โครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับสินค้าเกษตร	๒	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง	๐.๒๑	-	-	-	-	๐.๒๑
๑๓.โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	๒	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง	๐.๐๕	๐.๐๕	๐.๐๖๒๖๔	๐.๐๖๒๖๔	๐.๐๖๒๖๔	๐.๒๘๗๙๒
๑๔.โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง	๐.๐๒	๐.๐๒	๐.๐๒	๐.๐๒	๐.๐๒	๐.๑
๑๕.โครงการตรวจสอบและรับรองการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวด้วยการปฏิบัติที่ดี (GAP Seed)	๒	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง	๐.๑๓๔	๐.๑๔	๐.๑๔	๐.๑๔	๐.๑๔	๐.๖๙๔
๑๖.โครงการการตรวจติดตามควบคุมกำกับสถานประกอบการธุรกิจเมล็ดพันธุ์ควบคุม	๒	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง	๐.๐๒	๐.๐๒	๐.๐๒	๐.๐๒	๐.๐๒	๐.๑
๑๗.โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่)	๒	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ลำปาง	๐.๐๕	๐.๐๕	๐.๐๕	๐.๐๕	๐.๐๕	๐.๒๕

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๑๘.โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรอินทรีย์)	๒	สนง.ตรวจบัญชี สหกรณ์ลำปาง	๐.๐๑	๐.๐๑	๐.๐๑	๐.๐๑	๐.๐๑	๐.๐๕
๑๙.โครงการยกระดับสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน กิจกรรม : การจดทะเบียนตรวจสอบรับรอง แหล่งผลิตพืช	๒	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการ เกษตรลำปาง	-	-	๑.๐๔๓	-	-	๑.๐๔๓
๒๐.โครงการยกระดับสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน กิจกรรม : การตรวจรับรองแหล่งผลิตอินทรีย์	๒	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการ เกษตรลำปาง	-	-	๐.๐๑๕	-	-	๐.๐๑๕
๒๑.โครงการยกระดับสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน กิจกรรม : ตรวจปัจจัยการผลิต/ออกใบรับรอง และควบคุมกำกับดูแล พรบ.	๒	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการ เกษตรลำปาง	-	-	๐.๑๐๓	-	-	๐.๑๐๓
๒๒.โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร กิจกรรม : ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	๒	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการ เกษตรลำปาง	-	-	๐.๓๓๔	-	-	๐.๓๓๔

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๒๓.โครงการตำรวจพันธุ์ดี	๒	สถานีตำรวจภูธร จังหวัดลำปาง และหน่วยงานใน สังกัดตำรวจภูธร จังหวัดลำปาง ร่วมกับหน่วยงาน ภาครัฐหรือเอกชน ในพื้นที่ จังหวัดลำปาง	-	-	-	-	-	-
๒๔.โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายสุรศักดิ์มนตรี	๒	มณฑลทหารบก ที่ ๓๒	-	-	-	-	-	-
รวม			๒.๘๘๒	๑.๘๙๖	๓.๔๘๔	๑.๙๘๙	๑.๙๘๙	๑๒.๒๔๑
งบพัฒนาจังหวัด								
๑.ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานแบบครบวงจรจังหวัดลำปาง								
- กิจกรรม : พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในพื้นที่ฝายแม่อาวบ้านน้ำล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง	๑	สนง.เกษตรและ สหกรณ์ จ.ลำปาง	-	๑.๙๒๕	-	-	-	๑.๙๒๕๑๑

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๒.ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานแบบครบวงจรจังหวัดลำปาง								
- กิจกรรม : พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในพื้นที่ฝายนาม่วงพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเมืองมาย อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง	๑	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จ.ลำปาง	-	๒.๖๒๖	-	-	-	๒.๖๒๖๔๑๐
๓.ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานแบบครบวงจรจังหวัดลำปาง								
- กิจกรรม พัฒนาศักยภาพและเชื่อมโยงการตลาดสมัยใหม่ในพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนจังหวัดลำปาง	๑	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จ.ลำปาง	-	-	๑.๒๐๐	-	-	๑.๒๐๐
๔.โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานจังหวัดลำปาง								
- กิจกรรม : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตลำไยคุณภาพดีปลอดภัยตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน	๑	สนง.เกษตรจังหวัดลำปาง	-	-	๐.๔๗๑๔	๐.๔๗๑๔	๐.๔๗๑๔	๐.๑๔๑๔๒
- กิจกรรม : ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดลำปาง	๑	สนง.เกษตรจังหวัดลำปาง	-	-	๐.๔๒๕	๐.๔๒๕	๐.๔๒๕	๐.๑๒๗๕
๕.โครงการยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น								
- กิจกรรม : ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตส้มเกลี้ยงแบบครบวงจร	๑	สนง.เกษตรจังหวัดลำปาง	-	-	๐.๑๕๖๔	๐.๑๕๖๔	๐.๑๕๖๔	๐.๔๖๙๒

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
- กิจกรรมที่ : ส่งเสริมการผลิตสับปะรด ผลสด พันธุ์ MD ๒	๑	สนง.เกษตร จังหวัดลำปาง	-	-	๑.๘๕๕	๑.๘๕๕	๑.๘๕๕	๕.๕๖๕
๖.โครงการแผนแม่บทพืชไร่ช่วยลด ต้นทุนและเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร	๑	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการ เกษตรลำปาง	-	๐.๓๒๕	-	-	-	๐.๓๒๕
รวม			๐.๐๐๐	๔.๘๗๖	๔.๑๐๗	๒.๙๐๗	๒.๙๐๗	๑๔.๘๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน								
<u>งปปกติ</u>								
๑.โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่เกษตร	๒	สนง.เกษตร จ.ลำปาง	๐.๒๑๔๔	๐.๒๑๔๔	๐.๒๑๔๔	๐.๒๑๔๔	๐.๒๑๔๔	๑.๐๗๒
๒.โครงการธนาคารสินค้าเกษตร	๒	สนง.ประมง จ.ลำปาง	๐.๐๔	๐.๐๔	๐.๐๔	๐.๐๔	๐.๐๔	๐.๒
๓.โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขต ปฏิรูปที่ดิน	๒	ส.ป.ก.ลำปาง	๑.๑๖๑๕๔๘	๐.๕	๐.๕	๐.๕	๐.๕	๓.๑๖๑๕๔๘
๔.โครงการเฝ้าระวังการเผาซากพืช วัชพืช และวัสดุทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	๒	ส.ป.ก.ลำปาง	๐.๑๑๑๗๑	๐.๑	๐.๑	๐.๑	๐.๑	๐.๕๑๑๗๑
๕.โครงการส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	๒	สถานีพัฒนา ที่ดินลำปาง	๐.๐๐๖๙	๐.๐๐๖๙	๐.๐๐๖๙	๐.๐๐๖๙	๐.๐๐๖๙	๐.๐๓๔๕
๖.โครงการรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก	๒	สถานีพัฒนา ที่ดินลำปาง	๕.๐๓๔๗	๕.๐๓๔๗	๕.๐๓๔๗	๕.๐๓๔๗	๕.๐๓๔๗	๒๕.๑๗๓๕
๗.โครงการสนับสนุนการใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุง บำรุงดิน	๒	สถานีพัฒนา ที่ดินลำปาง	๐.๐๗๘๐	๐.๐๗๘๐	๐.๐๗๘๐	๐.๐๗๘๐	๐.๐๗๘๐	๐.๓๙๐๐
๘.โครงการไถกลบตอซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และแร่ธาตุในดิน	๒	สถานีพัฒนา ที่ดินลำปาง	๐.๑๓๖๐	๐.๑๓๖๐	๐.๑๓๖๐	๐.๑๓๖๐	๐.๑๓๖๐	๐.๖๘๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งบประมาณ.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๙.โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๒	สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง	๔.๔๙๕๕	๔.๔๙๕๕	๔.๔๙๕๕	๔.๔๙๕๕	๔.๔๙๕๕	๒๒.๔๗๗๕
๑๐.การบริหารความหลากหลายทางชีวภาพ	๒	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง		-	๐.๐๘๐	-	-	๐.๐๘๐
๑๑.โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรม : ผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต	๒	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง		-	๐.๙๗๓	-	-	๐.๙๗๓
๑๒.โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กิจกรรม : อนุรักษ์พันธุกรรมพืช	๒	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง		-	๐.๑๐๐	-	-	๐.๑๐๐
๑๓.โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนแหล่งน้ำภาคการเกษตรในเขตพื้นที่จังหวัดลำปาง								
- พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนแหล่งน้ำภาคการเกษตรในเขตพื้นที่จังหวัดลำปาง	๒	โครงการชลประทานลำปาง	๒๐.๗๕๘๐	๗๐.๙๐	๘๕.๐๐	๘๕.๐๐	๘๕.๐๐	๓๔๖.๖๕๘
- ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (งานซ่อมแซม)	๒	โครงการชลประทานลำปาง	๕๑.๑๕	๙๕.๕๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๔๔๖.๖๕
- สนับสนุนการบริหารจัดการน้ำชลประทาน (งานซ่อมแซม)	๒	โครงการชลประทานลำปาง	๔๑.๒๓๖๓	๙๖.๘๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๔๓๘.๐๓๖๓

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
- โครงการปรับปรุงงานชลประทาน	๒	โครงการ ชลประทาน ลำปาง	๔๕.๙๐	๒๘๑.๑๕	๓๐๐.๐๐	๓๐๐.๐๐	๓๐๐.๐๐	๑,๒๒๗.๐๕
- โครงการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ ชลประทาน	๒	โครงการ ชลประทานลำปาง	๓๕.๔๖๑	๒๘๘.๒๐	๓๐๐.๐๐	๓๐๐.๐๐	๓๐๐.๐๐	๑,๒๒๓.๖๖๑
- โครงการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ	๒	โครงการ ชลประทานลำปาง	-	๒๓.๓๐	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	๑๗๓.๓๐๐
- พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนแหล่งน้ำ ภาคการเกษตรในเขตพื้นที่จังหวัดลำปาง	๒	โครงการ ชลประทานลำปาง	๒๐.๗๕๘๐	๗๐.๙๐	๘๕.๐๐	๘๕.๐๐	๘๕.๐๐	๓๔๖.๖๕๘
- ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่อง มาจากพระราชดำริ (งานซ่อมแซม)	๒	โครงการ ชลประทานลำปาง	๕๑.๑๕	๙๕.๕๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๔๔๖.๖๕
- สนับสนุนการบริหารจัดการน้ำ ชลประทาน (งานซ่อมแซม)	๒	โครงการ ชลประทานลำปาง	๔๑.๒๓๖๓	๙๖.๘๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๔๓๘.๐๓๖๓
- โครงการปรับปรุงงานชลประทาน	๒	โครงการ ชลประทานลำปาง	๔๕.๙๐	๒๘๑.๑๕	๓๐๐.๐๐	๓๐๐.๐๐	๓๐๐.๐๐	๑,๒๒๗.๐๕
- โครงการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ ชลประทาน	๒	โครงการ ชลประทานลำปาง	๓๕.๔๖๑	๒๘๘.๒๐	๓๐๐.๐๐	๓๐๐.๐๐	๓๐๐.๐๐	๑,๒๒๓.๖๖๑
- โครงการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ	๒	โครงการ ชลประทานลำปาง	-	๒๓.๓๐	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	๑๗๓.๓๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
- พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนแหล่งน้ำ ภาคการเกษตรในเขตพื้นที่จังหวัดลำปาง	๒	โครงการ ชลประทานลำปาง	๒๐.๗๕๘๐	๗๐.๙๐	๘๕.๐๐	๘๕.๐๐	๘๕.๐๐	๓๔๖.๖๕๘
๑๔.ปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่แม่ปุง กม.๗+๐๘๐-๘+๐๐๕ พร้อมอาคารประกอบ ความยาว ๙๒๕ เมตร โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง ตำบลกล้วยแพะ อำเภอ เมืองลำปาง จังหวัดลำปาง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	๙.๕๐	-	-	-	-	๙.๕๐
๑๕.ปรับปรุงท้าย ปตร. คลองส่งน้ำสายใหญ่ แม่ปุง กม.๐+๐๐๐ ระยะที่ ๒ ความยาว ๑,๐๐๐ เมตร ตำบลชมพู อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง	๒	โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษา แม่วัง	๙.๕๐	-	-	-	-	๙.๕๐
๑๖.ปรับปรุงลาดตลิ่งแม่วังฝั่งขวาช่วงที่ ๓ กม.๓๐+๘๗๔ - ๓๑+๐๓๗ และ กม.๓๔+๐๙๙ - ๓๔+๘๗๔ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา แม่วัง ตำบลบ่อแฮ้ว อำเภอเมืองลำปาง จังหวัด ลำปาง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษา แม่วัง	๙.๐๐	-	-	-	-	๙.๐๐
๑๗.ปรับปรุงท้ายคลองซอย ๑ข LMC. แม่วัง ความยาว ๕๐๐ เมตร โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอ เมืองลำปาง จังหวัดลำปาง	๒	โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษา แม่วัง	๓.๗๓๓	-	-	-	-	๓.๗๓๓

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๑๘.ปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่แม่วังฝั่งซ้าย กม. ๑๗+๕๐๐-กม. ๑๘+๕๕๕ ความยาว ๑.๐๕๕ กิโลเมตร โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง ตำบลพิชัย อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง	๒	โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษา แม่วัง	๙.๐๐	-	-	-	-	๙.๐๐
๑๙.ปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่แม่วังฝั่งขวา กม. ๐+๑๐๐ - ๒+๒๘๐ โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง ตำบลบุญนาคนพัฒนา อำเภอ เมืองลำปาง จังหวัดลำปาง	๒	โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษา แม่วัง	๑๕.๐๐	-	-	-	-	๑๕.๐๐
๒๐.ปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่แม่วังฝั่งขวา กม.๓+๓๙๐ - ๔+๓๙๐ (ไฟฟ้าพลังน้ำ) พร้อม อาคารประกอบ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา แม่วัง ตำบลบุญนาคนพัฒนา อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง	๒	โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษา แม่วัง	๑๕.๐๐	-	-	-	-	๑๕.๐๐
๒๑.ปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่แม่วังฝั่งซ้าย กม. ๑๙+๐๐๐ - กม.๒๐+๕๐๐ ความยาว ๑.๕ กม. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่วัง ตำบลพิชัย อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง	๒	โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษา แม่วัง	๑๒.๕๐	-	-	-	-	๑๒.๕๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๒๒.ปรับปรุงอาคารระบายน้ำห้วยร่องเคาะ คลองส่งน้ำแม่ปungแยกซ้าย จำนวน ๑ แห่ง ตำบลน้ำโจ้ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	๙.๕๐	-	-	-	-	๙.๕๐
๒๓.ปรับปรุงสะพาน คสล.คลองส่งน้ำ สายใหญ่แม่วังฝั่งขวา กม ๓๔+๐๔๐ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษา แม่วัง	๖.๓๐	-	-	-	-	๖.๓๐
๒๔.ปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่แม่ปung กม.๗+๐๘๐-๘+๐๐๕ พร้อมอาคารประกอบ ความยาว ๙๒๕ เมตร โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง ตำบลกล้วยแพะ อำเภอ เมืองลำปาง จังหวัดลำปาง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	๙.๕๐	-	-	-	-	๙.๕๐
๒๕.ปรับปรุง ทรบ.ปากคลองส่งน้ำสายใหญ่ แม่ปung จำนวน ๑ แห่ง โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	๒.๕๐	-	-	-	๒.๕๐
๒๖.ปรับปรุงตลิ่งคันคลองฝั่งขวาคลองส่งน้ำ สายใหญ่แม่วังฝั่งซ้าย ช่วง กม.๒๐+๐๙๘-กม. ๒๐+๒๒๓ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	๒.๔๐	-	-	-	๒.๔๐
๒๗.งานปรับปรุงอาคารปลายคลองพร้อม อาคารประกอบ คลองส่งน้ำสายใหญ่แม่วัง ฝั่งขวา	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	๘.๐๐	-	-	-	๘.๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๒๘.งานปรับปรุงตลิ่งคันคลองฝั่งขวาคลองส่งน้ำ สายใหญ่แม่วังฝั่งซ้าย ช่วง กม.๒๑+๐๙๓- กม.๒๑+๔๑๘ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา แม่วัง ตำบลพิชัย อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	๘.๐๐	-	-	-	๘.๐๐
๒๙.ปรับปรุงอาคารปากคลองส่งน้ำสายใหญ่ แม่วังฝั่งขวาและคอนกรีตตาดคลอง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	๒๕.๐๐	-	-	-	๒๕.๐๐
๓๐.ปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่แม่วังฝั่งขวา กม.๒๘+๔๑๙ - ๓๐+๘๗๔ ระยะที่ ๑	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	๑๕.๐๐	-	-	-	๑๕.๐๐
๓๑.ปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่แม่วังฝั่งซ้าย กม.๑๖+๐๐๐ - กม.๑๗+๕๐๐ โครงการ ส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	๑๒.๕๐	-	-	-	๑๒.๕๐
๓๒.ปรับปรุงระบบส่งน้ำของฝายลูกที่ ๓ ห้วยแม่ปุ่น พร้อมอาคารประกอบ โครงการ ส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	๙.๘๐	-	-	-	๙.๘๐
๓๓.งานปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่แม่วัง ฝั่งซ้าย กม.๑๘+๕๕๕- กม.๑๙+๐๐๐	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	๔.๐๐	-	-	-	๔.๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๓๔.ปรับปรุงคลองส่งน้ำแม่ปungแยกซ้ายและ อาคารประกอบ ระยะที่ ๑ โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	๙.๐๐	-	-	-	๙.๐๐
๓๕.ปรับปรุงตลิ่งฝายลูกที่ ๖ ห้วยแม่ปung ระยะที่ ๑ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	๘.๕๐	-	-	-	๘.๕๐
๓๖.ปรับปรุงสะพาน คสล. คลองส่งน้ำสายใหญ่ แม่วังฝั่งซ้าย กม.๘+๙๒๗ โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	๓.๖๕๐	-	-	๓.๖๕
๓๗.ปรับปรุงอาคารอัดน้ำ พร้อมติดตั้งเกียร์ มอเตอร์ อาคารอัดน้ำกลางคลอง ซอย ๙ LMC โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	๑.๖๖๓	-	-	๑.๖๖๓
๓๘.ปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่แม่วัง ฝั่งซ้าย กม.๕+๕๐๐-กม.๗+๐๐๐ ความยาว ๑.๕๐ กิโลเมตร	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	๑๒.๐๐	-	-	๑๒.๐๐
๓๙.ปรับปรุงระบบส่งน้ำฝายลูกที่ ๕ ห้วยแม่ปung พร้อมอาคารประกอบ ระยะที่ ๑ โครงการ ส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	๙.๕๐	-	-	๙.๕๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๔๐.ปรับปรุงคลองซอย ๑๐ LMC.แม่วัง กม.๒+๒๗๙ - กม.๒+๖๘๙ ความยาว ๔๑๐ เมตร โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	๖.๐๑๕	-	-	๖.๐๑๕
๔๑.ปรับปรุงกำแพงกันดิน กม.๓+๖๗๕ - ๔+๓๙๐ คลองส่งน้ำสายใหญ่แม่วังฝั่งขวา ความยาว ๗๑๕ เมตร โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	๙.๑๐	-	-	๙.๑๐
๔๒.ปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่แม่วัง ฝั่งขวา กม.๔+๓๙๐ - กม.๕+๔๐๐ พร้อม อาคารประกอบ โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	๑๐.๐๐	-	-	๑๐.๐๐
๔๓.งานปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่แม่วังฝั่ง ซ้าย กม.๑๔+๕๐๐-กม.๑๖+๐๐๐ ความยาว ๑.๕๐ กิโลเมตร โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	๑๒.๕๐	-	-	๑๒.๕๐
๔๔.ปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่แม่วังฝั่งขวา กม.๒+๒๘๐ - ๓+๓๙๐ คลองส่งน้ำสายใหญ่ แม่วังฝั่งขวา ความยาว ๑,๑๑๐ เมตร พร้อมอาคารประกอบ โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	๑๘.๐๐	-	-	๑๘.๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๔๕.ปรับปรุง ปตร.คลองส่งน้ำสายใหญ่แม่ปุง กม.๐+๐๐๐ ระยะที่ ๓ ความยาว ๑,๐๐๐ เมตร โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	๕.๐๐	-	-	๕.๐๐
๔๖.ปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่แม่วัง ฝั่งขวา กม.๒๘+๔๕๐ ความยาว ๗๕๐ เมตร ระยะที่ ๒ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	๑๕.๐๐	-	-	๑๕.๐๐
๔๗.ปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่แม่วังฝั่ง ซ้าย กม.๐+๒๔๔ - กม.๑+๒๕๐ ความยาว ๑.๐๐๖ กิโลเมตร โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	๑๐.๕๐	-	-	๑๐.๕๐
๔๘.ปรับปรุงฝายลูกที่ ๑๖ ห้วยแม่ปุง พร้อมอาคารประกอบ โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	๑๕.๐๐	-	-	๑๕.๐๐
๔๙.ปรับปรุงฝายลูกที่ ๖ ห้วยแม่ปุง พร้อมอาคารประกอบ ระยะที่ ๑ โครงการ ส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	๙.๐๐	-	-	๙.๐๐
๕๐.ปรับปรุงตลิ่งหน้าฝายลูกที่ ๖ ห้วยแม่ปุง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	-	๘.๐๐	-	๘.๐๐
๕๑.ปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่แม่วังฝั่งซ้าย กม.๑๖+๐๐๐-๑๗+๕๐๐	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	-	๑๒.๐๐	-	๑๒.๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๕๒.ปรับปรุงระบบส่งน้ำของฝายในลำห้วย แม่ปุงพร้อมอาคารประกอบ ระยะ ๓	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	-	๑๖.๐๐	-	๑๖.๐๐
๕๓.ปรับปรุงลาดตลิ่งอาคารระบายน้ำ ห้วยแม่ทรายคำ พร้อมอาคารประกอบ	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	-	๑๐.๐๐	-	๑๐.๐๐
๕๔.ปรับปรุงระบบส่งน้ำของฝายในลำห้วย แม่ปุง พร้อมอาคารประกอบ ระยะที่ ๑ ความยาว ๕๐๐ เมตร	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	-	๑๐.๐๐	-	๑๐.๐๐
๕๕.ปรับปรุงฝายลูกที่ ๓ ห้วยแม่ปุน พร้อมอาคารประกอบ	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	-	๑๐.๐๐	-	๑๐.๐๐
๕๖.ปรับปรุงสะพาน คสล.คลองส่งน้ำ สายใหญ่แม่วังฝั่งขวา กม.๗+๘๕๕	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	-	๕.๐๐	-	๕.๐๐
๕๗.ปรับปรุงสะพานคสล. คลองส่งน้ำ สายใหญ่แม่วังฝั่งซ้าย กม.๒๖+๕๘๐	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	-	๓.๕๐	-	๓.๕๐
๕๘.งานซ่อมแซมและบำรุงรักษาโครงการ ชลประทาน โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	-	๕๐.๐๐	-	๕๐.๐๐
๕๙.งานขุดลอกคลองสายใหญ่แม่วังฝั่งขวา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	-	๓.๐๐	-	๓.๐๐
๖๐.ปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่แม่วังฝั่งขวา กม.๓๔+๙๔๐ - ๓๖+๒๐๐	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	-	-	๑๒.๐๐	๑๒.๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๖๑.ปรับปรุงระบบส่งน้ำของฝายในลำห้วย แม่ปุงพร้อมอาคารประกอบ ระยะที่ ๑	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	-	-	๑๕.๐๐	๑๕.๐๐
๖๒.ปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่แม่ปุง กม.๓+๐๐๐-๔+๕๐๐	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	-	-	๑๕.๐๐	๑๕.๐๐
๖๓.ปรับปรุงอาคารระบายน้ำห้วยแม่กะต๊ีบ	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	-	-	๑๒.๐๐	๑๒.๐๐
๖๔.ปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่แม่วังฝั่งซ้าย กม.๑๔+๕๐๐-๑๖+๐๐๐	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	-	-	๑๒.๐๐	๑๒.๐๐
๖๕.ปรับปรุงระบบส่งน้ำของฝายในลำห้วย แม่ปุนพร้อมอาคารประกอบ ระยะที่ ๑	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	-	-	๑๒.๐๐	๑๒.๐๐
๖๖.ปรับปรุงลาดตลิ่งอาคารระบายน้ำห้วย แม่กะเลิมพร้อมอาคารประกอบ	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	-	-	๘.๐๐	๘.๐๐
๖๗.ปรับปรุงฝายลูกที่ ๑๔ ห้วยแม่ปุง พร้อมอาคารประกอบ จำนวน ๑ แห่ง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	-	-	๒๐.๐๐	๒๐.๐๐
๖๘.ปรับปรุงสะพาน คสล.คลองส่งน้ำสาย ใหญ่แม่วังฝั่งขวา กม.๔+๕๙๐	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	-	-	๕.๐๐	๕.๐๐
๖๙.ปรับปรุงคลองระบายน้ำห้วยแม่ปุน พร้อมอาคารประกอบ	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	-	-	๑๕.๐๐	๑๕.๐๐
๗๐.งานซ่อมแซมและบำรุงรักษาโครงการ ชลประทาน โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	-	-	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๗๑.งานชุดลอกคลองสายใหญ่แม่ปูน โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่วัง	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาแม่วัง	-	-	-	-	๓.๐๐	๓.๐๐
๗๒.สนับสนุนการบริหารจัดการน้ำ ชลประทาน (งานซ่อมแซม)	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาภิวลม- ภิวคอบหมา	-	๙๔.๐๐	๗๕.๐๐	๘๘.๐๐	๑๐๒.๐๐	๓๕๙.๐๐
๗๓.โครงการปรับปรุงงานชลประทาน	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาภิวลม- ภิวคอบหมา	-	๑๐๒.๕๘	๑๒๘.๐๐	๑๐๕.๐๐	๑๐๒.๐๐	๔๔๗.๕๘
๗๔.โครงการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ	๒	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาภิวลม- ภิวคอบหมา	-	๙๔.๐๐	๗๕.๐๐	๘๘.๐๐	๑๐๒.๐๐	๓๕๙.๐๐
รวม			๒๓๖.๔๐๙	๑,๐๙๕.๓๓๖	๑,๑๗๖.๖๘๗	๑,๑๖๙.๑๐๖	๑,๒๔๕.๖๐๖	๔,๙๒๓.๑๔๒

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งบประมาณ.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
งบพัฒนาจังหวัด								
๑.โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานจังหวัดลำปาง								
- กิจกรรม : ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐานโดยชีววิถี	๑	สนง.เกษตร จ.ลำปาง	-	-	๐.๒๖๕๔๔	๐.๒๖๕๔๔	๐.๒๖๕๔๔	๐.๗๙๖๓๒
- กิจกรรม : ส่งเสริมการทำการเกษตรเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูลำนน้ำจากอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๑	สนง.เกษตร จ.ลำปาง	-	-	๐.๓๑๕๑	๐.๓๑๕๑	๐.๓๑๕๑	๐.๙๔๕๑
๒.โครงการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตรเพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเกษตรกรและภาคเกษตรทั้งระบบ	๑	โครงการ ชลประทาน ลำปาง	๖๕.๒๙	๗๘.๘๔	๕๙.๘๘	๘๐.๐๐	๘๐.๐๐	๓๖๔.๐๑
รวม			๖๕.๒๙๐	๗๘.๘๔๐	๖๐.๔๖๑	๘๐.๕๘๑	๘๐.๕๘๑	๓๖๕.๗๕๒

ส่วนที่ ๕

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรด้วยเกษตรสมัยใหม่
โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมร่วมสมัยมาประยุกต์ใช้

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการ : ยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรจังหวัดลำปาง กิจกรรมหลัก : ยกระดับกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
๒. แนวทางการพัฒนา	สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
๓. หลักการและเหตุผล	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ ในยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยมีแนวทางการพัฒนา ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer Smart Group และ Smart Enterprise และเสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรกรมการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้นั้น ต้องเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม องค์กรและชุมชนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในระดับของการพึ่งพาตนเองและในระดับของการแข่งขัน โดยยึดเกษตรกรเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา กลไกหนึ่งที่สนับสนุนให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรได้รับการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถไปสู่เป้าหมายดังกล่าว นั่นคือการนำกระบวนการจัดตั้งกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่มในขั้นพื้นฐานไปสู่การเชื่อมโยงเครือข่าย การมีส่วนร่วมการเสริมสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรให้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ให้มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูลการวิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางในการพัฒนา การแสวงหาและการจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างชาญฉลาด รวมทั้งการนำองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรม และเทคโนโลยีการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนฐานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ผลิตภัณฑ์เกษตรมาประยุกต์ในการขับเคลื่อนการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร ซึ่งก่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือทั้งในด้านเชิงธุรกิจและสังคม เพื่อการกระจายรายได้ พัฒนาช่องทางการตลาดและเครือข่าย รวมทั้งการบริหารจัดการกองทุนเกิดการกระจายรายได้ให้กับเศรษฐกิจชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรมและการบริหารจัดการกลไกต่าง ๆ เพื่อยกระดับเป็นผู้ประกอบการในอนาคต ดังนั้น การดำเนินการเพื่อการพัฒนาองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็ง ส่งผลให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้และได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างเท่าเทียม ทั้งเครือข่ายในสาขาอาชีพและเครือข่ายหลากหลายสาขาอาชีพด้านสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาการเกษตร สนับสนุนให้เกิดผู้นำเกษตรกรที่มีความสามารถเข้ามามีบทบาทในเวทีของการบริหารงานเกษตรตั้งแต่ในระดับชุมชน สู่ระดับที่สูงขึ้นตามลำดับ จนถึงในระดับประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังว่าจะเกื้อหนุนให้เกิดการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่กลุ่ม องค์กรเกษตรกรเพื่อพัฒนาด้านการเกษตร ตลอดจนเศรษฐกิจฐานราก และสังคมเกษตรต่อไป ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคการเกษตร และสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้กับกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจังหวัดลำปาง
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. ยกระดับกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีศักยภาพ ให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตรเบื้องต้น รวมถึงสนับสนุนการสร้างและใช้ประโยชน์จากแหล่งอาหารในชุมชน สำหรับสร้างรายได้ หรือลดรายจ่ายให้ครัวเรือนและชุมชน ๒. เสริมสร้างและพัฒนา กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็งสู่การเป็น Smart Group มีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มเพิ่มขึ้น นำไปสู่การเป็นต้นแบบขยายผลต่อไปได้ ๓. พัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูปให้กับวิสาหกิจชุมชน
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑๓๐ ราย (กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑๓ กลุ่ม) ได้รับการพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตรเบื้องต้น ๒. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑๓ กลุ่ม ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ ฉลากสินค้า ๓. เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการแปรรูปให้กับผลผลิตทางการเกษตรของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ทำให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐
๖. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑๓ กลุ่ม ในพื้นที่จังหวัดลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์

หัวข้อ	รายละเอียด
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	พิจารณาคัดเลือกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ - สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	จัดเวทีวิเคราะห์ศักยภาพและความต้องการพัฒนาสินค้าแปรรูปของ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๕๓,๗๘๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าแปรรูปเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๒๗๓,๖๘๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ
๗.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๔๙๔,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ
๗.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ - สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๘๒๑,๔๖๐ บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑๓๐ ราย (กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑๓ กลุ่ม) ได้รับการพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตรเบื้องต้น ๒. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑๓ กลุ่ม ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ ฉลากสินค้า ๓. เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการแปรรูปให้กับผลผลิตทางการเกษตรของ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ทำให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้ เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความเข้มแข็ง สามารถวิเคราะห์เพื่อวางแผนการดำเนินงานและดำเนินกิจกรรมตามแผนอย่างต่อเนื่องได้ด้วยตนเอง โดยสมาชิกของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ การวางแผน ในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม ๒) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีแนวทางในการประกอบอาชีพ สร้างรายได้ให้กับกลุ่ม และเป็นต้นแบบขยายผลไปสู่ชุมชน ซึ่งเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคง พึ่งพาตนเองได้

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการ : ยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรจังหวัดลำปาง กิจกรรมหลัก : เสริมสร้างความเข้มแข็งกลุ่มยุวเกษตรกรต้นแบบจังหวัดลำปาง
๒. แนวทางการพัฒนา	สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
๓. หลักการและเหตุผล	เด็กและเยาวชนถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญยิ่ง ควรได้รับการดูแลเอาใจใส่ส่งเสริม พัฒนา และสนับสนุนในทุกมิติให้สามารถรับมือและเท่าทันกับโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและซับซ้อน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไทยที่จะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ เมื่อพิจารณาคุณภาพการพัฒนาเด็กและเยาวชนพบว่า ยังมีประเด็นท้าทายของการพัฒนาและส่งผลกระทบต่อเนื่องกับภาคการเกษตรของไทย ทั้งการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรม การพัฒนาความรู้และทักษะด้านการเกษตรขั้นพื้นฐาน การเสริมสร้างความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยี และพัฒนาแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ เตรียมความพร้อมในการเป็นเกษตรกรหรือประกอบอาชีพที่สนับสนุนและพัฒนาด้านการเกษตรในอนาคต ซึ่งจะเป็นต้นทุนทางสังคมและเศรษฐกิจที่สำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาภาคการเกษตรของประเทศชาติที่ยั่งยืนต่อไป สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปางและสำนักงานเกษตรอำเภอในสังกัดได้ดำเนินกิจกรรมพัฒนาเด็กและเยาวชนโดยดำเนินการส่งเสริมกลุ่มยุวเกษตรกรมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ปัจจุบันมีกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนมากกว่า ๕๐ กลุ่ม ตั้งอยู่ในทุกอำเภอของจังหวัดลำปาง และมีกลุ่มยุวเกษตรกรต้นแบบที่มีผลการประเมินศักยภาพกลุ่มตามแบบประเมินศักยภาพกลุ่มองค์กรเกษตรกร (๓ก) ในระดับดีขึ้นไป อย่างน้อยอำเภอละ ๑ กลุ่ม แต่การดำเนินกิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกรยังไม่มีความก้าวหน้าเท่าที่ควรเนื่องจากประสบปัญหาหลายด้าน เช่น การยุบรวมของสถานศึกษา หรือสถานศึกษาบางแห่งมุ่งเน้นด้านวิชาการมากกว่าการประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการเกษตร อีกทั้งที่ปรึกษาและสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรยังขาดองค์ความรู้การผลิตด้านการเกษตรเบื้องต้น และการวางแผนการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรอย่างมีเป้าหมาย จึงทำให้ไม่สามารถทำกิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกรได้อย่างต่อเนื่อง กลุ่มยุวเกษตรกรจังหวัดลำปางจึงมีความต้องการเสริมสร้างและพัฒนา กลุ่มยุวเกษตรกรต้นแบบให้มีความเข้มแข็ง เพื่อเป็นการกระตุ้นหรือเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง เน้นให้กลุ่มยุวเกษตรกรเป็นศูนย์กลางและออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยประสานความร่วมมือจากคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ในการกำหนดเนื้อหา/ประเด็น/หัวข้อการเรียนรู้เป็นความรู้หรือประสบการณ์ที่กลุ่มยุวเกษตรกรยังขาด เช่น ทักษะด้านการเกษตรขั้นพื้นฐาน และด้านการพัฒนากระบวนการกลุ่ม ๕ ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการกลุ่ม การบริหารทุน

หัวข้อ	รายละเอียด
	และทรัพยากร การพัฒนาความรู้และความสามารถของสมาชิก กระบวนการพัฒนาสินค้าและบริการ สาธารณะประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มยุวเกษตรกร สร้างแรงจูงใจและสร้างความภาคภูมิใจในการเป็นยุวเกษตรกร กระตุ้นจิตสำนึกรักการเกษตรด้วยกลุ่มยุวเกษตรกรต้นแบบ ๒. เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกลุ่มยุวเกษตรกร ๓. เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนางานยุวเกษตรกรและเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายด้านการพัฒนางานเยาวชนในภาคการเกษตร ๔. เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานดีเด่นของกลุ่มยุวเกษตรกรต้นแบบ นำเสนอผลการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มยุวเกษตรกรของจังหวัดลำปาง
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน ๑๓๐ ราย มีความรู้การผลิตด้านการเกษตรและด้านการพัฒนากระบวนการกลุ่มเพิ่มขึ้น (ผลการประเมินแบบทดสอบก่อนและหลังการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้) ๒. กลุ่มยุวเกษตรกรต้นแบบระดับอำเภอ จำนวน ๑๓ กลุ่ม มีโครงการ/แผนการดำเนินงาน/แผนธุรกิจของกลุ่ม และมีการบันทึกไว้อย่างชัดเจน ๓. กลุ่มยุวเกษตรกรต้นแบบระดับอำเภอ จำนวน ๑๓ กลุ่ม นำเสนอผลการดำเนินงาน ปัญหา/อุปสรรค แนวทางการแก้ไขและพัฒนา ในเวทีระดับจังหวัด จำนวน ๑ ครั้ง
๖. พื้นที่เป้าหมาย	สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ทุกอำเภอในพื้นที่จังหวัดลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานโครงการ จำนวน ๑ ครั้ง ๑๓,๘๖๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเชื่อมโยงเครือข่ายสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกลุ่มยุวเกษตรกร ระดับอำเภอ ๓๓๔,๙๖๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ

หัวข้อ	รายละเอียด
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามโครงการ/แผนการดำเนินงาน/แผน ธุรกิจของกลุ่มยุทธศาสตร์กระตุ้นแบบระดับอำเภอ ๓๙๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ
๗.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	จัดเวทีเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานดีเด่นของกลุ่มยุทธศาสตร์กระตุ้นแบบ นำเสนอผลการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาของกลุ่มยุทธศาสตร์ของจังหวัดลำปาง ๘๓,๘๒๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ
๗.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ ๒๖,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง
๙. ระยะเวลาใน การดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๘๔๘,๖๔๐ บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. สมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์กร จำนวน ๑๓๐ ราย มีความรู้การผลิตด้านการเกษตร และด้านการพัฒนากระบวนการกลุ่มเพิ่มขึ้น (ผลการประเมินแบบทดสอบก่อน และหลังการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้) ๒. กลุ่มยุทธศาสตร์กระตุ้นแบบระดับอำเภอ จำนวน ๑๓ กลุ่ม มีโครงการ/ แผนการดำเนินงาน/แผนธุรกิจของกลุ่ม และมีการบันทึกไว้อย่างชัดเจน ๓. กลุ่มยุทธศาสตร์กระตุ้นแบบระดับอำเภอ จำนวน ๑๓ กลุ่ม นำเสนอผลการ ดำเนินงาน ปัญหา/อุปสรรค แนวทางการแก้ไขและพัฒนา ในเวทีระดับจังหวัด จำนวน ๑ ครั้ง
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	กลุ่มยุทธศาสตร์กระตุ้นแบบจังหวัดลำปางมีความเข้มแข็ง สามารถขยายผลการ ดำเนินกิจกรรมไปยังกลุ่มยุทธศาสตร์กรอื่น ๆ ตลอดจนมีการสร้างเครือข่าย ด้านการพัฒนาเยาวชนในภาคการเกษตรจังหวัดลำปาง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจจังหวัดลำปาง กิจกรรมหลัก : ส่งเสริมการเลี้ยงและการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ผึ้งโพรง
๒. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
๓. หลักการและเหตุผล	วิสัยทัศน์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มุ่งให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี ประชาชนมีอาหารบริโภคที่ปลอดภัย และต้องสร้างรายได้ให้กับแผ่นดิน และได้กำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการผลิตที่มีประสิทธิภาพและเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน และกำหนดเป้าหมายการพัฒนาเพื่อวางตำแหน่งประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางในการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพและปลอดภัยเพื่อเลี้ยงประชากรโลกในลักษณะครัวของโลก โดยใช้รูปแบบการควบคุมผลผลิตจากไร่พาสู่การบริโภค วิสัยทัศน์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มุ่งให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี ประชาชนมีอาหารบริโภคที่ปลอดภัย และต้องสร้างรายได้ให้กับแผ่นดิน และได้กำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการผลิตที่มีประสิทธิภาพและเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน และกำหนดเป้าหมายการพัฒนา เพื่อวางตำแหน่งประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางในการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพและปลอดภัย เพื่อเลี้ยงประชากรโลกในลักษณะครัวของโลก โดยใช้รูปแบบการควบคุมผลผลิตจากไร่พาสู่การบริโภค แมลงเศรษฐกิจสามารถเจริญเติบโตได้เป็นอย่างดีเนื่องจากมีสภาพอากาศ ที่เหมาะสม และมีแหล่งพืชอาหารที่หลากหลายกระจายในทุกภูมิภาคของประเทศไทย ปัจจุบันการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจเป็นอาชีพที่เกษตรกรให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เนื่องจากแมลงเศรษฐกิจได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม อาทิเช่น แมลงจำพวกผึ้ง ได้แก่ ผึ้งพันธุ์ ผึ้งโพรง ชันโรง สามารถเลี้ยง เพื่อช่วยผสมเกสรให้กับพืช เป็นการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการติดผลให้กับพืชหลายชนิด จึงทำว่าเป็นประโยชน์ทางตรงของการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ สำหรับผลพลอยได้จากการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ หรือประโยชน์ทางอ้อม คือ ผลิตภัณฑ์จากผึ้ง เช่น น้ำผึ้ง นมผึ้ง พรอพอลิส ไขผึ้ง เป็นต้น ในส่วนของแมลง กินได้ ที่เป็นแมลงเศรษฐกิจสำคัญในประเทศไทย ได้แก่ จิ้งหรีด ซึ่งเป็นอาหารใหม่ (Novel Food) ที่มีคุณค่าทางอาหารสูง มีปริมาณโปรตีนที่เทียบเท่ากับเนื้อสัตว์ จึงเป็นที่สนใจของประเทศต่าง ๆ ในการนำมาเป็นอาหารในอนาคต (Future Food) เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับประชากรโลก การส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรชีวภาพ โดยเฉพาะแมลงเศรษฐกิจ โดยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพผลผลิตให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน สร้างมูลค่าเพิ่ม และเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่มีมูลค่าสูง ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรและการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน เพื่อประกอบกิจการในการสร้างมูลค่าและใช้ประโยชน์จากเศษวัสดุ เหลือใช้ทางการเกษตร ทั้งการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ การนำกลับมาใช้ใหม่ ใช้เป็นปัจจัย

หัวข้อ	รายละเอียด
	ในกระบวนการผลิตเป็นต้น นำไปสู่การผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์ และขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้บริโภคทั้งในและนอกชุมชนได้ตระหนักและเข้าใจถึงความสำคัญของการใช้ประโยชน์ที่เหมาะสมจากแมลงเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจภาคการเกษตร จากฐานชีวภาพอันจะนำไปสู่ความยั่งยืนของการพัฒนาต่อไป
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้และทักษะในการเลี้ยงผึ้งโพรง ๒. เพื่อส่งเสริมกลุ่มอาชีพการเลี้ยงผึ้งโพรงและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการเลี้ยงผึ้งโพรง ๓. เพื่อยกระดับกลุ่มอาชีพด้านการเกษตรให้สามารถสร้างรายได้และมีความยั่งยืนในชุมชน
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกร จำนวน ๔๐ ราย ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการเลี้ยงผึ้งโพรง ๒. เกิดกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งโพรง จำนวน ๒ กลุ่ม
๖. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอแจ้ห่ม อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ - สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอวังเหนือ สำนักงานเกษตรอำเภอแจ้ห่ม ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดฝึกอบรมเกษตรกรหลักสูตร “การเลี้ยงผึ้งโพรงและการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากผึ้งโพรง” ๙๘,๖๔๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอวังเหนือ สำนักงานเกษตรอำเภอแจ้ห่ม ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดทำต้นแบบจุดเรียนรู้และฝึกปฏิบัติการเลี้ยงผึ้งโพรง ๒๕๐,๑๒๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอวังเหนือ สำนักงานเกษตรอำเภอแจ้ห่ม ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
๗.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ	ติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ -

หัวข้อ	รายละเอียด
ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอวังเหนือ สำนักงานเกษตรอำเภอแจ้ห่ม ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง
๙. ระยะเวลาในการ ดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๓๔๘,๗๖๐ บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกร จำนวน ๔๐ ราย ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการเลี้ยงผึ้งโพรง ๒. เกิดกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งโพรง จำนวน ๒ กลุ่ม
๑๒. ผลลัพธ์จากการ ดำเนินโครงการ (Outcome)	กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งโพรงและมีผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผึ้งโพรง ซึ่งเป็น อาชีพเสริมที่สร้างรายได้และช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและ คนในชุมชน สามารถเป็นต้นแบบของชุมชนที่มีวิถีการทำเกษตรกรรมบน พื้นฐานการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมควบคู่กับการฟื้นฟูสมดุลให้กับระบบนิเวศ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผลผลิตโคเนื้อพันธุ์ดีสู่สินค้าปศุสัตว์ปลอดภัย ด้วยเทคโนโลยีผสมเทียม
๒. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
๔. หลักการและเหตุผล	ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาภาคเกษตร ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน กำหนดแนวทางการพัฒนาเกษตรสู่การสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิตรัฐทั้งเชิงปริมาณและมูลค่าและความหลากหลายของสินค้าเกษตร เพื่อให้เกษตรกร มีรายได้สูงขึ้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ในยุทธศาสตร์ที่ ๙ : การพัฒนาภาค เมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ ได้กำหนดยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาภาคเหนือมีเป้าหมาย “พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง” ประกอบกับ แผนพัฒนาภาคเหนือ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ยกระดับเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย เนื่องจากสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศในพื้นที่จังหวัดลำปาง มีสภาพแวดล้อม ที่แห้งแล้ง เป็นข้อจำกัดต่อการทำการเกษตรภาคพืช หากแต่มีความเหมาะสมในการเลี้ยงปศุสัตว์ โดยเฉพาะโคเนื้อ ซึ่งเป็นสัตว์ที่ทนต่อสภาพแวดล้อมได้ดี ควรแก่การส่งเสริมให้แก่เกษตรกรเลี้ยงในสภาพพื้นที่แห้งแล้ง โคเนื้อสามารถกินอาหารได้หลายชนิด ขยายพันธุ์ได้เร็ว ผสมพันธุ์ ได้ตั้งแต่อายุ ๑๘ เดือน ระยะเวลาสั้นต่อการให้ลูกโคเนื้อพันธุ์ดีผลผลิต มีทั้งเนื้อ เป็นสัตว์ที่เลี้ยงง่ายโตเร็ว ตลาดมีความต้องการสูงทั้งในและต่างประเทศเป็นกิจกรรมที่ใช้น้ำน้อยสร้างรายได้สูง การนำเศษวัสดุเหลือจากภาคพืชเกษตรเป็นอาหารสัตว์ช่วยลดต้นทุนด้านอาหารได้ การเลี้ยงโคเนื้อ เป็นอาชีพทางเลือกทดแทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งเป็นพืชที่ก่อให้เกิดวงจรการปลูกทำลายป่า แหล่งต้นน้ำเสียหาย รวมทั้งก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศจากการเผา ดังนั้น อาชีพที่เหมาะสมและสร้างรายได้เป็นอาชีพทางเลือกทดแทนการปลูกข้าวโพดบนที่สูงได้คืออาชีพการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ดี เป็นอาชีพทางเลือกสำหรับเกษตรกรได้
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผลผลิตโคเนื้อสายพันธุ์ดีมีคุณภาพ ๒. เพื่อให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อได้มีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ ถึงการเลี้ยงโคเนื้อ ความปลอดภัยของโคเนื้อ (Food Safety) และระบบตรวจสอบย้อนกลับได้ถูกต้อง ๓. เพื่อสนับสนุนให้มีสถานที่รวบรวมจำหน่ายซื้อขายโคเนื้อสายพันธุ์ดีของจังหวัดลำปาง

หัวข้อ	รายละเอียด
	๔.เพื่อให้เกษตรกรสามารถสมเทียมแม่โคในฟาร์มตนเอง และกลุ่มผู้เลี้ยงโคเพิ่มประสิทธิภาพ อันส่งผลให้เกิดการพัฒนาโคเนื้อของประเทศได้
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑.เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผลผลิตโคเนื้อพันธุ์ดีไม่น้อยกว่า ๕๐% ของผู้เลี้ยงโคเนื้อ ๒.ฟาร์มโคเนื้อได้รับการยกระดับรับการรับรองเป็นฟาร์มโคเนื้อพันธุ์ดีที่มีระบบป้องกันโรคสัตว์ (GFM) ไม่น้อยกว่า ๖๐ ฟาร์ม ๓.สร้างกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ดีให้เข้มแข็ง จำนวน ๑๓๐ ราย ๔.มีแหล่งรวบรวมซื้อขายโคเนื้อพันธุ์ดีจำหน่ายในจังหวัดลำปาง ๑ แห่ง
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ทุกอำเภอของจังหวัดลำปาง ๑๓ อำเภอ
๘. กิจกรรมหลัก	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผลผลิตโคเนื้อสู่สินค้าปศุสัตว์ปลอดภัยด้วยเทคโนโลยีผสมเทียม
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผลผลิตโคเนื้อพันธุ์ดีสู่สินค้าปศุสัตว์ปลอดภัย ด้วยเทคโนโลยีผสมเทียม ๑,๓๗๐,๐๒๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง - ศูนย์วิจัยสัตว์แพทย์ภาคเหนือตอนบน - ศูนย์วิจัยพืชอาหารสัตว์ - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตลำปาง - วิทยาลัยเกษตรพะเยา - ศูนย์น้ำเชื้อพ่อพันธุ์ดอยอินทนนท์
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘
๑๑. งบประมาณ	๑,๓๗๐,๐๒๐ บาท งบพัฒนาจังหวัดลำปาง
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ดีมีความรู้ความเข้าใจระบบการผลิตที่ถูกต้องผลผลิตโคเนื้อเพิ่มขึ้น ๒. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ๓. ลูกโคเนื้อสายพันธุ์ดี ๔. แหล่งรวบรวมซื้อขายโคเนื้อพันธุ์ดีจำหน่ายในจังหวัดลำปาง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์ในจังหวัดลำปาง เพื่อปศุสัตว์ปลอดภัย
๒. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
๓. หลักการและเหตุผล	ตาม ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาภาคเกษตร ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สามและอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเองแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ในยุทธศาสตร์ที่ ๑๒ : ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต ประกอบกับ แผนพัฒนาภาคเหนือ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : พัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุอย่างมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ยกกระดับทักษะฝีมือแรงงานภาคบริการการพัฒนาแรงงานให้มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน มีการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพในทักษะใหม่ (Reskill) ที่จำเป็นในการทำงานและตรงตามความต้องการของตลาด ตลอดจนการพัฒนาระดับทักษะเดิมให้ดีขึ้น (Upskill) ตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ให้แต่ละหน่วยงานในสังกัดจัดทำเครือข่ายภาคประชาชนในระดับตำบล หมู่บ้านให้เข้มแข็งในลักษณะเดียวกับอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน : อสม. โดยจัดระบบบริหารจัดการอาสาสมัครทั้งหมดในระบบต่างๆ มาทำงานร่วมกันแบบบูรณาการกับเจ้าหน้าที่รัฐ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง จึงมีนโยบายการพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์อย่างต่อเนื่อง โดยมีหลักการหรือแนวทางในการดำเนินงาน คือ “มีความต้องการร่วม มีความสนใจร่วม และมีผลตอบแทนร่วมกัน” โดยมุ่งให้อาสาปศุสัตว์มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเลี้ยงดูปศุสัตว์ด้วยตนเองและสามารถให้คำแนะนำและช่วยเหลือเพื่อนบ้านในการจัดการด้านปศุสัตว์ได้ เนื่องจากปัจจุบันได้เกิดโรคอุบัติใหม่ เช่น ลัมปีสกินในโค กระบือ ASF African Swine Fever หรือโรคอหิวาต์แอฟริกา ในสุกร เป็นโรคติดสุกร

หัวข้อ	รายละเอียด
	โรคกาฬโรคในม้า ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายกับเศรษฐกิจด้านการปศุสัตว์ ในจังหวัดเป็นมูลค่าถึง ๒๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ดังนั้น สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปางจึงเห็นความสำคัญ และความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้อาสาปศุสัตว์เป็นกลุ่มที่เข้มแข็งมีความรู้ความสามารถพร้อมช่วยงาน จึงได้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของอาสาปศุสัตว์ ให้ชัดเจน และให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางเกี่ยวกับฐานข้อมูล อาสาปศุสัตว์เพื่อเชื่อมโยงฐานข้อมูลเกษตรกรอาสาของทุกหน่วยงานในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นระบบ โดยยึดหลักการมีความสนใจร่วม มีความต้องการร่วม และการมีผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ร่วมกันเป็นหลัก ในการดำเนินงาน และให้อาสาปศุสัตว์มีความเข้าใจ และรู้ทันต่อโรคอุบัติใหม่ ตลอดจนการดูแลรักษาสัตว์ เบื้องต้น ให้ทันทั่วถึงกับโรคที่อุบัติใหม่
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้อาสาปศุสัตว์มีความรู้ ความเข้าใจใหม่ และสามารถช่วยงาน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติได้ ๒. เพื่อให้อาสาปศุสัตว์ได้ทบทวนความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน เป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ ๓. เพื่อให้อาสาปศุสัตว์เป็นผู้ประสานงานระหว่างเกษตรกรกับเจ้าหน้าที่ ๔. เพื่อให้อาสาปศุสัตว์เข้าใจถึงโรคอุบัติใหม่ ๕. อาสาปศุสัตว์ในจังหวัดลำปางมีความรู้ด้านกฎหมายปศุสัตว์
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. อาสาปศุสัตว์ในจังหวัดลำปาง ๑๓๐ ราย มีความรู้ความเข้าใจโรคอุบัติใหม่ กฎหมาย ระเบียบกรมปศุสัตว์ ๒. อาสาปศุสัตว์ใหม่จำนวน ๓๐ ราย มีความรู้ความเข้าใจโรคอุบัติใหม่ กฎหมาย ระเบียบกรมปศุสัตว์ ๓. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในจังหวัดลำปางได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคอุบัติใหม่ กฎหมาย ระเบียบกรมปศุสัตว์
๖. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ทุกอำเภอของจังหวัดลำปาง ๑๓ อำเภอ
๗. กิจกรรมหลัก	พัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์ในจังหวัดลำปาง
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์ในจังหวัดลำปาง ๓๕๑,๖๐๐ บาท (สามแสนห้าหมื่นหนึ่งพันหก ร้อยบาทถ้วน) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง - ศูนย์วิจัยสัตว์แพทย์ภาคเหนือตอนบน - ศูนย์วิจัยพืชอาหารสัตว์ - ด่านกักกันสัตว์ลำปาง
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๓๕๑,๖๐๐ บาท (สามแสนห้าหมื่นหนึ่งพันหก ร้อยบาทถ้วน)

หัวข้อ	รายละเอียด
	งปพัฒนาจังหวัดลำปาง
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เพื่อให้อาสาปศุสัตว์เข้าใจถึงโรคอุบัติใหม่กฎหมาย ระเบียบกรมปศุสัตว์ ๒. สร้างความเข้มแข็งกลุ่มอาสาปศุสัตว์ ๓. อาสาปศุสัตว์ได้ติดตามหาทางปัญญาเพื่อต่อกรกับโรคอุบัติใหม่ ๔. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในจังหวัดลำปางโรคอุบัติใหม่กฎหมาย ระเบียบกรมปศุสัตว์
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์จะลดความสูญเสียที่จะเกิดขึ้นในโรคอุบัติใหม่ โดยมีอาสาปศุสัตว์เป็นเกาะป้องกันขั้นที่ ๑ ก่อน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับสินค้าเกษตรโดยเน้นการ
ขับเคลื่อนภายใต้ BCG Model ตลอดโซ่การผลิต

หัวข้อ	รายละเอียด
โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการแปรรูปผลผลิตส้มเกลี้ยงให้ได้มาตรฐาน
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่การเกษตรที่เหมาะสม รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและระบบโครงสร้างพื้นฐาน
๓. หลักการและเหตุผล	ส้มเกลี้ยง เป็นผลไม้ประจำท้องถิ่นของอำเภอแม่พริกมีลักษณะกลมเปลือก สีเขียว ซึ่งในแต่ละปีจะมีราคารับซื้อไม่แน่นอน โดยเฉพาะช่วงที่เดือน กรกฎาคม – สิงหาคม จะมีผลผลิตออกสู่ตลาดจำนวนมาก ทำให้ราคาตกต่ำ และอาจมีปัจจัยจากความนิยมของตลาดที่ประชาชนชอบรับประทาน ส้มเขียวหวานมากกว่าส้มเกลี้ยง ทำให้นิยมนำไปคั้นเป็นน้ำผลไม้เท่านั้น ทำให้ เกษตรกรในพื้นที่ร่วมกันหาแนวทางในการเพิ่มมูลค่าส้มเกลี้ยงให้ได้ราคาที่ สูงขึ้น จึงเกิดการรวมตัวเพื่อแปรรูปผลผลิตส้มเกลี้ยงขึ้นมา โดยการใช้วิธี ถนอมอาหาร ด้วยกรรมวิธีแปรรูปส้มเกลี้ยงเป็นส้มเกลี้ยงแช่อิ่มอบแห้ง ซึ่งได้รับ การตอบรับจากลูกค้าเป็นอย่างดี แต่สินค้ายังไม่ได้รับการรองมาตรฐาน อย. จึงทำให้ยังไม่มีตลาดที่กว้างขวาง และบรรจุภัณฑ์ยังไม่เป็นที่น่าสนใจ
๔. วัตถุประสงค์ ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปจากส้มเกลี้ยงให้ได้มาตรฐาน ๒. เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร (ส้มเกลี้ยง) ๓. เพื่อให้สินค้ามีบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน
๕. ตัวชี้วัดและ ค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมและ พัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปส้มเกลี้ยงให้ได้มาตรฐาน ๒. สามารถเพิ่มมูลค่าส้มเกลี้ยงได้อย่างน้อยร้อยละ ๒๐ ๓. มีการขอรับรองมาตรฐานสินค้า ๔. มีการจัดทำบรรจุภัณฑ์ของสินค้า
๖. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรกลุ่มแปลงใหม่ส้มเกลี้ยงอำเภอแม่พริก ม.๑ ต.พระบาทวังตวง อ.แม่พริก จ.ลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	กิจกรรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปส้มเกลี้ยงให้ได้มาตรฐาน เพื่อยกระดับ มาตรฐานกระบวนการผลิตสู่มาตรฐาน อย.
งบประมาณ	งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท
หน่วยงาน รับผิดชอบ	หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรอำเภอแม่พริก
หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	หน่วยงานร่วมดำเนินการ สำนักงานสาธารณสุข สำนักงานพัฒนาชุมชน กศน.

หัวข้อ	รายละเอียด
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	กิจกรรมการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของสินค้า สนับสนุนปัจจัยในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของสินค้า งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรอำเภอแม่พริก หน่วยงานร่วมดำเนินการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการ สำนักงานเกษตรอำเภอแม่พริก หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ และแหล่งงบประมาณ	งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ๒๐๐,๐๐๐ บาท แหล่งที่มาของงบประมาณ กรมส่งเสริมการเกษตร
๑๑. ผลผลิต (Output)	ผลิตภัณฑ์แปรรูปส้มเกลี้ยงได้รับรองมาตรฐาน อย. สินค้ามีบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑.เกษตรกรผู้ปลูกส้มเกลี้ยงมีรายได้เพิ่ม ๒.เพิ่มมูลค่าส้มเกลี้ยงได้อย่างน้อยร้อยละ ๒๐

หัวข้อ	รายละเอียด
โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการผลิตข้าวคุณภาพและมีมูลค่าสูง
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่การเกษตรที่เหมาะสม รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและระบบโครงสร้างพื้นฐาน
๓. หลักการและเหตุผล	เกษตรกรมีอาชีพหลัก คือการทำเกษตร ปลูกข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในช่วงฤดูฝนเกษตรกรจะปลูกข้าวเพื่อใช้บริโภคในครัวเรือน ส่วนที่เหลือจะนำไปขาย แต่ในช่วงฤดูการเก็บเกี่ยว ราคาข้าวมีราคาถูก ทำให้มีรายได้ไม่คุ้มกับต้นทุนการผลิต
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑.เพื่อให้เกษตรกรผลิตข้าวที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ๒.เพื่อให้เกษตรกรมีการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ๓.เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑.เกษตรกรผลิตข้าวได้มาตรฐาน ๒.เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น
๖. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มแปลงใหญ่ข้าว ตำบลบ้านเอื้อม บ้านทุ่งกล้วยใต้ ม.๑๒ ต.บ้านเอื้อม อ.เมืองลำปาง จ.ลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	๑.การผลิตข้าวคุณภาพ ๒.การแปรรูปข้าว
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	การถ่ายทอดความรู้การผลิตข้าวการลดต้นทุนการผลิต ๒๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองลำปาง
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงาน ร่วมดำเนินการ	การถ่ายทอดความรู้การแปรรูปข้าวและสนับสนุนปัจจัยการแปรรูป ๑๘๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองลำปาง
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองลำปาง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ และแหล่งงบประมาณ	๒๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง ธกส.

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๑. ผลผลิต (Output)	มีการผลิตข้าวที่มีคุณภาพและมีการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรที่มีราคาต่ำ
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิมการขายข้าวเปลือกให้กับโรงสี

หัวข้อ	รายละเอียด
โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงสร้างโรงอบสมุนไพรพลังงานแสงอาทิตย์
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่การเกษตรที่เหมาะสม รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและระบบโครงสร้างพื้นฐาน
๓. หลักการและเหตุผล	เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรจากราคาผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง และต้องการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรโดยการแปรรูป เช่น อบสมุนไพร พริก ตะไคร้ ใบมะกรูด เพื่อผลิตพริกแห้ง พริกฉาบ พริกแกง เพื่อจำหน่ายในชุมชนและตลาดใกล้เคียง
๔. วัตถุประสงค์ ของโครงการ	๑.สร้างโรงอบ ตากสมุนไพรและเครื่องเทศ ๑ โรง ๒.เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร
๕. ตัวชี้วัดและ ค่าเป้าหมาย	เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการผลิตพืชผัก สมุนไพร เสริมจากการผลิตพืช เชิงเดี่ยว ใช้เวลาหลังจากฤดูทำนามาผลิตพืชผัก และสมุนไพรเสริมสร้างรายได้ จากพืชหลัก เป็นกิจกรรมของเกษตรกรสูงวัย
๖. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มเกษตรกรสูงวัยบ้านแม่หลง หมู่ ๑ ตำบลวังพร้าว อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	ผลิตสมุนไพรและเครื่องเทศอบแห้ง พริกแห้ง น้ำพริกฉาบ พริกแกง
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	สร้างโรงอบสมุนไพรพลังงานแสงอาทิตย์ ๓๐๐,๐๐๐ บาท พลังงานจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	ติดตั้งระบบไฟ ๕๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง
๘. หน่วยงาน ดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง สำนักงานพลังงานจังหวัด
๙. ระยะเวลาในการ ดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ และ แหล่งงบประมาณ	๓๕๐,๐๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๑. ผลผลิต (Output)	พริกแห้ง พริกแกง น้ำพริกปลา กลัวยตาก
๑๒. ผลลัพธ์จากการ ดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ร้อยละ ๓๐

หัวข้อ	รายละเอียด
โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและแปรรูปสินค้าสับปะรดตลอดห่วงโซ่อุปทาน
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่การเกษตรที่เหมาะสม รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและระบบโครงสร้างพื้นฐาน
๓. หลักการและเหตุผล	สับปะรดเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญของจังหวัดลำปาง เป็นพืชที่ไม่มีฤดูกาล ผลผลิตออกสู่ตลาดทั้งปี บ้านสามัคคี หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านสา มีการปลูกสับปะรด ซึ่งเป็นอาชีพที่สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่รุ่นบรรพบุรุษ โดยพันธุ์ที่ปลูก ได้แก่ พันธุ์ปัตตาเวีย ตลอดทั้งปีพบว่ามีการผลิตสับปะรดออกสู่ตลาดเป็นจำนวนมาก และส่วนใหญ่ขายส่งให้กับโรงงาน โดยมีพื้นที่ปลูกกว่า ๓๕๐ ไร่ และมีเกษตรกรผู้ปลูกกว่า ๕๐ ราย ในพื้นที่บ้านสามัคคี ปัจจุบันการปลูกสับปะรด มีการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมกลุ่มเป็นกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดแปลงใหญ่บ้านสา และการเพิ่มมูลค่าสินค้า โดยการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เช่น สับปะรดกวน แยมสับปะรด และสเปรซสับปะรด เป็นต้น ดำเนินการภายใต้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปสับปะรดบ้านสา จากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการผลิตและปัญหาของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดบ้านสามัคคี พบว่าเกษตรกรขาดเครื่องทุนแรงและเทคโนโลยีในการผลิตสินค้าแปรรูป ลดต้นทุนการผลิตสินค้า และพัฒนาคุณภาพและปริมาณสินค้าให้มีความต่อเนื่อง สำนักงานเกษตรอำเภอแจ้ห่มจึงได้เขียนโครงการ “ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและแปรรูปสินค้าสับปะรดตลอดห่วงโซ่อุปทาน” เพื่อเป็นการแก้ปัญหาและพัฒนาเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสม และสามารถประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืน
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีในการผลิตและการแปรรูปสินค้าสับปะรด ๒. ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่าสินค้า ๓. ศึกษาและวิจัยพัฒนาเพื่อเพิ่มผลิตภัณฑ์สับปะรดรูปแบบใหม่
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด จำนวน ๓๐ ราย
๖. พื้นที่เป้าหมาย	บ้านสามัคคี หมู่ ๕ ตำบลบ้านสา อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	ถ่ายทอดความรู้การยกระดับการเพิ่มมูลค่าสินค้าสับปะรด งบประมาณ : ๕,๐๐๐ สำนักงานเกษตรอำเภอแจ้ห่ม สถาบันการศึกษา (มทร.ล้านนา ลำปาง)

หัวข้อ	รายละเอียด
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	สนับสนุนวัสดุการผลิตและการแปรรูปผลิตภัณฑ์สับปะรด (เครื่องทุ่นแรง) งบประมาณ ๓๕,๐๐๐ บาท
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรอำเภอแจ้ห่ม
๙. ระยะเวลาในการ ดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ และ แหล่งงบประมาณ	๔๐,๐๐๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑) เกษตรกร ๓๐ ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีเกี่ยวกับการผลิตและแปรรูปสับปะรด ๒) เกษตรกรร้อยละ ๖๐ นำความรู้และเทคโนโลยีที่ได้รับถ่ายทอดไปใช้และเกิดประโยชน์ ๓) เกษตรกรร้อยละ ๖๐ มีปริมาณของผลผลิตและคุณภาพที่ดีขึ้นจากเดิม ๔) ได้ผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สับปะรด ๑ เรื่อง ที่สามารถนำไปเผยแพร่หรือพัฒนาต่อยอดได้
๑๒. ผลลัพธ์จากการ ดำเนินโครงการ (Outcome)	๑) เกษตรกรมีองค์ความรู้ในการผลิตและแปรรูปสินค้าสับปะรดอย่างมีคุณภาพ ๒) เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าสับปะรดได้อย่างมีคุณภาพและจัดจำหน่ายได้ ๓) เกษตรกรเกิดการเรียนรู้และมีทักษะในการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาอาชีพของตนเอง ๔) มีต้นแบบเกษตรกรที่มีการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมและเกิดการถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชนอื่น

หัวข้อ	รายละเอียด
โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาการผลิตและแปรรูปกระเทียมแบบครบวงจร
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่การเกษตรที่เหมาะสม รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและระบบโครงสร้างพื้นฐาน
๓. หลักการและเหตุผล	กระเทียมจัดเป็นพืชเศรษฐกิจที่น่าสนใจชนิดหนึ่ง เนื่องจากเป็นพืชที่ใช้น้ำน้อย และมีคุณสมบัติเป็นสมุนไพรที่ช่วยดูแลสุขภาพร่างกาย เช่น ช่วยลดไขมันในเลือด แต่เกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมในบ้านเด่นอุดม หมู่ที่ ๗ ตำบลแม่เม็ก ส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้ในการปลูกกระเทียมที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมทั้งยังขาดแหล่งรวบรวมผลผลิต และการแปรรูป ขาดความรู้และความเข้าใจในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยและเหมาะสมสำหรับสินค้า ทั้งในแง่ของการเลือกใช้วัสดุ เทคโนโลยีในการบรรจุสินค้า การออกแบบโครงสร้างและกราฟิกที่ดึงดูดผู้บริโภค และมีความต้องการที่จะการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อตอบสนองกลุ่มผู้บริโภคที่หลากหลาย เช่น กลุ่มผู้รักสุขภาพ
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการผลิตกระเทียม ๒. เพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์กระเทียมดอง ๓. เพื่อสร้างโอกาสในการขายสินค้าในตลาดเพิ่มขึ้น
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมในหมู่บ้านได้รับองค์ความรู้ในการผลิตกระเทียม ๒. ผลผลิตกระเทียมต่อไร่เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑๐% ๓. ผลผลิตที่ได้ปลอดจากโรคและแมลง ๔. เกษตรกรได้รับองค์ความรู้ในการแปรรูป การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และองค์ความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๕. มีผลิตภัณฑ์ใหม่อย่างน้อย ๑ ผลิตภัณฑ์
๖. พื้นที่เป้าหมาย	บ้านเด่นอุดม หมู่ที่ ๗ ตำบลแม่เม็ก
๗. กิจกรรมหลัก	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	อบรมให้ความรู้ด้านการผลิตกระเทียมที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ การวางแผนการผลิต และจัดทำแปลงเรียนรู้ ๕๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอเถิน
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ	การพัฒนาบรรจุภัณฑ์กระเทียมดอง ๑๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอเถิน

หัวข้อ	รายละเอียด
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๑๕๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอเถิน
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอเถิน
๙. ระยะเวลาในการ ดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ และ แหล่งงบประมาณ	๓๐๐,๐๐๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกิดองค์ความรู้ในการผลิตกระเทียมที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ๒. มีแปลงเรียนรู้ด้านการผลิตกระเทียม ๓. มีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ใหม่ของกระเทียมดอง ๔. มีผลิตภัณฑ์ใหม่จากกระเทียม
๑๒. ผลลัพธ์จากการ ดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรมีองค์ความรู้ในการผลิตกระเทียมที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ มีผลผลิต กระเทียมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ มีการรวมกลุ่มจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็ง มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการแปรรูปและการจำหน่ายสินค้า มีการผลิตสินค้า ทันต่อความต้องการของผู้บริโภค

หัวข้อ	รายละเอียด
โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการผลิตข้าวอินทรีย์แบบครบวงจร
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่การเกษตรที่เหมาะสม รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและระบบโครงสร้างพื้นฐาน
๓. หลักการและเหตุผล	ในปัจจุบันผู้บริโภคให้ความสำคัญ กับการเลือกบริโภคอาหารที่มาจากแหล่งปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์ คือ การผลิตที่ไม่ใช้สารเคมีใด ๆ ในทุกขั้นตอนการผลิตเพื่อความปลอดภัยต่อสุขภาพของตนเอง ประกอบกับมีงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ยืนยันชัดเจนว่า ข้าวที่ปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์ให้คุณค่าทางอาหารที่สูงกว่าข้าวที่ปลูกในระบบทั่วไป ผู้บริโภคส่วนใหญ่จึงหันมาเลือกซื้อข้าวที่ปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์มากขึ้น แม้จะมีราคาที่สูงกว่าข้าวในท้องตลาดทั่วไป จึงทำให้ในปัจจุบันปริมาณข้าวอินทรีย์ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้บริโภค กลุ่มผู้ปลูกข้าวอินทรีย์ในตำบลปงยางคก อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ซึ่งได้รวมกลุ่มกันเพื่อปลูกข้าวอินทรีย์ ส่งขายให้กลุ่มผู้บริโภคที่รักสุขภาพ โดยมีลูกค้า คือ มูลนิธิสุทธิรักษ์ (โครงการศาลานา) และกลุ่มลูกค้าทั่วไป มีความต้องการข้าวอินทรีย์ในปริมาณที่มากและต่อเนื่อง ทำให้ผลผลิตข้าวอินทรีย์ไม่เพียงพอสำหรับความต้องการของลูกค้า อีกทั้งการทำเกษตรอินทรีย์ยังไม่แพร่หลาย เกษตรกรยังมีความรู้ความเข้าใจไม่มาก บางรายยังทำเกษตรอินทรีย์ไม่เป็น แต่อยากทำเกษตรอินทรีย์ การจัดทำแหล่งเรียนรู้การผลิตข้าวอินทรีย์แบบครบวงจรจึงมีความสำคัญ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการเกษตรของหมู่บ้านหรือชุมชนและสามารถตอบสนองความต้องการด้านการเกษตรของชุมชนได้ รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ในประเด็นการเพิ่มผลผลิตการลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิต ตลอดจนยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ ในลักษณะของเกษตรกรสอนเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรที่มาเรียนรู้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดจิตสำนึกในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ที่มีการใช้ปัจจัยการผลิตได้อย่างเหมาะสม และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจาก แหล่งเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิต ผลผลิตสินค้าที่ค้ำึงถึงสภาพแวดล้อมและมีระบบการผลิตที่พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความรู้และทักษะในการผลิตข้าวอินทรีย์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
	๒. เพื่อให้เกษตรกรมีแปลงต้นแบบและแปลงเมล็ดพันธุ์ที่ดี เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ในพื้นที่และเกษตรกรใกล้เคียงลดต้นทุนการผลิตเพิ่มรายได้ให้ครัวเรือนและสืบทอดเกษตรกรรมด้านเกษตรอินทรีย์ ๓. เพื่อเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรสามารถสามารถทำการเกษตรแบบเกษตรอินทรีย์ ร้อยละ ๒๐ ๒. เกษตรกรสามารถเข้ามาเรียนรู้และได้ความกลับไปประยุกต์ใช้ ร้อยละ ๕๐
๖. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรในพื้นที่ หมู่ที่ ๖ ตำบลปรางคก อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง และเกษตรกรรายอื่น ๆ ที่สนใจ
๗. กิจกรรมหลัก	๑. การทำเกษตรอินทรีย์ (ข้าวอินทรีย์) แบบครบวงจร
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	จัดทำศูนย์เรียนรู้ข้าวอินทรีย์และจัดแปลงเรียนรู้ ๓๖๔,๕๐๐ บาท เกษตรและสหกรณ์จังหวัด/สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	การแปรรูปข้าวอินทรีย์แบบพร้อมทาน ๓๙๘,๐๐๐ บาท เกษตรและสหกรณ์จังหวัด/สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ข้าวอินทรีย์ ๗๕,๐๐๐ บาท เกษตรและสหกรณ์จังหวัด/สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	เกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง/สำนักงานเกษตรอำเภอห้างฉัตร สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดลำปาง ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ และแหล่งงบประมาณ	๘๓๗,๕๐๐ บาท งบพัฒนาจังหวัด/งบปกติ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรทำการเกษตรแบบเกษตรอินทรีย์ ร้อยละ ๒๐ ๒. เกษตรกรเข้ามาเรียนรู้และได้ความกลับไปประยุกต์ใช้ ร้อยละ ๕๐
๑๒. ผลลัพธ์จากการ ดำเนินโครงการ (Outcome)	ได้เกษตรกรทำข้าวอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น สุขภาพและคุณภาพชีวิตของเกษตรกรดีขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการแปรรูปสินค้าจากพืชผักและสมุนไพร
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่การเกษตรที่เหมาะสม รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและระบบโครงสร้างพื้นฐาน
๓. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันตลาดและผู้บริโภคมีความต้องการพืชผักและสมุนไพรที่ปลอดภัยและมีคุณภาพมาตรฐาน ประกอบกับกระแสความต้องการบริโภคสมุนไพรเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในการดูแลสุขภาพ ทดแทนการใช้สารสังเคราะห์ ทั้งด้านสมุนไพร อาหารสุขภาพและเครื่องเทศ เครื่องดื่มสมุนไพร และอาหารเสริมสมุนไพร การสนับสนุนและส่งเสริม การดูแลรักษาสุขภาพ โดยใช้สมุนไพร การแพทย์พื้นบ้าน ในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชนให้เป็นไปอย่างถูกต้องเป็นระบบ เป็นการลดรายจ่ายในการดูแลสุขภาพ และรักษาพยาบาล เพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น บ้านนาคต ตำบลป่าตัน อำเภอแม่ทะ มีพืชผักและสมุนไพรพื้นบ้าน มีจำนวนมาก แต่ขาดการนำภูมิปัญญาด้านการแปรรูปสมุนไพรมาใช้ประโยชน์ เกษตรกรจึงมีความต้องการที่จะนำพืชผักและสมุนไพรที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน มาแปรรูปพืชผักสมุนไพรเพื่อเพิ่มมูลค่า เชื่อมโยงการผลิตและการตลาดพืชผัก และสมุนไพร เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ให้เป็นเกษตรกร ๔.๐ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันสอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดและมูลค่าสูง เกิดการสร้างรายได้ที่ยั่งยืน
๔. วัตถุประสงค์ ของโครงการ	๑. เพื่อยกระดับการผลิตพืชผักและสมุนไพรในชุมชนให้ได้มาตรฐานเกษตร ปลอดภัย ๒. เพื่อเพิ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปจากพืชผักและสมุนไพรสร้างรายได้แก่เกษตรกร ในชุมชน ๓. เพื่อให้เกษตรกรในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น
๕. ตัวชี้วัดและ ค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรในชุมชนมีการเข้าสู่กระบวนการผลิตพืชปลอดภัย ร้อยละ ๑๐ ๒. เกษตรกรในชุมชนมีผลิตภัณฑ์แปรรูปจากพืชผักและสมุนไพร อย่างน้อย ๑ ผลิตภัณฑ์ ๓. เกษตรกรในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐
๖. พื้นที่เป้าหมาย	บ้านนาคต หมู่ ๓ ตำบลป่าตัน
๗. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุ วัตถุประสงค์
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	<u>การแปรรูปสมุนไพร (ตะไคร้หอม และอื่นๆ)</u> ๑. อบรมการผลิตพืชสมุนไพรในระบบเกษตรปลอดภัย GAP ๒. อบรมและฝึกปฏิบัติด้านการแปรรูปสมุนไพรเป็นผลิตภัณฑ์โลยุง/ป้องกันยุง เช่น รูป บาล์ม สเปรย์ ฯลฯ

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	๓. อบรมด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต การออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัย การตลาด และการประชาสัมพันธ์สินค้า ๔. ปรับปรุงอาคารสถานที่ให้ได้มาตรฐานเหมาะสมกับการแปรรูปสมุนไพร ๕. มีบรรจุภัณฑ์ที่สะอาด สวยงาม ใช้งานได้สะดวก ๑๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง รพ.สต. สาธารณสุขอำเภอแม่ทะ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง พัฒนาชุมชน และ กศน.
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	<u>การแปรรูปพืชผัก (ผักเคล kale)</u> ๑. อบรมการผลิตพืชผักในระบบเกษตรปลอดภัย GAP/อินทรีย์ ๒. อบรมและฝึกปฏิบัติด้านการแปรรูปพืชผักเป็นผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป พร้อมทาน หรือกึ่งสำเร็จรูป เช่น ผักเคลอบกรอบโรยงา ผลเคลอัดเม็ด ผลเคลผสมพร้อมซงติ่ม ฯลฯ ๓. อบรมด้านการคำนวณต้นทุนการผลิต การออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัย การตลาด และการประชาสัมพันธ์สินค้า ๔. มีบรรจุภัณฑ์ที่สะอาด สวยงาม ใช้งานได้สะดวก ๑๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ เทศบาลตำบลป่าตัน มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง รพ.สต. สาธารณสุขอำเภอแม่ทะ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง พัฒนาชุมชน และ กศน.
๘. หน่วยงาน ดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบหลัก สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ เทศบาลตำบลป่าตัน มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง รพ.สต. สาธารณสุขอำเภอแม่ทะ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง พัฒนาชุมชน และ กศน.
๙. ระยะเวลาในการ ดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ และ แหล่งงบประมาณ	๓๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบหลัก สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ เทศบาลตำบลป่าตัน มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

หัวข้อ	รายละเอียด
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลธัญบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดลำปาง รพ.สต. สาธารณสุขอำเภอแม่ทะ ศูนย์วิจัยและพัฒนา การเกษตรลำปาง พัฒนาชุมชน และ กศน.
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑.เกษตรกรในชุมชนมีการเข้าสู่กระบวนการผลิตพืชปลอดภัย ร้อยละ ๑๐ ๒.เกษตรกรในชุมชนมีผลิตภัณฑ์แปรรูปจากพืชผักและสมุนไพร อย่างน้อย ๑ ผลิตภัณฑ์ ๓.เกษตรกรในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐
๑๑. ผลลัพธ์จากการ ดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรในชุมชนมีใบรับรองมาตรฐานการผลิต GAP หรือ อินทรีย์ เป็นแหล่งผลิตพืชที่ได้มาตรฐานของอำเภอแม่ทะ ๒.ผลิตภัณฑ์แปรรูปพืชผักและสมุนไพรของชุมชนเป็นที่ยอมรับในระดับชุมชน อำเภอ จังหวัด สามารถจำหน่ายสร้างรายได้ให้เกษตรกรได้

หัวข้อ	รายละเอียด
โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการปลูกกาแฟแบบครบวงจร
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่การเกษตรที่เหมาะสม รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและระบบโครงสร้างพื้นฐาน
๓. หลักการและเหตุผล	ด้วยสภาพพื้นที่อุดมสมบูรณ์ ไม่ร้อนจัด และช่วยส่งเสริมการผลิตพืชที่มีมูลค่าสูง ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ในการปลูกและดูแลรักษาต้นกาแฟ ๒. เกษตรกรผลิตเมล็ดกาแฟเพื่อจำหน่ายได้
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถปลูก ดูแลรักษา และผลิตเมล็ดกาแฟเพื่อจำหน่ายได้ เป้าหมายเกษตรกรที่ปลูกกาแฟ จำนวน ๓๑ ราย
๖. พื้นที่เป้าหมาย	บ้านแม่คำหล้า หมู่ที่ ๑๓ ตำบลบ้านร้อง อำเภองาว จังหวัดลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	อบรมถ่ายทอดความรู้การปลูก การดูแลรักษา ต้นกาแฟ ๒๕,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรอำเภองาว จังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	สนับสนุนเครื่องขัดเมล็ด ๗๕,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง จังหวัดลำปาง
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรอำเภองาว จังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ และแหล่งงบประมาณ	๑๐๐,๐๐๐ บาท งบพัฒนาจังหวัดลำปาง
๑๑. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายเมล็ดกาแฟเพิ่มมากขึ้น
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑.เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ๒.เกษตรกรไม่ต้องออกไปหางานทำในตัวเมือง

หัวข้อ	รายละเอียด
	ชาวบ้านก็จะช่วยกันรักษาต้นไม้ไว้ แต่ช่วงที่ผ่านมาเนื่องจากการปล่อยครั้ง ประสบภาวะแล้งและร้อน ไม่สามารถให้ผลผลิตครั้งออกมาได้ ชาวบ้านจึงได้ ขายต้นไม้ให้คนตัดไปเป็นจำนวนมาก หากเราแก้ปัญหาให้ครั้งอยู่รอดความแล้ง และร้อนได้ อีกทั้ง ยังผลิตครั้งพันธุ์ดีเพื่อใช้เลี้ยง และจำหน่าย ก็จะทำให้ ชาวบ้านรักษาต้นไม้ไว้เป็นการรักษาสิ่งแวดล้อม และทำให้โลกเขียวอีกทางหนึ่ง นอกเหนือจากรายได้จากครั้งที่เพิ่มขึ้น
๔. วัตถุประสงค์ ของโครงการ	๑. เพื่อเป็นทางเลือกประกอบอาชีพของเกษตรกร ๒. เพื่อให้เกษตรกรและผู้สนใจทราบถึงความสำคัญและประโยชน์ของ การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ๓. เพื่อให้เกษตรกรมีอาชีพเสริมเพิ่มรายได้
๕. ตัวชี้วัดและ ค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกร จำนวน ๒๐ ราย ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการเลี้ยงครั้ง ในพื้นที่ที่เหมาะสม ๒. เกิดกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตครั้งพันธุ์ดี
๖. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกร จำนวน ๒๐ ราย ในพื้นที่ หมู่ ๖ ตำบลวังทรายคำ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพแก่กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตครั้งพันธุ์ดี
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้ผลิตครั้งพันธุ์ดีในพื้นที่ที่เหมาะสม ๒๕,๗๐๐ บาท สำนักงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอวังเหนือ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตและรวบรวมครั้งพันธุ์ดี ๔๔๘,๐๐๐ บาท สำนักงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอวังเหนือ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอวังเหนือ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
๙. ระยะเวลาในการ ดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ และ แหล่งงบประมาณ	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกร จำนวน ๒๐ ราย ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการเลี้ยงกุ้งในพื้นที่ที่เหมาะสม ๒. เกิดกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตครั้งพันธุ์ดี จำนวน ๑ กลุ่ม
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถผลิตครั้งพันธุ์ดีในพื้นที่ที่เหมาะสม ได้ผลผลิตครั้งที่สมบูรณ์ อัตราการตายตัวครั้งบนพันธุ์แม่ในฤดูร้อนลดลง เกษตรกรมีทางเลือกในการประกอบอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการผลิตครั้งพันธุ์ดี
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่การเกษตรที่เหมาะสม รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและระบบโครงสร้างพื้นฐาน
๓. หลักการและเหตุผล	เกษตรกรใช้พันธุ์เดิมที่เลี้ยงต่อ ๆ กันมา ทำให้ผลผลิตครั้งไม่แน่นอน
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้พันธุ์ครั้งที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มผลผลิต ๒. สามารถเก็บไว้เพื่อปล่อยในปีต่อไป และ/หรือจำหน่ายครั้งพันธุ์ดีได้
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกร ๓๐ ราย มีผลผลิตครั้งเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐
๖. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกร ๓๐ ราย ในพื้นที่ หมู่ ๓ ตำบลนาบียง อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	ส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้การใช้ครั้งพันธุ์ดี และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เพื่อผลิตครั้งพันธุ์ดี
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	ถ่ายทอดความรู้ การผลิตครั้งพันธุ์ดี ๑๑,๔๐๐ บาท สำนักงานเกษตรอำเภอสบปราบ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยี การเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อผลิตครั้งพันธุ์ดี ๒๔๓,๒๕๐ บาท สำนักงานเกษตรอำเภอสบปราบ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยี การเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	ศึกษาดูงาน ๑๘,๔๐๐ บาท สำนักงานเกษตรอำเภอสบปราบ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยี การเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ
๗.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	จัดทำแปลงสาธิตผลิตครั้งพันธุ์ดี ๑๒,๘๐๐ บาท สำนักงานเกษตรอำเภอสบปราบ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยี การเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. หน่วยงาน ดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรอำเภอสบปราบ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยี การเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ
๙. ระยะเวลาในการ ดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ และ แหล่งงบประมาณ	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรได้รับผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ ๑๐ ๒. เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตครั้ง ร้อยละ ๙๔ จากผลผลิตทั้งหมด ๓. เกษตรกรสามารถจำหน่ายพันธุ์ครั้ง และ/หรือ เก็บพันธุ์ไว้ปล่อยปีต่อไป ร้อยละ ๖ จากผลผลิตทั้งหมด
๑๒. ผลลัพธ์จากการ ดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรใช้พันธุ์ครั้งที่เหมาะสม ผลผลิตเพิ่มขึ้น ๒. เกษตรกรสามารถจำหน่ายครั้งพันธุ์ดีได้

หัวข้อ	รายละเอียด
โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่าถั่วลิสง
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่การเกษตรที่เหมาะสม รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและระบบโครงสร้างพื้นฐาน
๓. หลักการและเหตุผล	พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่ของบ้านนาเอี้ยง หมู่ที่ ๗ ตำบลเสริมกลาง เป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน ใช้แหล่งน้ำของตนเอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ ในการทำการเกษตร โดยทำนาปีเป็นอาชีพหลัก ปลูกผักตลอดปีและมีการ ปลูกพืชในฤดูแล้งหลังการทำนา ชนิดพืชที่ปลูกหลังนาได้แก่ ถั่วลิสง หอมแดง กระเทียม และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่ปลูกถั่วลิสง แต่พบ ปัญหาจากการระบาดของแมลงศัตรูพืช ส่งผลให้ผลผลิตลดลง เกษตรกรมีการ จัดการที่ไม่ถูกต้องทำให้เกิดการสะสมของโรค และการจำหน่ายไม่สามารถ กำหนดราคาเองได้ ต้องจำหน่ายในราคาที่พ่อค้าคนกลางเป็นผู้กำหนด เนื่องจากไม่มีการรวมกลุ่มที่เพียงพอ และปริมาณผลผลิตรวมในหมู่บ้าน ไม่เพียงพอต่อการกำหนดราคา ไม่มีการเพิ่มมูลค่าผลผลิตโดยการแปรรูป จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสงให้แก่ เกษตรกร ทั้งเรื่องการผลิตและการแปรรูป เพื่อให้เกษตรกรมีทางเลือกในการ จำหน่ายต่อไป
๔. วัตถุประสงค์ ของโครงการ	๑) เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้การแปรรูปถั่วลิสง ๒) เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มรายได้แก่ครัวเรือนเกษตรกร ๓) เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งอาหารสำหรับครัวเรือนและชุมชน
๕. ตัวชี้วัดและ ค่าเป้าหมาย	๑) เกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสงบ้านนาเอี้ยง จำนวน ๓๐ ราย เข้าร่วมโครงการ ได้รับความรู้การแปรรูปถั่วลิสง ๒) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีต้นทุนการผลิตถั่วลิสงด้านแรงงานลดลง อย่างน้อยร้อยละ ๑๕ ๓) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถเพิ่มมูลค่าถั่วลิสงได้น้อย น้อย ร้อยละ ๑๕
๖. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่เกษตรกรบ้านนาเอี้ยง หมู่ที่ ๗ ตำบลเสริมกลาง อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ - สำนักงานเกษตรอำเภอเสริมงาม สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปางและสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง

หัวข้อ	รายละเอียด
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	ถ่ายทอดความรู้การลดต้นทุนการผลิตถั่วลิสงและสนับสนุนปัจจัยการผลิต ๔๕,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง และสำนักงานเกษตรอำเภอ เสริมงาม
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	ถ่ายทอดความรู้การแปรรูปถั่วลิสงและสนับสนุนปัจจัยการแปรรูป ๙๕,๐๐๐ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง และสำนักงานเกษตรอำเภอเสริมงาม
๘. หน่วยงาน ดำเนินการ	หน่วยดำเนินงานหลัก สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง หน่วยดำเนินงานร่วม สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง และ สำนักงานเกษตรอำเภอเสริมงาม
๙. ระยะเวลาในการ ดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ และ แหล่งงบประมาณ	๑๔๐,๐๐๐ บาท กรมส่งเสริมการเกษตร
๑๑. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสงบ้านนาเอี้ยง มีต้นทุนการผลิตถั่วลิสงลดลง มีรายได้จากการแปรรูปถั่วลิสงเพิ่มขึ้น
๑๒. ผลลัพธ์จากการ ดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรผู้ปลูกถั่วลิสงบ้านนาเอี้ยง อย่างน้อย ๒๐ ราย มีรายได้ที่มั่นคง โดยต้นทุนการผลิตถั่วลิสงลดลงร้อยละ ๑๕ และมูลค่าจากผลิตภัณฑ์ถั่วลิสง เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๕

หัวข้อ	รายละเอียด
โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาศักยภาพสินค้าแปรรูปข้าวไรซ์เบอร์รี่ไฮโซ
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่การเกษตรที่เหมาะสม รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและระบบโครงสร้างพื้นฐาน
๓. หลักการและเหตุผล	เพื่อพัฒนาการผลิตข้าวไรซ์เบอร์รี่อัดแท่งให้มีคุณภาพ สะอาด ถูกหลักอนามัย ได้มาตรฐาน
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อพัฒนาการผลิตข้าวไรซ์เบอร์รี่อัดแท่งให้มีคุณภาพ สะอาด ถูกหลักอนามัย ได้มาตรฐาน ส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ข้าวไรซ์เบอร์รี่อัดแท่งให้มีคุณภาพ สะอาด ถูกหลักอนามัย ได้มาตรฐาน ก่อเกิดรายได้และขยายตลาด
๖. พื้นที่เป้าหมาย	หมู่ ๗ ตำบลแม่เมาะ อำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	อบรมให้ความรู้ และสนับสนุนปัจจัยการผลิต ๕๐๐,๐๐๐ กองทุนหมู่บ้าน กองทุนรอบโรงไฟฟ้า
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง ร่วมกับ สำนักงานเกษตรอำเภอมะนัง กองทุนหมู่บ้าน และกองทุนรอบโรงไฟฟ้า
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ และแหล่งงบประมาณ	๕๐๐,๐๐๐ กองทุนรอบโรงไฟฟ้า
๑๑. ผลผลิต (Output)	เครื่องจักรในการผลิต ข้าวอัดแท่ง บรรจุภัณฑ์ได้มาตรฐาน สามารถผลิตได้รวดเร็ว
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ผลผลิตมีคุณภาพ สะดวกรวดเร็ว ปลอดภัยได้มาตรฐาน ก่อเกิดรายได้ ส่งเสริมอาชีพภายในชุมชน

หัวข้อ	รายละเอียด
โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมอาชีพการเกษตร (กาแฟ)
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่การเกษตรที่เหมาะสม รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและระบบโครงสร้างพื้นฐาน
๓. หลักการและเหตุผล	เกษตรกรปลูกกาแฟมีความต้องการแปรรูปกาแฟเพื่อเพิ่มมูลค่าและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ สร้างตราสัญลักษณ์ให้กับผลผลิตกาแฟของ ต.หัวเมือง
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อแปรรูปผลผลิตกาแฟ ๒. เพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ๓. เพื่อออกแบบตราสัญลักษณ์สินค้า
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ผลิตภัณฑ์กาแฟ อย่างน้อย ๑ ผลิตภัณฑ์
๖. พื้นที่เป้าหมาย	หมู่ที่ ๒ บ้านกล้วย ต.หัวเมือง อ.เมืองปาน จ.ลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	๑. การแปรรูปกาแฟ ๒. การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ๓. การออกแบบตราสินค้า
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	การแปรรูปกาแฟ ๕๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลักษณ์ ลำปาง
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ๕๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลักษณ์ ลำปาง
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงาน รับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	การออกแบบตราสินค้า ๕๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลักษณ์ ลำปาง
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลักษณ์ ลำปาง

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ และ แหล่งงบประมาณ	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๑. ผลผลิต (Output)	กาแฟได้รับการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์กาแฟให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	สามารถยกระดับสินค้าเกษตร (กาแฟ) ให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นได้

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจจังหวัดลำปาง กิจกรรมหลัก : ส่งเสริมการเลี้ยงครั้งในพื้นที่ที่เหมาะสม
๒. แนวทางการพัฒนา	บริหารจัดการการผลิต การตลาดสินค้าเกษตรแบบเบ็ดเสร็จในระดับพื้นที่ โดยใช้แนวทางตลาดนำการผลิต และการแสวงหาตลาดส่งออกใหม่และ ตลาดในประเทศ เพื่อลดปัญหาผลผลิตล้นตลาด
๓. หลักการและเหตุผล	BCG Model เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม ที่จะพัฒนาเศรษฐกิจ ๓ มิติไปพร้อมกัน ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) ระบบเศรษฐกิจชีวภาพ มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเน้นการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เชื่อมโยงกับ เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) คำนึงถึงการนำวัสดุต่าง ๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด และทั้ง ๒ เศรษฐกิจนี้ อยู่ภายใต้เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ซึ่งเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนไปพร้อมกัน โดยเปลี่ยนข้อได้เปรียบที่ไทยมีจากความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม ให้เป็นความสามารถในการแข่งขันด้วยนวัตกรรม เพื่อให้เกิดเศรษฐกิจ BCG ที่เติบโต แข่งขันได้ในระดับโลก เกิดการกระจายรายได้ลงสู่ชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำ ชุมชนเข้มแข็ง มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยจังหวัดลำปางเป็นจังหวัดนาร่องในการดำเนินการตามโมเดลเศรษฐกิจใหม่ BCG ด้านการเกษตร ๓ ชนิดสินค้า ได้แก่ ข้าวเหนียว ไข่ ครั้งและจามจุรี ครั้งเป็นแมลงที่ให้ประโยชน์กับมนุษย์มานานแล้ว โดยแมลงครั้งจะเกาะตัวตามกิ่งไม้ชนิดต่าง ๆ อาทิ จามจุรี พุทรา ปันเถ แะ มะฮะ ฯลฯ แล้วดูดน้ำเลี้ยงจากกิ่งไม้สร้างสารคัดหลั่ง (RESIN) ขึ้นมาเป็นที่อยู่และปกป้องตนเอง มนุษย์ได้นำสารคัดหลั่งนี้มาใช้ประโยชน์ทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น ทำแชลแล็ค ทำไม้ทำฉนวนไฟฟ้าในแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ ทำแชลแล็ค เกรดอาหารและยา ใช้เคลือบผิวซ็อกโกแลต ลูกกวาด ขนมหวาน อาหาร ยาเม็ด ตลอดจนเป็นส่วนผสมในสารเคลือบผิวผลไม้เพื่อยืดอายุผลไม้ เป็นต้น สีแดงที่สกัดได้จากครั้งจะเป็นสีธรรมชาติ นำไปใช้เป็นสีผสมอาหาร เครื่องดื่ม และใช้ในการย้อมผ้า ในระยะเวลาที่ผ่านมาผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในภาพรวมของอุตสาหกรรมครั้งไทย ซึ่งมีผลกระทบทั้งระบบตั้งแต่ผู้เพาะเลี้ยงครั้ง ซึ่งเป็นเกษตรกรผู้ค้าพืชผลทางการเกษตร รวมถึงโรงงานแปรรูปและผู้ส่งออก ซึ่งสุดท้ายจะมีความเป็นไปได้สูงมาก ที่อุตสาหกรรมครั้งไทยจะหายไปจากระบบธุรกิจครั้งในตลาดโลก คงเหลือไว้แต่ประเทศอินเดีย ซึ่งเป็นผู้ผลิตและคู่แข่งดั้งเดิมของไทย ผู้สามารถฟื้นคืนสภาพกลับมาเป็นผู้ส่งออกครั้งรายใหญ่ได้ในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา

หัวข้อ	รายละเอียด
	ในประเทศไทยส่วนใหญ่แล้วนิยมปล่อยครั้งบนต้นจามจุรี (ฉำฉา) ซึ่งเป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ トラบไคที่ชาวบ้านยังมีรายได้จากครั้งที่ปล่อยบนต้นจามจุรี ชาวบ้านก็จะช่วยกันรักษาต้นไม้ไว้แต่ช่วงที่ผ่านมา เนื่องจากการปล่อยครั้งประสบภาวะแล้งและร้อนไม่สามารถให้ผลผลิตครั้งออกมาได้ ชาวบ้านจึงได้ ขยายต้นไม้ให้คนตัดไปเป็นจำนวนมากหากเราแก้ปัญหาให้ครั้งอยู่รอดความแล้งและร้อนได้ ก็จะทำให้ชาวบ้านรักษาต้นไม้ไว้ เป็นการรักษาสิ่งแวดล้อมและทำให้โลกเขียวอีกทางหนึ่งนอกเหนือจากรายได้จากครั้งที่เพิ่มขึ้น
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงครั้งในพื้นที่ที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ผลผลิตครั้งที่สมบูรณ์ ๒. เพื่อแก้ไขปัญหาและลดอัตราการตายตัวครั้งบนพันธุ์ไม้ของเกษตรกร จังหวัดลำปางในฤดูร้อน
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกร จำนวน ๙๐ ราย ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการเลี้ยงครั้งในพื้นที่ที่เหมาะสม ๒. เกิดกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงครั้ง จำนวน ๓ กลุ่ม
๖. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอวังเหนือ อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ - สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอวังเหนือ สำนักงานเกษตรอำเภอแจ้ห่ม
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดฝึกอบรมเกษตรกรหลักสูตร “การเลี้ยงครั้งในพื้นที่ที่เหมาะสม” ๑๑๗,๐๖๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอวังเหนือ สำนักงานเกษตรอำเภอแจ้ห่ม ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดทำต้นแบบจุดเรียนรู้และฝึกปฏิบัติการเลี้ยงครั้ง ๒๙๑,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอวังเหนือ สำนักงานเกษตรอำเภอแจ้ห่ม ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่

หัวข้อ	รายละเอียด
๗.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ - สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอวังเหนือสำนักงานเกษตรอำเภอแจ้ห่ม ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จ.เชียงใหม่
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๔๐๘,๐๖๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกร จำนวน ๙๐ ราย ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการเลี้ยงครั้งในพื้นที่ที่เหมาะสม ๒. เกิดกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงครั้ง จำนวน ๓ กลุ่ม
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถเลี้ยงครั้งในพื้นที่ที่เหมาะสม ได้ผลผลิตครั้งที่สมบูรณ์ อัตราการตายตัวครั้งบนพันธุ์ไม้ในฤดูร้อนลดลง เกษตรกรมีทางเลือกในการประกอบอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการ : ส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยเพื่อต่อยอดสู่เชิงพาณิชย์ กิจกรรมหลัก : ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตร
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่การผลิต เพื่อเชื่อมโยงตั้งแต่การผลิตการแปรรูป และการตลาด อย่างครบวงจร
๓. หลักการและเหตุผล	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายดำเนินการ “การตลาดนำการผลิต” และ “เกษตร ๔.๐” สู่การเป็นเกษตรทันสมัยที่ผ่านกระบวนการทำเกษตรรูปแบบสมัยใหม่ มีการนำเทคโนโลยีและข้อมูลทันสมัยมาใช้ เพื่อทำการผลิตอย่างแม่นยำ ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าสูง มีคุณภาพ ปลอดภัย ได้รับการรับรองมาตรฐาน และตรวจสอบย้อนกลับได้ ตลอดจนเป็นที่ยอมรับในตลาดโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงสู่ยุค Internet Of Things ที่เทคโนโลยีส่งผลให้พฤติกรรมของผู้บริโภคปรับเปลี่ยนเป็นสังคมออนไลน์มากขึ้น ทำให้ภาคการเกษตรต้องมีการปรับตัว โดยเฉพาะในเรื่องตลาดสินค้าเกษตรโดยมีตลาดเกษตรกร เป็นแหล่งจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรหลักของเกษตรกรในพื้นที่ เกษตรกรเป็นผู้จำหน่ายเองผ่านตลาดเกษตรกร และมีผู้จัดการตลาดเกษตรกรเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ ส่งเสริม สนับสนุนผลักดันและขับเคลื่อนในทุกมิติ สอดรับกับนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่กำหนดให้ “ลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตรและเพิ่มโอกาสทางการแข่งขัน” นอกจากนี้ ยังมีตลาดศักยภาพอื่นๆ ทั้งตลาด Modern Trade ตลาดในกลุ่ม HORECA ตลาดค้าส่งสินค้าเกษตร และตลาดออนไลน์ เป็นต้น สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปางจึงมุ่งเน้นการสร้างให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตรที่มีความพร้อมในด้านการบริหารจัดการธุรกิจเกษตรครบวงจร เกษตรกรได้รับการพัฒนาทั้งความรู้และประสบการณ์จริงในด้านการตลาด การบัญชี โลจิสติกส์สินค้าเกษตรสามารถวางแผนการผลิตให้ตรงตามความต้องการของตลาดอย่างแท้จริง ทั้งตลาด Offline ที่มีศักยภาพ เช่น ตลาดเกษตรกร, ตลาด Modern Trade เป็นต้น ตลอดจนขยายช่องทางสู่ตลาด Online จำหน่ายผ่าน Platform ที่มีศักยภาพ เป็นการเชื่อมโยงผลผลิตที่มีคุณภาพ ได้รับการรับรองมาตรฐานจากกิจกรรมแปลงใหญ่ เกษตรทฤษฎีใหม่ องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน Young Smart Farmer และ Smart Farmer ซึ่งต้องมีการบูรณาการร่วมกันของภาครัฐ เอกชน ผู้ประกอบการ และเกษตรกร ให้เกิดตลาดสินค้าเกษตรที่มีอัตลักษณ์ ขยายช่องทางการจำหน่ายที่ครอบคลุม และยกระดับสู่ตลาดสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและผลิตภัณฑ์ รวมทั้ง ช่วยเหลือเกษตรกรในด้านการตลาดให้เข้มแข็งและมั่นคงสามารถพึ่งพาตัวเองได้อย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. วัตถุประสงค์ ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรขยายสู่ช่องทางการจำหน่ายในตลาดสินค้าเกษตร ที่มีศักยภาพ (Offline & Online) ๒. เพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรของจังหวัดลำปางให้เป็นที่รู้จักและ กระตุ้นการรับรู้ของผู้บริโภคในวงกว้างขึ้น
๕. ตัวชี้วัดและ ค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จำนวน ๖๐ ราย ได้รับการ พัฒนาศักยภาพในด้านการประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรและการขยาย ช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรทั้ง Offline & Online ๒. ช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น จำนวน ๓ ช่องทาง
๖. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการ บรรลุวัตถุประสงค์
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	รับสมัครเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่สนใจเข้าร่วมโครงการ - สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การประชาสัมพันธ์และพัฒนารูปแบบ สินค้าเกษตรเพื่อจำหน่ายในตลาดทั้ง Offline & Online Market” ๑๘๙,๖๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ - สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง
๙. ระยะเวลาในการ ดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๑๘๙,๖๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จำนวน ๖๐ ราย ได้รับการพัฒนาศักยภาพในด้านการประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรและการขยายช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรทั้ง Offline & Online ๒. ช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น จำนวน ๓ ช่องทาง
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและเกิดความเข้มแข็ง มั่นคงและยั่งยืน ๒. ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงอาหารที่ปลอดภัยในราคาที่สมเหตุสมผลในทุกช่องทาง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานแบบครบวงจร จังหวัดลำปาง กิจกรรมหลัก พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในพื้นที่ฝายแม่อาจบ้านน้ำล้อม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน/เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ ให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม
๓. หลักการและเหตุผล	๑) ยุทธศาสตร์ชาติดูยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ หมายความว่า ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง เป้าหมายการพัฒนา มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป สูงขึ้น แนวทางการพัฒนา การยกระดับขีดความสามารถของเกษตรกรและ สถาบันเกษตรกร ๓) นโยบายรัฐบาล การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขัน ของไทย พัฒนาภาคเกษตร ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่ เหมาะสม ๔) ประเด็นการพัฒนาภาคเหนือ : ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาการ ผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืนเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง ๕) ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด: ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การพัฒนา เกษตรเชิงคุณภาพ เกษตรแปรรูปมูลค่าสูงด้วยนวัตกรรม และเทคโนโลยี ผลจากการใช้แนวทางการพัฒนาประเทศไปสู่ความทันสมัย ได้ก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงแก่สังคมไทยอย่างมากในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็น ด้านเศรษฐกิจ และการเมือง
	วัฒนธรรม สังคมและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งกระบวนการของความ เปลี่ยนแปลงมีความสลับซับซ้อนจนยากที่จะอธิบายในเชิงสาเหตุและ ผลลัพธ์ได้ เพราะการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดต่างเป็นปัจจัยเชื่อมโยงซึ่งกัน และกัน เกิดการพัฒนาในวงได้แก่ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สาธารณสุข โภค การสื่อสาร การศึกษา แต่เกิดผลลบ ได้แก่ ความอ่อนแอ ในชนบท การพึ่งพาตลาดและการตลาดและพ่อค้าคนกลาง ความเสื่อมโทรม ของทรัพยากรธรรมชาติ การรวมกลุ่มและเครือข่าย และภูมิความรู้ ในท้องถิ่นที่เสื่อมสลายไป ความพอเพียงในการดำรงชีวิต เป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่จะทำให้ คนไทยสามารถพึ่งพาตนเองได้ และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่าง มีศักดิ์ศรี มีอิสระ และสามารถจัดการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง

หัวข้อ	รายละเอียด
	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกในยุคปัจจุบัน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเล็งเห็นถึงความสำคัญของการขยายผลปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่จะสามารถพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรไปยังกลุ่มเป้าหมายที่มีประสิทธิภาพแต่ขาดโอกาส และองค์ความรู้ที่ถูกต้องชัดเจน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงขอเสนอโครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานแบบครบวงจรจังหวัดลำปาง กิจกรรมหลัก พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในพื้นที่ฝายแม่อาวบ้านน้ำล้อม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง เพื่อดำเนินการในพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการ โดยมีเป้าหมายเป็นเกษตรกร จำนวน ๒๓๕ ราย เพื่อสร้างความมั่นคงของรายได้ พัฒนาอาชีพเกษตรกรรม สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนา จังหวัดลำปางที่ ๔ การพัฒนาเกษตรเชิงคุณภาพ เกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ด้วยนวัตกรรม และเทคโนโลยี แผนงานที่ ๑ พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง ต่อไป
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรรมยั่งยืน และเพิ่มเติมประสบการณ์การทำเกษตร ทฤษฎีใหม่ ๒. เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิต ด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง ข้าว และการปรับปรุงบำรุงดิน ให้สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้น
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรรมยั่งยืน และเพิ่มเติมประสบการณ์การทำเกษตร ทฤษฎีใหม่ จำนวน ๒๓๕ ราย ๒. เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิต ด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง ข้าว และการปรับปรุงบำรุงดิน ให้สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้น จำนวน ๒๓๕ ราย
๖. พื้นที่เป้าหมาย	หมู่ที่ ๓,๘ ตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน ๒๘๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง

หัวข้อ	รายละเอียด
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรในพื้นที่โครงการ ๑๕๑,๑๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง -
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ๑ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อสร้างรายได้จากการเลี้ยงสัตว์น้ำ/ กิจกรรมการเลี้ยงปลาตกในกระชังบก ๒๕๑,๔๓๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดลำปาง -
๗.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อสร้างรายได้จากการเลี้ยงสัตว์น้ำ/ กิจกรรมการแปรรูปปลาตก ๑๐๐,๐๓๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดลำปาง -
๗.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและพัฒนาปศุสัตว์ปลอดภัย ๓๐๒,๘๕๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง -
๗.๗ กิจกรรมหลักที่ ๗ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	การสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวและอบรมให้ความรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ๑๑๑,๐๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง -
๗.๘ กิจกรรมหลักที่ ๘ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	การปรับปรุงคุณภาพดินเพื่อการผลิตพืช ๗๒๘,๗๐๐ บาท สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง -
๘. หน่วยงานดำเนินการ	๑. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง ๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง ๓. สำนักงานประมงจังหวัดลำปาง ๔. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง

หัวข้อ	รายละเอียด
	๕. ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง ๖. สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	จำนวน ๑,๙๒๕,๑๑๐ บาท งบพัฒนาจังหวัดลำปาง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรรมยั่งยืน และเพิ่มเติมประสบการณ์การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ จำนวน ๒๓๕ ราย ๒. เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิต ด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง ข้าว และการปรับปรุงบำรุงดิน ให้สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้น จำนวน ๒๓๕ ราย
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เชิงปริมาณ เกิดการพัฒนาอาชีพเกษตรกรม โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๒ หมู่บ้าน เชิงคุณภาพ เกษตรกรมีความรู้ในการพัฒนาอาชีพเกษตรกร โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานแบบครบวงจร จังหวัดลำปาง กิจกรรมหลัก พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในพื้นที่ฝายนาม่วงพร้อมระบบ ส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเมืองมาย อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน/เกษตรปลอดภัย/ เกษตรอินทรีย์ให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม
๓. หลักการและเหตุผล	๑) ยุทธศาสตร์ชาติดูยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ หมายความว่า ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง เป้าหมายการพัฒนา มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น แนวทางการพัฒนา การยกระดับขีดความสามารถของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ๓) นโยบายรัฐบาล การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย พัฒนาภาคเกษตร ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสม ๔) ประเด็นการพัฒนาภาคเหนือ : ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง ๕) ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด: ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การพัฒนาเกษตรเชิงคุณภาพ เกษตรแปรรูปมูลค่าสูงด้วยนวัตกรรม และเทคโนโลยี ผลจากการใช้แนวทางการพัฒนาประเทศไปสู่ความทันสมัย ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแก่สังคมไทยอย่างมากในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ และการเมือง
	วัฒนธรรม สังคมและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งกระบวนการของความเปลี่ยนแปลงมีความสลับซับซ้อนจนยากที่จะอธิบายในเชิงสาเหตุและผลลัพธ์ได้ เพราะการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดต่างเป็นปัจจัยเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เกิดการพัฒนาในบวก ได้แก่ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สาธารณูปโภค การสื่อสาร การศึกษา แต่เกิดผลลบ ได้แก่ ความอ่อนแอในชนบท การพึ่งพาตลาดและการตลาดและพ่อค้าคนกลาง ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ การรวมกลุ่มและเครือข่าย และภูมิความรู้ในท้องถิ่นที่เสื่อมสลายไป ความพอเพียงในการดำรงชีวิต เป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่จะทำให้คนไทยสามารถพึ่งพาตนเองได้ และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรี มีอิสระ และสามารถจัดการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน

หัวข้อ	รายละเอียด
	จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกในยุคปัจจุบัน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเล็งเห็นถึงความสำคัญของการขยายผลปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่จะสามารถพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรไปยังกลุ่มเป้าหมายที่มีประสิทธิภาพแต่ขาดโอกาส และองค์ความรู้ที่ถูกต้องชัดเจน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปางร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงขอเสนอโครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานแบบครบวงจรจังหวัดลำปาง กิจกรรมหลัก พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในพื้นที่ ฝายนาม่วงพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเมืองมาย อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง เพื่อดำเนินการในพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการ โดยมีเป้าหมายเป็นเกษตรกร จำนวน ๑๓๖ ราย เพื่อสร้างความมั่นคงของรายได้ พัฒนาอาชีพเกษตรกรรม สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาจังหวัดลำปาง ที่ ๔ การพัฒนาเกษตรเชิงคุณภาพ เกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ด้วยนวัตกรรม และเทคโนโลยี แผนงานที่ ๑ พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง ต่อไป
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรรมยั่งยืน และเพิ่มเติมประสบการณ์การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ๒. เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง ข้าว และการปรับปรุงบำรุงดิน ให้สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้น
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรรมยั่งยืน และเพิ่มเติมประสบการณ์การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ จำนวน ๑๓๖ ราย ๒. เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง ข้าว และการปรับปรุงบำรุงดิน ให้สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้น จำนวน ๑๓๖ ราย
๖. พื้นที่เป้าหมาย	หมู่ที่ ๔ และ ๖ ตำบลเมืองมาย อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน ๒๗๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง

หัวข้อ	รายละเอียด
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรในพื้นที่โครงการ ๒๗๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง -
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อสร้างรายได้จากการเลี้ยงสัตว์น้ำ/ กิจกรรมการเลี้ยงกบในกระชังบก ๒๗๔,๔๓๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดลำปาง -
๗.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อสร้างรายได้จากการเลี้ยงสัตว์น้ำ/ กิจกรรมการแปรรูปกบ ๑๐๘,๐๓๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดลำปาง -
๗.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและพัฒนาปศุสัตว์ปลอดภัย ๕๖๑,๖๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง -
๗.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	พัฒนาอาหารสัตว์จากวัสดุในพื้นที่สำหรับเลี้ยงโค สุกร และไก่พื้นเมือง ๑๕๐,๐๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง -
๗.๗ กิจกรรมหลักที่ ๗ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	พัฒนาสุขภาพสัตว์ โค สุกร ไก่พื้นเมือง ๕๐,๐๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง -
๗.๘ กิจกรรมหลักที่ ๘ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ๕๐,๐๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง -

หัวข้อ	รายละเอียด
๗.๙ กิจกรรมหลักที่ ๙ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	พัฒนาการเลี้ยงไก่พื้นเมืองให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน ๑๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง -
๗.๑๐ กิจกรรมหลักที่ ๑๐ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	การสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวและอบรมให้ความรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ๖๐,๔๕๐ บาท ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง -
๗.๑๑ กิจกรรมหลักที่ ๑๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	การปรับปรุงคุณภาพดินเพื่อการผลิตพืช ๗๙๕,๐๐๐ บาท สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง -
๙. หน่วยงานดำเนินการ	๑. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง ๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง ๓. สำนักงานประมงจังหวัดลำปาง ๔. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง ๕. ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง ๖. สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง
๑๐. ระยะเวลาในการ ดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘
๑๑. งบประมาณ	จำนวน ๒,๖๒๖,๔๑๐ บาท งบพัฒนาจังหวัดลำปาง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรรมยั่งยืน และเพิ่มเติมประสบการณ์การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ จำนวน ๑๓๖ ราย ๒. เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง ข้าว และการปรับปรุงบำรุงดิน ให้สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้น จำนวน ๑๓๖ ราย
๑๓. ผลลัพธ์จากการ ดำเนินโครงการ (Outcome)	เชิงปริมาณ เกิดการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๒ หมู่บ้าน เชิงคุณภาพ เกษตรกรมีความรู้ในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานแบบครบวงจร จังหวัดลำปาง กิจกรรมหลัก พัฒนาศักยภาพและเชื่อมโยงตลาดสมัยใหม่ในพื้นที่ เกษตรกรรมยั่งยืนจังหวัดลำปาง
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน/เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ ให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม
๓. หลักการและเหตุผล	๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ หมายความว่า ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง เป้าหมายการพัฒนา มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น แนวทางการพัฒนา การยกระดับขีดความสามารถของเกษตรกรและ สถาบันเกษตรกร ๓) นโยบายรัฐบาล การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขัน ของไทย พัฒนาภาคเกษตร ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ที่เหมาะสม ๔) ประเด็นการพัฒนาภาคเหนือ : ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนา การผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูป มูลค่าสูง ๕) ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด: ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การพัฒนา เกษตรเชิงคุณภาพ เกษตรแปรรูปมูลค่าสูงด้วยนวัตกรรม และเทคโนโลยี ผลจากการใช้แนวทางการพัฒนาประเทศไปสู่ความทันสมัย ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแก่สังคมไทยอย่างมากในทุกด้าน ไม่ว่าจะ เป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม สังคมและสิ่งแวดล้อม อีกทั้ง กระบวนการของความเปลี่ยนแปลงมีความสลับซับซ้อนจนยากที่จะอธิบาย ในเชิงสาเหตุและผลลัพธ์ได้ เพราะการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดต่างเป็นปัจจัย เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เกิดการพัฒนาในบวก ได้แก่ อัตราการเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจ สาธารณูปโภค การสื่อสาร การศึกษา แต่เกิดผลลบ ได้แก่ ความอ่อนแอ ในชนบท การพึ่งพาตลาดและพ่อค้าคนกลางความ เสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ การรวมกลุ่มและเครือข่าย และ ภูมิความรู้ในท้องถิ่นที่เสื่อมสลายไป ความพอเพียงในการดำรงชีวิต เป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่จะทำให้คนไทยสามารถพึ่งพาตนเองได้ และสามารถ ดำเนินชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรี มีอิสระ และสามารถจัดการแก้ไขปัญหา ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญา ที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปใน ทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลก

หัวข้อ	รายละเอียด
	ในยุคปัจจุบัน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง เล็งเห็นถึงความสำคัญของการขยายผลปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการลดต้นทุนการผลิตพืชโดยใช้ปุ๋ยหมักแบบเติมอากาศในปริมาณที่เหมาะสมที่จะสามารถพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรไปยังกลุ่มเป้าหมายที่มีประสิทธิภาพ แต่ขาดโอกาส และองค์ความรู้ที่ถูกต้องชัดเจน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปางและศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง จึงขอเสนอโครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรปลอดภัย ได้มาตรฐานแบบครบวงจรจังหวัดลำปาง กิจกรรมหลัก พัฒนาศักยภาพและเชื่อมโยงการตลาดสมัยใหม่ในพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนจังหวัดลำปาง เพื่อดำเนินการในพื้นที่ทุกอำเภอของจังหวัดลำปาง โดยมีเป้าหมายเป็นเกษตรกร จำนวน ๓๕๐ ราย เพื่อสร้างความมั่นคงของรายได้ พัฒนาอาชีพเกษตรกรรม สอดคล้องกับประเด็น การพัฒนาจังหวัดลำปาง ที่ ๔ การพัฒนาเกษตร เชิงคุณภาพ เกษตรแปรรูปมูลค่าสูงด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี แผนงานที่ ๑ พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง ต่อไป
๔. วัตถุประสงค์ ของโครงการ	๑. เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรกรรมยั่งยืน ๒. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านการตลาดสินค้าเกษตรสมัยใหม่ นำไปสู่การสร้างรายได้และโอกาสในการจำหน่ายสินค้าที่เพิ่มขึ้น ๓. เพื่อลดต้นทุนการผลิตพืชโดยใช้ปุ๋ยหมักแบบเติมอากาศ
๕. ตัวชี้วัดและ ค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาองค์ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรกรรมยั่งยืน ๒. เกษตรกรได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านการตลาดสินค้าเกษตรสมัยใหม่ นำไปสู่การสร้างรายได้และโอกาสในการจำหน่ายสินค้าที่เพิ่มขึ้น ๓. เกษตรกรได้รับการอบรมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตในการลดต้นทุนการผลิตพืชโดยใช้ปุ๋ยหมักแบบเติมอากาศ
๖. พื้นที่เป้าหมาย	๑๓ อำเภอของจังหวัดลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	การพัฒนาความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการตลาดสินค้าเกษตรสมัยใหม่ ๖๗๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง ๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง ๒) สำนักงานประมงจังหวัดลำปาง ๓) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง ๔) สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง

หัวข้อ	รายละเอียด
	๕) สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ลำปาง ๖) ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง ๗) มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	การส่งเสริมการผลิตพืชปลอดภัยโดยปุ๋ยหมักแบบเติมอากาศ ๕๓๐,๐๐๐ บาท ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง -
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง
๙. ระยะเวลาในการ ดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	งบพัฒนาจังหวัดลำปาง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑) เกษตรกรมีความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรกรรม ยั่งยืน เพิ่มขึ้น จำนวน ๓๙๐ ราย ๒) เกษตรกรมีความรู้ด้านการตลาดสินค้าเกษตรสมัยใหม่ นำไปสู่การ สร้างรายได้ และโอกาสในการจำหน่ายสินค้าที่เพิ่มขึ้น จำนวน ๓๙๐ ราย ๓) เกษตรกรมีความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิตในการลดต้นทุน การผลิตพืชโดยใช้ปุ๋ยหมักแบบเติมอากาศ จำนวน ๓๙๐ ราย
๑๒. ผลลัพธ์จากการ ดำเนินโครงการ (Outcome)	เชิงปริมาณ เกิดชุมชนที่ได้รับการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีช่องทางการจำหน่าย สินค้าที่หลากหลายและมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น จำนวน ๑๓ แห่ง เชิงคุณภาพ เกษตรกรมีความรู้ในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีช่องทางการจำหน่าย สินค้าที่หลากหลายและมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการ : ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานแบบครบวงจรจังหวัดลำปาง กิจกรรมหลัก : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตลำไยคุณภาพดีปลอดภัยตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
๓. หลักการและเหตุผล	ลำไยจัดเป็นผลไม้ยอดนิยม (Product Champion) และถือเป็นไม้ผลเศรษฐกิจหลักที่สำคัญ เป็นอันดับหนึ่งของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปัจจุบันจังหวัดลำปางมีพื้นที่เพาะปลูกลำไย ๒๑,๖๐๕ ไร่ ในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดในระหว่างเดือน กรกฎาคม ถึงเดือน สิงหาคม ของทุกปี จะสามารถสร้างรายได้ให้เกษตรกร อย่างไรก็ตามในช่วงหลายปีที่ผ่านมาเกษตรกรผู้ผลิตลำไยส่วนใหญ่ มักประสบกับสภาพการขาดทุนในการผลิตลำไย อันเนื่องจากสาเหตุหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นด้านราคาผลผลิตตกต่ำ มีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ผลผลิตมีคุณภาพไม่ตรงกับความต้องการของตลาด ซึ่งหากมีการบริหารจัดการลำไยตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ตั้งแต่กระบวนการผลิต การรวมกลุ่มของเกษตรกร และเครือข่าย การปรับปรุงคุณภาพผลผลิตให้มีคุณภาพที่ดีปลอดภัย โดยเน้นการส่งเสริมให้เกษตรกรมีการผลิตลำไยที่มีคุณภาพที่ดีและปลอดภัย มีผลขนาดใหญ่ สีผิวสวย ก็จะช่วยทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้นได้ แม้จะได้รับผลผลิตเท่าเดิมก็ตาม เนื่องจาก ราคารับซื้อลำไยที่มีขนาดผล เอเอ และมีสีผิวสวย จะมีราคาสูงกว่าลำไยที่มีผล ขนาดบี ถึง กิโลกรัมละ ๘- ๑๒ บาท นอกจากนี้การส่งเสริมให้เกษตรกรมีการผลิตลำไยนอกฤดูให้มากยิ่งขึ้น จะเป็นการลดปริมาณผลผลิตที่มีจำนวนมากในช่วงฤดูผลิตปกติให้มีปริมาณที่น้อยลง อันจะส่งผลให้ปริมาณการผลิต และปริมาณความต้องการของตลาด (Demand & Supply) เกิดความสมดุลมากยิ่งขึ้น อีกทั้งหากเกษตรกรมีการรวมกลุ่มในผลิตและการจัดส่งผลผลิตไปสู่ผู้บริโภคโดยตรง ก็จะส่งผลดีทั้งต่อตัวผู้ผลิต ที่จะสามารถรวบรวมจัดส่งผลผลิตไปส่งผู้บริโภคได้โดยตรงโดยไม่ต้องผ่านผู้ค้าคนกลาง มีรายได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย ส่วนผู้บริโภคก็จะได้รับสินค้าที่ดีมีคุณภาพดีปลอดภัย ตรงตามต้องการ ในราคาที่เป็นธรรม สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาของสินค้าได้ และสิ่งที่สำคัญมาก อีกประการหนึ่งก็คือการส่งเสริมให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มเครือข่าย ในการเข้าถึง ใช้ข้อมูลที่เป็นต่อกระบวนการผลิตตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ การส่งเสริมให้เกษตรกรมีขีดความสามารถในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรด้วยตนเอง ตามสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ถึงที่สุดแล้วเกษตรกร องค์กรเกษตรกรจะเกิดความเข้มแข็งในการผลิต และบริหารจัดการสินค้าลำไยและสินค้าเกษตรอื่น ๆ ได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อให้เกษตรกรมีการผลิตลำไยที่ได้คุณภาพ มาตรฐาน ปลอดภัย/อินทรีย์ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแต่ละระดับ

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรจำนวน ๑๓๐ ราย ผ่านการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตลำไยคุณภาพดีปลอดภัยตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ๒. ผลผลิตลำไยเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐
๖. พื้นที่เป้าหมาย	๑. ตำบลนาแสง/ ตำบลนาแก้ว/ ตำบลไหล่หิน/ ตำบลใหม่พัฒนา อำเภอกะลา จังหวัดลำปาง ๒. ตำบลนิคมพัฒนา/ ตำบลบุญนาควพัฒนา/ ตำบลพิชัย/ ตำบลกล้วยแพะ/ ตำบลพระบาทอำเภอมืองจังหวัดลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมถ่ายทอดความรู้ “การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตลำไยคุณภาพดีปลอดภัยตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน” ๑๐๗,๔๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอกะลา สำนักงานเกษตรอำเภอมืองลำปาง
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการผลิตลำไยคุณภาพดีปลอดภัยตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ๓๖๔,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอกะลา สำนักงานเกษตรอำเภอมืองลำปาง
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ - สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอกะลา สำนักงานเกษตรอำเภอมืองลำปาง
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๔๗๑,๔๐๐ บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรจำนวน ๑๓๐ ราย ได้รับการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตลำไยคุณภาพดีปลอดภัยตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ๒. ผลผลิตลำไยเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีองค์ความรู้ในการผลิตลำไยที่ได้คุณภาพมาตรฐานปลอดภัยและมาตรฐานอินทรีย์สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแต่ละระดับ ๒. เกษตรกรผู้ผลิตลำไยในจังหวัดลำปางมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการ : ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานแบบครบวงจร จังหวัดลำปาง กิจกรรมหลัก : ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดลำปาง
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน โดยเน้นการพึ่งพาตนเองเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร
๓. หลักการและเหตุผล	เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๖ นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคเหนือ และคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคเหนือ ได้ลงพื้นที่ติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดลำปาง จำนวน ๒ โครงการ ประกอบด้วย โครงการปรับปรุงก่อสร้างฝายนาม่วงพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเมืองมาย อำเภอแจ้ห่มและโครงการฝายแม่อาจบ้านน้ำล้อมพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปางและได้ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรมในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรในพื้นที่โครงการฯ ให้มีรายได้และสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยใช้ประโยชน์จากโครงการปรับปรุงก่อสร้างฝายนาม่วงพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเมืองมาย อำเภอแจ้ห่ม และโครงการฝายแม่อาจบ้านน้ำล้อมพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง ประกอบกับเกษตรกรในพื้นที่ได้รับประโยชน์มีความต้องการในการเพาะปลูกพืชหลังนาเพื่อเพิ่มรายได้ ดังนั้น การส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่และการส่งเสริมให้เกษตรกรเพาะปลูกพืชหลังนาที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ จะเป็นการสร้างรายได้ให้เกษตรกรอย่างยั่งยืนและสามารถพึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งเป็นการใช้ประโยชน์จากโครงการฯ อย่างเต็มศักยภาพ โครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ตั้งอยู่ในพื้นที่บ้านแม่ต๋า ตำบลเสริมซ้าย อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง ภายในฟาร์มจะมีการจัดการฟาร์มตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่เพื่อเป็นตัวอย่างแก่เกษตรกรและผู้สนใจ มีหลักสูตรการฝึกอบรมพัฒนาอาชีพเพื่อให้ผู้ที่เข้าอบรมได้นำความรู้ด้านการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อช่วยลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน สร้างความมั่นคงให้กับครอบครัว มีแหล่งอาหารสำรองในช่วงวิกฤติ โดยถือเป็นความมั่นคงทางอาหารที่สามารถสร้างตนเองได้ ดังนั้น การสนับสนุนการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่างบ้านแม่ต๋ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ จะเป็นการ

หัวข้อ	รายละเอียด
	สนับสนุนให้ประชาชนมีแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ที่เข้าถึงได้ง่าย เป็นการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการพระราชดำริอย่างยั่งยืนต่อไป
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อเพิ่มศักยภาพภาพการผลิตพืช เพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่ ๒) เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรที่ใช้ประโยชน์โครงการปรับปรุงก่อสร้างฝายนาม่วงพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเมืองมาย อำเภอแจ้ห่ม และโครงการฝายแม่อ่างบ้านน้ำล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง ๓) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานโครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ บ้านแม่ต๋ำ ตำบลเสริมซ้าย อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรจำนวน ๑๐๐ ราย ได้รับการอบรมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชหลังนาที่มีศักยภาพเหมาะสมกับพื้นที่ ๒. เกิดแปลงส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชหลังนาที่มีศักยภาพเหมาะสมกับพื้นที่ ๑๐๐ แปลง ๓. เกิดจุดเรียนรู้การปลูกพืชผักในโรงเรือน จำนวน ๑ จุด
๖. พื้นที่เป้าหมาย	๑. พื้นที่ใช้ประโยชน์โครงการปรับปรุงก่อสร้างฝายนาม่วงพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเมืองมาย อำเภอแจ้ห่ม และในพื้นที่โครงการฝายแม่อ่างบ้านน้ำล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง ๒. ฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ บ้านแม่ต๋ำ ตำบลเสริมซ้าย อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรในพื้นที่โครงการปรับปรุงก่อสร้างฝายนาม่วงพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเมืองมาย อำเภอแจ้ห่ม และในพื้นที่โครงการฝายแม่อ่างบ้านน้ำล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง ๓๓๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอแจ้ห่ม สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองลำปาง
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สนับสนุนการดำเนินงานโครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ บ้านแม่ต๋ำ ตำบลเสริมซ้าย อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง ๙๕,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอเสริมงาม

หัวข้อ	รายละเอียด
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ - สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอแจ้ห่ม สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอเสริมงาม
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง
๙. ระยะเวลาในการ ดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๔๒๕,๐๐๐ บาท (งบพัฒนาจังหวัด) งบพัฒนาจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรจำนวน ๑๐๐ ราย ได้รับการอบรมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พืชหลังนาที่มีศักยภาพเหมาะสมกับพื้นที่ ๒. เกิดแปลงส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชหลังนาที่มีศักยภาพ เหมาะสมกับพื้นที่ ๑๐๐ แปลง ๓. เกิดจุดเรียนรู้การปลูกพืชผักในโรงเรือน จำนวน ๑ จุด
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรนำความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชหลังนาที่มีศักยภาพ เหมาะสมกับพื้นที่ ไปปรับใช้ในการผลิตพืชหลังนาของตนเอง ๒. พื้นที่เพาะปลูกพืชหลังนาเพิ่มมากขึ้น เป็นการเพิ่มรายได้แก่เกษตรกร ๓. ผลผลิตพืชผักออกตลอดทั้งปีสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการ : ยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น กิจกรรมหลัก : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตส้มเกลี้ยงคุณภาพดีปลอดภัยตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
๓. หลักการและเหตุผล	ส้มเกลี้ยงเป็นไม้เมืองร้อนตระกูลส้มชนิดหนึ่งมีชื่อสามัญว่า Sweet Orange มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า Citrus senesis L. Osbeck เป็นผลไม้ที่ขึ้นได้ดีบริเวณพื้นที่ที่สูงจากระดับน้ำทะเลไม่มากนักถิ่นกำเนิดเข้าใจว่าอยู่บริเวณทางตอนใต้ของประเทศจีน ต่อมาได้แพร่กระจายไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา เม็กซิโก ทวีปยุโรป และหมู่เกาะอินเดียตะวันตก สำหรับประเทศไทยเชื่อกันว่าเริ่มนำเข้ามาปลูกในสมัยกรุงศรีอยุธยาหรือสมัยกรุงธนบุรี การนำส้มเกลี้ยงมาปลูกในอำเภอเถินในระยะแรกเป็นพวกชาวจีนที่ประกอบอาชีพค้าขายแต่ดั้งเดิม ต่อมาประกอบอาชีพทำสวนควบคู่ด้วย พื้นที่ที่นิยมปลูกเป็นบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำวังอันอุดมสมบูรณ์ อำเภอเถินปรากฏแหล่งที่เคยปลูกและปัจจุบันยังคงปลูกโดยส่วนใหญ่จะเป็นเขตพื้นที่ตำบลที่มีแม่น้ำวังไหลผ่าน ได้แก่ ตำบลเถินบุรี ตำบลล้อมแรด และตำบลแม่ถอด จังหวัดลำปาง มีพื้นที่ปลูกส้มเกลี้ยงทั้งหมด ๘๙๗ ไร่ แบ่งเป็น อำเภอเถิน ๔๖๒ ไร่ และ อำเภอแม่พริก ๔๓๕ ไร่ ส้มเกลี้ยงเป็นผลไม้ที่มีรสชาติดี มีกลิ่นหอม รับประทานสดๆ หรือทำน้ำส้มคั้นได้ดี ส้มเกลี้ยงมีลำต้นขนาดปานกลาง มีความสูงประมาณ ๕-๗ เมตร แต่ถ้าอยู่ในที่เหมาะสมอาจสูงถึง ๑๐ เมตร ทรงต้นค่อนข้างทึบ ลำต้นและกิ่งก้านแข็งแรง ส่วนมากมีหนามตามลำต้น หนามใหญ่และแข็ง ยิงต้นที่เกิดจากเมล็ดจะยังมีหนามมากและยาวเรียวแหลม ใบค่อนข้างใหญ่แต่น้อยกว่าส้มโอ มีลักษณะเป็นรูปไข่หรือผลสมอยาว ๒๓ นิ้ว พุด กว้าง ๑๒ นิ้ว พุด ใบ แบ่งออกเป็น ๒ ตอน ตอนแรกเรียกว่าแผ่นใบ ตอนติดกับก้านใบเรียกว่าหูใบ ส้มเกลี้ยงเป็นส้มที่มีหูใบเล็กและเรียวแทบมองไม่เห็นเด่นชัด สีของใบด้านบนเขียวเข้มเป็นมัน ด้านล่างเขียวอ่อน ขอบใบเรียบ ดอกออกตามปลายกิ่งเล็ก ๆ เป็นช่อ จำนวน ๑๐-๒๐ ดอก บางทีออกดอกเดียวก็มีเป็นดอกสมบูรณ์เพศขนาดปานกลางกลีบดอกมีสีขาว ๔-๕ กลีบ เมื่อดอกบานมีกลิ่นหอมมาก ผลส้มเกลี้ยงมีขนาดปานกลางถึงค่อนข้างใหญ่ เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ ๘-๑๐ เซนติเมตร มีลักษณะกลมสูงไม่แป้น จัดเป็นผลประเภท berry จำพวก hesperidium ผลที่ยังไม่แก่มีสีเขียวเข้ม แต่เมื่อแก่จัดเป็นสีเขียวอมเหลือง มีตุ่มน้ำมันเล็กๆ กระจายรอบผล เปลือกหนาปานกลางประมาณ ๐.๕ เซนติเมตร มีลักษณะค่อนข้างแข็งภายในผลแบ่งเป็นช่อง ประมาณ ๑๒ ช่อง อัดแน่นด้วยเนื้อซึ่งเป็นส่วนของ endocarp มีลักษณะเรียวยาวสีเหลืองภายในมีน้ำมีรสหวานอมเปรี้ยว ตรงกลางมีแกนแข็ง สีขาว เมล็ดส้มเกลี้ยงใหญ่กว่าเมล็ดส้มเขียวหวานเล็กน้อย แต่เล็กกว่าส้มโอเปลือกของเมล็ดย่นสีขาว เมล็ดค่อนข้างแบน

หัวข้อ	รายละเอียด
	ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งคือปัญหาโรคและแมลงปัญหาสำคัญที่พบ คือ การเข้าทำลายของโรคราสีชมพู Corticiumsalmonicolor เข้าทำลายกิ่ง ทำให้กิ่งแห้งและตายในที่สุด และปัญหาเรื่องโรคใบแก้วในส้มเกลี้ยงที่พบมาก ทำให้ประสิทธิภาพในการสังเคราะห์แสงลดลง มีผลต่อการเจริญเติบโต คุณภาพ และปริมาณของผลผลิตลดลง ปัญหาดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายเป็นอย่างมาก ดังนั้น เพื่อเป็นการลดการใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม จึงควรหาสาร ที่ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพมาใช้ทดแทนสารเคมี นอกจากนี้จำเป็นต้องมีการแปรรูปเพิ่มมูลค่าผลผลิตให้มีผลตอบแทนคุ้มค่าในการปลูกพืชนี้ของเกษตรกร
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตส้มเกลี้ยงคุณภาพดีและทำผลิตภัณฑ์แปรรูปผลผลิตจากส้มเกลี้ยงเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตส้มเกลี้ยง
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรจำนวน ๒๐ ราย ผ่านการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตส้มเกลี้ยงคุณภาพดีปลอดภัย ๒. ผลผลิตส้มเกลี้ยงได้รับการแปรรูป อย่างน้อย ๒ ประเภท
๖. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลพระบาทวังตวง หรือใกล้เคียง อำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมถ่ายทอดความรู้ “การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตส้มเกลี้ยงคุณภาพดีปลอดภัยได้มาตรฐาน” ๒๗,๗๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอแม่พริก
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการผลิตส้มเกลี้ยงคุณภาพดีปลอดภัยตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ๓๗,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอแม่พริก
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การแปรรูปผลผลิตส้มเกลี้ยง เพื่อเพิ่มมูลค่า ๙๑,๗๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอแม่พริก
๗.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ - สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอแม่พริก

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๑๕๖,๔๐๐ บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรจำนวน ๒๐ ราย ผ่านการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตส้มเกลี้ยงคุณภาพดีปลอดภัย ๒. ผลผลิตส้มเกลี้ยงได้รับการแปรรูป อย่างน้อย ๒ ประเภท
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ Outcome)	๑. เกษตรกรมีองค์ความรู้ในการผลิตส้มเกลี้ยงที่ได้คุณภาพมาตรฐานปลอดภัย ๒. เกษตรกรผู้ผลิตส้มเกลี้ยงในอำเภอแม่พริก จังหวัดลำปางมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการ : ยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น กิจกรรมหลัก : ส่งเสริมการผลิตสับปะรดผลสดพันธุ์ MD๒
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
๓. หลักการและเหตุผล	สับปะรดเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดลำปาง ในปี ๒๕๖๕ มีเนื้อที่เพาะปลูกประมาณ ๑๙,๘๓๑ ไร่ ผลผลิตรวม ๔๙,๕๑๖ ตัน พันธุ์ที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ปัตตาเวีย ผลผลิตส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๗๐ ส่งเข้าโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อแปรรูปที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และโรงงานแปรรูปในแถบภาคตะวันออก ซึ่งผลผลิตสับปะรดของจังหวัดลำปางมักจะออกมามากช่วงเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน ซึ่งจะตรงกับช่วงเวลาที่ผลผลิตสับปะรดในแหล่งผลิตใหญ่อย่างจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และภาคตะวันออกก็ออกมามากเช่นกัน ทำให้ผลผลิตสับปะรดล้นกำลังการผลิตของโรงงานแปรรูป ราคารับซื้อจึงต่ำกว่าต้นทุนการผลิตของเกษตรกร ส่งผลให้เกษตรกรประสบกับภาวะขาดทุนเพราะไม่มีช่องทางอื่นในการรองรับผลผลิตส่วนเกิน จากข้อมูลการตลาด ความต้องการบริโภคผลไม้สดมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเนื่องจากผู้บริโภคให้ความสำคัญในคุณค่าทางโภชนาการ และมีความมั่นใจในความปลอดภัยจากสารพิษตกค้างในพืชอาหารมากขึ้น ซึ่งสับปะรดก็เป็นผลไม้ที่อยู่ในความสนใจของผู้บริโภคด้วยเช่นกัน โดยข้อมูลสถิติการส่งออกสับปะรดสดหรือแช่เย็นจนแข็ง ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (๒๕๖๖) รายงานว่า มีการส่งออกสับปะรดสดหรือแช่เย็นจนแข็ง ในปี ๒๕๖๕ จำนวน ๓๔,๕๗๘.๗๒ ตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๔ ที่มีปริมาณการส่งออกจำนวน ๒๒,๔๙๓.๕๓ ตัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความต้องการบริโภคสับปะรดผลสดที่เพิ่มมากขึ้น สับปะรดพันธุ์ MD๒ เป็นสับปะรดผลสดที่นิยมบริโภคกันทั่วโลก เนื่องจากมีคุณสมบัติ คือ สีเหลืองสวย เนื้อแน่นละเอียด กลิ่นหอม น่ารับประทาน มีกรดต่ำไม่กัดลิ้น มีวิตามินซีสูงกว่าสับปะรดพันธุ์ทั่วไปถึง ๔ เท่า มีอายุการเก็บรักษาหลังการเก็บเกี่ยวได้นาน เหมาะสำหรับตลาดผลสดที่ต้องใช้ระยะเวลาขนส่งและรอการขายในตลาดได้หลายวัน ไม่เกิดอาการเน่าเสียหรือเกิดอาการไส้ดำในผลเหมือนสับปะรดโรงงาน และยังเหมาะที่จะส่งไปขายยังตลาดต่างประเทศที่ขนส่งไกลและใช้เวลานาน ซึ่งจะเป็นการเพิ่มช่องทางในการรองรับผลผลิตสับปะรดอีกช่องทางหนึ่ง สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง ได้ดำเนินการส่งเสริมให้ผลิตสับปะรดพันธุ์ MD ๒ ในปี ๒๕๖๔ เพื่อนำร่องการปรับเปลี่ยนมาผลิตสับปะรดบริโภคผลสดแล้วพบว่า สับปะรดพันธุ์ MD๒ เป็นที่ต้องการของตลาดบริโภคผลสดเป็นอย่างดี แต่ยังไม่สามารถขยายพื้นที่การผลิตได้เนื่องจากต้นพันธุ์หายาก ข้างยากและราคาแพง จึงมีความเห็นว่าควรมีการต่อยอดเพื่อเพิ่มพื้นที่การผลิตสับปะรด MD๒ ลดปริมาณสับปะรดโรงงาน เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหา

หัวข้อ	รายละเอียด
	ด้านการผลิต ด้านการตลาดและปัญหาด้านราคาสับปะรด ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการผลิตสับปะรด ของเกษตรกรให้มีความมั่นคงอย่างยั่งยืน
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดมีความรู้ความเข้าใจในการผลิตสับปะรดผลสดคุณภาพ ๒. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการขยายพันธุ์สับปะรด MD๒ ให้แก่เกษตรกร ๓. เพื่อส่งเสริมให้มีการผลิตสับปะรดผลสดพันธุ์ MD๒ ลดปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกร จำนวน ๑๐๐ ราย ผ่านการผ่านการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสับปะรดผลสดคุณภาพ ๒. มีการจัดทำแปลงส่งเสริมการผลิตสับปะรดพันธุ์ MD๒ จำนวน ๑๐๐ แปลง ๓. มีแปลงขยายพันธุ์สับปะรด MD๒ จำนวน ๔ ไร่ ๔. มีการจัดงานรณรงค์ส่งเสริมการบริโภคสับปะรดผลสด จำนวน ๑ ครั้ง
๖. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ - สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองลำปาง
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ฝึกอบรมเกษตรกรถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสับปะรดผลสดคุณภาพ ๙๕,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองลำปาง
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดทำแปลงส่งเสริมการผลิตสับปะรดบริโภคผลสด MD๒ ๑,๕๖๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองลำปาง
๗.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดงานรณรงค์ส่งเสริมการบริโภคสับปะรดผลสดจังหวัดลำปาง ๒๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองลำปาง

หัวข้อ	รายละเอียด
๗.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ - สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองลำปาง
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง
๙. ระยะเวลาในการ ดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๑,๘๕๕,๐๐๐ บาท (งบประมาณจังหวัด)
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกร จำนวน ๑๐๐ ราย ผ่านการผ่านการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี การผลิตสับปะรดผลสดคุณภาพ ๒. มีการจัดทำแปลงส่งเสริมการผลิตสับปะรดพันธุ์ MD๒ จำนวน ๑๐๐ แปลง ๓. มีแปลงขยายพันธุ์สับปะรด MD๒ จำนวน ๔ ไร่ ๔. มีการจัดงานรณรงค์ส่งเสริมการบริโภคสับปะรดผลสด จำนวน ๑ ครั้ง
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดนำความรู้ในการผลิตสับปะรดผลสดตามระบบ GAP ไปใช้ในการผลิตสับปะรดของตนเอง ๒. มีผลผลิตสับปะรดพันธุ์ MD๒ ออกสู่ผู้บริโภคมมากขึ้น ๓. ผลผลิตสับปะรดมีมูลค่ามากขึ้นและเป็นทางเลือกในการเพิ่มรายได้ ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด ๔. มีจุดขยายพันธุ์สับปะรดพันธุ์ MD๒ ในพื้นที่ เพื่อเป็นแหล่งกระจายพันธุ์ ให้แก่เกษตรกรที่สนใจ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการ : ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานแบบครบวงจร จังหวัดลำปาง กิจกรรมหลัก : ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน โดยชีววิธี
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๓. หลักการและเหตุผล	จังหวัดลำปางมีพื้นที่ทั้งหมด ๗,๙๐๔,๔๕๙ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน ๑,๐๒๗,๔๘๘ ไร่ มีจำนวนเกษตรกร ๑๐๒,๘๙๗ ครัวเรือน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ปลูกข้าวซึ่งเป็นพื้นที่ผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง และพืชไร่ ไม้ผลไม้ยืนต้น ตามลำดับ แต่ปัญหาที่พบ คือ เกษตรกรส่วนใหญ่ ยังประสบกับปัญหาด้านการผลิตพืช เพราะยังคงพึ่งปุ๋ยเคมี สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช และโรคพืช ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ผลผลิตไม่มีคุณภาพ ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ผลผลิตราคาถูก ถูกกดราคामผลผลิตไม่สามารถกำหนดราคาหรือแข่งขันในตลาด ผลผลิตออกมาแล้วไม่มีผู้รับซื้อ หรือซื้อในราคาที่ต่ำกว่าต้นทุนการผลิตในขณะเดียวกันปัญหาด้านสุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภคนับวันจะเสื่อมลง สาเหตุหนึ่งเนื่องจากผลกระทบจากการใช้สารเคมีในการผลิตพืชประกอบกับสภาพแวดล้อมปัจจุบันเสื่อมถอยลงเป็นอย่างมาก เนื่องจากระบบนิเวศความยั่งยืนถูกทำลายไปด้วยการใช้สารเคมีในการผลิตพืชสินค้าเกษตรสำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง ได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าวจึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐานโดยชีววิธีขึ้น เพื่อให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ปลอดภัยต่อสุขภาพชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ประกอบของสังคมกำลังเกิดสภาวะที่ถดถอย นับตั้งแต่ถ้าตัวบุคคล สิ่งแวดล้อม สภาวะเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นผลกระทบโดยตรงต่อตัวเกษตรกรโดยตรง การปรับเปลี่ยนแนวคิดวิธีการส่งเสริมเกษตรกรให้มีการผลิตโดยลดการใช้สารเคมีเพื่อตนเองและสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมให้เกษตรกรพึ่งพาตนเอง การนำพาเกษตรกรให้เข้าสู่การตลาดของสินค้าเกษตรที่ไม่มีสารเคมีจึงเป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะนำเกษตรกรไปสู่การมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สุดท้ายมีชีวิตอยู่บนสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อพัฒนาเกษตรกร ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและทัศนคติด้านการผลิตพืชให้ปลอดภัยและการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพทดแทนการใช้สารเคมี ๒) เพื่อผลิตพืชที่ปลอดภัยจากผู้ผลิตสู่ผู้บริโภค ให้ได้คุณภาพและปลอดภัย ๓) เพื่อปลูกจิตสำนึกผู้ผลิตให้ผลิตพืชปลอดภัยสู่ผู้บริโภคให้มีชีวิตที่ยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกร จำนวน ๑๒๐ ราย ผ่านการพัฒนาศักยภาพในการจัดการศัตรูพืช ๒. จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตพืชให้ปลอดภัยและใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมี จำนวน ๔ กลุ่ม
๖. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอแม่ทะ อำเภอสบปราบ อำเภอแม่พริก และอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
๗. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๒๐ ราย - สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอแจ้ห่ม สำนักงานเกษตรอำเภอวังเหนือ สำนักงานเกษตรอำเภอสบปราบ สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดฝึกอบรมเกษตรกรหลักสูตร “สินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐานโดยชีววิถี” ๑๔๕,๔๔๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอแจ้ห่ม สำนักงานเกษตรอำเภอวังเหนือ สำนักงานเกษตรอำเภอสบปราบ สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดทำต้นแบบจุดเรียนรู้และฝึกปฏิบัติการชีววิถี ๑๒๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอแจ้ห่ม สำนักงานเกษตรอำเภอวังเหนือ สำนักงานเกษตรอำเภอสบปราบ สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ
๗.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ - สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอแจ้ห่ม สำนักงานเกษตรอำเภอวังเหนือ สำนักงานเกษตรอำเภอสบปราบ สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๒๖๕,๔๔๐ บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกร จำนวน ๑๒๐ ราย ผ่านการพัฒนาศักยภาพในการจัดการศัตรูพืช ๒. จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตพืชให้ปลอดภัยและใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมี จำนวน ๔ กลุ่ม
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรมีศักยภาพในการจัดการศัตรูพืชโดยชีววิธี ตระหนักถึงความสำคัญ การผลิตพืชให้ปลอดภัยและการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพทดแทนการใช้สารเคมี รวมถึงการสร้างเครือข่ายการผลิตพืชโดยชีววิธีในพื้นที่จังหวัดลำปาง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการ : ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานแบบครบวงจรจังหวัดลำปาง กิจกรรมหลัก : ส่งเสริมการทำการเกษตรเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูลำน้ำจางอำเภอมะเข
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๓. หลักการและเหตุผล	สถานการณ์การทำการเกษตรในพื้นที่อำเภอมะเขในปัจจุบันได้มุ่งเน้นการผลิตและการทำการเกษตรในปริมาณที่มาก มุ่งเน้นการผลิตพืชเชิงเดี่ยว โดยเฉพาะ ข้าว, ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง ในพื้นที่บริเวณกว้าง โดยเฉพาะบริเวณสองฟากฝั่งริมแม่น้ำจาง ซึ่งเกษตรกรมีการใช้สารเคมีทางการเกษตรมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น ใช้ไม่ถูกวิธี และใช้ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ขาดความตระหนักในด้านความปลอดภัย ทำให้เกิดการปนเปื้อนและตกค้างทั้งพืชอาหารคน และอาหารสัตว์ ประกอบกับพื้นที่ทางการเกษตรในอำเภอมะเข เป็นที่ราบสูง ที่ลาดเชิงเขา และติดลำน้ำจางจึงทำให้มีการชะล้างและพัดพาสารเคมีลงสู่แม่น้ำลำคลอง ลำห้วยสาขาของลำน้ำจาง แล้วไหลลงสู่ลำน้ำจาง ทำให้มีลำน้ำจางมีสารเคมีปนเปื้อนส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเกษตรกร สภาพแวดล้อม ระบบนิเวศน์ และระบบห่วงโซ่อาหาร การส่งเสริมการทำการเกษตร เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูลำน้ำจาง อำเภอมะเข ให้กับเกษตรกร เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักในด้านความปลอดภัย ก็จะเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เป็นสาเหตุของปัญหาอีกวิธีหนึ่ง ตลอดจนการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี การบริหารจัดการศัตรูพืชโดยวิธี IPM และสร้างทัศนคติที่ถูกต้องต่อการใช้สารเคมี โดยการขยายผลกลุ่มฮักน้ำจางโมเดลในพื้นที่อำเภอมะเข เพื่อการอนุรักษ์ลำน้ำจางต่อไป
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร ๒. เพื่อสร้างความตระหนักถึงอันตรายและโทษของสารเคมีทางการเกษตร ๓. เพื่อส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อทดแทนการใช้สารเคมีภายใต้การบริหารจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (IPM) ๔. เพื่อส่งเสริมการผลิตพืชปลอดภัยให้แก่ชุมชน ๕. เพื่อให้เกิดการส่งเสริมการอนุรักษ์และลดความเสี่ยงของการชะล้างสารเคมีลงสู่ลำน้ำจาง
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกร จำนวน ๓๐๐ ราย ตระหนักถึงความสำคัญการผลิตพืชให้ปลอดภัย เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๒. เกษตรกรร้อยละ ๖๐ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถผลิตสารชีวภัณฑ์ไว้ใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชเองได้
๖. พื้นที่เป้าหมาย	๑๐ ตำบล ในพื้นที่อำเภอมะเข จังหวัดลำปาง

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ประชาสัมพันธ์เกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการ - สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	รับสมัครเกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการ - สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	อบรมถ่ายทอดความรู้ หลักสูตร “การผลิตสารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมี” ๒๑๕,๑๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ
๗.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อใช้ในการปลูกพืช ๑๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ
๗.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ - สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง
๙. ระยะเวลาในการ ดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๓๑๕,๑๐๐ บาท (งบพัฒนาจังหวัด)
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกร จำนวน ๓๐๐ ราย ตระหนักถึงความสำคัญการผลิตพืชให้ปลอดภัย เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๒. เกษตรกรร้อยละ ๖๐ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถผลิตสารชีวภัณฑ์ไว้ใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชเองได้

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรตระหนักถึงผลกระทบต่อการใช้สารเคมีและเห็นความสำคัญของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้สารเคมี โดยหันมาใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทน ๒. มีแหล่งผลิตอาหารที่ปลอดภัย ๓. เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศน์

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญที่	โครงการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตรเพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเกษตรกรรมและภาคเกษตรทั้งระบบ
๒. แนวทางพัฒนา	พัฒนา/ปรับปรุงแหล่งน้ำที่ตื้นเขินและพัฒนา/ปรับปรุง/ซ่อมแซมแหล่งน้ำ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและโครงการชลประทานขนาดกลางและโครงการชลประทานขนาดเล็ก
๓. หลักการและเหตุผล	กรมชลประทาน มีแผนงานพัฒนาแหล่งน้ำในเขตพื้นที่จังหวัดลำปาง ตามแผนแม่บทแนวทางการพัฒนางานชลประทาน การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต โดยการส่งเสริมด้านภาคการเกษตร ให้มีผลผลิตสูงมากขึ้นในพื้นที่ต้นแบบและขยายผลการดำเนินการไปสู่พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาแหล่งน้ำ ระบบส่งน้ำ โดยดำเนินการร่วมกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคมเพื่อยกระดับผลผลิตทางด้านน้ำทั้งระบบ กรมชลประทาน ในเขตพื้นที่จังหวัดลำปาง ได้มีการจัดทำแผนเพื่อพัฒนาแหล่งน้ำในจังหวัดลำปาง เพื่อสนับสนุนแหล่งน้ำภาคการเกษตรในท้องถิ่น ช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ในเขตจังหวัดลำปาง ตามแผนแม่บทจังหวัดลำปางด้านการเกษตร ดังนี้ -พัฒนา/ปรับปรุงแหล่งน้ำที่ตื้นเขิน - พัฒนา/ปรับปรุง/ซ่อมแซมแหล่งน้ำ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการชลประทานขนาดกลาง - จัดระบบบริหารจัดการน้ำ รวมทั้ง กำกับ ดูแล จัดระเบียบการใช้น้ำให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน การพัฒนาแหล่งน้ำในเขตพื้นที่จังหวัดลำปาง เป็นการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งเก็บกักน้ำและระบบกระจายน้ำ สามารถจัดหาน้ำเพื่อการผลิต (เกษตร อุตสาหกรรม) มีการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถจัดหาน้ำเพื่อบรรเทาผลกระทบจากการขาดแคลนน้ำ ให้เพียงพอต่อภาคการเกษตรในฤดูฝน ตอบสนองความต้องการใช้น้ำ ของพื้นที่ภาคการเกษตรในพื้นที่ได้อย่างเต็มศักยภาพ สนับสนุนแหล่งน้ำภาคการเกษตรสามารถกระจายน้ำได้อย่างทั่วถึง ทำให้เกษตรกรมีผลผลิตเพิ่มขึ้น และแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ได้จากภาคการเกษตรในท้องถิ่นพื้นที่จังหวัดลำปาง กระจายผลผลิตในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ และระดับภูมิภาคทั่วประเทศ ส่งผลให้ยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร ในท้องถิ่นดีขึ้นอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพในการส่งน้ำ ๒) พัฒนาแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการ และลดปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ ๓) เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทั้งฤดูแล้งและฤดูฝน ๔) ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น ๕) เพื่อให้เกิดความร่วมมือและบูรณาการระหว่างภาคประชาชนกับหน่วยงานภาครัฐ

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑) สนับสนุนพื้นที่รับประโยชน์เดิม (ไร่) ๒) จำนวนพื้นที่ชลประทานที่เพิ่มขึ้น (ไร่) ๓) จำนวนโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำ ที่มีการดำเนินการแบบมีส่วนร่วมในระดับการร่วมมือในงานชลประทาน (โครงการ)
๖. พื้นที่เป้าหมาย	๑) ช่วยเหลือเกษตรกรในเขตพื้นที่จังหวัดลำปาง จำนวน ๑๒ แห่ง ๒) รวมพื้นที่รับประโยชน์ทั้งสิ้น ๓,๗๒๓ ไร่ - อำเภอเมืองลำปาง จำนวน ๑,๓๖๖ ไร่ - อำเภอเมืองปาน จำนวน ๑,๐๘๐ ไร่ - อำเภอแจ้ห่ม จำนวน ๑,๐๒๗ ไร่ - อำเภอสบปราบ จำนวน ๑๐๐ ไร่ - อำเภอเสริมงาม จำนวน ๑๕๐ ไร่
๗. กิจกรรมหลัก	โครงการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตรเพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเกษตรกรและภาคเกษตรทั้งระบบ
๗.๑ กิจกรรมที่ ๑.๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	โครงการก่อสร้างคลองส่งน้ำทุ่งวังซ้อง ตำบลบ้านขอ อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ๙,๘๐๐,๐๐๐ บาท (เก้าล้านแปดแสนบาทถ้วน) นายพงษ์สฤษฎี ไชยเครื่อง หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๑ โครงการชลประทานลำปาง กรมชลประทาน
๗.๒ กิจกรรมที่ ๑.๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	โครงการก่อสร้างคลองส่งน้ำทุ่งนาแง ตำบลทุ่งกว่า อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ๔,๙๐๐,๐๐๐ บาท (สี่ล้านเก้าแสนบาทถ้วน) นายพงษ์สฤษฎี ไชยเครื่อง หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๑ โครงการชลประทานลำปาง กรมชลประทาน
๗.๓ กิจกรรมที่ ๑.๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	โครงการก่อสร้างคลองส่งน้ำทุ่งสะแก ตำบลบ้านขอ อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ๑๙,๕๐๐,๐๐๐ บาท (สิบเก้าล้านห้าแสนบาทถ้วน) นายพงษ์สฤษฎี ไชยเครื่อง หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๑ โครงการชลประทานลำปาง กรมชลประทาน
๗.๔ กิจกรรมที่ ๑.๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ซ่อมแซมท่อลอดถนนคลองส่งน้ำสายบน ฝ่ายยางประสบสุข ตำบลวิเชตนคร อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านห้าแสนบาทถ้วน) นายพงษ์สฤษฎี ไชยเครื่อง หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๑ โครงการชลประทานลำปาง กรมชลประทาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๗.๕ กิจกรรมที่ ๑.๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ซ่อมแซมคลองส่งน้ำแม่เรียบฝั่งขวา ฝายแม่มอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลลิเซตนคร อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง ๙๐๐,๐๐๐ บาท (เก้าแสนบาทถ้วน) นายพงษ์สฤทธ์ ไชยเครื่อง หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๑ โครงการชลประทานลำปาง กรมชลประทาน
๗.๖ กิจกรรมที่ ๑.๖ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ซ่อมแซมระบบส่งน้ำฝั่งซ้าย ฝายแม่มอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลลิเซตนคร อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง ๙๐๐,๐๐๐ บาท (เก้าแสนบาทถ้วน) นายพงษ์สฤทธ์ ไชยเครื่อง หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๑ โครงการชลประทานลำปาง กรมชลประทาน
๗.๗ กิจกรรมที่ ๑.๗ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ซ่อมแซมระบบส่งน้ำฝั่งซ้าย ฝายแม่ตา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลปลงดอน อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านบาทถ้วน) นายพงษ์สฤทธ์ ไชยเครื่อง หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๑ โครงการชลประทานลำปาง กรมชลประทาน
๗.๘ กิจกรรมที่ ๑.๘ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ซ่อมแซมท่อส่งน้ำฝั่งขวาสายน้ำริน อ่างเก็บน้ำแม่ทรายคำ ตำบลต้นธงชัย อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง ๓,๑๓๐,๐๐๐ บาท (สามล้านหนึ่งแสนสามหมื่นบาทถ้วน) นายอนันทชาติ เขียวขุ่ม หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๒ โครงการชลประทานลำปาง กรมชลประทาน
๗.๙ กิจกรรมที่ ๑.๙ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ซ่อมแซมระบบส่งน้ำฝั่งซ้ายฝายแม่วะ ตำบลบ้านบอม อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง ๒,๒๗๐,๐๐๐ บาท (สองล้านสองแสนเจ็ดหมื่นบาทถ้วน) นายอนันทชาติ เขียวขุ่ม หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๒ โครงการชลประทานลำปาง กรมชลประทาน
๗.๑๐ กิจกรรมที่ ๑.๑๐ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ซ่อมแซมระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำแม่ยอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลนายาง อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง ๑,๖๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านหกแสนบาทถ้วน) นายอัศรเดช ไชยวงศ์ หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๔ โครงการชลประทานลำปาง กรมชลประทาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๗.๑๑ กิจกรรมที่ ๑.๑๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ซ่อมแซมระบบส่งน้ำฝายแม่เลี้ยงพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเสริมขวา อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านห้าแสนบาทถ้วน) นายอัศรเดช ไชยวงศ์ หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๔ โครงการชลประทานลำปาง กรมชลประทาน
๗.๑๒ กิจกรรมที่ ๑.๑๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ปรับปรุงระบบส่งน้ำฝายแม่อาจบ้านน้ำล้อม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สาย ๑L-RMC (บ้านแท่น) พร้อมอาคารประกอบ (โครงการต่อยอดโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดลำปาง) ตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง ๑๒,๖๐๐,๐๐๐ บาท (สิบสองล้านหกแสนบาทถ้วน) นายอนันทชาติ เขียวขุ่ม หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๒ โครงการชลประทานลำปาง กรมชลประทาน
๘. หน่วยงานดำเนินการ หน่วยงานดำเนินการ ผู้รับผิดชอบ ตำแหน่ง สถานที่ติดต่อ หมายเลขโทรศัพท์	โครงการชลประทานลำปาง นายอาทิตย์ พุ่งเจ็ด ผู้อำนวยการโครงการชลประทานลำปาง โครงการชลประทานลำปาง ๓๙๙ หมู่ ๕ ตำบลบ่อแก้ว อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง ๕๒๑๐๐ ๐ ๕๔๘๒ ๑๐๗๓-๔
๙. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ เริ่มต้น เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ – เดือนกันยายน ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๕๙,๘๘๐,๐๐๐ บาท (ห้าสิบล้านแปดแสนแปดหมื่นบาทถ้วน)
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑) สามารถช่วยเหลือเกษตรกรในเขตพื้นที่จังหวัดลำปาง/รองรับ ความต้องการใช้น้ำ จำนวน ๑๒ แห่ง ๒) เพิ่มประสิทธิภาพในการส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่รับประโยชน์ รวม ๓,๗๒๓ ไร่ ดังนี้ - อำเภอเมืองลำปาง จำนวน ๑,๓๖๖ ไร่ - อำเภอเมืองปาน จำนวน ๑,๐๘๐ ไร่ - อำเภอแจ้ห่ม จำนวน ๑,๐๒๗ ไร่ - อำเภอสบปราบ จำนวน ๑๐๐ ไร่ - อำเภอเสริมงาม จำนวน ๑๕๐ ไร่

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑) มีแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างสมดุล ๒) ประสิทธิภาพการใช้น้ำในพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ๓) ประสิทธิภาพการใช้น้ำทั้งภาคการผลิตและการบริโภคเพิ่มขึ้น ๔) บรรเทาปัญหามลพิษและการขาดแคลนน้ำ ๕) ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ๖) มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งน้ำและการบริหารจัดการน้ำร่วมกัน

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง
ชั้น ๓ ศาลากลางจังหวัดลำปาง ถนนวชิราวุธดำเนิน
ตำบลพระบาท อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง ๕๒๐๐๐
Tel ๐ ๕๔๒๖ ๕๐๖๗ Fax ๐ ๕๔๒๖ ๕๐๖๘